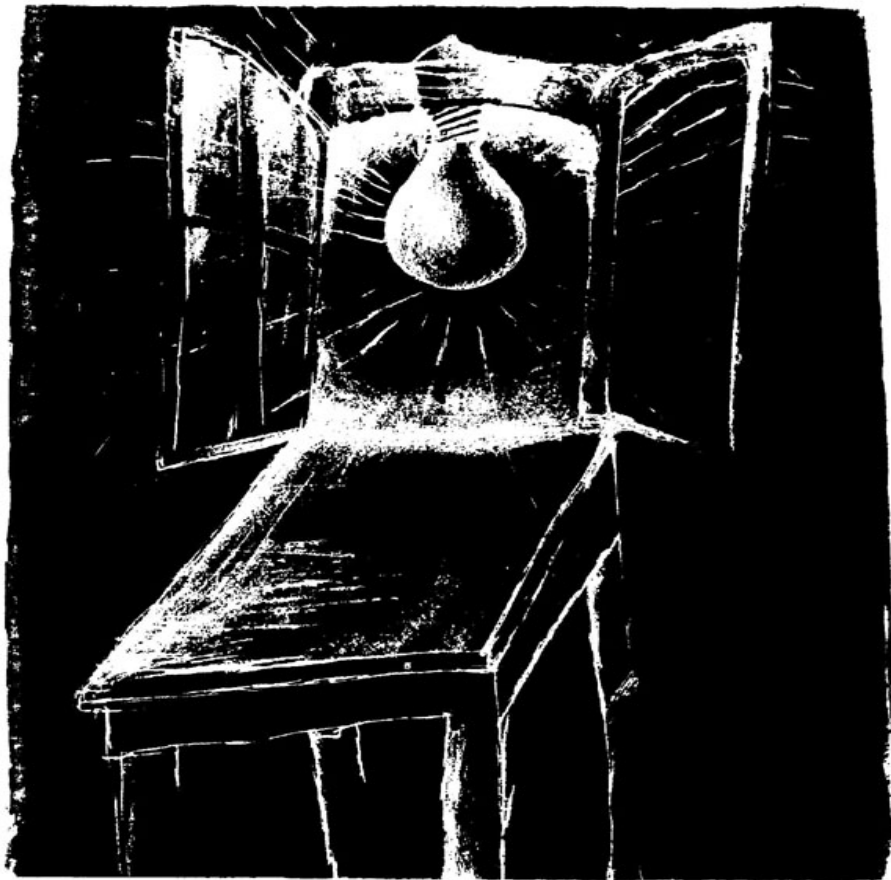

Cseke Gábor

Összegyűjtött versek

1967-2013

Pusztai Péter: Vallatás

Tartalom

Déli harang (1967)

Rikkantó

Augusztusi gondolatok

Gyalogút

(Sajnálat)

(Képek)

(Gondok)

(Interjú)

Patak, falu közepén

A küszöbön

Egy levél

Szigorú tavirózsa

Múltúzó

Emberi föld

(Ne feledjétek...)

(Reggeltől reggelig)

(A gyermek, kit játszani küldtek)

(Cement kell)

(Ha megkérdeznék...)

Ceruza-fogó

Külvárosi út

A kiserdő

(Tovább)

(És...)

Színes térkép

A kiskatona

Béke száll...

Útban a naphoz

Lógombóc, sár...

Mezőn, pipacsok közt

Ami vagyok

Van egy nyár

Szerelmem, világom

Ne fuss!

Kapálom, mondja valaki...

Sárgaréz glória

Szép szóba...

Nincs

Mindenki jó fiú...

Tekei erdő

Déli harang

Beszélgetés a széllel
Üzenet
Gyere!
A szerelem útjai
Összhang
Távoli reggel
Utazás földeken-hegyeken által
Találkozás
Dal
Tiltó öledre
Hova igyekszel
Mint tengericső
Eszkabálunk valamit...
Mikrokozmosz
Eggyel több
Béka, béka...
Attilát tologatva
Szalmavirág
Idegen város...
Kortársaim
Anyák

Elveszett birtokok (1969)

Erő-játék
Szitok, ima
Ma is...
Tíz év
Hőség
Hangya-seregem
Valami álljon
Csillageső
Porszemek játszadozása
Szálljatok
Cseveg a bányavíz
Több napja
Őszi idény
Köd nyeli...
Káprázat
Tanya
Csend van
Még pásztor...
Félig ittasan
Levelek a brigádból

Első levél
Második levél
Harmadik levél
Negyedik levél
Ötödik levél
Utóirat
Didergő
A dombon át
Zöld bánat
Elveszett birtokok
Kórházi kartotékok
 (Valami baj van)
 (Pihenj hát, ostoba...)
 (Élni kell)
 (Az emberiség tenyerén)
 (Húsból s vérből)
Dadogjam el
Meztelen kard
Vonz és taszít
Béklyós ló
Néha csodállak...
Ezerévnnyi magasban
Légköri zavarok
Ha
Törvény szerint
Körtánc
Évszakok
 (nyugtató)
 (tavas)
 (nyár)
 (ősz)
 (tél)
 (könyörgés emberi hangon)
Fejfájós
Torkos magány
Keringő
Lidércláng
Gondozó
Vigyázó
Suhintó
Szorongó
Zötyög
Tünedező

Manzárd
Távolság–1
Távolság–2
Távolság–3
Távolság–4
Távolság–5
Távolság–6
Távolság–7
Távolság–8
Kilences vágány (Távolság–9)
Aranymívű pagodák
Öt óra, hajnal
Számadó juhászom

Ellenállás (1980)

miről szóljon az óda
mintha csak egy nap
valaha inkvizítor
anya
ady-lecke
késő öröm
lábadozó pillanat
lesen
reggeli hatkor
hangos vélemény
tüzek ha égnek
miért tespedünk akkora helyen
készül a piramis
csodavárás közben
havat hullató
vers
a tű északra leng
kéngödör
körmünk alá
titkos csapás
mennyi mindent
semmibe néző
kinek kése van
kommunikáció
kevés benzin
nappali álom
ló a lovast
micsoda torony

ebből sírnak aztán napestig
felemelt áron
végtelen
vállukon ring
kilencet kukorékolt
már a zsákot
alkony előtt
kilátó
gyermekkor
hírek szerint
földek taraján
a föld az ég az út a víz
földet már sosem
gereblyézzük csöndesen
a szél a hó
mozgó temető
régvolt szerelem (egy kisfilm kockái)
egyetlen gyertya
hová tettük a hegedűt
volt itt egy
egyszer régen
szíved kigyúl
fentről
hazatérés
összes műveim / mint aki pénzt
összes műveim / fehérre mázolt irodaablak mögött
összes műveim / nyelvek fölött
összes műveim / finnugor gyerekszobában
összes műveim / hasam iránt egy mutatóujj
mondom hogy országa
csend világa (aradi vértanúk sírja mellett ülve)
annyi ágat
csak a szőlőt
hernyótalpakon
egy éjjel
intések
száraz lábbal a fényen át
jelek
hajnalban könnyező
hová repülök
ha nagyon félek
most kell
borotválom már

dobravert énem
mintha csillagok
ellenállás

az ítélet születése (1983)

úgy is mint páncélvonat
futótűz
történelmi avarban
mint svájci óra
igen
szolgálat
teleobjektív
a kérdés születése
mintha most látnád
hát kinek beszélek
rekviem
átmenet
ívfények
álom
fordított csillaghullás
titkos repülőtér
tengerifű
vallomás
kérdés telepi fiúkhoz
behúzott nyakkal jólnevelten
csontkeménnyé haptákban
imperatívuszok
ószeren
soha fegyelmezettebb csapatot
pártás szivárvány
(ajánlás – 1)
(sívó havon)
(állomások)
(régi reggelek)
(igazodás)
(pasztell)
(millió szobrot)
(fültépő menetben)
(járőr)
(történelmi kövek)
(furcsa)
(mintha vizet)
(derengő áhítat)

(hosszú séta)
(mi történt időközben)
(eresz alatt)
(vízió)
(vendégség)
(jel)
(a vers háza előtt)
(győzelmi mars)
(nyomról nyomra)
(a remény lombja)
(cinkosság)
(éljen soká)
(fogytán)
(emlék)
(ballada a reményhez)
(ajánlás – 2)
plein air
fejlemények
árkád
sorban miként a döbbszent léghajós
miért van a kulcs
kit elsodor
kabátom szárnyam
a remény születése
család
a játék folytatása
hordalék
utószezon
hét élet
altató
órák kérdése
már csak a hullámok
hordalék
összetorlódtott pillanat
pedig szél orgonál
áfonyaéréskor 1500 méter magasságban
sárgán virító
alul és felül
deres hajnal
mementó
emlék
a csattogó fagy kései
szívemben vonatok

tóduló süketség
az ítélet születése
gyászejelentések
dobszóló
technológiai jelentés az ércelőkészítésben elért sikerekről

**Periszkóp Pál – Bakter Bálint: Robogni örök úthengeren
avagy mit vétettek a dáliák? (2003)**

Periszkóp Pál küzsdölődése a világ elemeivel és Ebuval

Az atom és a hit
Egy cseppet beteg
Számvetés, -adás
Ebu testedz
Nem beszél egyenesen
Teszek-veszek, motyogatok
A munkának helyéről
Misztikuss
Fején horoszkoppanás
Ebut rágja a bú
A svájciak és a vicc
Ami marad
Sötét, csodás forгатagban
Vers a parkban
Csak úgy a barátságról

Bakter Bálint jelentései Periszkóp Pálnak

Periszkóp Pál és Bakter Bálint feleselése

Az anya(g)i érzés
Mit vétettek a dáliák?
Egy mozdulatban a világ
Mikor elegem a jóból
A leborult szivarvégről
Ha kell, kívárlják...
Nem fedi el teljesen a hab
Finom kis szerkezet
Senki többet?
Lovak a karámban
Levél a levélről
A gyökér mindenek felett
A fekvé látásról
Metrikus világ
Oázisban egy teve
Behunyt szemmel
Kiszámoló nagy gyerekeknek

Étlap
Ebu a padon olvas
A kígyó farka
Robogni örök úthengeren
Sietős erdélyi utazás
Ahogy a Pali, úgy a vers
Papíron minden megeshet
Egy cipőben az élet
Mindenki indul...
A nyelv hegyén játszik
Kakasárus
Néha az orrunkra koppint
Emberállat
Egy igazgató széke fölé
Állatember
Földérkezés
A hant szaga
Ha nem értem
Eltűnni az alkonyattal...
Van értelme, ejsze'
Csipkebokor
Későősz nosztaliga
Semmi se végleges
Az aszfalkígyó lovagja
Szellemtánc
A huzatos tudat
A féreg hagyatéka
A mese vége
Az indóház
Ízválasztó szabadság
Győzőből a legyőzött
Újabb ezer
Képeket láttam
Hová esik a csík?
Pénz-nemek
Az éber gyomor rémálma
Köd előttem...
Ritmus az élettől
Minden vagyunk
Mihaszna tél
Se tél, se semmi
Egy kis karácsony
Nyomok

A tolószék utasa (2004)

bamba vagyok nincs rá mentség
nézem az órát
a macskám fülel
a tiltott dolgokról lehullt a zár
pulzus: normális
minden délelőtt és minden délután
egyszer kihallgattam őt
masinám rendben csillog-villog
előjön az az este
ülhetnék taxiban
tömegsírt áshatnék
ma is lötytyöt nyomott le a torkomon
születésnapom szomorú ünnep
félek visszafordulni az úton
a ködben árnyak suhannak
a parkban néha süt a nap
a gáz volt a veszte a sok hideg
a repülők este hazaszállnak
a fiam távirata így szól
füvet nyír a perszóna megint
ha esőt nézek sírás fojtogat
házamnak már csak vendége vagyok
a telefonig még eljutottam
virágaim senyvednek haldokolnak
egy rádió szól bennem
reggelente fényfolt gyúl a falon
almafát ültettem a ház elé
ha jókedvében van a kisasszony
a filmnek vége felgyújtják a villanyt
egy hangyaboly mellett állt meg a székem
vannak csodahelyek a földön
barmok legelnek a ház körül
kedvenc szavaimat már el nem lopja senki
egyedül lakom ezt a földet
a perszónát olykor-olykor előnti a láz
az egyik éjjel a világ tetején kóboroltam
ünnepnap lévén kitódul a város
a nyár búcsúja kész pofoncsapás
ablakomban egy rút fej
a mérgekkel leszámoltam örökre
érezem a menta illatát

megálltunk egy kőszobor előtt
hóember vagyok azt hiszem
testamentumot írnék de nincs miről
töklámpásokkal fénylő utcabál
olvasni ha tudnék legalább
rámcsengetett a szomszéd nem szokása
találkoztunk az utcán egy kutyafogattal
szökőkút mellett ért a zápor
jó lenne most gyerekként fölvisítani
lépéseket hallok körülkerítenek
az éji madár háromszor kiáltott
hallottam egy kertről virággal ékes éden
ha lázam van nem csillapítja semmi
nagy az aggodalom körülöttem
„apa nem halhat meg”

Tükörterem (2005)

Ághegyen
Fészek
Nagyüzem
Lámpabura
Almák szülője
Zöld postaláda
Csigaház
Mikor mindenki elment
Ezüst élet
A ház surranó szelleme
Csendélet
Lesz ébredés
Ördögök
Fénygyepen
Reflektor
Győzelem
Régi fénykép
Érintés
Aláaknázott kertek
Fabula
Könyöklő
Deszka
Mókushajnal
Álruhában
Képkivágot
Tökéletes világ

Gyónás helyett
Ilyenkor már a penzumon
Jó sütet
A Marson élni
Immunanyag
Más bolygóról
Állandó permetben
Ágyvetés
Lassan keserű
Mikor a szél beorgonál
Testvérek
Kövek között
Macskatalpakon
Sebek a kerten
Sok papír
Mélység fölött
Örök fogoly
Testvércsövek
Lesben
Szélben szállongó
Strázsa
A hajnal fénye
Kedveskéim
Sóvár szíved
A síneken
Szétzilált kazlak
Ha vonítanak
Keskeny sarló
Életünk ez a folytatásos
Törött korsó
Víz és kenyér
Visszatérés
Védőgyűrű
Egy kellemetlen alak
Sóvár ebek
A becsapott ajtó
 (Már hosszúak)
 (Virrasztó)
 (Versenyen kívül)
 (Jogok)
 (Házkönyv)
 (Ajtódöndülés)

Játszma
Csak a lovam el ne árulna
Léptékek
Leszámolás
Szelídített vad
Öregedő hóhér
Fehér derengés
Házunkon
Vén kövön
Szememre húzott szürkülettel
Pillantás
Mímelt világ
Növekedés
Hegyipatak
A házgondnok intelmei
Füstök útján
Folytatás
Kánikula
csillogjatok föl
Nyomokon
A rét mögött
Trikó
Találkozások
Nyári éjszaka emléke
Mit mond
Eltévedt tücsök
Kikötések
Zeneszóra
Kusza gyökerek
Befagyott patak
Tükörkép
A szalag vége
Fasor
Tavaszi virul
A világ nyugalma
Hírnök
Erdőszív
Templom a dombon
Isten csókja
Árnyak köröznék
Holtágon libegő
Kifent kasza
Ködmönös idő

Valaki rázza
Kevés fű
Fejünknel
Hegyi tó
Zárak rokonaim
Rácsok
Oxigénmámor
Csak én
Múlunk
Mitől oly rossz
Osztozó legyek
Hagyjuk hát
Nincs többé föltápáskodás
Avarral hóval
Barlangi csönd
Emlékpíócák
A tűzhányót bezárták
Olvadó szárnyak
Micsoda kár!
Haladék
Örök náthában
Harács-dal
(Kinek...)
Kattog, zúg...
Széken ülni, állni
Körözüvény
Járvány vacog
Ki jár közöttünk?
Gőzölög odakint
Kezemen éjjel
Éjjeli bár
Ez a goromba...
Határértékek
Szomjazók
Az ihlet illanó percei
Nagy váza
Az alagút járőre
Egyenszürkében
Arasznyi ösvény
Ágyékre szorított kézzel
Szavak a vállon
Lassított iramodás

Tábor
Kerék
Toron
Odalent
Ki áll a fény mögött
Örömök
Huzatos ablak mögött
Alattam sziklák mindenütt
Foncsorsziporka
Két apró
Éjjeli tűz
Minden oly tiszta
Új rajongók
Gépversek
 (Madárhangon a macska torkából)
 (Elfut a láng)
 (K.O.)
 (Túszul ejtettem magamat)
 (Egy óra s minden eldől)
A Golgotán utánad
Vasreszelék
Eddig minden elmúlt
Képzeltetés lábaidnál
Gurulás
Örök hinta
Felé
A töltés oldalán
Gyöngé békák
Vereség
Életrajz
Csínytevések
Megláttam a kabátodat
Miért remegtek
Téli napforduló
Keserű
Odúgazda
Míg jár a felvonó
Megafon
Mínusz
Jó öreg békebeli
Loppal kúszik
Cukrozott zene

Fátyol
Az első lap
Sok szép jelige
Eladtam
Szép volt a világ
Akkor is
A morgolódó tél
Rebellis
Örökmozgó
Tükörterem
Víz partján
A falon túl
Csonkig hegyeztem...
Derékig kincsben
Tótágas
Szólóban
Nevetségesen kicsi hely
Búcsú a mai éjszakától
Négy ujjal a földbe
Árkos
Egy ispotály...
Az este jön
Viharfelhővel
Fejhullatós
Egyetlen zuhanás
Kitalált ölelések
A bánya szája
Mint aki búcsúzik
Fifty-fifty
Ismételt tavasz
Visszavonuló hófoltok
Milyen csapdákat...
Szédület
Tapló és kova
Míg az asztalt...
Fönnakad rajtunk
Sziget
Egy hang a küszöbről
Hegedűmet hallom...
Indulás előtt
Üres szék
Kergetőzés

A szökevény

- (1. Elszököm tőled)
- (2. Már a sasokkal)
- (3. Nélküled minden egyszerű)
- (4. Akár a gép mely működik)
- (5. Oly tisztán látszik)

Csöndfűrészen zenéje: Álmodott versek (2006)

Álmomban verset

Nemere

A köd mint a tér

Egy szarka benéz...

Sütkérező holtak

Álomhajóm

Légi keringő

Valami megártott

Mezítláb kószálok

Mindig eljön

Fehér zászló

Ébresztő

Zúzmaradíszesen

Buzog a víz a tej a vér

Dumaparti

Vetkőzik a csend

Fagyroppanás

Huzatos éden

Mámorenszág bugyraiban

A közel egyre távolabb

Csöndfűrészen zenéje

Koldusébresztő

Középen állva

Két fedőlap között

Bukott csillag

Mákbuba

Téltávirat

Förgeteg

Odaát / Dincolo

Napi éhem

A fárosz fénye

Egy hosszú-hosszú bélben

A folyosón a léptek üteme

Térképolvasás

Minden óra megállt

Bozóttűz
Örökkévaló perceink
Csattog az olló
Menekül az isten
Egy versem szertefoszlott
Petőfi utánérzés
Kottatartó
Vasajtó
Ablaküveg
Megtartó révület
Csíki csönd
Szálló széna
Kasza-dal
Fordítva ültünk
Védd magad
Itt enned-innod kell
Fűben-bokorban

Lírai tőzsde: Fontos versek (2006)

Szőcs Kálmán: Istenem, telefonálj!!
Cseke Gábor: Nem fogadott hívás
Forrai Eszter: Anna első fogai
Cseke Gábor: Fiús lányok, lányos anyák
Ladányi Mihály: Mit csinál a hős?
Cseke Gábor: A túlélő
Böszörményi Zoltán: Hajnal a torontói metrón
Cseke Gábor: Éjfél előtt a torontói metrón
Szabédi László: Külön kerék
Cseke Gábor: A vihar utasai
Avram Cyrill: Zongora
Cseke Gábor: Fejemben Chopin
Ferencz Imre: Mint
Cseke Gábor: Egy élet, egy halál
Kercsó Attila: Selejtezés
Cseke Gábor: Szabadulás
Szabó T. Anna: Undor
Cseke Gábor: Körpecsét
Székely János: Galambok
Cseke Gábor: Mámor
Veress Gerzson: Holdtölte
Cseke Gábor: Holdtalanul
Kenéz Ferenc: (Ennyi maradt...)
Cseke Gábor: Jéghegy te mindenünk

Páskándi Géza: Megy egy ember
Cseke Gábor: Egy ember áll
Kabós Éva: Ez is
Cseke Gábor: Ez sem
Szemplér Ferenc: Most jön az este
Cseke Gábor: Az este szertefoszlott
Salamon Ernő: Egyedül, mint az örült, mint a gyilkos
Cseke Gábor: Hűvös sivár cellában...
Kiss Jenő: Kenyér és bor és vérző rózsák
Cseke Gábor: Ahol a verset írják
Gál Éva Emese: Kívül?
Cseke Gábor: Belül?
Derzsi Sándor: Nóta
Cseke Gábor: Virrasztó
Reményik Sándor: Mindenki megy...
Cseke Gábor: Mindenki marad...
Páll Lajos: Az utazás
Cseke Gábor: Integetők
Komán János: Anyám szelleme
Cseke Gábor: Anyátlanul
Vásárhelyi Géza: Magán-körmenet
Cseke Gábor: Felvonulás
Tóth István: Dió kutyám
Cseke Gábor: Magam kutyája...
Lendvay Éva: Hazamenni
Cseke Gábor: Ámokfutás
Balási András: Heh,
Cseke Gábor: Hívó hitetlen
Egyed Emese: Képeslap
Cseke Gábor: Kórlap
Jung Károly: Könnyű szél, dallam
Cseke Gábor: Szélcsend, némaság
Füzesi Magda: Lázadás
Cseke Gábor: Alku
Oláh István: Menedék
Cseke Gábor: Nincs menedék
Balla D. Károly: Sámánok, vadászok, valakik
Cseke Gábor: Mindenek és senkik
Bágyoni Szabó István: Székely katonák Irakban
Cseke Gábor: Iraki katonák a Tarságon
Dsida Jenő: Menni kellene házról házra
Cseke Gábor: Házalni tilos

Ladik Katalin: Kinek van füle hozzá
Cseke Gábor: Süket fülek
Markó Béla: Invokáció az álomhoz
Cseke Gábor: Mi fő az adományfazékban?
Vári Attila: Verő fény
Cseke Gábor: Árnyak simogatása
Fábián Sándor: Ahol én voltam
Cseke Gábor: Ahol én nem voltam
Sulyok Vince: Számvetés bujdosásban
Cseke Gábor: A bujdosó szorongása
Éltes Enikő: Vonatok
Cseke Gábor: Most a jobb most a bal láb
Utassy József: Majd összeomlok
Cseke Gábor: Haptákban állva elzuhanni
Paizs Tibor: Az asszony eljövedele
Cseke Gábor: Az asszony távoztása
Balázs Tibor: Elégia egy kiáltásért
Cseke Gábor: Himnusz a hallgatásért
Ambrus Lajos: Virraszt
Cseke Gábor: Álmatlanul
Kacsó Sándor: Ó, áldott lustaság!
Cseke Gábor: Ó, átkozott határidő!
Szonda Szabolcs: Miazfigura
Cseke Gábor: Szerencsefi
Eörsi István: Belépett a kerti ajtón
Cseke Gábor: Egy ajtó becsapódott
Hizsniai Zoltán: Früstök a füstben (a koksizológemencék tetején)
Cseke Gábor: Fojtogató rőt köd (egy salakhegy tövében)
Egyed Péter: Villamostemetés
Cseke Gábor: Villamosébbesztés
Sróth Ödön: Csapda
Cseke Gábor: Kifutópálya
Cseke Gábor: Vezeklés
Cseke Gábor: Vallató éjszaka

Szerpentin vándora (2010)

kalózöböl
a liget
a márványlégió
szerpentin vándora
szaladj csak körbe-körbe
révkalauz
esik
vodka az asztalon

antarktis: oda-vissza

- (1. Antarktis felé)
- (2. Hasadó jégtábla)
- (3. Titkos kapocs)
- (4. Összezavarodott naptár)
- (5. Sosemvolt táj)
- (6. a cirkuszt lebontják)

gurítódomb

vers a negyediken

nyugati ablak

Szürke rímek (2010)

- (hallom az éjszakát)
- (haikukat ír...)
- (ludacska siklik...)
- (kövemet tóba...)
- (bőrig ázva egy tornácról)
- (drága errefelé)
- (zsák lóg a falon)
- (az ócskaságok körbe vándorolnak)
- (három lampion fénye)
- (a repkény alatt)
- (acélos rozsdás csillagboltozatban)
- (döng a föld...)
- (mókusok lesnek)
- (lebzselő darazsak órája)
- (lábujjhegyen az indiánok)
- (a sirályok tudva tudják)
- (erdő mélyén üldögél)
- (a várúr fűbe harapott)
- (vidáman nézzük egymást)
- (már áll a sátor)
- (a kerti csap kígyója)
- (három rózsaszín)
- (fenyők hónalja alatt)
- (az úton mindenütt...)
- (a kikötőből kifutó hajó)
- (kifeszült hurrá...)
- (távol a nyártól...)
- (az álom partján...)
- (a ködben megvillant valami)
- (mind gyakrabban gondolok leninre)
- (sírok között kanyargó...)

(könnyen elkap a mélységiszony)
(ha elbújhatnék az árbockosárban)
(huszárbálon táncol a nép)
(reggel ketten ébredünk)
(villan egy szoknya)
(pofán nyalt egy ökör...)
(álmomban hallom)
(a vén lúd ma átrepült...)
(a régi malmot liszt és por fedti)
(két elefánt a porond közepén)
(nyugatra tart a hosszú éjszaka)
(minden szétázik egyszer)
(az állomáson ácsorog egy vagon)
(varázslók bűvös estje ez)
(kéményen illanó...)
(csorba cserép...)
(huzalra fűzött gondolat)
(köd és füst ölelkezik fennen)
(a csurgóból a víz...)
(érett tököt csókolgat a reggel)
(egy lépés előre...)
(hallomásból vallomásba)
(a torony gombja...)
(egy ágyútalpon elnyúlni...)
(az éjszaka csak álarc)
(fűrészpor szaga száll...)
(a kémény immár naponta...)
(azt hittem az ősz majd...)
(három diót...)
(gondolán érkezik...)
(földből kiálló...)
(a kenyérgyárban minden csupa dér)
(szabadot jelez a sorompó)
(az állomáson csönd...)
(nyitott ablakban)
(a búcsúzó év lehanyatló napja)
(az utcakő most fázik...)
(forr a víz benne játszi...)
(a hóbafulladt éjszaka...)
(születtem volna indiánnak)
(a sínek hátán hanyattesett a nap)
(foszforeszkáló lábnyomokban)
(bepillant hozzám egy kondorkeselyű)

(a nagy hidegben páráll a folyó)
(lassan-lassan már döntené kéne)
(kovácsolt vas dárdák merednek az égnek)
(kiporcióztam lelkemet)
(tombol a szél itt a számum)
(deret darál a déli fagy)
(ma is elsétálok...)
(a leves fő szól a fedő)
(szép hullaként...)
(nyulak között nem gond a nyúlcsipő)

KÉP-telen szövegek (2011)

Talpalatnyi
Megosztott magány
A remény könyve
Ettől eddig
Kék pillanat
Utolsó út
Jelenés
Agyag-otthon
Nagyapa
Góbé sivatag
Röppálya
Illatok emlékezete
Szitafénykép
Párbeszéd égi hatalommal
Az óra körbejár
Nejlontor
Kakukkszóra
Útfélen
Fényszüret
Sikátor
Vízszintesen
Fatemplom szellemei
Sárig virág lámpái
A kerti padon

Lírai tőzsde. Szemelt versek (2012)

Illyés Gyula: Vidám reggel
Cseke Gábor: Szomorú este
Elekes Ferenc: Utcán szomorú asszony
Cseke Gábor: Az utcán virgonc leányzó
Cselényi Béla: Karácsony után

Cseke Gábor: Böjt idején
Debreczeni Éva: Tudósítás magamról
Cseke Gábor: Tudósítás egy nyári vágótárol
Keszthelyi György: Házszenelés
Cseke Gábor: Átok a házon
Bordy Margit: Lassú lépésben
Cseke Gábor: Gyalogfutárként
Székely-Benczédi Endre: Mint az alkonyati köd
Cseke Gábor: Mint a hajnali dér
Lászlóffy Csaba: Főiskolások
Cseke Gábor: Hobók
Halmai István: Nyár
Cseke Gábor: Tél
Baka István: [Mint vámpír...]
Cseke Gábor: [A vériszonytól...]
Tánczos G. Károly: Hazatalálás
Cseke Gábor: Csatangolóban
Iancu Laura: Otthon
Cseke Gábor: Labirintusban
Lackfi János: Magamat figyelem
Cseke Gábor: Magánkilátó
Sinkovits Péter: Éleslövészet
Cseke Gábor: Vaktölténnyel
Holló Ernő: Szeress
Cseke Gábor: Felejts el
Simonfy József: el is tűntek
Cseke Gábor: reám lesnek
Baudolino: Taganrogi fák
Cseke Gábor: madarak órája
Király Ernő: Zaccban mélyen
Cseke Gábor: A kávé habgallérja körül
Oláh János: A tisztás
Cseke Gábor: A rengeteg
Demény Péter: Szivárvány
Cseke Gábor: Fakó ég
Somorčík Sz. Rozália: Mámor
Cseke Gábor: Józanodás
Soltész József: A disznó
Cseke Gábor: A sertés
Ady András: Téli hajnalok
Cseke Gábor: Nyári alkonyok
Petri György: Ismeretlen kelet-európai költő verse 1955-ből
Cseke Gábor: Alig ismert kelet-európai költő verse 2011-ből

Hargitai Gyula: A város
Cseke Gábor: A falu
Kibédi Varga Áron: Parton
Cseke Gábor: Sodorban
Apáti Miklós: Utazás
Cseke Gábor: Érkezés
Kovács András Ferenc: Fragmentum
Cseke Gábor: A teljesség tébolya
Weöres Sándor: A szegény denevérek
Cseke Gábor: Védett fajok
Sztevanovity Dusán: Az én időmben
Cseke Gábor: A mi időnkben
Balla Zsófia: Boldog árnyak
Cseke Gábor: Szomorú fények
Thinsz Géza: Staccato
Cseke Gábor: Bolond likból
Kedei Zoltán: Szabadságon a múzsa
Cseke Gábor: A szolgálatos múzsa
Karácsonyi Zsolt: Ma már nem jutok el a Krímbe
Cseke Gábor: Hurrá, még ma Krímbe hajózunk
Hadnagy József: Pusztai alkonyat
Cseke Gábor: Hegyi hajnal

Kóválygások a Hyde Parkban (2012)

1. A Park megközelítése
2. A sípszó
3. A csősz suttyomban üzen
4. A portréfestő fanyalgása
5. A hallgató
6. Füstölő
7. Szúnyogszelídítő
8. A tisztasági ügynökség embere csalódott
9. Virágszámláló
10. Üres tea
11. Tűzevő és tűzivó
12. A tapló
13. A tévelygő
14. Kontratenor
15. A nyelvész már-már köszöni az égnek...
16. Gyíkleső
17. Apánk csak úgy sűrög-forog
18. Zsonglőr
19. Torzonborz

20. Olvasó (napló)

21. Ikek

22. Vasöntő

23. Kéregető

24. Légifotós

Április elseje a Hyde Parkban

1. Derűre ború

2. Kit látnak szemeim

3. Kopott feketében

4. Várakozás

5. Leprasziget

6. Csöndüzenet

Nadrágomon fekete folt (2012)

Mindent tudok

Valami dallam...

A kanyarban

Két törpe...

Mesés gulyám

Ezeridegen

Valaki tovaúszik

Búvóhely

Hóba írt vadnyom

Fegyverpucoló

Adásvételre készen

Nadrágomon fekete folt

Menekülés közben

Mélybe siklás

Érintések

Míg a kokárda el nem koszlik

Voltnincs magnólia

Eső, vihar idején

Vasárnapi promenád

Ténfergő éji séta

Akadozó kerék

Kifulladt sípok

Fának dőlve

Az utolsó hagymahéj

Kutyalélek

Csonk

Sohanapján

Bója a szavak tengerén

Egy nap a véletlenben

Fényözönben
Szomszédolás
Hamis fényjelek
Kézcsók
Iszkoló
Látni a semmit
Cinkos gyülekező
Űrszemét

Halászinás (2013)

A halászinás reggeli panasza
Belezökésem a balban...
A bárka árnyékában
Akit a hal bekapott
Szárított halak a szélben
Hajnali döngetés
Nyílt vízen
Beavatás
Halak kórusa
Teuton vagy római...
A tátozó aranyhal nyomában
Anyám szólít: Piripócs!
Köd a vízen
Halásztemető
Árbochoz kötözve
Farvizek foglya /záróvers/

Déli harang (1967)

Rikkantó

Harmat rikkant a fákon, kerten,
életemen,
beleszédül a nap is.
Május robog át síneimen,
majd június,
jön a nyár,
a meleg rokkant derékka
kaszál,
mocarog, fészkelődik a lét,
aláfekszik a méhdongotta
rét,
s a gondolat most karcsú
szalmaszál,
belém csöppenti színes derűjét.
Eső jön, hó jön és fagyok,
nevetségesen kicsik és
roppant nagyok.
Mit számít mindez? Semmit és sokat,
akárcsak arcodon a pörsenés,
belehalhatsz, de az egész
nem érinti a harcodat.

Augusztusi gondolatok

Rájuk gondoltam,
kik akkor harmatos fűbe hulltak,
mai-magunkról mindent,
mindent tudtak –
így hullnak most a szilvák,
érés előtt.
Mentem, a kertek felé,
ahol a fák között
új város épül, lám,
most nekik is lenne lakásuk,

munkájuk, pihenőjük, ünnepük,
hiszen ez volt az álmuk.
(Elestünk? Ez is életünk volt,
történik így, ha győzni akarunk –
hallom messziről, honnan a folyók erednek;
vagy csak úgy tűnik, s gondolataim
illó hangokkal keverednek?)
Hiába, a folytatást magamban érzem,
szívesen mesélném nekik, amit megértem,
hiszen ránk gondoltak akkor, kócos fiúkra, ők is,
s tudom, kedvelnék rengő mosolyunk,
örülnének, hogy épül a házunk,
hogyan legelőször géphez állunk,
és megkapjuk az első fizetést is...

Gyalogút

Móricz Zsigmond emlékére

(Sajnálát)

„Gyalog megyek!” mondtam,
s valóban, gondoltam,
nekivágok.
Mosolyogtak és összenéztek
fejem fölött.
Mind.
Fiúk, lányok.
Beszéltek ezt-azt,
sajnáltak
egyre,
mintha az ember,
aki hegyre
mászik,
ostobaságot cselekedne!

(Képek)

Nyílt, téli út. A hóra
szél bukik, mintha
gyerek volna.

Szemben a nap. Az ágon
varjú méléz az
elmúláson.

Kanyar. Néha emberek jönnek,
napos gondjuk iszákban,
köszönnek.

Távoli zaj. Szekér,
szekerek. (Tán illatos széna!)
Az élet
elér.

(Gondok)

Gyalog
vagyok,
s így
megtudom, hogy este
az asszony beteg lett,
félrebeszél,
hej, haj, öreg már,
csak ül a kályha mellett,
talán a doktor ideér!

Megtudom (embernyi gyerek
ül a sáncon), hogy
a boltban öt lej
elveszett.
Jaj, ha megverik!
Velem jön, csitítom.
Könnyezik.

Tudom, gyűlés lesz
a hegyen túl, oda
megy a sok legény,
leány.
Szállj, tréfa, nóta,
bál jön
ezután!

Öreg biccent, füstöl az égre,
a kéket festve
fehérre.
Kérdi: mi hír, amit ne tudna?
Igaz-e, hogy a

villany útja
elfut idáig?
Biztatom, nevet.
Így paroláznak bennünk a gondok,
ha gyalog megyek.

(Interjú)

– Célja?
Élni,
messze élni.
– Élete?
Mindenkié,
amit leéltem.
– Kora?
Épp a gyermekkoromba értem.
– Neve?
Egyszerű név –
emberiség.

Patak, falu közepén

Vizét nem iszom,
Partját lesem,
itt húzódik az ablak alatt.
Tövis, paréj, törpe-akác,
gacsos fűzbokrok –
patak
s patakpart.
Cipelt már tyúkot, malacot,
szalmát és trágyát –
mi mindent!
– egyszer meg fapadot.
Omlik a mart,
éjszaka félős a járás...
... hallod?
... zizeg!
... A víz nyeli a homokot.
Akasztott ember is lógott felette,
levágták –
freccsent a víz.

Kapatosan belevizeltek,
s – nosza, patak! –
okádtak is.

Itt rohadtt krumplival etették,
amott döglött kutyával,
fölös macskakölyökkel
s néha
dagadt-kék
asszonyi bokával.

Falu közepén...
a bolond is hazaballag egyszer,
mindenki bolondja.
Arca kopott, bár
siheder, s vinnyog,
gyerekek rúgnak ülepén,
ó, csupa mulatság ócska rongya,
rángatják, tépik,
borzolják, nézik,
kucsmáját szaggatják –
falu bolondja!...

Nyüsztítve megy át
– sereg varjú utána – a pallón,
taknya-könnye csorog,
s nagyot köp, a vízbe,
pazarlón.

A küszöbön

D.S.-nek

Ó, tél dörmög a sarkon,
nem látni még,
s aki lop, éjszaka lop –
a szomszéd vizslatja foghíjas sövényét.
Én a szabadban élek,
kerített magány nem szül dundi gondot,
házam falai épek,
hát a tüzelő nekem alma, onnan
bármikor kilépek.

Október – nyári lombok híján
hajam hull,
hóharmat bevonja,
szitáló ég,
a ködöket csak ontja,
gomolyítja,
fonja,
így ül hátamra dunnás lepedék.

Vendég, mindenkor üdvöz,
csak gyere,
lesz a gazdának krumplis kenyeke,
kínjából gözlő trágyadomb,
lesz bora,
mesélni is hitvány gyermekkorra,
lesz nagy szerelme, fájni,
fűteni,
lesz kölyke, szépen átbillenteni
a lét sikoltó kapuján...
(Vendég,
udvarom, akár a holdé,
megtalálsz, belátni házam
falán.)

Egy levél

Egy levél,
két levél,
három levél,
négy levél...
– furcsa szél,
földet ér.

Négy levél – az már valami,
ki lesodorta, borzong maga is.
Itt hevernek, kiterítve,
ahogy a véletlen helyet
könyökölt nekik –
az erdő csöndes,
nyújtózkodása roppantja csak
a gallyait.

Kakukk habog,
sületlen hangját magyarázom,
idegen élet –
szokásait, mint szennyes ruhát,
eldobálom.

Hetedik határban
(ha a fülem se csal még!)
csattogó világ van,
döntik a fát rakásra,
gyertyán és bükk és tölgy
hökken a földön,
cinkos fejsze csattan a fába...

Ládd, a leveleket
megőrzöm,
kiterítve is büszke eredmény, míg –
hetedik határban
szekérnyi
fát dönt valaki.

Egy fa,
két fa,
tíz fa,
húsz fa...

– markába köp, s a füttyét hallani.

Szigorú tavirózsa

1

Négy égtáj nyújtja tenyerét,
– szigorú tavirózsa,
erre is, arra is rángat a gond
rugója,
befogadnak távoli, idegen vidékek,
s kinek mindegy, hol rág
– ha rág!

– te nem érted,
mi az – haza!
a táj neked üres tér...

Amerika – egy név,
Svájc – a másik,

és darálhatnám három- vagy négyszázig
mert földem szívemben épp hogy
elfér.

2

Kárpátok ölelő taraja kékes árnyékkal int,
erdőlünk, szántunk, dolgozunk, s ha havat küld reánk,
fázunk –
mint eleink.

Tanúskodni a múlttól, tacskozó vagyok, noha
otthonosak a tájak, népek, ismerősek a
nyelvek –

s hivalkodni sem leszek ostoba,
ki nógatta barmát
legelőre,
először,
ki tapodta az utakat
s faragott emléket puha kőből,
ki túrta meg a földet – kenyeret vagy kincset remélve...

A rend – mindenki távozik,
ki életét leélte.

Éjszaka strázsálom e tájat,
a falak mentén körben járok,
s ha felriadtok – csak én járok,
álmodjatok, a kopogás
kocogó lábam lépte.

3

Tacskozó vagyok – a kor
lerágta szívemről a rosszat,
előttem román, szász, magyar
együtt borozgat,
s hogy más-más nyelven dúlt a nóta,
a bor hibája, nem az emberé –
 mert aki bírta, marta,
 kutya a macskát ugatta,
 s nem korbácsos urát harapta
 torkon
– halomnyi szenvedés dagadt itt tengerré,
de az éhségben közösek voltak,

holnap a jólétben lesznek
közösek, s én együtt dúdolólok velük,
míg átkozva-morogva összehajtják
csapzott,
kemény fejük

4

A történelem arccsapásait
nem érted, csak ha
veresen hökken bőrödön,
s körülnézel, hogy ki adta...
Ügyvédhez loholsz – ügyed elvész,
remeg, lehull a sima kéz,
ütnél –
s fejed fölött a felső padsor
cinkosan összenéz.

5

Nyárfa-sor, fenyők, kedélyes
autóbuszjáratok,
gyártelepek, bányák, vájatok,
alagutak, telkek, tanyák,
kalapácsok, kulcsok, kaszák,
nyelvek és népek kavargása
bennünk kerekedik erővé...
Ki látott szálkátlan lécet,
betűtlen írást,
színtelen nyarat?
A természet nem ismer ön-húsán élő
madarat,
vak fegyőrt és néma
szónokot –
E föld az élőké, hát
van rá jogod!
Szorítsd a likba mind a szeleket,
a gyűlölet bolháit irtsad,
mert harc az igazi szeretet! –
Szeresd,
ahogy tudod.

6

Szeretnék minden-nyelven tudni,
s azt, hogy SZERETLEK, megtanulni.
Ismerek néhány formulát
– kevés,
filléreinktől nem múlik el a szenvedés.
Aki hallgat, az ostoba,
s így lesz a sorsa –
mostoha.

7

Mikor e sorokat írom,
biztos a tollam, tiszta a papírom,
nyugtalan szívemben sűrű vér pancsol,
veres – ennyit mondhatok róla,
a többi ámítás.

Négy égtáj nyújtja tenyerét
– szigorú tavirózsa,
kit erre, kit arra rángat a gond
rugója;
apám,
nagyapám,
dédapám
keresték itt a kenyeret,
s bár gondolatom ki-kibillen,
lábam tudja, hogy nem lehet.

8

MI HÁT A DOLGUNK, ITT, E FÁK KÖZT,
HUZALOKKAL, FEDÉL ALATT,
VÁROSOK KŐ-SZÍVÉBEN ÉLVE,
VAGY ALSZEGEN, HA MÁR PARASZT
VAGY, HEGYEKEN,
DOMB LANKÁIN ÜLVE,
FOLYÓ MELLETT, ÉGHEZ KÖZEL?
LASSANKÉNT KITELIK
A SORSUNK,
ÉS DOLGOZNI
S MARADNI – KELL.

Múltúzó

Hajdan a gőg lövellte
villámait a völgybe innét,
szűk ablakok,
mord
rácsot szőtt rájuk
a pók,
s reggelenként pitypang neveti
lógó ajtók súlyos
kilincsét.

Ez a hegy félt a völgytől,
ártottak néki a
lenti szelek,
s tagadta, hogy mélység nélkül
magasság nem lehet.

Kopott, íves kapu,
út fut ki rajta,
gyom balzsamozza,
eső veri,
pergő idő feledteti,
hogyan itt járt
Csáky vajda.

Ki venné észre
hajnali szoknyalobogást,
harmatos kacagást
lesve
a hegyre simuló jelent?
(Ami volt, elkorhadt,
idelent.)

Ki érzi meg,
míg rengő meleget darabol
feje fölött a szél,
hogyan vacog a múlt –
nadrágnüvők elől futó
ördögszekér?

Emberi föld

Gondolatok a tordai Élmunkások-parkjában

(Ne feledjétek...)

Ne feledjétek, hogy a gyár nem áll meg,
– port, port, port köp a völgybe,
tüszköl a nap, ha feljön,
s az ember kínlódik,
orrát törölve.

Ne feledjétek: ha ágyon szerettek, nyáron,
csukjátok be az ablakot,
a gyár nem áll meg,
– köp, köp szünetlen, fojtogatja a napot.

Ne feledjétek: szürke darócba öltöznek a kertek,
tikkadt éneket próbál a madár,
a fű közt poros tücskök feleselnek
– a gyár hengere
körbejár.

Ne feledjétek: kár örülni a tegnap felrakott
piros cserépnek,
– huszonnégy órás por szitál,
öt kémény ontja, meg nem áll,
s fakó mosolya van az égnek.

NEM ITT SZÜLETTEM, ÍGY HÁT
SZIVEMEN NEM ÜL VAKSI BÁNAT,
MESSZIRŐL ÉRKEZŐ SZEMEMMEL
FAGGATOM MEG A SZÜRKE FÁKAT.

HA SZÓLOK IS, ÉN NEM NYAVALYGOK,
MÁSÉRT FOGOK MOST TÚZBE MENNI.
– MEGMÉRTEM MINDENT, AMI SZÉP, ÉS
E VÁROST NEM TUDOM FELEDNI.

EHETSZ, IHATSZ, AKÁRCSAK MÁSUTT
ÉS LAKHATÓVÁ SZELÍDÜL
E RÉSZE A VILÁGNAK, MÉGIS
– KEDVEDRE HAMVAS RÉTEG ÜL.

(Reggeltől reggelig)

– Ne heveredj a fűbe, kedves,
bújjunk meg itt, a fal mögött.

Ha csókollak, majd köpj ki bátran –
por csikorog fogad között.

– Nézd azt a felhőt, mintha örökké csak
vihart jelezne...

Vajon az égnek
máshol is ilyen másnapos
a kedve?

– Gyerünk a bárba, asztal vár reánk,
cincognak már a készülő zenészek.

Hagyd azt a rút kis margarétát,
a vázában majd művirág lesz

– más a bárban az élet.

– Majd gyereünk jön, s ne lepődj meg:
pilóta lesz,
felhőtlen tájain az égnek,
vagy minden más, csak innen messze jusson.

– Azért még hull a por,
reggeltől reggelig vastag réteg lesz ablakunkon.

(A gyermek, kit játszani küldtek)

Por, por, por,
szürke takaró –
nem is olyan jó.

(Anyám játszani küldött –
pogácsát csinálni,
homoklapátolni,
szép várat csinálni
– anyám játszani küldött.)

Hó, hó, hó,
szürke takaró –
nem is olyan jó.

(Apám játszani küldött –
hóembert csinálni,
hóvárat csinálni,
hócsatát kiállni
– apám játszani küldött.)

A gyár nem áll meg, pipáló kéményt bámul a gyermek
– megunja majd, s akkor cammogva
elmegegy.

(Cement kell)

Három váltásnyi por szítál –

aki a gépet kezeli,

aki lapátol,

aki fűt,

aki az irodában számol,

aki raktáros,

aki csillás,

aki a gép szájánál zsákol,

aki a belépőmet kéri,

aki a földet fejti ki,

az öt kéménynek is parancsol

– lusta felhőit lengeti.

CEMENT KELL!

– sima, bársonyos porára

házak várnak, erőművek,

s e fulladó völgy

más vidékek

emelkedését

termi meg:

üdülő Mamaián vagy éppen

eget döfő hegyek között,

évente több ezer lakás kell

és villanyfény a könyv fölött.

Huszonnégy órát él a gyár,

háromszor nyolcat él az ember,

ki műszak után hazajár,

port szippant kétes türelemmel,

alszik, s a dermedt pihenés

munkává lesz

– az ablak nyitva áll,

szerelme – munka,

étke – munka,

a napnak minden perce munka...

– három váltásnyi por szítál...

TÖMÖTT ÜZLETEK.

– A POLCOKON CSAK NŐ A JÓLÉT,

JÓ KENYÉR MOSOLYOG,

MODERN A POSTAÉPÜLET,

TELEFON VAN MINDEN HARMADIK HÁZBAN,

TÜLKÖLŐ AUTÓK FUTKÁROZNAK CEMENTES UTAKON

– HÚSZ ÉV ÓTA A CIVILIZÁCIÓ FELÉ ROHANUNK...

(Ha megkérdeznek...)

Ha megkérdeznek,
ide irányítanék minden gépet,
mely rakétát vagy golyót röpít,
gránátot gyárt és lövedéket,
minden tankot ide irányítanék,
minden csellengő mérnököt köteleznék,
hogyan ide jöjjön,
oldják meg a XX. század gordiuszi csomóját,
köpjenek port, míg terveik fölött vitáznak
cigarettázva, ingujjra vetkőzve,
hogyan –

lágyn legyen, mint másutt – a levegő,
tisztan, mint másutt – a víz,
ragyogón, mint másutt – a nap,
felhőtlen, mint másutt – az ég,
zöld, mint másutt – az erdő,
vidáman vörös, mint másutt – a cserép...

Ha megkérdeznek,
minden emberséget ide irányítanék.

NE ÁLTASD MAGAD: EZ ITT EMBERI FÖLD,
MELYNEK A FÉNYHEZ JUSSA VAN,
ÉS JOGA VAN A LEVEGŐHÖZ,
MINT NEKED IS EGY JÓ TÜDŐHÖZ
– CSAK HULL A POR,
ÉS TESPED,
UNDOKAN.

HÁNY ESZTENDŐ KELL MÉG?

Úgy képzelem, az ember
műszak után hazamegy, s gondtalan,
ép lesz tüdeje, mája, lépe, s szíve, mellyel szeretni tud...

NEM TUDOM, ÁM
– MESSZIRE JUT,
ÉN EZZEL BIZTATOM MAGAM.

Ceruza-fogó

Ceruzát fognak az öregek,
lakkos írón,
fekete ceruzát,

kapa-kasza helyett,
görcsös nyelek helyett,
s mintha a földdel játszanának,
erősen szorítják.

Mi emlő helyett
ceruzát rágunk,
könyv-füzet régi jó, vagy rossz
barátunk,
tanulás a párnánk,
asztal az ágyunk.

Betűt rajzolnak az öregek,
keményet, mint a sorsuk –
számunkra kacagósat,
nevetve kezünkbe fogjuk,
nehéz, mint a munka,
súlyos, mint az írás –
fehér lapon, füzetlapon
izzasztó gyomirtás.

Kérlelnek, hibázzunk itt is,
ott is,
ne legyen olyan csupa-jó,
ránk bízzák egészen, s míg ring az éj,
e gyér lámpás hajó,
ülnek, piros köhögést tenyerükbe fognak,
a basedowval hadakoznak,
szoroznak,
osztanak –

Ezt mind le kéne írni,
de írnak helyettünk gyermekeink.

Hibáztunk eleget,
ami tőlünk tellett,
pirulunk,
írunk –
„apa iskolába jár”
lassan álomba csúsznak,
szárnyával verdes,
fogd meg,
egy betévedt madár.

Külvárosi út

Sohasem láttam őket,
úgy hajlott erre menetük
– mondják –,
akár az ostor csattanni készülőben.
Tán fintorokat vágtam
a napnak,
s féltem, hogy a kutyák megugatnak
abban a felkavart, menekülő
időben.
Te, ugye láttad, aki most erre
sétálsz, mindegy, férfi
vagy nő
légy,
a fojtogatóan ferde nyakkendőket,
ziláltan lógó sálakat,
kioldódott, sáros cipőket,
arcokat,
földnek mutatva, láttad?
Varjakat meg a sorzáró halált,
vériggyalázott, kiráncigált
anyákat?
S most fütyörészve lépkedsz.
Harcoltál-e virágokért,
a gyárért, a dombért?
(Minket nem vigasztal a bánat.)
Van-e fehér galambod,
s a szeme gyöngy?
Ahányszor erre járok,
fekete kendős
öregasszonyok
pillantanak át a
léceken,
s ráncaikon, mint a vízen,
gyűrűket vet az emlék.
Ilyenkor mintha én is
a sorral baktatva mennék,
s lábam erőmet jócskán meghazudja.
(Komor alkony,
hatalmas kémény ontja füstjét
fölém.

Kanyarog, lángol a fényben,
macskakövesen a
Deportáltak útja.)

A kiserdő

Görcs vásár, zárva a boltok,
falu – mondom,
és felköhög a por.
Tehén bög, s valószínűtlen messzeségben
vadászgép, valahol.

Fehér ég,
sárga föld
kerít gyereket, macskát, asszonyt,
szellős úton kocog a gyász –
ló meg kocsi és fekete gondok,
vérükben kétség nyargalász,
nehogy e ravatali láz
újabb szipogást fakasszon.

(Lépek a menet előtt,
számlálgatok a sövény-karókat,
s szájtáti suhancok málé arcán
szerencsés utód
reményét lesem.)

A házak csendesen elúsznak,
billeg a libalegelő,
temetőben gilisztát gyűjt
hülye Jenő.

Redves harangláb – varjútornác,
kötélén a vak János tornáz,
hallja a szigorú tavaszt.

Szaporázom, messze, az úton
– én már a másnapba léptem –
fekete emberek,
fekete hangyák
köpnek a tátogó kapukba.

Anyó görnyed, pisál a réten...

(Tovább)

Csorba a betonút,
ráfekszik a fűre,
egyenes-egyenes,
s mintha nem is tűrne.

Szusszanok, párolog
mellemről a fojtás;
kiserdő, kakukk, stb.
szörnyűszép gyaloglás!

(És...)

„Temetik Marit, szült vagy nyolcszor,
becsülettel tette.
Temeti az élet,
ki a földbe tette.”

(Dana,
harang,
ima,
könny,
izzadtság,
zsebkendő,
sír –

a nyolc gyerek csak áll.

Örülnek, hogy nem ők.
Pedig a kiserdő,
gyönyörű erdő –
tisztásain
– ott voltam, láttam én! –
alszik, még alszik a halál!)

Színes térkép

Nézd, kedvesem,
plakátokon libeg
a kedv,
az ünnep,
s ez áttetsző, tiszta hideg
kristályaival behinti

összekulcsolt
kezünket.

Feltünedeznek útjaim
(keresztül-kasul
országomat
bejártam),
ahogy erek szövődnek a vérnek.
Téged idézlek
ilyenkor,
s amerre visz a lábam,
én hazatérek.

Földeken háltam
– barázdás hátukon
a lépés meg-megbicsaklik,
s mint zsebemben
eltévedt, kósza
bogár,
testem a boglyákban elalszik.

Éltem tejen és kenyéren,
füstöt is szívtam
gyárból,
mozdonyból,
s az égen
rebbenő foszlányokat használtam
párnaképpen.

Ittam bajuszos bácsival,
kollektív-szekéren
zötyögtem,
apránként múlik az idő,
nő a távolság mögöttem.
E hazát magamban hordom
– mint fényképed,
elő-előveszem,
s az ünnep színes
térképet rajzol
a szívemen.

A kiskatona

1

A kiskatona,
de egészen apró növésre is,
sóhajtva lép
a kinti világba.

(Társa csodálja:
„Hisz vonatjegye
van egész
házáig,
s rendben a menetlevele!”)

Vacog.
Semmije sincs,
csak két
lilára fagyott
keze,
szívében meg a hír:
ANYÁM ELTÖRTE KARJÁT
(síkos tél volt,
érthető),
APÁM HEGYEKBEN,
MESSZE –
SZÉNÉGETŐ.

Zsebében végül ott lapul
egy tízlejes,
pedig az élet elé tett
kibontott, nagy batyujából számtalan
holmit (ezt nézte
előbb, aztán azt csodálta),
s kis csokoládészelet,
ennyit elérhet,
merthogy szerény
az ára.

2

Mára
elég is ennyi.
Csak másnap tudott hazamenni,
mert a vonatokat köti a
menetrend.

Nyelte a füstöt, amíg
robogott,
vagy amíg várt.
Szénfüst... minden foszló
felhő közelebb
hozta az apját,
ásításba fojtott
álma az ágyat,
s a gondolatba, hogy
pihenni fog,
belefáradt.

3

Porzó hó födi a
sapkát, vállpántot, a zubbonyzsebeket,
a szemébe vágó szelet
nem érzi,
ezeket
már ismeri, mint füle
mögött a tincset vagy
gyermek-állán
szálazva simuló
pelyheket.
Tekintete szelíden kóvályog
a fenyők tetején,
s minden szag, íz, ismerős bucka, kerítés
neki – fény.

4

Valóban, növésre igen apró,
kisebb csak az anyja
lehet,
hatalmas kendőjét összehúzza
a kristályos téli
lég,
szívében kályhányi meleg,
s ahogy egymás mellett állnak,
ünnepi illata lesz
a háznak
(kiskatona, régóta látja ezt a képet,
úton festette,

minden színt lassan, ráérősen
rakott fel),
s anyja, akár a friss kenyér,
remeg.
Mindegy. Bármelyik.
Egyremegy...

5

Vakkantanak a reggelek,
nyekken az ismerős ágy,
az egyenruha szelíden
simul a székre.

„A tél egét csak
az öröm festhette
kékre,
s az udvar fölött
forr a nap.”

Fát vágott,
babrált a nyikorgó kilincsen,
havat söpört,
s ha semmi munka sincsen,
melegedett a szív
alatt,
apjáról beszélt,
s szájából lomha
gőz bodorodott elő,
a szavak sütöttek...
(Kiskatona,
tudod-e, hányan jöttek
haza,
mennyi vágy és féltés
dohogott a kazánban
– a mozdonykazánban?
Tudod-e, mekkora az ország
persze hogy tudod! –
itthon is, láthatod,
a téli völgyben,
mosolygó résein a háznak,
mint pattog a fákon a csend.
Őrködtök – ne hulljon szerteszét
a rend.)

(A vonatok jönnek, mennek,
ki vagy, mikor utaztál –
senki se kérdi.)

Sarokban ül, visz egy darabka
békét,
kiskatona,
de egészen apró növésre is,
töpreng, miként ássa majd
fedezékét...

Béke száll...

Lövészárkunkra
esti felhők
visszfénye pereg,
s lassan, sötétbe fúlva,
rejtve inog előttem
a föld.
Nem ismerhetünk önmagunkra.
Szerte a fű szaga szunnyad,
s csöndes nyári játék
a léptünk,
a futásunk,
pengése szuronyunknak.
(Az ott barátom
imbolygó árnyéka,
kit szabály szerint most
eltalálnék.)
Nevetés.
Borzongva rezzen rá a fű,
sovány dereka reccsen,
s porló föld hull rám.
Szívünkbe béke száll –
parti kövekre hűvös hullám.

Útban a naphoz

Bagoly billeg, fácán riad,
fosztott tőke ül a sorban,
hordó kottyán,
bora loccsan,
disznó rőfög a majorban.

Ti gazdag képek,
fürtös-leves napok,
duzzadt-hasú ebédek,
köztetek koslatok.
Felróják borúm, morcom,
pedig a táj
is szigorú, szürke,
ha ege fáj.

Mi fáj, siránkozó,
öreg fán károgó
madár,
selejtes kóró,
fancsali nyár?!

Tudom, nevetni kéne,
asztalhoz ülni szépen,
csontot háromszor is leszopni,
minden szavunk kimosni
szappanos lében.

Apró mosolyok – cinkéim –
szállnak.
Ó, harsány nevetés,
ágaim sasokra
várnak!

Nap játszik az égen,
pancsol a fényben.
„Közel van – gondolom
elérem.”
S megyek utána,
bivalyszekéren.

Lógombóc, sár...

Lógombóc, sár, minden,
az úton van –
dagasztom,
átkozom.

Nedves fácska gőzöl,
ködöt gyúrva
satnya ágakon.

Ferdén dől nekem az idő,
bolond, korhadtt oszlopa az égnek,
faram iránt meg
vásott szelek fújnak,
esőt-támasztani-szalajtott
színházi
segédek.

Hajam – facsaró víz,
szemem – facsaró könny,
kezem – lilára vált lapát,
szívem – dühöt kotyvasztó rézüst.

Így leszek rab –
nyavalyák s nyavalygások foglya,
caplató csodabogár,
otthonodért-késre menő,
véredért remegő,
földed bolondja!

Mezőn, pipacsok közt

1

Minden pipacsban
földitta vér kering.
Van itt elég pipacs, van.
Lágy levegő ha ring,
nappali fényben feszülő ég alatt,
mint a szívek – s hullámzanak.

2

Úgy tűnik, ez a végtelenség
közös bőségünk, örök szentség.
Műveltük, féltük, követeltük,
hőseinket ide temettük.
Most a miénk – életre biztat:
évről évre visszaadja
pipacssá-vált elvtársainkat.

3

Élünk.
Sok szirma van e szónak,
életünk komoly virág,
s ahol a pipacsok összehajolnak,
tág a világ.

4

Állok,
mező és föld ölel körül.
Nap tükröz – benne a jövőt nézem,
s azt hiszem – távolra látni –,
kézzel elérem.

Ami vagyok

Kabátomat libbentsd meg,
kívül-belül
egy az anyag,
rendezve-rendezetlenül.

Szememet nézd meg,
üvegén
szigorú képek vonala
s bújócska fény.

Kezem ragadd meg,
vézna ág,
kérgén domboruló rügyek,
tettek feszülnek át.

Hajózz fel vérereimen
– szívemig,
igazam vörös sejtek
hozzák-viszik.

Ne nézd az arcom, hogyha kín
felhőzi egemet
(magamnak szól az, nem neked)
– igazoljanak legszebb szavaim.

Van egy nyár

1

Van egy nyár, mindig, egy nyár,
mikor az ember sorsa eldőlt,
sötét a füvek zöldje már,
s vizsgázni kell életből, szerelemből.

Ismerkedem. A szálak végei
kezemben már, ki kell bogoznom őket,
s velem lesz több a mű. Lám, meg kell érteni
e bőven ömlő-csorduló időket.

Távol az ég, s tán távolibb,
hogy tőled elbúcsúztam,
s azóta érzem – nem vagy itt,
hogy más vizekre húztam,
hol vadlúd nem találtatott.
(Találkoztam velük az úton
s azt mondták nekem, tél van ott.)

2

Megereszkedve várom bent a kint.
Zengő hideg van odakint,
ölelve roppantja a házat.
(Tudom, nem ez a magyarázat!)

Van egy nyár, mely mindig tél is,
ősz is, meg tavasz (és ezt tudja ő is!),
a határban ilyenkor aratnak és vetnek,
szeretnek, aztán sírnak és nevetnek,

rombolnak, ásnak, mélyre, majd magasra,
gyúrnák a földet izzó-sugarasra
s ahogy a tűznek minden cseppje éget,
formába lobban részekből az élet.

3

Szélesen ölel föld eget,
lágyan a folyó partot,
kristály-csillag az éjszakát,
akár a szó a hangot.

Mindenhez hozzátartozik
valami más, ami ha nincsen,
fájdalmas űs-elárvulás
tiltja, hogy megtekintsem.

Halál rejti az életet,
s nem érhetsz soha véget,
mert ahogy én öllelek át,
magához fűz az élet.

4

Azt hittem, porcelán a csönd,
és rettegtem – jaj, eltöröm! –,
s csörrenő cserép lesz a zaj.
(Hogy minden csendben van zsivaj,
s a hangok orma csöndben áll:
átvillan rajtam az öröm.)

5

Van egy nyár, mindig, egy nyár,
s halkán bezárja csöpp áramköröm.

Szerelmem, világom

Hegyen erdőtűz, mezőn árvíz,
néha gyötrem, lehet láz is.

Olyan erősen gondolok rád,
ahogy a harmat tapad hozzád.

Olyan távol vagy – megkereslek,
felhő fut így a gyökerekhez.

Végzem ezer emberi dolgom,
más sóhaját vérembe oldom,
más örömét dajkálva védem,
s rabul ejt valami szemérem,
amint felhőket messzehordó
szélben ágáll a napraforgó,
botolva lép feléd a járás,
testemnek minden hanga szállás
gondjaim közös földbe hullnak,
gyűrűt vetnek, majd elsimulnak,
renddé zökken a fejveszettség,
feszülő egem – kötelesség!
Szeress, életem, kínom illan,
makacs a szerelem gondjaimban.

Ne fuss!

A szél kerge: illanó, járó-kelő.
Te ne fuss,
hiszen a sugarak érted nyúlnak
a földig,
s kék kupolában zümmögsz, mint a légy.
Gyökered jó talajban,
s jobb csípni, mint a paprika –
a kócos füveket megfésüli más.
A hozzád futó alagutak
gondolatok füstjét lehelik.
Lásd, kormos az arcod,
ne sikáld,
csorgó idő esője lemossa, ha bőrödön
szennyet talál.
Fut a víz,
fut a felhő, s a relativitás
névében ne fuss,
rágd át te is a szálakat,
majd újak nőnek, termékeny a világ.

Hű vagy, és én is hű vagyok;
amit e föld, e nép adott,
kezedben súlyos bizonyosság.
Nézd a szelet,
nyomában minden elpereg –
szépség, magasság.

Kapálom, mondja valaki...

Kapálom, mondja valaki,
a krumplit,
reggel óta csinálom.
Gyom és gyom,
motyogom –
a krumplit kapálom.
Néha?
Eszembe jut,
mondjuk,
egy álom...

Sárgaréz glória

Tehenemnek adom éppen
parancsba,
hogymű igyekezni, Szürke!
Egész nap kószál a havason,
füvet morzsol,
ráharap a vad-kankalinra,
pásztortáskát,
kígyófüvet kerülgetni lusta –
ami van, mind elfér
egy tehényomorba.

Jó lenne tejelni is,
kedvesem,
mert jó vicc, ugye, az evés!
– Fejem rágják már,
mondják:
hát elmarad a fizetés?

Szürke állatka,
havasi tehén,

hazatámolyog este,
szegény.

Nézem a tőgyét,
langyosan ingó harangnyelvek
csontos combjai között
– üresen kongnak,
feleselnek.

– Adta jószágja!
képzelt bajsomat törlöm
füstindákat küldve az égbe,
kínomban döfködöm,
rábög a kutyára,
kutya a macskára,
macska az egérre...

Sárgaréz glóriám
sápadt aranyként libben
az atyaúristen fejére.

Szép szóba...

Szép szóba,
átokba
göngyölve, mi megszülettünk,
pár négyzetmétert nekünk is szánt a föld
(anyánk),
ki egymaga világnyi magzatot cepel,
megutált, szánt-bánt, unott
testünket kisimítja,
lemossa,
szagos fűbe rejti,
hatalmas, cirógató kezét fejünkre ejti
este; vaccanva verődnek fogaink.
Hajunkba bogarak tévednek moco-rogva,
páncélos életük a miénk is,
szitáló harmattal oldva isszák az álmunk.
Anyánk,
nyüszi, hogy létezünk,
virágaid remegjék mezőn, púpozó dombon, mindenütt,
hogy már felneveltél,
s aztán, anyánk, vesd meg az ágyunk.

Nincs

Hangom bogra kötötték,
feszít a göcs,
kiköpném,
szavak – torkomra pállnak,
és jönnek újak,
örvény
haraglik át, ki-kicsap a hullám
fogaim zilált sövényén.
Szálazom, tépem,
mondom csak azért is,
valami roppant gát kellene, hé,
hogy visszalökje,
semmivé
gyötörje
harsogó vizeim –
vagy legalábbis törvény,
s nincs, nincs – kacagom –,
semmitek sincs,
még fületek sem, pedig olvadó vasat muzsikálok,
hisz most vagyok a legfélelmesebb,
hogy álmos barlangjaitok előtt
némán
megállok!

Mindenki jó fiú...

Mindenki jó fiú,
a világon mindenki cirógatná saját pofáját,
gyomrát,
fejét,
szívesen eszi fehér kenyerét...
A más inge, ugye, furcsa jószág,
gallérra, kezelőre koszként ül a jóság,
vakard, mosd, ha tudod,
járj meztelen;
ha elszakad, még asszony-öltés is
reménytelen,
mert mindenki jó fiú,
dunyhás éjszaka alatt nyújtózik boldogan,

lábujjai közt egy-egy fonnyadt
margaréta,
csodálja az eget, hol a csillagok
rengő maradéka
mézet csöpögtet szemén át a szívbe.

De ha kezedet nyújtod, gyönyörű láncot
álmodsz, nyakékül, a föld köré:
bal oldaladon nyomorék, pillogva szánod,
jobb oldaladon izzadó-kezű,
nadrágba törli gyávaságát.

Akkor... minek a kéz? Kivel? ...
Csak egy marad,
dolgozni kell.

Tekei erdő

Sűrű fenyves,
tekei erdő,
testem bújtasd,
jó havat seprő
széllel takargass!
Töröld el nyomom –
vadak nyomát,
ácsolj nekem asztalt,
szobát,
őrizd meg porcióm frissen,
hagyd, hogy a hó is beterítsen –
ajkamra,
orromra
pelyhek szöknek, és
függönyt fércel az omló hóesés...
Hozz trappos hírt,
rikoltó postát,
zörgő papírjaim pedig,
mikor a hideg reggelig
csontot,
velőt rág,
szuszogó sünök mellé tegyed –
minek nekem a meleg?
Bohóság!

Déli harang

Déli harang.
A nyár szolgálja kongat,
s a nap
remegve hajt fejet
a kókadt
virágoknak.

Szobádban épp
zümögő légy cikázik,
s az árnyékok lapulnak,
szelíden futnak
a házig.

Vizet hozol.
Ringó cseppek borzasztják
karcsú térded,
s a talpad alatt
rezgő füveket
megérted.

Rám gondolsz.
Fényképem bárgyú, régi,
s vállad remeg –
pedig a fény simogatón
eléri.

Szuszogó csönd.
Nem zörren egy szekér se.
Karón villog a zöld
üveg, s felette
gyanakvón ing
a vércse.

Beszélgetés a széllel

Fuss, ne kérdezz semmit!
Mégfésülnek a fák, az árnyak,
ahogy a fény haját
bontják a rácsok.
Fuss, vidd rongyaid, szennyes
lepedőd lobogását,
messze – messze,

nincs, aki utadba álljon.
így tán megérzel – sípolok,
tombolok, kiabálok,
s ha arcod kicsípem frissre-pirosra
– hisz simogatlak! –,
nagyon kérlek, ne
fájjon.

Üzenet

Fekszel. Az erdő
távolról sudárizik,
rossz lombja hull,
s a nedvek folytonos útban –
gyökértől az
ágig.

Kis hangya pizmog
lábadon. A bőrbe
ezernyi csöpp
csókom van
beletörve.

Aludnám – élek.
Minden gond hevít,
s nyomogatja
a tett
billentyűit.

Lélegzem, mélyen.
Fenntartom vele
magam.
Rád fú a szél, és
megborzongsz
bele.

Gyere!

1

Gyere!
Hívnak a hegyek.
Gyere!

Hajlik az őszben a domb.
Sóhajtok,
nem megyek.

Gyere!
Anyám révedve mossa a tányért,
leejti.
Gyere!
Apám belegondol a kerti
fasorba –
szilvát hullat a dér.

Gondolataim libasorba
járják a völgyet,
csapzottak, sárosak,
az útról
nótázva jönnek vissza,
elmondják, hogy
felhőben a hegyek,
zsírosan fekszik a rög,
füvön törés,
az emlékem remeg.

(Csak elkísérem őket,
én nem megyek.)

Gyere!
Kattogják utak, terek,
házak és autók,
ilyen meg olyan emberek,
bokrok,
füttyök,
tapasztott ablakok –
horgasztott fejjel
maradok.

2

Érkezel!
Sietve vasalsz szoknyát, kabátot,
vásárolsz konzervet, húst,
kenyeret.
Vonatra várok.
A távol füstöt ereget.

És annyi mindent kitalálok,
amíg a
vonatra várok,
álmodom ágyat, ételt,
meleget.

3

„Csillagokat hint az este,
szemembe csap a szél,
s még számtalanszor zökkenünk.
míg a szerelvény
odaér!”

A szerelem útjai

1

Kórón himbál a szél,
lóbázom képzelt lábaim,
s pehelyként röppen szerteszét
tenyeremről a gondolat,
a kín.

Vidám se, jó se – közömbös vagyok,
mint égbe markoló kis, téli fák,
s lappangva rezzen föl nevedre
– mint vonatfüttyre – bennem
a világ.

2

Vonat visz. A füttyök
elvegyülnek a remegéssel,
s szédülő füvek láttán
sikolt a hegy,
a szikla.

Lapul a csönd, és
gyomorfalaimra
dől, vackolódik
a ringás,
akár a szederindás
sűrűbe az asszony.

Vonatom visz, a
szerelem hosszú menete,
dohog és átfut a
fekete,
hatalmas-kupolás éjszaka
alagútján,
élesen visít egy gyerek –
egészségesen,
sértőn,
s talán egy kicsit furcsán.

3

Súlyos lovakkal vonulnak
a párák,
elgördülnek a gyöngé,
haldokló mezőről,
s ahogy a fű most
álmodik a
zöldekről,
szoknyás-harmatos
reggeleket várván,
s ahogy az éggel játszik
a szivárvány,
fonom karodba
vágyaim indáit, lágyan,
s megyek az őszi léggel,
felhőkkel
rakodtan.

Vödör csörren,
siklik a lánc,
hasábokat pattant az éjjel.

S míg csókokkal altatsz,
agyam leülepszik a mindennapokban

4

Harmat hull, legények jönnek a táncból,
patkójuk szikrát nyit, nótájuk lángol.

(Nóta:)

Bolond lábak,
kalimpálnak.
Messzi vagy, s a

gyűlő felhő –
gyűlő bánat.

Kedvem kőként
hull a tóba,
s gyűrűt rajzol,
haloványat.
Ring a nóta.

Összhang

Alszol. Zizeg a párnahaj –
fehér, kemény.
Kimarta ujjaid
a sok mosás,
s ajkadnak szegletén
puhán szunnyad a
nappali kacaj.

Kakukkfű szaga száll,
katona-nyaram
sok kusza álma,
párolog a pohár
víz.

Szívem verése –
idő lassulása.

Munkám az asztalon,
benne a lelked
remeg.
Csókollak érte...

Künn zúg az ér,
pár loccsanása még elér,
s fönn fellegek.

Távoli reggel

A hajnalt
kakasok pletykázzák
mindenfele,
nálunk
ilyenkor reszketnek a vázák,

fülledt virágok,
pohár víz,
s reccsen az ágyunk.
Úton vagyok,
s az ég is felhasad
előttem,
a por – alattam szunnyad,
a csillagok – fölöttem.
Vizet innék.
A fákon ágakra gyűl
a harmat,
Várom, míg az eső szárazó háziszóttal
betakargat.
Még öt perc... akkor oldaladra fordulsz,
füvek közt sittyenő álmodat
elérem.
Éjjeli vonat dohog helyére,
kormos napja ballagóban,
a tied ébredőben.
Szervusztok,
széledő méhek!
– zümmög virágot érezve
a vérem.

Utazás földeken-hegyeken által

„Furcsa, mákszemnyi földek
voltak itt,
talán
kőkénysor húzott fel az égig,
a hegyeken, hol
végiment a lány,
a felhők most egymást váltják,
cserélik!”
Gyalog szeretek.
A láb szépen átvágja a reggelt,
az életjelző keréknyomokat,
a port.
Cipőd azóta megkelt,
s hogy elnyeli a hó kemence,
az ég alá bújsz,
s végigkémeled az íves határon.

„A kökényeket nem találom.
E hatalmas földön keresem
a kenyerem,
a boldogságom,
a gerincet, hol végigment
a lány,
a tölgyet, mely alá leült
pihenni, várni –
egy szóra, távoli csók ízére,
s fűbe temette arcát.”

Mellettem lépked valaki,
könnyű a nyoma –
talpa,
gyalog szeretünk,
apró
porfelhőket
kavarva.
Dúlón, kaszálón, át meg át;
az erőnk nem kevés?
A táj szalad, fordul
az ég,
biztat egy csöpp
szemrebbenés,
s a karcsú ágak hajlanak,
testem
átengedik –
ketten vagyunk. A visszalengő
ágcsapást lehalkítja
szelíd
karom.
Folyóhoz érünk. Kezem egyszerűen
odaadom.

Állasz még, de a fények
Nagyon lassan
belehaltak
az éjbe.
Körültáncol a tücskök virgonc,
végtelen
zenéje,
észre se vetted, hogy
együtt jöttünk, vízen keresztül,
hegyen keresztül,

pedig az ugatások, mint őrtüzek,
csaptak az égig.

„Remegsz, hiszen nedves
a lábad,
térdig.”

Találkozás

Találkoztunk,
Kegyetlen melegben,
az ágyon hemperegtünk,
s a kútban megposhadt a víz.
Tíz
másodperc, vagy valamivel több,
kettőnkből eltávozott valami
– legyenek dongtak a hamvas ablakon,
összeszorultunk, szerettünk
nagyon.
Két apró pötty,
Valami furcsa megszokásból
összefutott, találkoztak
tebenned,
két ismeretlen idegent
hozott össze a távol
párnás méhedbe, egységük védni
minden karcolástól –
dohányvirág meg sok más lusta illat
rendre bilincsbe verte feszes izmainkat.

Dal

Gyalut álmodtunk
éle nélkül
– markába röhög a fa.
Láttad a tömpe göcsöket?
Kisimultak egy éjszaka.

Tiltó öledre

Tiltó öledre szálljon
annyi napfény,
amennyi páros létünk elkerülte:
ez fordított arány.
S mert kapálódzó benned az élet,
még fitogtatja gyűlő erejét,
hát páncélként simuljon
hasadra e
motyogó,
távoli beszéd.

Hova igyekszel

Hova igyekszel, kicsi senki?
Maradj nyugton, nem tudunk tisztába tenni,
hajunkon gondok nyargalásznak,
riadtan nézünk minden házat
– vaskapu, léckapu,
nem lehet bemenni.

Füstös égen csillag kormoz,
az idő lehúzza a láng
belét,
tunyán ébrednek meg a bokrok,
s míg elrúgom,
egyre ölel a rét.

Benned már
– haj, szúrnak itt a hangyák! –
örökmozgóvá lett a sorsunk,
apad, hullámszik
(apály, dagály)
ügyetlenül is jó szeretők voltunk.

Álmomban mérem,
hosszú szalaggal, épp az ég aljáig érünk,
lomb fölé,
lomb alá –
talán elférünk.

Mint tengericső

Mint tengericső,
síkos, csapzott bajuszú,
hántolatlan gyümölcse a földnek –
bújt a világra Attila.
Nem várta trilla,
harsona,
szenteltvíz se csurrant,
csak hurboltam azt a széles ágyat,
két deci önbizalmam marta a gyomrom,
állatnak is ostoba vagyok,
ha mondom
 – gerincem csiklandta a hír,
 mint egy tizenkettes találat.

Eszkabálunk valamit...

Eszkabálunk valamit,
s az újkori paradicsom ránk irigyen pislog.
Kezem,
mely eddig alvó rögre támadt,
s nyirkossá nyalta füstölő utálat,
szépen idomul
új szerszámaimhoz –
 aranyat ér a kalapáccsal,
 fűrészszel,
 vakolókanállal,
 fogóval, csővel, agyaggal,
 téglával, léccel,
 dróttal, szigetelővel...
Kényszerű békét építek körétek,
izzadok –
s vigyorogva intek utánad.

Mikrokozmosz

– Fújjad,
Attilám,
fújjad a nótát,

fújjad, fújjad,
az áldóját!

Sután néz,
gyöngé hat hete ing a nyakán,
rezgőfü a keze,
szíve árvacsálán.

– Vedd le,
Attilám,
vedd a gömböt,
sárga labdát,
meleg-tömlőt!

Sután néz,
míg rozsdás sorsom kalapálom.
Lába pitypangot rugdal,
s onnan lép
rá – látod? –
az álom.

Eggyel több

Hétfégi pihenő
– lelöttyögnek az izmok
feszülő dombjai,
gyűl az erő... Gyönyörben olvad a gyomor
– ölelkezünk,
majd kóvályogva, eltett munkánkra szállunk.

Szervusz,
hétfégi pihenő!

Az ember hamar kifárad,
úgy lép, ahogyan tegnap lépett
szép is,
meg tetszetős,
de megoldhatatlan képlet.

Eggyel több
mocorgó, hangos élet
rugója ringat
engem,
téged.

Eggyel több
gondolatból százezer szikra szökken,
sivalkodik, érvelni ösztökél,
ha megütöttem.
Eggyel több
a derű, vihogás,
a biztos béke,
halhatatlan s halandó ős –
 eggyel több
 a világ,
 azért ilyen erős.

Béka, béka...

Kicsi béka,
ficáncolj csak, egy-kettő!
– Fogom a lábad.

Díszes téka,
vigasztald a vérig
rágott anyákat!

Bújj hozzám,
míg a márciusi nap
légypetéket fülleszt a lámpán.

Kicsi béka,
mikor állsz meg a
magad lábán?

Attilát tologatva

Attilát tologatva nézem
az esőt.

Hegyi úton le-fel,
– kopik a lábam.

Orromra húzva sapka, szemüveg
zsebemben nyugtató tea,
s gödröt érve káromkodom,
ő meg motyog,
magában.

Szalmavirág

Hogy, hogy nem,
tele a váza,
hónapja már, kidobnám, de –
 ne dobd ki, anya
 virága!

Anya virága...
fakó, mindennapi derű,
mint egy háromkerekű
szekér...
befagyott teremtés,
csákós díszvezér.

Anya virága...
Miért nem hull a szirma?
Hallottam: szalmavirág,
vízbe se kell tenni,
s nem fonnyad, mint a dáliák,
rózsák, szegfűk, százszorszépek,
meg egyéb kerti virágok –
 mint a plakát-nap,
 mint a celofán-lángok.

Kukkot se
anyádnak!

Holnap már szemetünket
cicomázza,
s az asztalon:
 olcsó cigaretta,
 gyűrt zacskó
 meg a váza.

Idegen város...

Idegen városban járván,
szüntelen hajladoztak bennem
az otthoni fák –
 pucér, öltözködő ágak,
 gyantás törzsek,
 ingó koronák.
Üzletek halszemében

törpe világunk kerestem,
ámultam a tülekedésen.
Itthon vagy – mondom epésen,
s kihunyt a nap felettem.
Nők jöttek,
gyenge csípőt riszálva,
fel a fejjel,
emelt mellel,
kinek cserepes,
kinek rúzsos a szája.

Járművek – a gyomromon kopognak,
egyéb sem kell egy ilyen gyomornak,
görcsbe szorul, ökölbe,
mint a kéz,
s nehéz a láb, meg –
lélegzeni nehéz.

Név nélkül
surrantam, csak úgy,
erre-arra;
vagy – nyugalmat agitáló
rózsák közé ültem,
füre,
köre,
padra.

Hosszú lábam az úton elbotolt,
izmaimban bújt meg a reggel,
– reuma – tudtam,
mégis bíztam, akár egy állat...
Aztán csak hazaértem,
vásárfiát is hoztam –
háromnapos szakállat.

Kortársaim

I.
Én
értelek titeket
– jó napotnál
egyebet
nem tudok mondani...

Ti
harsogó,
derék gyerekek!

Köztünk nincsen határfal,
eperfáról is
közösen eszünk,
egyik a másikat húzza magával,
s falkában éljük
külön életünk.

Ta-ta-ra
dal indul,
ta-ta-ra...
rá csönd hull.

II.

Ma:

két tücsök verekedett.
Egy zöld tücsök
s egy más, ki lábát fente.
Ablakom alatt
dúlt ez a csata,
huzakodás...
Trikóját még a kert is levetette.

Aztán:

a kenderes fölött
felhőkbe bújt az ég,
s néhány meredten álló
tő alá feküdtem,
hogyan óvna némiképp.

S mert ez is ide kívánczik:

szomszéd szomszéddal
sakkozik,
– kövér, hasas öregurak
tologatják a bábukat,
fehér, fekete,
izzadnak,
no meg – kutya ugat.

Ez volt a nap.
Csöppet se bánt –

a két verekedő tücsök nem
elefánt,
s ahogy hevertem,
néhány kender az égre tört,
hát kigondoltam
pár derék
fenyőt.
A sakkozók – nyugdíjas nagyapám
meg a barátja.
Egyikük tán
politizált,
vagy csak úgy, járt a szája...

III.

Szeretünk együtt inni.
Divatból él az ember így?
– Most azt hiszed,
mutogatva nyílt sebeidet.

Iszunk –
mert akkor nem kell nagykabát,
mert lukba bújnak mind a nyavalyák,
mert néha tücskök verekednek bennünk,
mert kendert látunk, s fenyőt kell szeretnünk.

Iszunk –
mert istenítjük magunkat,
mert egyedüli isten Dionüszosz,
mert jól vagyunk (felröhögünk),
s kitapogatjuk lazuló hasunkat.

IV.

Hol vagytok, szép vidékek,
hol széthullattuk minden szavaink?
Egy asztal,
melynek éle önmagába fut,
lapján kilötytyent kávé –
tócsák, szivarhamu-dombok,
gyűrött papíros,
újságok zsúfolódnak –
elfér közöttünk.

Ki szemben ül,
dadog,
szomszédja avas tökmagot rág,
s így sorra, hogy az óramutató forog:
raccsol,
nyögdécsel,
böffent,
nyála foly...

Papírra vetve – ez hát a mosoly?

V.

Jambusra ver a szíve,
zakatol –
kórházba kéne vinni már.

Rossz éjszakákon rímekben
beszél,
párnája foszlik, hull a toll,
– keze
erőtlen, rút madár.

Asszonya nincs, de
van pipája,
dohányporos minden zsebe,
egy-egy világos délutánon
beszélget a világ vele.

Hogy van?

 Meg –
hogyan?

 Majd –
hogyan?

– kérdi, immár csak ezt,
ezerszer, dőlt kapu előtt.

Igaz, hogy elmegy,
egy délelőtt?

Elmegyek, elmegyek,
hosszú útra megyek...

 (mert követ nem lehet,
oda,
a mellbe tenni).

Elmegyek, elmegyek...

Ír.

S ma már nem fog enni.

VI.

Szerelmes verset
de könnyű írni,
mint megenni egy vacsorát
– ha éhes az ember,
vagy teli gerjedelemmel,
s nem talál sehol egy szobát,
hogy versét rozsdás aprópénzre váltsa.

S ha mégis! –

sercen, foszlik a varázs,
rím, strófa – mind elillan.
Semmi sem marad, csak a
tunyaság
síkos izmaimban.

VII.

Tulipánok és liliomok veszik körül
az álmát,
színeket, formákat hoznak ezüstitálcán neki.
Kutyaugatás szegesdrótja védi
házát,
pirospozsgás – a levegő teszi.
Arca borotvált, sátorként feszül a bőre,
szívesen belecsípnék, de halasztom,
egyelőre.
Kertjébe nem hord a szél tüskés
szükség-magot,
az esti ég is csak szűrve láttat véle
sok ringatózó csillagot.
Akácokon a méhek sóhajba oldják zümmögéseik,
hej-haj,
valahogy eltelik.
A föld erősen áll ollózó lábai alatt,
döccenve fordul,
szél fú és szembevág,
kezeiben hűvös biliárdgolyó
a világ.

VIII.

Sápadtak,
horpadt-mellűek vagytok,
pergamen-arcotokra hosszú
litániákat írt a sötét,
a koppanó víz,
az elemmlámpa,
riasztócsengő.

Megjösztök,
mert egyszer mindenki eljön,
ha nem került meszesgödörbe.
Ti, ferde szavak rabszolgái,
ügybuzgó hírmagyarázók kisdéd játécai,
évszázadokban számláló ismerősök és
ismeretlenek,
kiket ma nem vár otthon,
koraérő Rákóczi-szilva,
csak rend, levetett ruha
az ószeren
– olcsó kis holmi,
majd a 2-es trolibuszra ültök,
feszengve a fojtó melegben,
s elnéztek a fejem fölött
– ring az idő felettem.

IX.

Komédiások vonultak be így,
színpompásan,
roppant krumpliorral,
kis, bolhászó kutyákkal,
öreggé hervadt
asszonyokkal,
bódéval,
sátorral
nyikorgó kerékkel,
alacsonyok az árak,
tiéd,
akár a lókolbásznak
– olcsó, rágós,
s ha nyomja is a gyomrot,
azért tőle világ még
le nem omlott!

Izmod feszíted,
szájad tátod,
tojáson lejtesz lomha táncot,
de a tudás
valami más!
Nem üzlet, és nem
áldomás!
Mert hogyha intesz,
köd még el nem oszlik,
talán egy szúnyog libben majd odébb,
vagy fű görbül, s azonnal
visszahajlik –
és azt hiszed, hogy megbolydult a rét.

X.
Kit szeretek,
én igazságnak hívnám,
vagy ütött-kopott álom-anyának.

Kit szeretek,
én emberségnek hívnám,
mely nem vezérel ostobákat.

Kit szeretek,
szemembe könnyökölve
tanítson a világra látni.

Kit szeretek,
a szívemet szeresse,
és akkor nem fogok hibázni.

Anyák

Két anyám van – a föld s a nap.
Egyik csöndes,
virágokat
nevel, a másik
koronás fáig
kísér.

Föld-anyám kendőt köt,
lábán csomós az ér,
mosolya ringó reggel,

együtt ballag a tehenekkel,
és gondolatban mindig
odavár.

Ráncos, elkínzott, kedves,
szöszhaja
nedves,
tövíg harmatos fűbe jár.

Nap-anyám apró, meleg
asszonyka,
az égen talpal
(nem tudom, hogy is bírja talppal),
ahol csak járok, ő vezet,
kenyeret
ad, sátorrá ő feszít a fákon
százezer levelet.

Alkonyatkor
az ég szélére ülnek diskurálni,
az egyik köt, hamvas sötétet,
a másik földi csöndet
horgol,
és most már nem tudnak felállni,
békéről beszélnek, gyermekekről,
szavuk fülemnek élő strófa, rím,
s míg alszom, lopva
olvassák
verseim.

Elveszett birtokok (1969)

Erő-játék

Hazafelé
a patakparton
– ösvény tekereg alám
kitartón.

Néha megcsobban,
erőt játszik
– nádasom lusta vízben
ázik.

Bomló bugái
szelet nyalnak
– bólogatnak délnek,
nyugatnak,
s ha észak vagy kelet
parancsol
– amerre szél fú,
arra pancsol.

Ha kell, a vízbe dől
egészen
– feküdj csak mellé,
próbaképpen!

Gyökeret vet
otromba lábad,
s majd karcsú lesz
– figyeld a nádat!

Végtelen víz
csiklandja talpad,
elégedett a nádas
– hallgat.

Néha megsuhan,
erőt játszik
– öklendezve futok
a fáig

hazafelé,
a patakparton...
ösvény tekereg alám
kitartón.

Szitok, ima

Silányat gajdol ez a föld,
mi se jobbat.

Kutya is azt ugatja, ami van,
éjjel a holdat,

nappal sovány nyulat űz,
talán eléri.

Friss levél nyílogat a fán,
lehull a régi.

Nyomukban a szorongás
belevacog a versbe,

gyomlálgatja lengő hajunk,
s festi deresre.

Köd száll fel a kukoricásból
– szitok? ima? –

töményen gondol így a szeszre,
akinek nincs mit innia.

Ma is...

Ma is kántálnak katonáink –
verik az utat,
s dalolnak.

Verik az utat,
úton a port,
füvön a deret,
s gyakorolnak.

Verik a havat,
s ha van,
a szőke sarat,
dideregve a sorba szorulnak.

Ablakunk alatt vonulnak éppen,
így hallom őket, félig ébren,
verik,
verik álmom mezejét,
s a katáng szirmai hullnak.

Tíz év

Tíz évvel
az ember mit ért?
Még azt sem
tudja, mennyiért
szórja el,
fecsegen a mohó világnak?
Miért?
– szívére hull a bánat,
agyára –
ködként – öröm száll,
kavargó
iszap s ökörnyál,
mindenki hatalmas, derék,
megijeszti egy lendkerék,
s jó robot
ez a tudatlan
bámulat,
ám – visszahozhatatlan.
Tíz évvel
az ember az erdőt csodálja.
Tíz év múlik,
s a fákat kivágja.

Hőség

Olvadt égen
madár úszik –
egyedül, ostobán.

Bágyadt puli magába búvik
ott künn,
az esztenán.

A dinnyecsősz elalszik,
bevonta puffatag
fejét a napról,
macskánk korán indul vadászni,
– reggeli hatkor.

Bolond idő nyilaz
nyakunkra,
pállott katlan a város...
Tengek előre, hátra.

Lendülő szelet álmodik
ki-ki a saját
homlokára.

Tikkadt világ
– akár a szomjú földön,
nő, csak nő a repedés bennünk,
s vagyunk –
pattanók, kemények.

Ilyenek lehettek a bozontos,
vakarózó, hajdani
szegénylegények.

Hangya-seregem

Valami nyomaszt, már
hetek óta –
bennem
köd gomolyog,
völgyeim kitölti,
a készülődő füstöt visszanyomja,
riadt vagyok.

Vágyam:
a föld, mely bizton elaltat,
elhordoz,
amíg élek,
végtelen mezőkről álmodom,
dombon kószálok,

hogyha
félek.

Elég szorongás moccan,
s szétrajzik,
szívemből indulnak hajnalonként,
járják a hangyák útjait,
szabályosan,
kimérten,
s ha ágyba fekszem,
dolguk végezten
ülnek el ők is,
szépen.

Különben: tudom,
mi lesz holnap.
Szeplőtlen ég, varázssal.
De addig?
– meg kell küzdenem
minden nagyszájú
nyavalyással.

Aludjunk.
Hisz az élet
lépett ma is egy mozdulásnyit,
szívem barlangja
egyre szűkül,
hangya-seregem csöndben ásít.

Valami álljon

Ízekre szedve,
színesen,
bénán
a nagy daru
hetek óta fekszik a sárban –
már-már úgy tetszik,
elfelejtem
ebben a pompás olvadásban.

Csak egy gép,
hallom máris,
s kész a fintor:
végezd a dolgod, hadd heverjen!

Megfogadom,
ám ordít a hiány
– valami álljon azon a helyen,
mely mocomog,
csönget, zsibong,
fordul, feszül, kínlódik, lüktet.
Valami, ami tesz is valamit,
megint langy szívünket.

Csillageső

1

Verőjét lengeti,
kovács az úr –
szikrákat nyög a ráf,
csillagesőt.

A napot azonnal leszakítják,
mint érett almát
– roskatag, hajló ágáról a fénynek.

„Forduljunk délnek!”

Verik a dobot.
Dombról a hang lesiklik,
párnás ülepét tépi a kökény.

„Fi-gye-lem!
Mindenkinek...”

Topog a szó fülek küszöbén,
tehén tőgyében langyos tej alszik,
vasvilla billen,
rőt kapa totyog,
tollas libáim levegőben úsznak,
szél jár a porral,
s benne – lábnyomok.

„Aki rokkant,
aki nem ép,
s már semmiképp sem foghatja
a kapa nyelét,
a világtalan,
a süket és a néma,
meg aki arra jogosult,
pecsétes kérvényt adjon be még ma...”

Tataram, tataram,
az éjszaka hideg,
szalmába süppednek a testek,
a pille-remény ellibeg.

Tataram, tataram,
számolnak az ujjak,
süldőt tapogatnak,
díspárnára hullnak.

Reumás térdei
roggyannak –
Tóth Feri
ereszkedik a dombraól, lassan lépeget,
ujjai gyűrnek,
bogosan
motozzák a maszatos, gépelt
szöveget.

2

Három napja nem evett –
a körorvos bendője
korog.
Megvizsgált ötszáz beteget
– szidja ötszáz torok,
kertjében a dáliákat
rokkant-kedvükben letaposták az emberek...

Kendőzetlen a nyomorúság,
riszálja magát:
NÉZZETEK!
ez vagyok én,
csupa-sajnos és csupa-fájás,
kezemben nem fér meg a munka,
szemem hályogos,
rossz a szállás,
reggeltől estig reszket az öreg,
bolond szegény,
ez szélütött,
benne az ördög lakozik,
tegnapelőtt is vért köpött...

Dokink füstöl,
áll a borostás,
jajongjatok, kérvényezők...

Ha lehetne,
megindulnának
dombokról is a temetők.

Üzlet az üzletet köti,
kórság a kórságot dagasztja,
susog a falu
– jár a szél,
gacsos bükkfát hasít a gazda.

3

Megszámláltattak a zengő sokaságok.
És könnyűnek találtattak mindahányan.
Öten nem kérvényeztek
– s kaptak,
akik otthon maradtak,
mert jártányi erejük alig volt,
s onnan, a dombról
Tóth Feri
a dobót nekik már
hiába veri.

S tüdejét bár köpje ki!
– hűlő ujjak matatnak,
lángok a fába kapnak,
torkos kutyák harapnak
– akik nem kértek,
kapnak.

Ballagó kerekén gördül
az élet,
megnyomja a lány heverőt.

Verőjét lengeti,
kovács az úr –
szikrákat nyög a ráf,
csillagesőt.

Porszemek játszadozása

Millió
s isten tudja hány
apró világ kering

pamacsnyi por libeg,
mokány szekér habarta,
dülöngél a kerék,
s a gazda rajta

és mindenik világ
izzadt
kezemre ül,
a nap lesüt reánk
míg botorkál a ló,
a tengely is nyikordul,
elvánszorog az út,
s a táj kifordul

mosolygó fényesség,
tenyerem terhe
táncolva érik,
s az élet oly falánk!...
terül a széna, illatozik már
mokány szekér felett az este,
jó sátor ez, és elterül
alatta ember, állat teste

millió s
isten tudja hány
világ néz csillagot magának
majszol a ló, gazdája égre bámul,
az ott lehullt, a másik biztosabb,
a porszemek elültek, álmuk csupa játék,
s csak én hiszem, hogy boldogak
az ott lehullt,
és jobbat nem találnak.

Szálljatok

Az érett tököt megcsípte a reggel,
s nyálkásra nyalta a kukoricást
– már teli vagyunk félelemmel.

A nap szekere cammog, ravasz kátyúba zökken,
hullnak az álmos méhek, lomha bogarak
– még itt lézengünk, szélütötten.

Szánszalom-ősz köde lapul a földön,
hiába kacsingat pár kacér virág
– ne hagyd, hogy a bánat kitöltsön!

Szelíd vagyok, s a jóság sose szépít.
Míg harap a reggel, romló fogam vacog.
Agyam tüzel, s a láz is megerősít.
Hát szálljatok!

Cseveg a bányavíz

Elomlás előtt:
– megfeszülök,
s a végső szót leintem,
hallgat reám a vér,
segít
gerincem,
akár – támfa lehetnék,
ha akarnátok,
ha kellenék,
cseveg a bányavíz,
leszalad
oldalamon,
nehéz a boltozat,
erős a fogadalom,
hisz
úgyis beállok,
hiába óvnak sújtó
tanácsok!

Döng a kusza folyosó,
nem vagyok első,
nem is utolsó,
s libeg a fény.

Több napja

Több napja lesem,
honnán jön a hó majd
– a szurkos sövények állnak.

S merről támad a szél?
– hogy fűthessen, az élet
kivágja mind a fákat.

A dombok púpja tompán gőzölög, ropog az utak csontja is,
miért üvölt a fájdalom, mikor mondhatná halkan is?

Elrendeződik minden,
söpörj csak, hídra szálló,
vonító, kék huzat –

szurkos sövények állnak,
s fagyott markába fú
a ténfergő tudat.

Őszi idény

Újsághasábról vigyorog rám a messzi város –
ma éppen sáros a falu, a posta előtt falábbal járunk,
fontolgatja az eső: hulljon még, avagy úszna tovább
Erdély agyagos szíve felé, hulló gyümölcsöt rejtő őszi füvekre,
kutak köldökére, juhok gubancos gyapjára,
e sikamlós földre, elrontani borát,
reményét, mákonyát... A messzi város betűi
zsírosan fémlenek, beragad egy-egy idehülyített autó,
víz csurog hajamról, itt élek már hetek óta,
vár jóforma szobám, rideg ágyam, iránytűm bolond tánca riaszt,
őszi idény, megindul a vadászat, lábam sárba merül,
gondolatom ágak közt hintál, nadrágja hasad,
tekergő szellem, ki férceli össze a rést?

Köd nyeli...

Köd nyeli hangom,
torkom harapja,
nedves szöttese kiterítve a dombon,
véznára komorult fák között

juh kószál még
nyálkás fűvén a kertnek,
sáros a bátoni út,
de még sárosabb a Kertmeg,
hol reggelenként nagy garral

dohogni kezd
a falu szíve
– a malom,
siváran leng a harang,
hevít két deci unalom-
űző, fanyar pálinka,
a nyár mocomog
gyomromban,
beleimben

repíts el, ó, tudós utálat,
végy szárnyaidra,
innen részeg dana fakad föl,
s zenés disznótor, a ház
ajtaja lóg,
tódul a füst kifelé,
tömött libákat úsztat a kényszerű patak

szólnék,
s a köd belenyelvel,
torkomba nyal, hogy köpködöm a földet,
mely ringat,
szalonnát-enni ád,
de kérj csak többet!

Járom az őszi határt,
vadkan inal,
előttem csörtet.

Káprázat

Dani barátom józanul
veri az ösvényt,
szótlatlanul
leng két keze
– páros kalapács,
farán a nadrág
megfeszül,
bírja a mászást, emberül.

Fegyverünk – kiváló,
töltényünk elég,
bodor a völgy is,
vacsoraszagot,

leng lusta este,
a domború
ég
s Dani barátom mögött baktatok.
Nincs rendjén valami?
ma a világgal
történt egy s más
– mi már nem élünk?
összefonódni látom a fákat,
hallom locsogni a vérünk,
érezem, a föld
belereng,
pedig – rugókon járva lépünk,
Dani barátom elmereng,
s fogát
piszkálja,
amint felérünk.

Fegyverünk – kiváló,
vadlesen
nem is kell jobb –
már csattan a závár,
fűbe huppanó alma
a földünk,
hamvasan ül meg az esti világnál.

Dani barátom józanul
veri az ösvényt,
szótlánul
fújtat, tüdeje ép.
Milyen valóság ez
– ahova lépek,
hová irdatlan medve-talpa lép?

Tanya

Akár egy jó paraszt,
csucsujgat a tanító, moslékra éhes
disznóinak.

Álla sörtébe búvó,
haja a legvadabb vidéki paróka,
melyet ezer év kigondolt.

Az osztály ajtaját
szél nyekergeti, hazabukdácsoltak a gyerekek
guggoló,
tölgydíszes kunyhók felé
iramló ösvényeken.

Akár egy jó paraszt,
a tanító vakaródzik,
néha,
vasárnap –
macskamódra mosdik,
s hétszám falja a zsíros kenyeret.

Szétnéz a vidéken,
kutyája bolhát fogott az ülepén,
odakap,
belevinnyog az alkonyi csöndbe,
hajtásra vár szegény.

Akár egy jó paraszt,
téblából a tanító, szobája s a hegyre kiszórt tanya közt.

A, B, C – kezdi
minden évben újra,
becsíp ilyenkor és
kiöltözött.

Akár egy jó paraszt,
duhajkodik, ha kell,
bambán hunyorog fel, fel az égre,
lába botor...
S míg füledt földszagot
lehel,
csökkent álmát ölelve hull a mélybe.

Csend van

Csend van.
Alattunk
a község cipésze ráspolyozza a talpat.
Sánta lábán
néha szökken,
bolha zökken
derekába.

Cinveder vizében ülepszik a salétrom,
bádogtető horpan
udvarló macska nyomán,
házitücsök nyekereg,
a fal
aprókat omlik,
szomszédban az ember
bora mellett
kesereg.

A falu üstjében
port habar
a szél
– felkelt, vidámlik, majd
elalszik újra,
vérmes szemű csóka-tanárnő
ágyyszélen gunnyaszt
– csizmáját húzza.

Kevés kút egyikében
kutyadögöt találnak,
kihalásznák,
míg hátul a kertben
almát lopnak szőke suhancok.

S a hegyeken túl
észrevétlen lép újra meg újra
a történelem,
járnivaló, vadkannal teli az erdő,
le-leúsznak a malomig
a hangok.

A cukrászdából
kifogyott a kávé,
konyakot iszunk, s diót belezgetünk,
vadászpuskák öbét
vitatjuk,
szülőszobában hersen egy
köldökzsínór.

Néma az ól.
Fiam alszik,
asszonyom házifüzeteket javítgat,
piros ceruzája szemembe villan.

Csend van,
írom le, Európában, valahol.

Még pásztor...

Még pásztor a gyermek,
bár vége a nyárnak,
juhai közé búvik, dér elől
– miről álmodik így,
ritka eső ha
szemelget?

Iskola várja – padja üres,
könyvei nedvesen ülnek
a lócán, lábuk lóg,
felettük ásít a táska,
anyja üzen:
– Ne siess!

Lurkó, ne siess, kell a pénz,
majd jön a tél,
aztán tanulhatsz
– pásztor a gyermek, bambán fütyörész,
így köpi szembe
a holnap.

Szavait csúri, hümget
– mint az apja,
berúg majd, s hazafelé – danol,
a lányok combját tapogatja,
és állást keres,
valahol.

Még pásztor a gyermek,
bár hangos a törvény,
AZ ISKOLA KÖTELEZŐ,
nyűg ma a könyv még... akár a juhoknak
– ízetlen az őszi mező.

Füst tekereg, szalonnasütéshez.
Pad vár rá, s az iskola zsong,
miről álmodik így, ritka eső ha szemelget?...

Mert a világ feje
– kong.

Félig ittasan

Zúzmara száll a világra,
fehér,
meg nem remegő
bizonyság e tájon,
s a jég is ablakunkra surran,
pattog a bükk s a gyertyán,
két testvér-jó
hasábfa.

E nyugodt látványba a szenny
belebékül –
csúcsos pala és korhadt zsúpfedél,
jön,
topog egyre,
nyulak sarkában jár a tél,
s borom isszák,
csak fogy, kevélyül.

Rádióm reccsen,
ágy mellett langyos lábvíz
löttyen, locsog,
asszonyom főzi már a vacsorát is,
kutyám morog.

Gyermeki lárma gördül-bukik a padlón,
viháncol a vérem,
a vérünk,
mert beléptünk a télbe,
s ha közepére érünk,
szalonna, kolbász füstös íze jár át –
majd éjjelente hó hull,
élni segít a kamra,
kifutom négy falam
s pipázok –

tavasza is jön, de oly bizonytalan,
mint amit félig ittasan
itt magyarázok...

Levelek a brigádból

*Nagyapám emlékére, ki életében
a traktor szónak esküdt ellensége volt*

Első levél

Mostanában a földről álmodom,
városi vagány létemre,
paraszti földről.

A traktorista ágyat áhít,
melyben elnyúlhat
naponta többször.

Hol én gazt látok
– az az útja,
hol füzek állnak
– csak szimpla árnyék.
Fejét a vadzsályákba rejti
– a költőnek mind pusztá játék.

Nekem – érdekes látvány,
neki – bémész népség a magamfajta.
Ilyenkor felébredek,
szívem zakatol
– ő ül rajta.

Második levél

Kiégett masinák árnyékában ülök,
körül olajos fű,
szennyes, fekete,
mintha odvas fogából nagyot
sercintett volna
a mák éjszaka illó szelleme.

Kútvizet ittam
– hűsölök,
a traktorosok odébb, szalonnáznak.
Gőzölgő hegy fölött a pára
– gomolyognak a hőségben
a vágyak.

Vigyázva ringató álomra várnak,
míg átbiccennek két barázdát,

kátyút, útszéli gödröt,
puha zsombékot, árokalját,
s hátul az eke
harsogva fal,
mosdatlan fülükben bolyong egy ének
– nem túl vidám,
nem is búsongó,
unott,
akár a traktor hangja,
s bűg,
mint szobába rekedt dongó.

Harmadik levél

A legénykéek, ahogy kinőnek az iskolapadból,
s a lányok csecsét fogdosni kezdik,
rágyújtanak az apjuk előtt,
s egy jó szakmáról álmodoznak.

Az úton port kavar a szomszédék fia,
tülköl, harsogva járja a falut,
villogó fogai közé akácfürtöt csippentett,
hivatalos minden lakodalomba.

Legénykéek – újra iskolapadba ülnek,
motorszerelést tanulnak, agrotechnikát,
könnyen pálló ülepük szoktatják a vasnyereghez,
s már nem cicáznak minden lánnyal.

Negyedik levél

„Hallottátok a Józsi esetét?
hetedik határban furikázott,
esett, s eső után a gidres út felázott.
Tudj’isten, az éjszaka merre tekerte kormányrúdját, ivott-e,
apám mondja
– szakadékba zuhant, vaslova agyonnyomta.”

Nyolc arcra ont fényt
nyistergő tűzünk
– jajongó kórók égnek –,
egész brigád.

Kezünk, e furcsa jószág,
tétován mozog,
nyújtóznak egyet lustán mind az ujjak,

hej, mennyi jóra képesek,
s néha ostobán
megvadulnak!

Ötödik levél

Igaz, az ember még hibázik
eleget,
néha – túl sokat.
Vigyázva kell pofozni mégis
szavainkkal
a sorsokat.

Most itt ülök
– a földet szántják,
gyengülő gyomruk összerázzák,
ám – nemsokára elmegyek.
Nyers beszédünk
szívükbe szúrva
mérges fullánkú fegyverek.

E perceket,
míg látjuk egymást,
felőrli a mohó idő.

Boruló ég feszül fölénk,
s körben
– barázdás tengerek.

Utóirat

Nekem a látvány – érdekes,
neki – bámész népség a magamfajta.
Ilyenkor felébredek,
szívem zakatol
– ő ül rajta.

Didergő

Szurkál pici tűkkel,
s nem melegít hiányod,
könnyen felhűlő combjaid
összezárod.

Péter bátyó, mi is
didergünk,
te, én, meg a lányod.

A dolgok persze összetettek,
s deríteni lehetne mindent,
isten helyett –
hiába szidja,
előszedni egy kicsi-istent,
s marhatnák gyomrunkat a lángok,
hiszen a pálinkát, ugye,
kifőzték,
s a rengő disznót is leölték,
pompásan nyílnak
lelkünk rétvén a
jégvirágok.

Mondhatnék mást is –
hogyan ez így jó,
akár a kényszerű behívó,
mert szép a szelídség,
de hát az éles-
fogú magány megtanít egyre-másra...
– ezért kell hát,
az okulásra?

Hiányzol –
s ha valami hibázik,
legyen fű avagy
fa
az a másik,
megkeresik egymást, ha jónak
találják s összetartozónak
kapcsos lényük –
a mezőre dér hull,
lázongó némaság a táj,
az erdő fázik, kiabálj,
állathoz kerget állatot a fagy,
messze vagy tőlem most,
ide szaladj,
koronás hajad lobog,
csapongva fészüli
a kristályos valóság...

Sovány cseppenként
gyűldögél
egy parasztkályhányi jóság.

A dombon át

Paptöke kókad,
vadalma hull,
a lapi fonnyad,
ördögszekér szikárul.

Péter bá megy a dombon át,
szeme szűk,
szíve tágul.

Lábát nem fogja nyavalya,
amíg remél,
a lépést is kibírja,
szorítja gond,
szorítja föld,
nincs vízjeles papírja.

Péter bá megy a dombon át,
megnyílik erdő,
s nem parancsra
– fogy, fogy az útja,
döng a láb,
nézzük e képet legalább!

Paptöke kókad,
vadalma hull,
ki dombon jár, az itt az úr –
zsebe üres,
füttye hegyes

(vinnyog a föld, törleszkedik)
s a lomha por is rásimul.

Zöld bánat

Kovács!
Nem szól a kalapács. –

Mi ez?
kihűlt kemence,
egércsemege –
fűjtató,
a vasak lelkét rozsdá nyomja.

Kovács
– a kalapács!

Sarokban szalma
– kotkodács!
A látvány leverő,
szanaszét
heverő
– semmittevés!

Lovamra kell,
ki veri fel?

Diófa szárad,
sír, sután
– körözve leng, és
meglegyint
a tépett szárnyú délután
– erőtllenül, puhán.

Biztos – beteg,
vén volt s keszeg...

Nem csíp fogója
– elpihent,
a munka szép mívű rugója
kuporog most
egy verkluben
– a semmiben.

Mióta már?
Ki vette volna észre...

Nem vette észre
senki sem.
A kalapács
a földön nyugszik,
kovács
– a szerszám nyelében!

Ők emlékeznek,
milyen volt
– kemény, lesújtó, iszákos, és

hiánya fáj,
mint sarlóélnék
a ravasz repedés.

(Táj
s ember –
sok mindent elfelejt,
ahol hiány,
pár fűmagot
elejt.)

Gyerünk, lovam!
– kínlódik az állat.
Elég kovács van!
már zöldül a bánat.

Elveszett birtokok

Három falu
– kezemben voltak –
elveszett,
ülnek a ködben,
ölük kitárul,
belehullnék,
de ez az élet,
melyet oly silányul éltünk,
kergetett,
lobogó ruhám is
kifakult rég,
hallom az ég
nevetését,
– egyre csúfol,
vigyorgó, mint
egy jó szekér
váraljai alma,
tekei tűz ropog
alattam,
melyen a tél
is
megtörik,
s az erdőre vágyok; –
ha sáros a cipőm,
előttem állnak

a vályogvető
szentmártoni
cigányok...
Három falu
– kezemben voltak –
elveszett,
emlékek pora lebben,
s mint kifosztott gazda –
járhatok
e fájó világgal
idegemben.

Kórházi kartotékok

(Valami baj van)

Feküdj be!
– Katt... valami baj van,
hörög itt-ott a gépezet.
– Orvoshoz!
– Mi ez?
– Betegség?
– Hajlam?
– Miért vizeltem véreset?

Az utcazaj hulláma összezsap,
és fennakad
egy üvegfalon...
– Akarod? – kérdezed magadtól,
és mész, pedig –
nem akarom!
Még élsz, és mégis – haldokolsz,
nem a tiéd ez a világ,
hol annyi baj s kín
kavarog –
rohamok,
sebek,
kólikák,
felvágott, aztán összevarrt hasak
hegednek szépen a pokróc alatt,
s az ápolónők
homlokán
fehéren kúszik föl a nap.

(Pihenj hát, ostoba...)

Pihenj hát, ostoba!
pár éjszakád – „egészség forrása lehet...”

Reccsen az ágy, ha forgolódom,
hát fészkelődni sem merek.

Bársony sötét kopogtat ablakunkon,
keze neszez a sikló
üvegen,
két villogó szem, melyen át
ha nézek,
a város fölé emelkedhetem,
s ringat a morfiumban alvó
hideglelés lélegzete,
kavargó hortyogás a derékaljam,
párnám homály –
megnyomhatom a csengőt,
ha annyira fáj –

zavaros álmából lódítaná az ápolónőt
a billenő-szék meg a berregés,
csurranó nyálát törölné,
felkattogna papucs a kongó kövön

– hát jöjj, átkozott pihenés,
duzzadt arcát érintse lágyan az öröm.

(Élni kell)

Tízen vagyunk,
közülünk valaki életét
most ajándékba kapja.

Megül a csönd, és vér pötyög
– TRANSZFÚZIÓ –, a lelket adja,
tompá dübörgést éleszt mellkasában,
eszméletlen hever az ágyon,
egyetlen dolga – élni kell,
hogya vér utat találjon,
s benne a cukor, fehérje
– gurgulázva futnak le a csövön,
ez a szabadulás reménye,
fogva tartja tíz köröm.

Ki jól él,
erre sosem gondol,
s ha odakerül, majd elválík,
vannak-e kötelékei,
hogy tartsák –
az emberi világig?

Élni –
ennyi még nem elég,
legyen haszna benned
a vérnek –
ne csak tested lüktessen tőle,
hanem a szenvedélyed.

(Az emberiség tenyerén)

Csak panaszkodni kell – itt
ez a törvény,
végighallgat egész sereg,
s már mocorognak fönn a polcon
számodra is
a gyógyszerek,
ágyadra ül, aki ma még
medicinát tanul,
faggatjuk egymást, összeláncolt
minket a helyzet
óhatatlanul.
Jó volna helyet cserélni,
ha szabadulni nem lehet,
szívesebben végzem a dolgom,
s írok
tökinda-verseket,
kúszik bennem a nyugtalanság –
az emberiség tenyerén
de jó volna pihenni másnak!
– nem erre születtem én,
így csak foglalom az ágyat,
míg mások az állomáson hálnak,
ha elnéző
a teremőr,
sorsukról nem beszél a látszat,
jegy helyett gyűrött
beutalócédulákat
próbálnak fölmutatni...

így forrong bennem az alázat.
Mégis,
az ágyban kell maradni.

(Húsból s vérből)

Akadozó testünk ma pénzt emészt,
sokba kerülünk a világnak,
túlértékeltek minket,
azt hiszem,
tisztelt embertársak!

Nem vagyunk angyalok,
nincs különleges küldetésünk,
húsból s vérből
lettünk mi is,
mint G., a részeges cipészünk,
vagy Z. – fél tüdejét valahol elhagyta,
S. – a műfogsorát reám hagyta...

Vesémre öt külföldi drága
filmet pazaroltak,
pedig nem iszom, a vak is látja,
s fityingembe sem kerül,
kúrálják egyre-másra...

És én?

– szeretném szavaim felét a fél világra pazarolni,
s a fönnmaradó más felet
a többinek őrizni meg
– ha nem bírnak,
tudjak helyettük szólani.

Dadogjam el

Kis tollászó,
vézna madaram
– szállj,
csak
szállj,
buta körben,
s ujjaim bokrai közt
ülj meg egy percig,
egyetlen perc,
míg

csőröd kitátod,
madaram,
fészkéből korán kirámolt
árvaságom!

Ékes
tollaid az idő megtépte,
s pótolni őket
– nem volt erőm.
Szállj,
csak
szállj,
gyere végre,
dadogjam el,
mi három éve bánt
s emel.

Bajunk – emberi baj –
akár a hullám,
hajót dobálna,
s parti kövek közt
porlik el.

Meztelen kard

Ahogy mondják – együtt vagyunk,
s élünk, mint
Marci Hevesen,
urát az asszony
hazavárja
– meleg a déli levesem!

Mily kevesen
tudják,
hogy szívünk-eszünk majd rámegy egyszer,
rossz alku volt,
belátom.
Attila bög,
zokogsz te is,
idegeinken citerázom.

Sárkányfogunk viszi az ár,
kihullott,
mikor úszni tanultunk

– nyirkos, esős ez a nyár,
s nem melegít
a múltunk.

Asszony vagy,
gyere, bújjunk egymás ölére,
– fogadj be, kedves!
S aztán?
Pereg minden előről,
s új este jön,
picit szerelmes,
fanyar,
civódó,
lebegő,
sújtó
– fejünk fölött meztelen kardként
suhog a laskanyújtó.

Ember vagy,
társam e földön,
s épp mellettem nincs helyed elég!
– élünk, mint Marci Hevesen,
s bolondul táncol
fönn
az ég.

Vonz és taszít

Bocsáss utamra
visszatérek
gyere velem
maradj most
ne haragudj
a fene bánja
mit akarsz
csókolj sokáig
tuszkol a gyermek
hisztériás
színházjegyünk van
spóroljunk
mennyi pénz maradt
költsünk

sáros a cipőm
hagyj aludni...

– vonz és taszít minden szavunk,
ugye, nem fogunk beleunni?

Béklyós ló

Attila alszik – mit csináljunk?
Szobánkhoz, ím, kötve vagyunk,
agyunkig futnak a szálak
– csöndben ülünk, és
hallgatunk.

Leng a magas fű ablak alatt,
borzolja-tépik kerge macskák,
táncol a fény is, a padlón
szilánkjai úsznak,
néma halacskák.

Jó a meleg, s elült a kövér légy
– pihenő repülőgép, míg pilótája hever,
öcsém gitárja cincog, s a levegőből
csapnivalóan rossz
koktélt kever.

Kedves idill, de szörnyen untató,
türelmünk – béklyós ló, kapál,
fejét a csillagokra ejti,
kezes állat,
jó szóra vár.

A rádió híreket mondana – de nem,
varázsszemét régen lehunyta,
az élet – ohó, de messze ért,
nem hentereg ilyen szirupba!

Szívünk óráját hallom – zakatol,
zakatol, zakatol, ez a dolga,
lomha világunk görgeti,
mintha semmi sem
történt volna.

Néha csodállak...

Néha csodállak, mért nem veszed azonnal a táskát,
s csomagolsz, remegő térdekkel a földön,
mint bárki más.

Vitáinkban konok vagyok és durva fráter,
mit másnak szánnék, fejedhez vágom,
én ostoba!

Szíjas szavaink csípnek, marjuk egymást,
Attila – parányi békekövet – nyüsztve sűrög lábunk alatt,
de hiába,

van egy börtönünk, iszonyú, 5□2-es szoba,
ilyenkor, mint a köröm, rácsok nőnek az ablakon,
s kacsint az ór.

E szűk hodályban minden összegyűl,
részegség, bánat, szerelem, gyereknevelés,
s a nagymosás,

mely vizesborogatás életünk homlokára,
nyugalom! – harsog a friss lepedő,
s ágyra kerül.

Beteges, epeízű az alkony, jön az este,
testünk hanyatt dől, valahol egér rág,
el is alszunk.

Ha ki látna – ezek itt ketten álmukban sem eresztik egymást!
Én nem tudom, de helyed van a hónom alatt.
Odahúzlak.

Ezerévnnyi magasban

Úgy szövetkeztünk mi ketten,
ahogy a múltban idegenek voltunk.
Városi csemete – húztad a szád
legelőszőr,
s motyogtam erre – falusi liba.
Kimérted az árkot is közöttünk
– ezerévnnyi széles,
ugyanannyi mély,
s a mart szegélyén ülve, néha,
bámultuk egymást,

én – mint leng a lábad
ollózva, lágyan,
te – keskeny, eres kezem, amint
szikkadt füvet tép,
s hosszú sorban ciperészték ösztöneink morzsáit
fürge hangyák
ködön át,
míg a mélység dohányzagú torka meredt ránk
– szerény mosolyú,
felemás ismeretség
volt a miénk,
s most itt vagyunk, ezerévnnyi magasban,
malmunk öröl, szakadatlan,
fogát hullatja az idő,
ma zápor volt,
és minden árokalján a balzsamos fű,
nézd, kinő.

Légek zavarok

Majd ősszel elmész.
Lám, gólya lettél,
repülni tanulsz, újra
– neveltél,
mikor megjött a hír,
hogyan a dési hegyek alatt,
végre,
tanárnő lettél.

Majd sírtál
– én, a veréb
kitelelek a városi kövön,
s ha csikorognak a havas esték,
küszöböd előtt fagy meg
az öröm.

A munka – kell,
dolgozzunk csendben-rendben,
mi sem különben,
mondja más.
Az életünkkel ki törődik?
– fagyos a dési állomás
köve,

szívedig fut az út, s kiráz,
utolsónkat is odaadjuk, hát
idd ki szerelmünk mélyét-hosszát!

... Telefon sír, zümmög a drót közöttünk, magyarázgat.
Most megverted Attilát.
Reccsen a hang, légköri zavarok.
Indulok hozzád.

Ha

Ha csókoltál,
megült a szalma,
ha könnyezettél,
romlott az alma.

ha vizet hoztál,
szántalak,
ha aludtál,
csodáltalak,

ha búcsúztál,
a kutyák még aludtak,
ha megáztál,
taraja nőtt az útnak,

ha szerettél,
Attila bőgött,
ha elmentél,
senki se főzött,

ha nem bírtad,
hagytam magam gyalázni,
ha nem bírtam,
nem hagytál fázni.

Törvény szerint

Batyuinkat
 földre rakva
ácsorgunk,
 hárman,
 nap alatt.

Türelmem
becézgeti még
a salétromos falakat
– Attilának
vizelni kéne,
anyjával bokorba szalad.
Tehergépkocsi rokkann
a súlytól
– tülekedő testünk
lehúzza,
s visszafizeti, kamatostól;
gidres-gödrös,
végig,
az útja.

Három vándor.
Helyünk keresnénk
e szűk földön, de –
lehetetlen,
egyre hallom:
„Törvény szerint...”
nem élhetünk együtt,
mi ketten,
s a lurkót
ki hogy bírja, tartja,
üvöltve bög egy szűk szobában,
nyikori ágyban –
velünk,
vagy magára
hagyva,
s reggel facsaró víz a párna.

Törvény szerint
vonszoljuk
erre-arra még
magunkat:
te itt,
én ott köhögök éppen,
lázzal,
anélkül,
hideg ételt harapva...

Így van ez,
menjünk bár északra,
délre,
keletre,
vagy nyugatra,
törvény szerint
kopog a gép is
– nyeli
a velint.

Körtánc

Kimúlnak
a rossz percek,
kiterítjük őket sorba, a fűre,
acsargó pofájuk torz halál merevíti habosra,
ágaskodnak a környék suhancai,
kapunk nyikordul,
bejönnek,
lánc-lánc-eszterlánc,
döglött farkasok körül,
örülni sem tudunk már,
nézünk, mint mezők madaraira a szalmabábu,
százlábú siklik a keserűlapi tövén,
s az öröm elpattant szikrája
halálra perzseli
egy lobbanással
– hamuvá lett cigarettám búcsúfüstje száll,
s a vacsoracsillag csöndben
szunyókál.

Évszakok

(nyugtató)

Künn őszi eső csüng,
bent izzó nyár harap,
álmaim tavaszi fűvön lődörögnek
– a tél tapogat már, fenyeget

add
remegő
kezedet.

(tavasz)

virág nyílik,
a föld nehéz,
másnapos fejjel ébred

bolygó dalom
iramló szélbe téved

szemem nyílik,
s a kutató ég ablakára
könyöklök

füstölögnek otromba tócsák,
kiviharzanak mind a kölykök

csikó dobbant,
madár ha csörren,
lent kavarnak
lassú körben

ajkad nyílik,
tömött felhőket ont

ne sírj,
otthonatlan
bolond!

(nyár)

szikkadó széna szagát leheli a
falukomha torka,
füst kígyózik az ég felé, mintha
a lelkem volna,
tikkadva élünk, szívünkre haragló,
erős füvek dőlnek,
lengő súlya a szónak veszélyes
játék, erőim nőnek,
pásztor vagyok az esztenán, s te furulya,
melyet ajkam becézget,
sohasem hallott hangokat próbálgat
rajtam is a végzet,
száll, száll az öröm, kutyamódra
ballag az éjféli,

s meghal a nap, mosolya ömlőbb
a rögsödő, sűrű vérnél

(ősz)

ködöt pipál a
 reggel,
az ágyban összebújunk,
 a polcon
erjednek gyümölcseink,
 örülni sem tudunk
az ébredésnek –
 ásít a világ,
csapzott mokányló didereg,
 sörény lóg
tályogos szemébe,
 le-lecsapnak a hollók
a felgyűlő szemétre –
 még él a tűz,
kínlódó, nedves gyufa lobban –
 ki tudja, mért
szeretlek én, és egyre jobban?

(tél)

déli öleléssel
deres kacagással
beázott cipőddel
bomló farakással
vársz –
alacsony, kicsi néni
köszönget
beméretlen jövőnkből,
és most valaki csönget
 künn fagy,
 dara jön rá,
lesiklunk a domb tetejéről
 – várj

meghalok én is
deres kacagástól, déli öleléstől

(könyörgés emberi hangon)

szemedben élek,
még remélek –
emlékeinket teperi a szél
– ne száguldjon vadul! –
s a föld minden szerelmesének
legyen könnyebb e kurta élet
hó pereg, egyre jobban,
úgy jó, ha
hull.

Fejfájós

Hajoljon rám
az öröm, vézna száron, boglár-fejét hajtsa vállamra, és
puhán
nevessen,
ha lehet, még e nyáron,
míg elmetéli szép nyakát a kés.
Megmenteném,
ám tört tövére gyűl
egy csöppnyi víz – hús, reggeli
ajándék,
ártatlan még,
és lassan keserül
e fejfájós költői játék.

Torkos magány

Olló alá nőttek a libák,
fejem alatt lapos a párna, buta kölyök még a világ,
mindent összezabálna.
Fejsze pöröl, s a tűznek felhasad
két-három butykó, téli alamizsna,
vacogó öröm bujtogat,
fagyos lábán lyukas harisnya.

A padláson ma egér ugrál,
motozó talpa kolbászt körmöl,
ronda magány, ha kimúlnál!
– de nem,
torkára loccsint a sörömből.

Keringő

A hordókat sikálják,
hold kering,
fölköttem ül, és int, hogy jön megint,
az abroncsok ragyognak,
jó a kádár,
majd helyet kapsz te is
egy kocsmái pohárnál,
piros hetesre csusszan,
s ujjong a nyolcas,
igyál, amíg lehet
– dalolgass,
ha lámpa gyúl,
magad is égsz egészen,
szoríts vadul,
hogyan holdam visszatérjen.

Lidérccláng

Ott túl, a nádas rácsain,
szunnyadó récék álmain, sorsárol habarog a tó,
a gübbenő,
a toccsanó.

kék lidérc,
semmi félsz,
s lápra dől, aztán feléled újra
táncoló lélek,
lángja megéget,
fenyeget, hívogat nagy-bogos ujjá
a béka hallgat,
a csend takargat

fát hoznak, kenetlen a szekér, beszél az erdő,
az egyik ökör lusta, a másik tekergő

jó éjt, barátaim,
a láng feléled újra

szél inal, s csak fújja, fújja
ott túl, a nádas rácsain.

Gondozó

Valaki rólam álmodik-e
egyedül, titokban,
az ágyon –

s ha ki álmodik, engedik-e,
hogyan velem néha
szóba álljon?

Most senkit sem simítok homlokon,
nem dédelgetem senkinek a mellét,
rakott zsákomat hordozom, szűrös szakállam gondozom,
mint jó gazda a kertjét.

Vigyázó

A víz fölött,
a sík fölött,
a kalimpáló szív fölött
nehéz kő ül, mozdíthatatlan

ó, nézz körül,
magam maradtam
védeni, várni, sírni, topogni,
hunyorozni a fűszálak fölött

bukó madár
mereszt rá
szemét – sárgán világol

vigyázva száll,
óvja magát
a félrebillenő világtól.

Suhintó

Kölyökhanga eregél,
rögöt kerül,
füvet mászik

fű lehajlik,
ég derül,
aki él,
elszenderül

kurta a gyep, taposódik,
kölyökhanga megriad,
füvet kerül,
rögöt mászik

pakulár jön, egyedül
bokor tövén
túrót,
hagymát vacsorázik

kölyökhanga lábát kússza,
szőr-erdőben lépeget,
de magasra
nőtt e búza!

– mintha paraszt mondaná,
hümmögetve,
tapogatva

kölyökhanga megpihen,
hold suhint,
és itt a harmat

cseppek gyűlnek,
konokul –

(megborzong a pakulár is)
kölyökhanga
belehull.

Szorongó

Hasalok dübörgő, nagyra nőtt hegyen,
mellem s a föld közé hamvas gyopár szorul,

letaposott virág, füstöl a félelem,
vacogva nézem az elhagyott mezőket,
célozd be távcsöved! – vinnyog alattam
mellem s a föld közé szorult gyopár,
fekszem, és nézem a fenyőket,
hűslik a lencse, szemem ég,
népek, falvak, gyermekek, álmok
kergetőznek a mélyben,
mocarognak az estikék,
múltam vedlett falához állok,
józanul csobban a kút,
nyeli a vedret, cines fülét harapja,
nedves az ingem szívem fölött,
vajon a gyopár:
hamvát siratja?

Zötyög

Zötyög a villamos,
orrom a hűvös üvegre lapul,
északnyugatról
délre gördülünk,
künn az ősz
csatakos,
málló falú templom előtt
didergő asszony-falka cseveg,
szomorú, divatjamúlt
kendők
s ezüsfogak az ékszerek,
sír, nyöszörög alattunk a pálya,
vedlő sétány
villan,
a kalauz már a következő
állomást kiabálja,
s jönnek sorban – roskatag házak,
gyár, műhely, kaszárnya,
idős cigányné kéreget
közöttünk,
valahol ribanckodik a lánya,
épülő negyed,
hordalék,
zötyög a villamos délnek,

szennyünk és aranyunk
fölött
pusztai szelek zenélnek,
sokan olvasnak, reggeli
lapot,
zörög a papír,
fut az élet,
őrzöm a hűvös ablakot,
míg zötyögünk
északnyugatról délnek.

Tünedező

Valahol kétmotoros,
kecses
repülőgép hordoz a táj fölött
– itt csak a gondolat száll,
túl a dombon,
s pilótája is könnyen-öltözött,
nem búg a motor,
szelíden siklunk,
légzsák se dobálgat,
kevély kalapot hordanak
a mélyben
üldögélő házak,
tekergő kecske mekeg,
panaszlón csüng
bozontos, hulló szakállá,
erdő siet felém,
benne fejszés
apósom, biceg a lába,
furcsán süvítő képzelet,
billen a falu, majd
aláfekszik a város,
kerti fenyők nyúlkálnak értem,
s vén szilvafa,
kopott akácos,
bukórepülésben a folyó fölött
riasztok nádat,
vijjog a holtágak világa,
aztán szikár hegyek felé tör
a gondolat

hajló iránya,
valahol repülő zúg,
megreszket az ég
vize, erre-arra sodorgat,
haldoklik a magasság, siratom –
kutya a
tünedező holdat.

Manzárd

Madár nyavalyog reggelenként,
tetők fölött suhan,
magasan élek tegnap óta
– uram, tied a hála.

A meghitt percek gyér szakálla
meredez mocskosan.

Messze ellátok a város fölött,
egy-egy jegenye rám kiált,
bádogtetők,
cseréptetők
derűs hátuk tolják a napnak,
kikacagják a vár fiát
– maradj magadnak!

Barátok ölnek, lóg a lábuk
– téli verebek, ablakon.
Ali legyint, Laci ma néma,
János mesél, Zsiga eszik,
Karcsi kötődik,
Gyula pattog...
Felhős az ég, megint esik.

Az ablaktáblát szél pofozza,
ne menjetek,
még várjatok!

Magasan lakom tegnap óta,
míg visszajönnek, várhatok.

Távolság–1

Kiss Jánosnak

Sirattok-é?

Nem hallom tisztán,
alföldi szél búsul.

Tán irigyeltek?

Váratlanul

meleg lett...

Reggeli kávémm szürcsölöm,
magam kavartam,
hiányotokkal küszködöm,
magam akartam.

Ha levonultok zajosan, mondjuk éppen a Béke térre,
őrizték a helyemet, még visszatérek évről évre, didergő hangú versem is azért
írom, hogy most ez ne fájjon,
sokat kell igazítanunk itt is, ott is e félkész világon

ha más olvassa,
meg sem érti,
miért e rettegés,
szigorú ajkán
bugyborékol
a habzó nevetés

Bolond! – motyogja rám, először csak magának,
s mint az alföldi szél, körülszaglász a bánat.

Légy

dühödt kutya,
rázd le a vizet magadról!

Helyi eső lesz,
jelenti az ég,
s már érik a vackor.

Távolság–2

Szilágyi Istvánnak

Cigánybajuszú,
hívtalak

– mit csinálnak a nagy-halak?

Öcséd lehetnék,
elszakadtunk
– tovább forog a föld alattunk.

Süket csönd ül a mellemen,
szépen kirajzik
fonott kasából
sok egyszerű emlék

cigánybajuszú,
kegyetlen ez a képtelenség –
 hogy: bárka ring,
 ólom merül,
 tavak csöndje,
 halak gyöngye
 horgotokra kényszerül,

s otthon vár a család,
s közénk dőlve hallod
súgó szavam
– maradj ott,
s reggel bemész a csúf redakcióba,
s döglének a percek,
sok-sok elhervadt óra

naponta viczorog rám, buja téren, a rozsdás anyafarkas,
s én befogom emlékeim, hogy aztán ne zavarhass

hogy jól eméssz,
nyugodtan alhass.

Távolság–3

Bazsó Zsigmondnak

Dorombol tágra-nyílt szíved,
te vagy az eredendő jószág,
a számítók belőled élnek
– nő, csak nő az adósság.

Neked is fáj
– lüktető tarkómon érzem,
ahogy itt csöndben, naponta vérzem,
s puha kötés a sebemen,
simul a nyár.

Légy színházban
vagy terepen,
röpdöső szavam rád talál.

Valaha-közös kenyerünk
most szikkad,
jobb napot remél

eljön?
– kérdezem újra s újra,
mert több egy sótlan vekninél

rossz bicskám
unottan
metél.

Vihar ne érje,
szél ne fújja,
eső ne verje
– védtelen a lélek virága,

nehéz a láb,
és lomha súlya
vidáman hág
vékony nyakunkra.

Ami értelmes – az a munka.
dolgozzunk hát,
vége a dumának.

Kínlódj papírral,
koplalj terepen
– én megtalállak.

Távolság–4

A föld embereinek

Tenyeremen kuporgó
kopottka falvak
a Mezőség ölén
– akácok, méhek, sovány patakok,
agyagos földek cingár füzei,
hajoljatok fölém

öreg fű peng,
meleg ha reng
s szóló feszül

torkos kutya lakmározik
– a csend.

Csak én siratlak,
egyedül.

Rossz útjaid az idő őrzi már,
bokrokba bújva megugat,
vesszőm figyel,
botra vár
– nyissátok ki a kapukat!

Mert ott a föld
körüölne,
a tett gyümölcse
megteremne

ha vetek – kenyér lesz belőle,
ha iszom – rossz vér lesz belőle,
ha szólok – hírem lesz belőle,
ha megszán – sírom lesz belőle

tenyeremen kuporgó
kínjában morgó,
reggel napraforgó,
este álmat hozó

szólítsd vissza a messzeség kutyáit,
valami vonz és valami fáj itt.

Távolság–5

Attilának

Mindenkit otthagytam,
akit szerettem
– beültem danolni, idegenek közé,
megtűrnék engem.

Álmodból kilábalsz,
nevemen kiáltasz,
eljövök, mesélik
– ez a válasz.

Higgy nekik,
oly szép
a mesék vége,
csak aki rossz,

folyik a vére,
s magas égből hull a sok virág.
Apádnak is nagyobb a bére,
s nézd,
felnőnek a kisrucák.

Távolság–6

Palocsayéknak

Görnyedt hátán, a kora nappal
itthagya a nyár – lelép,
sírjunk együtt a madarakkal,
temessük ki a föld
szívét,
kössünk békét a nagy-vadakkal,
hulló szilvát könnyez a
vidék.

Fecseg az erdő,
hallom is,
meggyűl a felhő,
látom is

– aki a messzeséget érzi
topogva-
fázva,
saját fájdalmát megtetézi –
mennék
a nyárba,
de eltűnt, már nem érem
– csodálatos vágy,
bukott vezérem!

Sült hús szaga úszik, lebegő, keserű fátyol,
mert enni kell, és félek a magánytól,
s amíg rágok, meghal az este
– szelíd is,
rút is,
enyém a teste,
s hiába szidják, nem fogja átok.

A föld szíve dong.
Fölötte állok.

Távolság–7

A nyugati hegyekhez

Friss, ordaszagú szél
siklik
a folyón
lefelé
– fenyők üzennek nektek,
ti nem értitek,
összehúzzátok nyakatokon a nagykabátot,
a muszlin csücskét feltekeritek

huuuuu-ú!
fut a hegyek sóhaja,
sóhajt a vén Vigyázó,
futtok előle,
és ez megalázó

most mindenem kitárnám elébe,
mit nem értettem ott,
ma szomorú és világos

– juhok,
erdők,
vadak
csak a halállal búcsúznak a hegytől,
mely otthoni, kedves...

Szívemben dühös virág nyílik,
karcsú,
erős
és veszedelmes.

Távolság–8

Csiki Lacinak

A távolság – mozdonyok sikolya,
e hajnalon
hozzád beszélek.
Fázom, kitör a nyavalya,
hogya egy percig
nem remélek.
Levelek buknak lábaink elé,
fejünk fölött hasad az ég,
hetyegő urak, nénikék

ránk fenekedve áhítóznak.
Mások boroznak.
A világ csupa semmiség.
A világ csupa semmiség,
nem ülhetsz nyugton,
nem nyugodhatok
– te ott,
én itt rágom a körmöm,
riasztanak a sikolyok,
most vége,
innen másképp látszik,
eloszlik pára, köd,
a mindenség mutatóujja
minket bököd.
E hajnalon hozzád beszélek
– barát
és hazajáró lélek,
ha mélyre szállsz, én elkísérlek,
ha magasba,
elindulok feléd.
Indulj te is.
Hajlott hátamra száll
e súlyos reggel is.

Kilences vágány

(Távolság – 9)

1

Havas reggel orromra kékül
– mi ez a pengő, halk gyanakvás?
hogya a fenyő is kidől végül,
lombja derékalj, lelke gyantás,
kisdéd tobozait házalva méri
rigónak, mókusnak, aki kéri
– a férgekben is lesz majd alázat,
testemet bántják és nem a vázat.

2

Zakatoló
fényfolyosó

füvön úszik,
dombon ugrál,
gübbenőkön átalsiklik,
alagutat megriasztja
itt tartanál,
hogya tudnál
csókkal is, könnyel is,
próbálkozol szerrel
jövök is szívemmel,
megyek is eszemmel.

3

Míg vonatzaj fészkel fülemben és sebesség vinnyog,
a behemót világ lefekszik lábaimhoz,
mert úgy házam nékem a száguldó sietség,
mint másnak a pohár, a nyújtózzkodó restség
– ajtaján, ha belépek, pattan a, kattan a kályhám,
szerelem, picí emlék-forgács sistereg benne gyáván,
rádióm – zümmögő fénycső, de te ne hallgasd, untat,
elzárom inkább, lássuk jobban magunkat,
és a sín kanyarog, fényes asztalra így csurog a tinta
– elvisz a vonat, de mikor hoz vissza?

4

Piros lámpás vagyok
a szerelvénny végén,
lenget a robogás,
látszik a fényén,
végighordoz a tájon,
s én égek magamban – látod?
Vöröslő két szemem
ne legyen halálod...

5

Mindenki más csodaéletet álmodik – én nem.
Merev tagokkal vonulok át a biztos éjen,
szállásom azok szállása, akik megértik,
hogyan ezt az utat meg kell tennünk, de végig,
s egymásra dőlve, elcsigázva, gyengén
hajtjuk ülésre kába fejünk ez estén.

Két csillag között vándorolva cigánynótára váltok,
mert azok vagyunk mi is, sátoros cigányok,
az érkezés nálunk mindig rideg, goromba,
tüzünk fölött már ott lebeg a visszatérés gondja
s mert hídon kelünk át, lesem az elsüllyedt partot –
mi vonz felétek oly nagyon,
és vajon mi tart ott?

6

Egyetlen fegyverem
– szerény kis fegyver
a hűség

egyetlen italom
– olcsó kis ital –
a keserűség

egyetlen gúnyám
– díszes kis gúnya –
a látszat

egyetlen ételem
– hitvány kis élelem –
a dacos alázat.

7

Fogy a hold, keservesen, hát sírunk
– a pályaőr kutyája így tépi a láncot.
Fogy az élet, s mi végett szalad el velünk?
– így kéri számon a megnyírbált akácot.
Elhal a fű is a dombról, a gyilkos vizek lemossák
– dermedő juhnyomokkal panaszlik az időnek,
s a kopár töltést mégis pimasz virágok sújtják,
lelkedből vézna jácintok, lelkemből kékilonák nőnek.

8

Akkor halok meg számotokra, ha távirat jelenti: kisiklott vonatom, de ez a gyász
ne legyen jajongóbb, mintha a vesém mondaná föl a szolgálatot...

akinek élete, mint a húr, két pont között feszül,
attól ne várd, hogy egyszer békén elcsendesül

a villám is azt sújtja,
akit az úton ér,

s nyakán ki hurkot vonszol,
megfojtja a kötél –
az én halálom suta távirat lesz,
 mellyel álmosan pedáloz a postás,
ez az utolsó forduló, éjfél előtt,
 azért olyan borostás,
de én még élek, ím, s ne gondoljatok rosszra,
 másra –
most érkezett a vonatunk, nyolcas vágány,
 az állomásra.

Aranymívű pagodák

Kőből,
tégglából,
üvegből
 – aranyból
mesterkedtek össze jóhíres,
csöndes
mesterek
– állnak a kényes pagodák,
nagy testű kegyszerek.

Illatot hint a hársfasor,
a kövezet
puhán simul
– a harci nótá elcsitul,
békén él itt a házinyúl.

A szolgálattelkek letanyáznak
– fényeznek, ásnak, vetnek és locsolnak,
sikló kapukon ki-be járnak
– népes udvar,
sok kicsi holdnak.

E csodavilág csöndje mély.
A mindennapi harsogás
nem ide illő,
lágyan burukkol pár galamb,
idegen szívem
 – csúf fekély,
gyógyíthatatlan, ám
– ne félj!

A felkelő nap
lomha tallér,
csöng,
 rád nevet,
 parancsra kúszik

– ó, csodálatos ragyogás!
De valahol lenyugszik.

Öt óra, hajnal

Öt óra, hajnal, a jegenyék sírnak, s én azt álmodtam,
 szénásszekér áll az ablak alatt,
a lovak gőzölgő trágyát eregetnek a kényes aszfaltra,
 s a széna tetejére képzeltem magamat,
elnyúlok a bizsergető, puha dombon, fölöttem az ég
 vattás, szomorú kupolája,
és annyi otthoni dolgot, kecses emléket
 varázsoltam bután alája,
gondoltam – mindnek helye van itt, ringott a szekér,
 húzták lovaim, s szalutáltak
szürke ruhás kicsi istenek, sikló autóban sietők,
 de azért velem szóba álltak,
bongott, kivirágzott az emberi nyelv csapongó, rejtett
 zenéje,
– poros úton kocogtunk, csak a fák simogattak, meg a szél,
 de én nem vettem észre,
eltűnt a szekér, heverek nyikorgó, kényszerű
 ágyon,
szappan s fogpaszta szaga osztozik erélyesen e
 reggeli magányon,
gyűjtsátok fel szekerem, lobogjon-fájjon kiűzött,
 bolond futása...
 lobog is,
 fáj is –
heverő testemnek nincsen maradása.

Számadó juhászom

Jön a juhászom, örömtől balgán
kopottas botja végét

kutyák sunyítva nézik,
jön a juhászom, számot adni,
didergő lelkét
felemésztik

a gondok –

hol nyár viháncolt,
s réti fűvel
etette birkáim, rendre,
ma köd tolong
és levonultak,
szükségük van az életemre.

Jön a juhászom, látom őket,
sarat taposnak, vonulóban,
szava kóvályog,
fütyke lódul,
emlegeti a legelőket

gazdám, gazdám
– szorongva állok –,
mindent megtettem,
semmi látszat,
nézd ezt a gyapjút,
keveset ér,
ha farkasok úznek,
megfogy az állat

gazdám, gazdám,
a föld szegény,
szelíden ad,
ám elvetéli
lobogó tüzem éjszakáit...

szorongva állok
(juhászom ásít)

kutyák haragja feszül a láncon

s birkáim kopogva, soványan, rendre
eltűnedeznek a végtelenbe.

Ellenállás (1980)

miről szóljon az óda

1. hiába láttam sáskát
nem lelem helyét a versben
2. a sáska ezzel mit sem törődik
rajt rajra küldve előzőnli a tájat
3. úgy zengeném a nyári szélben kisejlő kukorica dicséretét
csonkig lerágott árva kóró csupán
4. miről szóljon hát az óda
5. a jól táplált vidám rovarok hadáról
vagy az álmunkban még hersenő füvekről

mintha csak egy nap

szépen
igazul
elvszerűen
sose önzőn
bátran
lelkesülten
bölcsen
másokért is
makacsul
utolsó leheletig
mintha csak egy nap lenne az élet

valaha inkvizítor

valaha inkvizítor voltam
szétvertem volna a fiam fejét ha bőgött
nagyokat csíptem rajta éjjel ha felsírt
voltam szigorú jéghegy

valaha majdnem gyilkos lettem
voltam megszeppent kivégzőosztag
valaha ártatlan voltam
gyermekdalokkal az ajkamon ébredtem
megmintázhatták volna rólam a szelídség szobrát
voltam a nagy ígéret
valaha csálhatatlan voltam
valaha nagyon elbotoltam
valaha voltam ami voltam

anya

anya szült minket
de az anyák is elmennek egyszer
ballagva kísérjük az ökrösszekeret
vállunkon a koporsó
nehéz
nem a súly
csak a pillanat teszi azzá
anyák szava szól
szívünk
s a nyári ég alól
ti nem fáradhattok el
ekkora súlytól
mely könnyebb mint az eljövendő napok
ami ezután jön
űzzön el rólunk minden bánatot

ady-lecke

1
jó borok
remekmű
párizs
ér
bús könyöklés
fel-feldobott kő
ősz
szerelem

künn csorog az eső
miért nem vesz kalapot
csatangol
százévesen

2

az volt mára a lecke
ki volt ady endre
nagy ember
nagy költő
nagy kan
nagy ivó
nagy gyerek
nagyhangú
nagybeteg
nagyon jó

3

vajon mit akart mondani azzal a költő hogy
válaszunk néha ostoba
ez a fekete zongora

késő öröm

bajsa alól
ujjongás röppent
sokan ujjongtak letaposták
még faragatlan
ha felébred
rossz álmából egy kicsi ország
alulmaradt
fel-felnyöszörgött
azt hitték ellenség a hangja
ha kenyérhéjba
harapott
azt mondták másét harapja

ott hevert
elterülve lent
az alatt járó fagy összevágta
darócban élt
míg el nem kaparták
ma is megvan daróckabátja
emléke járkal
parasztmódra
döcög el napjaink fölött
a szívünk táján
ugarolva
veti a késő örömet

lábadozó pillanat

versben mondanám el mindazt
amiről most hallgatni kellene inkább
de ezt a verset
nem tudom ütembe összehangzó szavakba
ringatni
mert ami ránk zúdult
nem érdemli meg a nyelv zenéjét
most józanul kell gondolkoznunk
akár a halál pillanatában
mikor úgy érezzük
hogyan szakad az ég
és egyetlen kifeszített húron remegünk
kapkodva araszolunk a vaksötétben
ki a szabadba
merre az utat sejtjük
milyen közömbösen szórakozottan tettük meg
valahányszor távoztunk vagy
érkeztünk
de ezt az utat most nem ismerjük
minderről hallgatni kellene
mégis kibukik a számon
azokról illene szólni akik ma fogukat összeszorítva
a romok között kutatnak utánunk
önfeláldozóan menekítenek

visszaállítják a rend nyugalma
róluk kellene szólni
akiknek tilos kétségbeesni
ki tehetetlen kába magába roskadt
az bennünk az esendő
aki ma tenni tud
az a jobbik felünk

Bukarest, 1977. március

lesen

távolban guggol fürkész rám mered
arcát fűbe bokorba esti szürkületbe rejti
pupillás távcsövét rám igazítja
szuszog fújtat orr lika citerázik a figyelemtől
izzad nyeli a port köpdös de nem tágít
szédül szeme káprázik
kortynyi vízre gondol fogát összeszorítja
szenvet agytekevénnyében cigaretta füstje száll
némán könnyörög torkán az üvöltést visszafojtja
s én úgy élek
mintha életem
szikrázó kirakat volna

reggeli hatkor

szürke mezőben
selymedző kócok
véres mosolyú
deli bohócok
lágypofonok
vicsorgó tréfák
fürge mankó
zsongító vérrák
sikongó méla
zamatos vackor
tajtékos álom
reggeli hatkor

hangos vélemény

forró égövön élni volna jó
szelíd időket élni volna jó
gesztenyeként beérni volna jó
burokból földre hullni volna jó
halk szavakkal beszélni volna jó
hű válasszal beérni volna jó
és mert hidegben élünk légy kemény
halálíg tartó hangos vélemény

tüzek ha égnek

nyújtózkodnak a halottak
avar ha gyúl
az őszi temetőben
vacogó ordas hideget űz
cigarettám markomba bújva parázslík
ház lángol valahol
vészcsengő visít
de a forró földön víg bogár párizik
gyújtóst sodor anyósom
nagyyszerű tettek tit
kalapál szíve a gyenge
világ proletárjai
a láng le ne bújjon
szenet lapátol izzadva a fűtő
nagy lepedőnyi papírral játszik a szél
a máskor vitorlákat feszítő
zacskók jegyek újságok szavak
gondolatok
füstje csap fel az égig
fönt meglibben feketén
visszaszáll
elenyészik

miért tespedünk akkora helyen

húzódjatok összebb miért
tespedünk akkora helyen mintha
fenekünk alá végtelen
lócát ácsolt volna a szükség
fart far mellé minél
ésszerűbben no így
látjátok hogy lehet még
egy pirinyót ez
az

készül a piramis

befalazott a nyolcórás munka
kőműves kelemenné lettem
nem mondom hogy rosszul élek
de szenvedünk mind a ketten
néha fáj a vállamra lépők taposása
tülekedése mégis állok
szabadon élünk ha mondom
akik taposnak gyerekek barátok
rácsaim képletesen feszülnek
a lebocsátott őszi égen
türelmet öröl a fogas idő
mint fűvet a lovak hersegve régen
de a füvek elhaltak
kipusztulunk mi is
nevetve épít a jövő
készül a piramis

csodavárás közben

csodavárás közben a tengerpart fövényén
hullámnyaldosta remegéssel bokámban
hálók közt hánykolódó bárkák szemhatárán
hol a hajnal redőnye nyílik

acélos lendülettel pontos időben
egyszál gatyában
csapkodó szélverésben
görnyedten a magány póznájához kötözve
farkasszemet nézve a nap torkolattüzeivel
ámulva az ostobákon akik azt hajtogatják
hogy nincsenek csodák

havat hullató

havat hullató tébolyultság
kevés fizetség sok adósság
ahány pehely száll annyi vétek
ahány száj nyílik annyi ének
térdig a hóban néma kórus
fölé borul egy vézna kőris
derékig ér már fűjjük egyre
tartsunk ki habár szédelegve
míg felszakad az égi fátyol
torkunkra hangokat varázsol

vers

mi az ami fáj
ami vidít
táncra perdít
le- és felfegyverez
amitől megborzongok titokban
senki se látja
senki se barátja
csak jótevője
értője
lanyha lángja
tegnapja
holnapja
sosem meleg napja
mi az ami lázít
ami nyugtat
mese

esténként altatjuk vele magunkat
mi az ami föld alá
vízbe hatol
égbe száll
mi az ami fennen repül
ha körülöttünk kipusztul
minden madár

a tű északra leng

íránytűvel a markomban keresem a temetőt
a tű északra leng
arra simulnak a mohák is
észak és dél között jobbra vagy balra indulj el a szíved után

kéngödör

jó időben
rossz időben
muszájból
kíváncsiságból
nyögve
vonszolódva
emelt fővel
guggolva
állva
csodára várva
gyufát gyújtva
áhítattal
reménykedve
körbe-körbe
egymás mellett
összezárva
egy gödörbe

körmünk alá

körmünk alá néz az idő
tegyétek ki a praclikat a padra
jár jár szűrös tekintettel közöttünk

pálcát suhogtat nem tudhatom
mit szól az én kezeimhez csak
ha jól odapörköl

titkos csapás

távol mindentől ami távoli
elzárva mindentől ami elérhetetlen
megfosztva mindentől ami reménytelen
marad a gondolat titkos csapása

mennyi mindent

nem láttam még az északi fényt
az északi fény se látott engem
nem láttam még a dzsungelt az óceánt
ők se láttak engem
mennyi mindent nem láttam én
pedig az északi fény a dzsungel az óceán
számítanak reám

semmibe néző

kongó hasú ló
jégsarkantyú
sosem szikrázó
sosem vágózó
bronzarcon buta mámor
zölden lecsurgó rozsdalé
madarak
semmibe néző helye
tehetetlen örökkévalóság

kinek kése van

késeket fenünk
villanókat

kaszakóvel
feszes pengét
kinek kése van
idehordja
végzünk vele
reggelig
egyik nyomja
másik húzza
a harmadik finomítja
többi meg az élen táncol

kommunikáció

blablablablablabla
mondta egyik ember a másiknak
az bólintott rá
és fütyörészve továbbállt

kevés benzin

fenyő
fejsze
fűrész
négy darab fatörzs
nyolc darab fél fatörzs
tizenhat darab negyed fatörzs
száraz gally
kevés benzin
máglya

nappali álom

az éjjeli lepke nappali álma
oly szorongásos lehet a világi zajtól
mint kései hánykolódásunk a koromsötétben
ha finom szárnyak verdesnek a falon

ló a lovast

ló a lovast veszettül rázza
hideg a lázast jól kirázza
nincsen e törvényre soha mentség
csak hogy a baj megbecsültessék
s amíg büszkén nyeregbe szállunk
képzeljük magunk alá a hátunk

micsoda torony

óráról órára
percről percre
pillanatról pillanatra
nő fölénk az idő
micsoda torony
éjfél kongat

ebből sírnak aztán napestig

a magukra maradt tulipánok
bánatukban elfeketültek
a virágok érzik ha gazdájuk elhagyja őket
micsoda ostobaság
mondja minden reggel ki vödörnyi vizet loccsint rájuk
ebből sírnak aztán napestig
az elfeketült tulipánok

felemelt áron

modern nagyvárost terveznek a léthe innenső partjára
a part mellé vidám üdüloket
kháron japán csónakmotorra gyűjt
két szállítmány között elábrándozik
hogy csoportos kéjutazásokat szervez
a túlsó partra
persze felemelt áron

végtelen

rejtsük el ruháink
merüljünk el a végtelenségben
csak az elején tűnik parttalannak
megszokod

vállukon ring

százlábú oson a
kerti sétányon át
sietve menti elejét közepét s kígyózó karcsú
potrohát vonuló osztag lépdel így
golyózaporban meggörnyedve
vállukon ring az elesett parancsnok

kilencet kukorékolt

kilencet kukorékolt
a szomszédok kakasa
a tizediket már nem érhetette meg
vérző nyakkal fejetlenül futkározott miközben
valahonnan bátortalanul
a kába majorság sorfalából
felrikoltott egy vézna kisas

már a zsákot

már a zsákot elkötötték
szóltál volna késő bánat
már cipelik a zsákot döngő léptekkel valamerre
pedig az a maréknyi még járt neked

alkony előtt

éjjel
nappal
délután

amikor ráérsz
alkony előtt
keríts magadnak rá időt
semmi sem késő amíg remélsz
kutasd föl szép reményeid nyomát
amíg élsz

kilátó

mikor elnéztünk kelet felé
vonat robogott odalent
nyugat felől
a nap már elpihent
mikor elnéztünk észak felé
róka inalt zászlós farokkal
míg dél felé
felhő dagadt bő záporokkal
mikor véletlenül lenéztünk
sármány dalolt vérző torokkal

gyermekkor

derékig ködben
térdig gyomban
állig emlékből
foszló kékből
dombok
keletlen agyagcipők
nyomok
ormótlan agyagcipők
a fák
nyesetlen gyöngye szárnyak
füvek
gubancos őszi hajszájak
apák
kérdőjelek az időben
anyák
halkuló darvak elmenőben
házak

kopott festékű kockák
dalok
vékony füstölgő illatocskák
hűség
síró kutya lánc
szükség
boszorkányok tánca

állig ködben
derékig gyomban
talpig emléken
foszló kéken

hírek szerint

a hírek szerint most pazarul megy nekünk
a hírek szerint nincsen ok aggodalomra
a hírek szerint egész életre el vagyunk látva jó tanáccsal

a hírek szerint mindenki szép és okos
a hírek szerint a néhány kivétel nem számít
a hírek szerint minden előrelátás beigazolódik
a hírek szerint már elmentek a fecskék

láttam egyet cikázni a folyó fölött
a hírek szerint baj van a szememmel

földek taraján

földek taraján
sok sok hárászkendős anyóka billeg

hallom
a dermedő barázdát varjúcsőrök feszegetik
mintha elvesztettek volna valamit a nyáron
de mit de mit

a föld az ég az út a víz

a föld
a földön

a földön hanyatt
a földön hanyatt a fűben
fűzfák alatt

az ég
az égen
az égen úszva
az égen úszva könnyedén
halálra zúzva

az út
az úton
az úton tovább
az úton tovább araszol
a vézna láb

a víz
a vízen
a vízen által
a vízen által gyűrűző
csobbanással

földet már sosem

hullámnyaldosta sirálysikoly
köröz a ringatózó bóják fölött
földet már sosem ér
mint pusztuló kertünkben az elmaradt eső
utáni bánat

gereblyézzük csöndesen

gereblyézzük csöndesen vigasztalanul
a fakó kertet a szél telehordta
nyári emlékeinkkel a levelek zizegve penészlenek
a fák tövén sétányok kavicsán az egyik
fönnakadt a telefondróton
ingázva nyár és ősz között
a többi már kupacban csak a tűz
hiányzik alóla s mire a nedves gyufa
lángra kap talán földre pilinkél

a szél a hó

a szél a szél a szél a szél
ha szól ha szól ha szól ha szól
a szél ha szól a szél ha szól
titkot kapar a hó alól

a hó a hó a hó a hó
ha hull ha hull ha hull ha hull
a hó ha hull a hó lehull
szelet hord hátán szótlanul

mozgó temető

itt nyugszik egy pilóta
itt nyugszik egy mérnök
vasutas orvos vadász
itt nyugszik egy tanár
de él még bennem a fizetett firkász

fiatal álmok
mozgó temetője
nappal zárva kapum
éjjelre kinyílok
mindenkinek szabad a bejárás
de csak egy részeg támoltyog be néha
hanyatt zuhanni
az elvadult fűvön

régvolt szerelem

(egy kisfilm kockái)

1

délután
félénk csengőberregés
ajtó előtt vak ember
azt mondja ő a szerelem
szánjam meg
mindenem odaadtam

2

kezem a válladon
fejed az ölemben
hántolt gömbfák
rakáson

3

fogjunk verebet
van elég
fogjunk szöcskét
marad elég
elfogy lassan a szerelem
fogjuk egymás kezét

4

mikor a nyár csomagol
mintha
az asszony pakolna össze

5

hajnalban ablak alá tévedt
legelésző
ló
nyakában csengő

egyetlen gyertya

ahány bogár mind itt nyüzsög
egyetlen gyertya fénye ing
rajokban zümmög a sötét
ébrednek félelmeink
falon az árnyék púpja nő
a fogyó gyertya ellobog
hazatévelygő bogaraktól
kopognak bent az ablakok

széktől szévig araszolva
a láng emléke még világít
vezeti tétova kezünket
a ránk zuhanó éjszakáig

hová tettük a hegedűt

mint hajnalig tartó muzsikálásból hazafelé
a prímás
imbolygunk a valahol megásott
kétésfélszeregyes gödörhöz
zsebünkben üveg sör
habzik
mire elfogy
hová tettük a hegedűt
ajkunkon keserű tajték

volt itt egy

volt itt egy gyerekkor
hozzá a megfelelő ostobaságok
gyufagyújtogatás
mesék
zsíroskenyér
lyukas harisnyák
volt itt egy szerelem
hozzá a megfelelő ostobaságok
álmatlan éjszakák
séták
vallomások
csókok simogatások
civódások
fülledt mozik
volt itt egy szándék
voltak jóbarátok
nagy fába vágott fejsze
voltak rossz néha illatosabb cigaretták
utazások
voltak itt mások
hitek

hiúságok
minden ami egy élethez kell
húzzuk alá
maradt ennyi és ennyi

egyszer régen

amikor az a
tudod mikor annyit
na szóval egyszer
megvan
talán kicsivel még azelőtt
lehetetlen hisz tudnod kell
te is
együtt
épp olyan minek nevezzem
egészen biztos
várj csak
már itt a nyelvemen
gondolkozz te is
hátha eszedbe jut

szíved kigyúl

kedvenc széken
megszokott zugomban
fedeles házamban
széljárta utcámban
szelídre kopott tájban
nyüzsgő városomban
utakon jártomban
szülők
testvérek
társak
rendre megtalálnak
fej fej mellett
váll váll mellett
gondolat gondolat mellett
ember ember mellett
szoba szoba mellett

ház ház mellett
utca utca mellett
város város mellett
utak utak mellett
micsoda áramkör
zárd be
szíved kigyúl

fentről

érik a málna
málha dagad
ragad a gyanta
kanna ürül
szív dobogása
lobogása csitul
vidul az elme
el ne hagyjon
fentről a világ
virág kelyhe
benne színek
sínek futnak
tőlem hozzád
hazád ez is
ezüst pólya
sója könny

hazatérés

idegen hangok ízek szokások
fölégetett hidak
távolságok
helyezkedés nemlétező
barátok füstös falak lenge
kabátok
szabad az út
szárnyal az elme
csak a szív csak az szorít egyre
bamba bolyongás

dermedten alvó kétely
csodálkozás
léleknek mótely
halálos percben szörnyű fényesség
döbbenet
pattogzó festék
utolsó sóhaj
rozsa az elven
hazarepít anyanyelven

összes műveim / mint aki pénzét

1. mint aki pénzét számlálgatja
lelkesülten amit
ezért azért munkája után de
még inkább a kis és nagy
eltévelyedések árán begyűjtött
2. mint aki összkomfortos házát hideg
meleg vizes garázsát s benne
kocsit meg a hozzávalókat
a csempét a fehér
zongorát a teli kamrát mutogatja
fünek fának
3. mint aki előtt
feldereng hány
fogaskereket csiszolt harminc
éven át reggel
héttől délután háromig vagy
délután háromtól este
tizenegyig
4. mint aki elégedett
magával és ősz fejjel se látja be hogy
elpuskázta az életét
5. mint aki lyukas
lábast hasadt teknőt becsülettel foldozott
6. mint aki
összegyűjtött verseiben lapozgat az őszi napon
7. úgy simítok végig három
gyermekünk fején

hajnaltájt mikor a legjobban
alusznak ám sürget az idő talpra
álomszuszékok mert
az anyanyelvhez való jog a leg-
kérelhetetlenebb ébresztőóra
van akit hatkor
költ másoknál negyed nyolckor csönget

összes műveim / fehérre mázolt irodaablak mögött

háromszor vakarta meg
fületövét a tisztviselő a fehérre
mázolt irodaablak mögött
először amikor attilával
jelentkeztem élethez való jogát
hitelesítendő e földön de a betűket
szorgalmasan másolta egymás alá mintha
attila ostora jutott volna
eszébe másodszor anna
hallatára kapta föl a fejét mert
a második enhez váltig ragaszkodva
új ráíratam a hivatalos
okmányt
harmadszor péter fiam világrajötte
tette az írnok számára mozgalmassá
ama napot amikor rövid
pótórát adtam a különféle
ékezetekről s egyet mindjárt ki
is próbáltunk a gyakorlatban
no de ezen túl minden
a legsimábban ment és ma már
senki sem akad fönn a szükséges
pecsétetekkel láttamozott neveken
csak a hivatalnok és én csak
mi ketten tudjuk hogy
a kényelem az alaptalan szorongás a
szokatlantól való idegenkedés pillanatnyi
fölrúgásán múlt az egész

összes műveim / nyelvek fölött

tud-e már a fia románul
érdeklődik aggódva a szomszéd
nyugtatom
anyanyelvét is alig érti
most ismerkedik a dolgok
nevével
rendjével
fog-e ilyen körülmények között az életben érvényesülni
szeretném
ha ember lenne belőle
nem ártana azért egy két szóra megtanítani
többet is megtanul majd
szorgalmas kisöreg
reggeltől estig nyomja szövegét
meg sem értjük
gyermeknyelven tanulunk mi is
megéri

összes műveim / finnugor gyerekszobában

jobbról is balról is vidám
csiviteléssel jókedvű mókás fecsegéssel
körülsáncolva anna és attila
által harsogva mesélik
hogyan volt óvodában iskolában
milyen játékot gyertek haza
libuskáim milyen verset
volt egyszer egy iciri piciri
szó se róla zsinatolás ez
látom az előlről hátulról oldalról
felénk parittyázott sanda tekinteteken
csakhogy mi már
egy finnugor gyerekszobában utazunk ez
csak önöknek autóbusz izgága tolongás
huzatos doboza tudom
én is mily bosszantó idegtépő
érthetetlen karicsálás
ez a szokatlan

másfajta ujjongás ne is mondják
mindjárt intézkedünk na
gyerekek ki tud
szebben hallgatni anyanyelvén

összes műveim / hasam iránt egy mutatóujj

a bácsi hogy beszél
kérdelte mutatóujját hasamnak
szegezve egy nelu
nevezetű srác a bukarest
konstanca vasútvonal melletti grundon
ahová péter
fiammal sárkányt eresztetni járunk
no de a szél meg az
itt bevallható ügyetlenségem
apró szitkokat
szabadított el a bácsi
hogyan beszél ámult
a nelu nevezetű srác
találd ki pajtás németül angolul
franciául hát akkor törökül
talán
megmondtam végül nevetve
a bukarest konstanca vasútvonal
melletti grundon de magamban szorongva hát
itt állunk szemben
én itt ő ott hasam
iránt egy mutatóujj és
válaszomat a nelu
nevezetű srác csak forgatja
mint egy leszakadt gombot
ne dobd el könyörgök
némán mire péter
fiam is talál egyet
ti hogyan beszéltek
legalább ezt varrjuk föl otthon

mondom hogy ország

aki szavamat nem érti
ettől még jó ember lehet
aki szavamat megérti
még bemocskolhat engemet
ám ha egymást jól megértjük
jöhet szél árvíz fergeteg
amit gondolunk kibeszéljük
fitymálva ferde lelkeket
testvér frate brúder mondom
nem a szó számít csak a tett
együtt játszunk akár a grundon
de ez a játék vérre megy
mondom hogy ország
mondod hogy țară
mondja hogy land
ha akarod megértheted

a csend világa

(aradi vértanúk sírja mellett ülve)

1

olyan ez az este jó enyheség mint egy
születésnap ígéret
a lábszáramon hangya jár
csiklánd
itt elfolyik a víz nem háborog akár a tenger
északnyugatra tizenhárom vértanúk
több mint száz éve
szomorú szakálluk helyett a hars füvek
bozontosan suhognak
álmosan tépdés belőlük egy tehén
így látom a világot atyásnak jónak

2

a csönd nálunk
bolyhos s dübörgő neszekkel van teli

ahogy a lomha bűvár füle kattog a mélyben
de csak ülünk a tág folyók előtt
elrévedőn
hogyan lesz biztos az utolsó
még ez a motor eldörög
s ringó öledre dőlhetünk szabadság
így volt ez világos előtt is
azóta fekszenek apró mosollyal e víznyalta földben
tizenhárom vértanúk
türelmük végtelen
az nem lehet mondják hogy nyári esteken
történelmi zajokra hallgatózzak
ha már pihenni vágyok
figyeljem inkább mint sziszeg a fű
vagy
mit fecsegnek a lányok

3

idilli hely e zöld halmok vidéke
kis nevetés száll tréfa úszik át
talán
már vértanúnak is beállanék
a nemtudomhányadiknak
mert ez a tizenhárom csak kis csapat
a megkínzottak végtelen
sorfalában
de csörtet jó felém egy füttyögő halász
nagy csizmával még nagyobb szenvedéllyel
a füvek alázatosan hajlanak
a szerelmesek
riadtan rebbennek széjjel

4

hallgassam tán a vén folyó meséit
míg közbekotyog néha a világ
a hullámokat csendes tanúkként vallaszom
erről-arról
egyformán szólnak a jótestű leányról
ki sikló hátukon szétveti lábát
így mondják el a tragédiát is
fáradt kiszikkadt öregasszonyok

még kuncognak is egyet-egyet közben
ők mindent láttak
én csak álmodom
hogy csönd lesz végre
s nem bukik föl a nap dühödt
golyóktól átlőtt vállakon

5

az osztag elvonul
fáradtak mindahányan
az osztag messze jár
mi lépkedünk fegyvertelen
feléd
nézd meg e hős libákat is
utánunk szólnak
szidnak mint a bokrot
sorsuk fölött bár kifent penge dönt
a tűz
raccsolva ejti a szentenciát
ó lábadozó lélek
állj elé
így szelídül majd hozzánk a világ

6

a túlsó oldal kőpart
rajta sétány
a deszkahíd még kongón átvezet
mindenkit eltúrt
katonát és spiclit
postást kíváncsi gyermeket
füvet tépni induló öregasszonyt
ittast könnyű lányt anyát
törvénytelen apát
adóst és börtöntölteléket
meg mindenféle nációt
ha nőtt a víz maga is szenvedett
bömbölt fölötte sok habzó vita
és megemelkedett ha elvonult a lárma
lecsorgatta magáról a vizet
és átvezet a túloldalra
ismét

mely kőpart
rajta sétány
fölötte a haldokló csönd rongyait viszed

7

mint gondoltam
megtartott engem is
nem sejthette a roppant súlyokat szívemben
mért tette mondd
talán hogy elfelejtsem
a csattanó golyók utáni csöndet
megvigasztaljon
néhány tökmagárus buzgó imája
nyikorgó hinta szelíd szédülése
verébzsínat a gesztenyék alatt
vizet hasító bárka durrogása
a gyerekkocsik ártatlan zenéje
miért tette mondd
a vértanúk ma letepernek
nincsen tőlük menekvés
s míg károgásba fúl a tétova cselekvés
nyomomban jár bicskával
egy bolond

8

míg emlékezem
úgy felejték én
ahogy a föld ma dörgölődzik hozzám
hűs nyugalom lesz a zeném
kevés virág a bodzán
álmodjatok százhusz éve nem élők
amíg mi itt ezt azt
elrendezünk
álmodjatok ti tegnapi halottak
nem adjuk olcsón
hitvány életünk

annyi ágat

annyi ágat törtem le
hiába
a természet kiheveri
de a fák
de a bokrok

csak a szőlőt

még roskadoztak a szilvafák
a szomszéd kertjében a szögesdróton
át kilestük miként hasadnak
boldogan a túlérlett gyümölcsök
a férgek neszezését is hallani
véltük csak az a drót
csak a dróton azok a szögek
ne lettek volna különben
szívből utáltuk a szilvát mi
a szőlőt szerettük igazán

hernyótalpakon

keresztül-kasul csiganyom
fel-felszaggatott avaron
beleroppanó gallyakon
kitartani a nyomokon
elesett fákon vad moha
védtelen erdők bajnoka
keresztül-kasul tank nyoma
dübörgő hernyótalpakon
tovaimbolygó fájdalom
tipor vállamra visszanyom
keresztül-kasul csiganyom

egy éjjel

Egy éjjel pavlov kutyái
veszettül ugatni
kezdték hiába
szólalt meg csengő csengő után a nyál-
kiválasztást elnyomta a kórusban
vonítás és akkor
hús is került a ketrecekbe
volt aki megszagolta és
tovább cifrázta ahogy
a torkán kifért

intések

a fény
ha felragyog
leöntötte magad fénnel
a szomorúság
ha rád telepszik
csak úgy bűzlesz a szomorúságtól
az értelem
ha mégsem alszik
miért kensz össze gondolattal

száraz lábbal a fényen át

komor arcok sorfala között
érkezett
száraz lábbal a fényen át
tarkóra tett kezekkel
egyenletes méltósággal kimérten
rezzenéstelen
csak azután üvöltött fel
hogy utolsó hajszála is megfehéredett

jelek

fel-fellobbanó jelek az éjszakában
messziről a sosem látott erdő tisztásain
halkan neszez a kormos arcú szél
mérföldeken át tapogatja a láthatatlant
visszatér nyüszít lábamhoz dörgölődzik
hosszan szagatottan lihegve mondja mondja
védtelen tábor virraszt odafönt
fel-fellobbanó jelekkel sikoltva át álom és ébrenlét határán

hajnalban könnyező

hajnalban könnyező bokor a ködben
harmatos igyekezet füstölgő párák leple alatt
vékonycsontú gacsos vesszők himbálják
az álomba fúlt madarakat
léptek alatt gyöngyöző fű sikong
csatakos láb tiporja rendre szét
költői képek elkopott de
újraélt ígézetét
kínlódva lélegzik a táj
tajtékos minden mozdulat
hőséget okád s lassan belefűl
a borvirágos büszke nap

hová repülök

mikor a hegyekből leűzött az éhség
megcsodáltam az őszi kertek kínálkozó gyümölcseit
mikor az első falatot lenyeltem
csodálkoztam hogy nem kapok levegőt
mikor egy asszony tétován rám mosolygott
kova szikrája hullt taplós szívemre
mikor ábrándozni a folyópartra heveredtem
testem lelkem ólmossá nehezült
mikor kenyérrel a hónom alatt újra a kaptatón szuszogtam
hová repülök ámult egy mátyásmadár

ha nagyon félek

ha még egyszer ennyien lennétek én akkor
is csak azt mondhatom hogy
sajnálom a túlerő diadalától
megfosztani
a torkom szorongató kezeket de azért
vigyázzatok ha nagyon
félek visítani szoktam

most kell

most kell forgatni a szénát
most kell etetni a cséplőt
most kell fölszedni a szilvát
most kell inunkszakadtáig
most kell porosan lázasan
most kell mindenünk megtagadva
most kell begyűlni most kell ázni
most kell magunkat megalázní
most kell a tél hidegét fázni
a hó alatt majd ülhetünk

borotválom már

kidobták a lezuhant sárkányt a szemétdombra
a levágott angyalfürtöket a padlóról kisöpörték felmosták a kőről az első
bicskavágás vérét
kibelezték a hajnalt harsogó repedt torkú kakaskát borotválom már beretválom a
lángoló pofonok helyét

dobravert énem

dobravert énem panaszkodik hogy
elege van a felhajtásból
annyiszor vetkőzött meztelenre hogy jólesne néha felöltözve járni
egy csöndes zug sem ártana ahol
néha reszkető kezével gyérülő hajába túrna hogy senki se lássa

mintha csillagok

felrúgott üst kondul az éjben
mintha csillagok kocódnának
odafönt
de helyreáll a csöndben kuporgó béke
az elhaló bongás már csak a szívet szorítja

ellenállás

mire a fadöntők megérkeznek
csak villámsújtott erdőt találnak
mire a fadöntők nagyot káromkodnak
hamueső hull szájukba szemükbe
mire a fadöntők látják hogy ennek fele se tréfa
vadvizek zúdulnak föléjük
mire a fadöntők nagy nehezen szárazra vergődnek
rájuk törnek a kiéhezett vadak
mire a fadöntők számba veszik veszteségeik
megnyílik alattuk a föld
mire a fadöntőkből csak szekercéik maradnak
himbáló ág emléken csapzott madár dalol

az ítélet születése (1983)

úgy is mint páncélvonat

a bakterházat
messze elkerülte az álom
a pontos időben mégis oly váratlanul
rázúduló robogások
ideges ujjai végigkopogtak
a hámló vakolaton még a hajnalkák
se tudtak igazából
kinyílni az örökös hidegleléstől
de a retek a hagyma a remény
zöldjébe öltözött saláta is
a bakterház mögötti kis-
kertben vészelték át a
ratata ratata kat kat
ez volt a helyzet minek
szépítgetni
az örködés kínzó fegyelmét mert
nulla óra nulla perctől huszonnégy óra nulla
percig és tovább
itt dübörgött át katakolva
minden történelmi pillanat úgy is mint
páncélvonat olajszállítmány gabonatrén expressz
motorosjárat tolatómozdony satöbbi
satöbbi
és az álmatlan veres szemű
bakter vattával
gyulladt fülében vagyis
a bakterház teljes jogú lakója csak
nézte nézte az erre is arra is elvonuló
takataka trakatraka
és sohase tudta meg hogy
miért

futótűz

a lángokat szabadítsd föl bennem
még akkor is ha félsz

a pernyékkel szállongó szikraesőtől
ne hagyd hogy a lelkem
nyüsztve füstölögjön nedves
lombbal lefojtva hiszen
csak lobbal pattogó tüzek árán
világíthatjuk be az éveket
előre ahogy a futótűz dereng
a messzi égen gallyról
gallyra tovalépve vörös
remegéssel szabadon akár
egy büszke dallam

történelmi avarban

kossuth lajos azt izente
elfogyott a regimentje
avram iancu üzeni
neki is fogytán harsog a tárogató a havasi kürt
titátá a morzejelek a lármafák
a futárok a leiratok viszik
a hírt lenin üldözött sietős
levelei szállnak ősszel a fák
kérgai leválnak fogyóban
a fény számoljuk meg hányan
maradtunk térdig gázolva a történelmi
avarban felbukó tüdőlövéses
forradalmak kúsznak éjjelente a vérnyom
araszolva áruló csiganyála
felénk vezet a szívünkre
mutat itt ássatok le
hét lányira a felszín alá
vegyétek magatokhoz a viaszosvászonba
göngyölt üzenetet
mindnyájunknak el kell menni
hónunk alatt az örökség csak
fel a fejjel bal jobb bal jobb
országnyi szabadcsapat széles
csapáson szabad ég alatt

mint svájci óra

mint svájci óra tiktakol
bennünk a felelősség csöndesen
szakadatlan
titkon méri legapróbb tetteink
ott lüktet minden
mozdulatban
hozzá igazodik fürge ész és tétova
kétely ütemére simul homlokunkra
az álom
vele ébredünk vele szántunk
vele indul a váltás vele fogunk ki
a percnyi halálon

igen

1 az igent is úgy
kell mondani bátran
elszoruló torokkal
belülről
mintha ezer ördög ellen
a holnapért

2 még csak remény
csak lehetőség ami
készül
a lapok könnyen
fölcserélhetők de ha
ki ki a maga tudása legjobb
szándéka szerint
igenünk bársony viaszra zuhanó
pecsétnyomó

3 vállalva hogy nem szédülünk meg
menet közben kitartva nem sunyítunk
tudván hogy az igen partját
választva ami túl a vízen
az nem a mi földünk

4 kimondtuk
amott tovább az mind
csatamező

szolgálat

jó szél seper könnyedén
illeg kezében
a szerszám
még fütyörészik is közbe
de mit tegyen ha rábízták
a port a lenge szalmatöreket
a száradó gatya gondját a vitorlákat
általában a szellőzést és a lobogókat
is

teleobjektív

foghíjas kukoricacső a kipufogógáz
kormos fátylába burkolózva
egy félig napsütésben félig homályban
kuksoló utcasarkon néhány
vicsorgó ebbel a háttérben a járdára
roskadt részeg szájából
illanó mámortól egy kissé
balra

a kérdés születése

mintha tudnók oly biztosan
mintha behunyt szemmel is odatalálnánk
ahogy a hajdani búvóhelyeket álmunkban egycsapásra
elérjük
elég egy szó egy régvolt mozdulat surranó illat
vagy még annyi se
és vissz a lábunk döngő biztonsággal hordoz felénk
már nincs az a tétova vajon mi vár ránk botladozás mint legelőször
csak előre ahogy a szél nekilódul a tágas mezőnek
mintha tudnók de most mégis
egy pillanatra csak múló szédülés ez
fölényes vitában botlik így a nyelvünk
vagy néha elcseréljük a balt a jobbal

milyen az ember ha vét is rögtön igazít rajta
de azért nyílvesszőként jobb lenne
akadálytalanul suhanni
mintha másutt járnánk pedig jó az irány
máskor is erre ugyanezekkel a lépetekkel
itt egy bokornak kell lennie még sincs
végül is ez apróság
tovább tovább
túlságosan régen van annak már vagy húsz éve is
hogy erre jártunk mi minden történt azóta az idő sem
ver bottal legfeljebb gyengülő emlékezettel
de ha egy kicsit összeszedjük magunkat
mintha kifutna lábunk alól a föld
és erre is arra is hiába lépünk
letépjük szemünkről a kötést
csak állunk állunk az ismeretlen tájban –
egyetlen riadás lüktető vérünk
merre merre

mintha most látnád

mára se
tanultál kovács fiam mi
lesz belőled ha így folytatod te
világ lustája
még kovácsnak se leszel jó mert
az legalább oda-
sóz a verővel ahova kell
és akkorát de
te csak állsz és nézed
a cipőd orrát mintha most látnád
először

hát kinek beszélek

mikor bevitték kopaszra
nyírták szálás szőke
haját learatta egy zümmögő törpe
kombájn és aztán puff
a hátára a vállára ahol
érték micsoda dolog hogy
nem vallja be ami bevallható
bizonyosság rá egy vaskos iratcsomó miatt

néz nefelejcskék szemével oly
merőn tán nem
kapott eleget vagy mi a
túró miért nem pislogsz ebadta még
most se rezzensz pedig
csak a hús helyenként
már csak a csont árulkodik arról hogy
megcsúfolva is vérbefagyva péppé
puhítva se hallgatsz a jó
szóra hát kinek beszélek a kutya
úrstenit

rekviem

végül
ágyútalpra került
az érdemekből csak a bársonyhoz
simuló érmek maradtak
persze eldőrdült a megfelelő számú
díszlövés könnyek is
peregtek az ilyen olyan zsebkendőkbe
a gyász hullámain egyre
távolodva akár egy ládába
is belefér e féllábú
század

átmenet

miután
az utolsó híreket is elhadarták
és az éjszaka
szemünkre húzta a csuklyát
nehogy az istenért rosszat
álmodjunk vagy éppenséggel hogy álomnak véljük amit ezután
pimaszul mégis kilesnének már az újabb
híreket gyűjtögettek
szorgalmasan akár a sivatagban
ásott gödör mélyéről a csöppenként
csapdába pergő harmatot

ívfények

álom

makacsul visszatérő miként
a hajnal egy álom ha elmondanám
talán megtörne a varázs s ugyanúgy
keverném a betont akár
a többiek mindig a következő
mozdulatra ügyelve de nem tudom
szavakba foglalni mint vízben
a szappan kezemből
kisiklik a szándék és minden
éjjel arról álmodom
hogly katángkóró
vagyok a frissen ásott szabvány szerint tátongó
mélység peremén s nem
tudhatom a szél kapaszkodik belém
vagy én csapkodok észveszetten
örvényt kavarva

fordított csillaghullás

éjjeli ívfények a telepen
fordított csillaghullás
a hegesztőpálca tétova tapogatása
ostorcsattogás a kongó csövön
mindegyre összeilleszteni
a torzuló rideg formákat mintha
szétszaladó makacs állatokat kellene
újra és újra egybeterelni
mintha az ember
sorsa annyiból állna
hogly pásztorkodják míg belefárad
ha nem tenné csak
ülne az éji fűvön elveszetten
a ráerőszakolt csillaghullás alatt
mint csonttá dermedő
sarkkutató

titkos repülőtér

honnán ez a felröppenő
mindent látni akarás
ki küldi égre milyen üzemanyag
hajtja hogly oly

sokáig képes odafent körözni
s zuhantában is olyan
mintha szállna
több évi kínzó
várakozás után egyszer csak kilestem
ott lebegett a fejem
fölött szárnyait kitárva
mint a szabadság mely belőlünk
tör égnek s mi forgatjuk
a fejünk meredt szemmel pedig
szívünkben egy egy titkos repülőtér

tengerifű

egy nemlétező gát
mely mégis mintha állna
egy nemlétező tenger
néma morajlása előtt
egy létező tájon
mely lassan szertefoszlik mint a fűről
felszálló reggeli köd
ki tudja völgyet
látok hullámszani szilvafákkal kukoricással
vagy a holnapi múlt emlékeit
ami még nincsen
máris biztosabb
mint ami van de már
nem létezik
mezei virágokból csokrot kötök neked
szorítsd magadhoz engem ölelsz
ha látják is karodon azt mondják né
ott egy öl tengerifű ugyan minek viszed

vallomás

alulírott
minden kényszerítő körülmény nélkül bevallom
hogyan élhetnénk jobban
tisztában vagyok hogy ezzel
magam is vádolom tehát
vallomásom egyben önfeljelentés
de vállalom
persze most majd mindenki várja
a bizonyítékokat
hogyan ekkor és ekkor kivel miért és hol

megtehetném de arra
gondoltam
netán ha mindenki sorra kitöltene egy űrlapot
s elmondja benne mily
elégedetlen magával
tisztá szívből állíthatnám a fentiek
ellenkezőjét

kérdés telepi fiúkhoz
mi lehetnék
hogya örüljetez nekem
netán ha munka közben zavarok
felhő nem
kötik ki egyből
se homlokunkon se az égen
nap se
néznek össze
abból egy is elég
egy vödör forrásvíz
tétováznak
ha nehezen is de kikerül
vastag boríték
nem jó megoldás
lám a múlt hónapban is
főnök se
ma megszólalt a bagoly
okosabbat nem tudtál kitalálni
egy pakli kártya
jó jó
de a régivel mi legyen
jó nő
éhes disznó makkal álmodik miért
nem mindjárt terülj asztalkám
eleget ültünk már fiúk
ha felhő hát felhő
csak ne játssza meg magát

behúzott nyakkal jólnevelten

1
hajnalonta
bakancsban munkaruhában védő-
sisakkal meg minden egyéb előírt

kelléssel fölszerelten
leereszke dem önmagamba

2

nesztelen siklik a szállítókas az akna
falán a tegnapi megalkuvások
nyálkás homálya ködlik
süllyedőben hahó mily
egyedül vagyok még
a lélegzetem is eláll
a mélységiszonytól

3

hányszor fogadtam
csak kerüljek ki élve e mindennapi
eltemetkezésből többé
errefelé se nézek hát
mit vétettem hogy újra meg újra
családi helyzetemre egészségemre és szándékomra
való tekintet nélkül
száműzzem magam a lélek
feldúcolt unalomig ismert
tárnáiba

4

picit zökkenve
célhoz érünk hunyorgó
lámpám fényének irányát szokás
szerint bemérem
néhány lépés csupán és már
nem is tudom hányadika
van odafönt és mit reggelizett
a család mily nóta járja
mintha örökké idelent
és a tegnapi hazatántorgást csupán
álmodtam volna

5

ahogy nézem jópár
évig legalább még kitart
a készlet
ha be nem omlik közben
valahol a vájat

ha el nem süllyed ez az egész istenverése
mint mélybezuhanó ajkán a jajkiáltás
nosza dúcoljuk csak alá a recsegés
ropogás útba igazít
lássuk ma hogy hasad
a rejtezkedve élő öntudat

6
kutya egy dolog
e szüntelen jövesztés
még egy csákányütés na
még egy és még és még
és még
de meddig hisz merő
lucsok a hátam s nem mondja senki sem
hogy elég már bolondja
mit hajszolod magad ki tudja
mennyi ebből odafent a meddő s mennyi
a tiszta haszon

7
kábán
behúzott nyakkal jólnevelten
helyükre állítom az elnyúzott szerszámokat
míg szusszanni
egy csillére telepszem
ostobán vigyorogva amiért ma sem temetett be
a támok mellől könnyen
kipergő szitáló közöny

8
hiába minden
a hajnal
kitaposott bakancsba bújva
holnap is mordul beköszön

csontkeményé haptákban

emlékszel mennyit
kínlódtunk hogy olyanok legyünk akár
a szobrok hasat be állat
fel ne szuszogj ha lehet legalább
amíg elhiszik de ki

tudta megállni hogy ércce merevedjék kővé
súlyosodjék fává szálkásodjék
csontkeménnyé haptákban mire
sikerült volna már kit érdekelt

imperatívuszok

ne bánts a fát
szerezd felebarátodat mint tenmagadat
vigyázz kész rajt
mélyvíz csak úszóknak
mozgás mozgás
hölgyválasz
itt az idő most vagy soha
robbanásveszély
tartsa tiszteletben a csendidőt
a vezetővel tilos szóba elegyedni
kötelező öltözké rendjelekkel
mindent a szemnek semmit a kéznek
váltson idejében jegyet
ittas vendéget nem szolgálunk ki
kelj föl és járj
a terv mindenekelőtt
szemüveget a bírónak
emberek legyetek éberek
kopjon le fiatalember
számolja meg a visszajáró pénzt
fegyvert lábhoz
ne nyúlj hozzá frissen mázolv
az igazat mondd ne csak a valódit
étkezés előtt mosson kezet
add a kezed muntyán testvér
munkát kenyeret munkát kenyeret
fogyasszon halat
mondd mit érlel annak a sorsa
a fejét üsd hogy ne sántuljon
biztonsági öv használata kötelező
csak előre édes fiam
el a kezekkel
az állatok etetése tilos
döntsd a tőkét ne siránkozz
tessék lábat törölni
mindent bele

takarékoskodj villannyal tüzelővel
szavazz a napra
amit ma megtehetsz ne halaszd holnapra
húzd rá cigány
pofa súlyba

ószeren

leterített
újságpapírra kiraktam mindenem
mi eladó
a várakozás a forgatag zshivaja
annyi titkot ígér
tíz éve
elhasadt ingemen
könnyedén túladtam
nagyapám
zsíros vadászkalapja percek
alatt cserélt gazdát
a penészes cipő a napi
tíz percet siető vekker néhány bicikliküllő
már mind a másé
az újság csomagolópapírként
vándorol végül egy vak leányhoz ráadásként
benne a versem

soha fegyelmezettebb csapatot

mikor annyi hányódás után
lábunk már rothadni kezdett a ránk fülledt
bakancs mélyén amikor
végre pihenőt engedélyeztünk magunknak a hóba
roskadva és az iránytűt
odatettük a tűz mellé mert lám
melegedés közben se mondhattunk le a helyes
irányról szóval derékig
csonttá dermedve amikor hajnaltájt fölkecmeregtünk
a műszer nincs sehol tűvé
tettük miatta a környéket topogó
bosszúsággal mert indulni kellett egyikünk
ráállt hogy ő besaccolja majd
az égtájakat elvezet oda
amerre eltökélt szándékunk vezérelt s morogva bár

de tapostuk nyomában a förtelmes
havat időnként vért
köptünk fogaink rendre kihulltak merő
seb lett az arcunk a jeges
szél lelkünkbe mart soha
fegyelmezettebb csapatot egy zokszó
nem sok annyit se ejtettünk már
csak tízen vonszolódtunk rendre
le lemaradt hol egyik hol másik végül
az iránytartó se bírta tovább egy
reggel jeges tekintet nézett vissza ránk dideregve
kiürítettük a zsebeit és ott volt
az iránytű
mutatója
tébolyultan forgott a tengely körül

pártás szivárvány

(ajánlás – 1)

kívánjunk bölcsőt rengőt
gyapjas újesztendőt
a gyeplőt ki ne add kezedből ne sandíts hátra
míg tart ez a vágta
föld felé hajlik úgyis az ember
hátában kérdőjelekkel
s ahol a napot derengve sejti
sziszegve kérges markába rejti
az avar immár csak egyre mélyül
emlékké válik az is végül
olvassuk tán hogy még mi vár ránk
felhők fölött pártás szivárvány
amilyen makacsul készül az út
tudod hogy nincsen visszaút
míg járni tanul a remény
apák kalapja a fején
egy vézna virág semmi más
tejfehér fény a gyógyulás
kezünkön illó pillanat
csak a munka mi megmarad
még akkor is ha lomha fákat
gördít alá a dolgos alázat
miként a sejtek bent a kasban
folytatódunk a békés magasban

s mások sorsa legyen oly kedves
mint egy kivédett tizenegyes

(sívó havon)

kutyának való időben
ott künn
a kert megett
topogva a csüdig érő
sívó havon
mintha láncsal egy
dróthoz kötözve
le fel a palánk hosszán
teli torokból
pedig hát
szabadon

(állomások)

nekem is mondták
csúnya fiú ne szopd
az ujjad rossz szokás
pedig egyetlen ujjban
maga a világ biztonsága
hogyan aztán
egyszer ha álmunkból költenek is
fújjuk a fújnivalókat
amiket nem az ujjunkból szopunk

(régi reggelek)

a masina a masina
amely messzire elvitt
benne a gőz benne a tűz
fakó emlék mely elvész
azok a nyári reggelek
a füttyös kedvű tájban
ócska mozdonyként tűnnek el
a hamvadzó homályban

(igazodás)

az anyag megtűr minden formát, ahogyan gyúrják,
úgy alakul;
de ha egyszer már kiégetted, életet adtál neki;
igazodj te magad hozzá!

(pasztell)

a vihar mindent elragadna
füttyös pofája kidagadva
de taposódik már a porhó
fagy ólálkodik lépte csikorgó
tavak jege mint egy egy lábnyom
dermedten alvó szürke lápon

(millió szobrot)

az erdő
nemcsak engemet
millió
szobrot rejteget

(fültépő menetben)

fűrész a fát hersenve körbejárja
ahol lehet magát mélyen berágja
és zúg csak zúg ó szégyen és gyalázat
halomba hullnak alattam az ágak
lassan lassan kivetkőztet magamból
már csonk vagyok amin a szél bitangol
és mintha sűrű szögesdróton által
diskurálnánk testvérrel jóbaráttal
ajkunk mozog de hangunk mintha veszne
vagy mi találtunk földünket fülekre
mint kettéhasadt jéghegy medvepárja
mely társát egyre távolodni látja
nyüsztünk erre lázadozunk arra
ezer bajunk beváltjuk egy szivarra
míg minden omlik süllyed visszatetszik
kell egy sugár mitől szívünk melegszik
a hűség él még akkor is ha fagyban
zúzmarás ág a téli alkonyatban
vághatja fűrész fültépő menetben
az idő gyorsan sebeinkre lebben

(járőr)

fekete lovasok fakó mezőben
egy egy fogyó hold félmúlt időben
míg fényeibe kábul az éji táj
a sok pata idebent rúgtat kapál

(történelmi kövek)

nem jó
történelmi kövekkel
dobálózni gyerekek
mindenütt akadnak jó pénzért
lelkes kőfaragók
minden
letűnt pillanatot
mint ritka növényt a herbáriumba
krónikák lapjai közé kellene préselni s jól
elrejtteni hogy még mi se
akadjunk rá
és ne hadonásszatok
a tegnapi buzogánnyal
a holnap ellenében mert
titeket ver szájon
a többit bízzátok
a jövőre lehet
nem jobb a deákné vásznánál de talán
mégis

(furcsa)

tavirózsa tavirózsa
hintaló hintaló
miért éppen ez
miért éppen az
furcsa
fölköttebb furcsa
a hintaló hagyján
de tavirózsa

(mintha vizet)

olvadt szurokban hasaló
veréb
mintha vizet inna
szárnya repülésre tárva
jegedes szemében
a kihűlő remény
egy marék kipergett búzaszemre
meredve

(derengő áhítat)

ha víz fölött a fény kigyúl míg ellobban sietve
és vállaidra visszahull a csillagporos este
biztató mosoly ébred ez a visszanéző napban
leányok copfja lengedez derengő áhítatban

(hosszú séta)

vigyázva át a városon
ahogy a nappal eloson
végig a jegenyesoron
hol az a sok fa nő az égig
csak le ne kopjon a lábunk térdig

(mi történt időközben)

a fintorgás kötelező
akkor is ha semmi szükség rá
úgy tudósabb az ember ábrázata mintha át
lenne itatva kritikával
semmit se fogadjatok el láthatatlanban
és ha oly nyilvánvaló valami akkor se annyi
a kérdőjel itt is ott is a jövő
felé hogy kérnénk összeszorítani a fogakat és felemelt fővel kérdezni
vajon mi történt idő-
közben vajon
mi

(eresz alatt)

a homlok mögött ködök tolulnak
vigasztalan eső kering
odabent eresz alá bújnak
ilyen olyan emlékeink
elered nézzük toporogva
egyik lábunkról a másikra
csorog a szemek ablakán
a torkon lefelé patakzik
akár a fecsegő patakvíz
tavasszal hosszú tél után

(vízió)

ítéletidő
mintha belőlünk szakadna ki a szél is
csak tudnánk hogy hová és merre

ha lenne valami nyom és jelzés legalább
néhány falat csupán
egy kettő három

(vendégség)

belém költözött ki se
tehetem a szűrét
a bánat
úgy kért menedéket mint
rég nem látott távoli
rokon
ahogy húzza úgy
táncolok mintha az ő
vendége lennék
és nem tudhatom mikor
áll tovább egyelőre jól
érzi magát velem
ha még sokáig ül a nyakamon magam
lépek le
nem szólnék semmit
de elviselhetetlen

(jel)

a daru küld egy fényjelet
csillanó fénnel integet
amint rávetül az alkony
szürkülő estébe hajlón
csak én ülök míg kél a hold
bezárt már valamennyi bolt
ki virraszt ezután velem
hogyan jel legyen az életem

(a vers háza előtt)

a formák zsalugáterei lecsapódtak
a vers behúzta az est függönyét
odabent minden megeshet
el se mozdulhatsz
hátha
a következő pillanatban eldördül egy ágyú
vagy neveden szólít valaki
a sötétben

(győzelmi mars)

nagy víz partján a pusztuló
nem kell még gyászos induló
korhadó törzsem ellenáll
vagyok utolsó szalmaszál
amíg használni jó vagyok
győzelmi marsot fújjatok

(nyomról nyomra)

az erdő hűs sétáról álmodik
a lombjai alatt
marokkal szórja rá a hold
a tündöklő havat
míg nyomról nyomra haladunk
a kora reggeli hóban
suhogó ernyőcsapkodás
távoli lomb ha volna

(a remény lombja)

éltünk és talán nem is hiába
ahogy a villámsújtotta fába
is visszatér a remény lombja
s az örök megújulást susogja

(cinkosság)

tél testén boldog
kis hullafoltok
látni a réten
a faluvégen
mintha nevetne
gőzlő melegbe
s cinkosan tárgyal
egy öl virággal
mely még csak álom
pedig de várom

(éljen soká)

egymásra rakódott megkövült évek
éljen soká éljen soká
ami előttünk van az mindig szebb
mint amit magunk mögött hagyunk
éljen soká éljen soká

sajnálom nem a fényképezőgép ami berezgett
futó borzongás ez az őszi tavon

(fogytán)

fehér oszlop fekete bot
ha fogytán már az évek
míg lassú léptünk elkopog
dünnyögő furcsa ének
s mint árva makk mely a tölgyről leválott
estünkben is öleljük e búcsúzó világot

(emlék)

késeket élez a fürge kő
fogát feni ránk az idő
s akibe egyszer belekap
zsugorodó emlék marad

(ballada a reményhez)

zordul tör ránk a tél
de újra vált a naptár
erekben lelassul a vér
de zümmög benn a kaptár
sóhajtsanak csak nyögjenek a fák
szívünkben harsogó melódiák
a zúzmarától csikorgós a hó
de tisztán hangzik értünk
jeges szemével bámul künn a tó
tenyérnyi helyen elférünk
ki csak a májusban képes remélni
hogyan tudott mostanig élni
apad a víz s vele apad a kút
de megmarad a szándék
felhő-göröngyös az égi út
de a legtöbb eső ajándék
és úgy gondoljunk majd a virradatra
hogyan amit elvisz rendre visszaadja
varjak köröznék makacsul
de őrzi a magot az élet
aki erősebb néha az az úr
sánta kutya e bicegő képlet
szemünkbe még ha szikra is szökik
a fájdalom lassan kijózanít

a köd szitál a köd belep
csak tudjuk hova lépünk
várnak távoli tengerek
ha megfutunk hát végünk
ahogy ínszakasztó nagy munkához szoktak
gyürkőzzünk neki hát a bizalomnak
jut néha egy fekete lap
de keverd csak a kártyát
az idő úgyis elhalad
de akik élnek állják
múló örvényt kavar a szél a hóban
tartsunk ki együtt rosszban jóban
jó lenne ha a béke és az ég
összesimulnának nagy testvériségben
leköszön lassan minden év
de készületlenül soha ne érjen
szembenézve a múlttal s ami még lesz
szabad az út a látható reményhez

(ajánlás – 2)

ha látsz egy házat félig épülőben
első reggel váltásba sietőben
ne fojtsd el magadban a vágyat
hogyan te tűzd föl rá a zöld ágat
1980–1982

plein air

a medve bambán hentereg
a mohában teli
hassal elégedetten mint
böffentő tóni a medvebőrön

fejlemények

békák nagyhangú vecsernyéjén
a gólya egyik
lábáról a másikra vált és csak
figyeli a fejleményeket mint
tökmagáruslány az utca-
sarkon a szutykos markukban pénzt
szorongató elemisták közelgő
csapatát

árkád

ott árnyék itt verőfény
ott rejtekhely
itt védtelenség
ott látni az esőt itt érezni az esőt
ott szemlélődni itt cselekedni
ott elsurranni itt kitartani
ott sandaság itt egyenesség
árkád alatt szabad ég alatt

sorban miként a döbbent léghajós

elhatároztam hogy
szabad leszek
bármilyen áron megfosztva magam minden
köteléktől előbb
az óráim hajítottam jó messzire de a ketyegés
csak nem szűnt meg az idő
dobolt a fülemben
majd a családnak fordítottam
háttal vonatra
szállva de emlékezetem akár egy
vetítőgép rendre visszaidézte
az otthon hagyott csoportkép sápadt arcát
aztán a ruhák
következtek cipő zokni is
lekerültek de a bőrömből
nem sikerült kibújni dühömben
elrúgtam magamtól a honi földet és egy méter
hatvan centi után ravaszul
visszapenderült alám mire sorban
miként a döbbent léghajós
homokzsákot homokzsák után
hajítottam ki magamból minden kacatot
elvettem körömvágó
ollót egy üveg gyógyteát recepteket
anyám utolsó hörgő lélegzetét
egy égszínű mozdonyt a pénztárcámat
a tollam
s mert mégsem sikerült elszakadni
a földtől az utolsó pillanatban a mélybe

vetettem magam de így is
bennem rekedt egy velőtrázó
sikoly

miért van a kulcs

láttam egy lakatot fityegni
félig leverten
rozsdába bújva
mily barbár
szokás
akkor miért van a kulcs
rendes ember megkeresi
azzal nyitja
úgy úgy
de mi szükség a lakatra
egyáltalán

kit elsodor

kit elsodor egy háború az tudja
hogymely percen véget érhet útja
hagyja a béke szerszámaikat másra
öldököl avagy őt ölik rakásra
parancs parancs zakatol szíve restül
míg kivetkőzik magából mindenestül
billen a föld s az ég alatt a tájak
hajbókolnak az ostoba halálnak
pedig harsantak itt is ott is hangok
jól összehangzó testvéri harangok
hogymely ne harcoljon senki fia másért
csak a népért és jogos igazáért
ki meghallotta s mert golyó elkerülte
a parancsot adót a pokolba küldte
sárban s vérben tapodva hazagondolt
elképzelte hogymeddig mennyit rombolt
pedig hát építeni szeretett volna
így jött rá hogymely a szabadság a dolga
s mint kit az élet jogtalanul elvert
megfordította dühében a fegyvert
szabad szárnyak

nem viaszból
nem is deszkából
se fémből vászonból ragasztott tollból
nem a hátunkra
se a vállunkra bokánkra testünkre
nem íkarosz estünkre
gondolatból

kabátom szárnyam

ólombotot lóbál a karcsú
butaság mintha sétapálcát
hiss huss hiss huss szeli a levegőt jobb lesz
elkerülni nyomás a túlsó
járdára vajon mit akarhat
miért szegődik a nyomomba ha rákapcsolok
ő is megszaporazza micsoda
kaland libeg lobog kabátom
szárnyam mekkora lenne az
ámulás ha súlyosan körözve elsuhannék kopjon
le apafej sziszegem de ő egyre
hajtogatja hogy valahonnan ismer engem

a remény születése

lehajtott fővel osonva
hagynak itt rendre napjaim
mint kapkodó ügyetlen ölelés után
a berendelt ágyasok
hiába egy egy utánuk küldött engesztelés
az ajtó halkán becsapódik
míg az egyik
váratlanul keze
már a kilincsen
mielőtt elsuhanna
még visszaküld egy szenvedő mosolyt

család

tudom egyedül
nem lenne annyi pofázás
és mégis mintha kettesben
könnyebben telne az idő de

még így is fennáll a veszély hogy
véletlenül egyetértünk és akkor
mi lesz szerencsére
öten vagyunk

a játék folytatása

jó éjszakát
suttogom amilyen halkán
lehet
valami furcsa áhítatban
a szomszéd ágy
felé ahol ötéves
fiam vackolja
a párnát biztos
pontot keresve rúgkapáló
lábának az álom
ingoványán le-
koppanó szemében a holnapi
ígéret tüze ha
sikerülne vele együtt
elúszni öntudatlanul
hogy reggel acélos rugóként pattanva ébredjek
becsszóra
semmit sem álmodtam folytassuk
a játékot ahol
abbahagytuk de
hiába az éjszaka
már csak arra való
hogy sorra vegyem tévedéseim
félébren levegő
után kapkodva mint
gyári munka után a
szénát boglyázó maga
se tudja ki

hordalék

utószezon
kirámolták már a butikokat
még maradt a poros üveglap
mögött egy egy felfordult légytetem
játékpisztolyokkal és fogpasztástubusokkal

körítve de a szél egyre
vadabbul támad reggelente
szomorúságunk leeresztett
redőnyeire a sirályok is
lustábban lebbenek föl a dinnyehéjjal
teledobált fövényről és a búcsú
percei egyre kisebb
köröket írnak le védtelen szívünk
fölött

hét élet

a tengeri szirtek lassú kopása
oly biztos akár a halál de
ha túl akarom élni ahhoz
hét élet sem elég

altató

holdat ringat a tenger
szelíden ahogy anya
altatja álmatlan
ideges porontyát
hiába és
mégis mégis

órák kérdése

holnap bejárunk minden bozótot
és felkutatjuk az összes madárfészkeket
elszalasztott halaink is rendre horogra
akadnak és megpróbálkozunk száz fekvőtámasszal
eltáncoljuk az éveken át
cserbenhagyott figurákat holnap
a hajnalt is meglessük és átismételjük a hajdani
úszóleckéket újra csókolózunk
lopva mintha a parki őr
lesne ránk a sötétből már csak
órák kérdése az egész

már csak a hullámok

nekivágni az esti tengernek mint a
sok ezer tonnás hajók nagy
önbizalommal kifogástalan stílusban alig
érinteni a vizet nyomot
se hagyva

de lassan fogytán az erő még
futja egy két elegáns
karcsapásra aztán már
csak a hullámok vetnek
partra egy távoli hajóról vízbe
pottyant ládával együtt

hordalék

egy egy deszka néhány öl
rohadt narancs egy bűvárszemüveg
három darab farmergomb egy úszónadrág
kettétört pipák leszakadt
rákollók kottalap egy
fogatlan fésű játékvödör
tövig kopott súrlókefe és még
annyi minden ám
mindenek fölött a tenger
csapkodó sós
lehelete s néhány
versfoszlány minduntalan egy kiálló fekete
szirthez csapódva

összeterlódott pillanat

a fényképész bemért
mindent
fényt távolságot
kétszer is megszámitotta az időt
becsülettel miközben
a békésen tollázkodó
galambok egymás
torkának estek
az összeterlódott pillanatban

pedig szél orgonál

hallom a hangod pedig szél orgonál
végigsepri a hús betonfalat
látom a vállaid pedig bokor remeg
hintáztatva egy riadt madarat
tudom hogy lehetne pedig szenvedni bölcsebb
kezemet tördelem inkább

érzem hogy szeretsz pedig sohasem
mutatom meg ezt az irkafirkát
tudom hogy érzed tudod hogy érzem
és mégis
hangomra vállad megremeg
ennyi elég is

áfonyaéréskor 1500 méter magasságban

1 amilyen magasan tenyészik oly
apró a növése ennek a se fa se bokor talán még cserjének is alig
csupa levélnek
ez lenne mondjuk
az invokáció amelyben
előhívnám az itt
következő szöveg tárgyát
szóval
ez itt az áfonya

2 ahol a csöppnyi
egy két araszra nőtt
fenyők bontják rügyeik lassan
el nem sietve
a dolgot minden tavasszal ott
üti fel a fejét az áfonya is
hol a fenyő
emelkedik felül hol
az áfonya támaszkodik
baráti gesztussal a csemetére
ahogy a szél végigseper
a levélfillérek között
mintha a világ
zavarában
serkenő szakállát simogatná

3 a havasra kicsapott marhákon
kívül semmi se háborítja
az áfonyát
hogyan annak rendje és módja
szerint kivirágozzék
szerényen
akár egy máról holnapra pártája-
vesztett menyasszony

a lomhán lépegető
füvet és minden bekebelezhető
zöldet tépegető
marhák nem tudnak
annyi kárt tenni benne hogy
az áfonya megadja
magát
ő tudja hogy csinálja de
csak azért is be fog érni

4 előbb a későn eltakarodó
hóval mérkőzik meg
mikor már úgy tűnik
hogy idefönt minden elolvadt
és buzgó vizekké
váltak a jegek a derékig érő havak akkor
váratlanul újabb
fehér szitálás
hull az éggel kacérkodó magaslatokra
beleértve a reménykedő áfonyamezőket is
és ki tudja mikor
lesz vége

5 az áfonya ettől
még vígan követhetné a naptár
szerint beálló tavaszt
s napfény
melegét úgy
ölelhetné magához
mint öregek a hátralévő időt
kapkodva lázasan mindenkit félretaszítva
konokul
akár egy jajkiáltás
ahogy a torkomon kifér
és ekkor mindent eltakar függönyével a sűrű
permetként hulló
havasi eső

6 és hull és nyálaz
és szitál
ködöt dagasztva
új s új felhőkbe öltöző
kitartással odafentről vagy tán

nem is
inkább oldalról esetenként
a mélyből
nedves fohásszá válva
a világ el nem apadó könnye amely
mintha itt akarna a mohák
a mohos kövek
a mohos kövek tövén csörgedező
erek örök
mentora lenni
úgy nyirkolja be körös körül a tájat
mi lesz velünk és főként mi
lesz az áfonyával

7 fenyőrigók
mátyásmadarak
és egyéb türelmetlen szerzetek
szárnyas hangja
füttyjele
ver néha rést a vattaként
világra boruló felhők
köpenyén az érdes
sipító messzehangzó
ének pengéje
a nap súlyos aranyalmájába
szalad és legalább
félórán át zubog
csorog a fény
talán nem is hiába

8 de fogytán a világ
türelme
micsoda dolog hogy ez a
se bokor se fa talán még cserjének is alig
csupa levél így
őrzi virágát mintha
nem az lenne a logikus hogy
rendre termőre fordul
minden ami él
a kibúvók az ürügyek
nem segítenek mert ha viharok jönnek
de éppen úgy el is
takarodnak a szelek

se fújnak örökké s ne
mondja senki hogy a köd
csak úgy egyszerűen
megfojthatja a napot
hisz akkor nekünk ideleln
ugyan
mi az ami ragyog

9 az áfonya
pedig igyekszik ha
tíz percre szól is a verőfény úgy
szívja magába mint szomjas
ember már nem remélt párás
üveg sörét
s a türelmetlenség pofonjai
rendre kékre
verik
a bizalmatlanság sürgetésébe
belelilul
a levelekbe bújva őrzi
magát akár egy
befelé buggyanó véres
könnycsepp

10 aztán már minden
hiába
kettéhasadhat az ég
csattoghatnak a huzatos erdők
jöhet bármi a rejtőző fürtös
bogyók beérnek
csak a cukor
az kevés bennük és
mikor a számhoz érnek halott
anyám csókol a föld
alól fanyar szeretettel
megadóan
még hetekig viselem
ajkamon a fekete
pecsétet

11 borzold össze boglyas
halmait
megremegnek

s a ringó levelek között
magadat látod
elvadultan
zsombék és ingovány fölött

12 milyen a jövőm
olyan a múltam
ezt a leckét
már megtanultam
ha pofon vernek
megalvad a vérünk
ha be kell érni
hát be is érünk

13 tántorgó világ mákonya
tányér cukrozott áfonya

1980. augusztus

sárgán virító

mézre jött darázs zümmögése dühödt
bukórepülésbe átváltó harci
igyekezete hogy lecsapjon amíg
van mire mert a mézet
tudja ő
mások is szívesen
látogatják no de épp
ezért a tétovázás sose
vezet jóra előre hát vissza
nem riadva semmitől
egy sárgán virító
reggeliző tányér közepén landolva amelyről
az imént nyalták le
az utolsó csöppet

alul és felül

derékig érő sajgó hidegben
testhezálló kristály levegő vesét
dermesztő lengő hullámain
miközben köldöktől fölfelé
dohogó mozdony köhögő melege

árad a kettős
kizárólagosságban szorongva akár
egy füledtre sikerült ősz avagy
egy hűvösre mért nyár
kegyeiért esedezve

deres hajnal

pipacsba öltözött csókok alszanak
a felszántott őszi föld homlokán
szétvetett lábbal fel-
felköhögve lázasan annyi
erejük sincs hogy a zsíros
barna rögöt magukra húzzák deres
hajnal bukik rájuk vadul még
rúgnak egyet kettőt aztán kristályba
öltözötteen pompáznak akár a könnyű
lányok szikrázó szemfödél
alól

mementó

mily
haragos volt a patak azon a nyáron
buzogva tört
utat magának a kerteken át
mind egy szálíg kimosta a
veteményeket de mi csak
biztattuk egymást és lám a küszöbnél tovább
nem merészkedett
ez egy
kimondottan jólnevelt patak
volt hátha nem is lett volna
az sajnos
így se tudtuk nagyon
szeretni

emlék

egy régi bálon forgolódó
kikent kifent vendégek között
kiöltözött bálkirálynők diszkréten
felszolgált végeérhetetlen fogások

megújuló pohárköszöntők
koccintások cuppanós csókok
félig józan nyalakodások ugra bugra
ceremóniamesterek szalonzenészek
imbolygó lottóárus odakünn
várakozó lelkes szűnyogsereg
sodródva erre arra
szabadulás után áhítozva a tobzódás
önkívületéből még látom
tágra nyílt riadt szemed
hullámok hátán
ellibegni

a csattogó fagy kései

nálam felejtetted kezéd
melegét csak akkor
vettem észre hogy rám maradt
amikor odakünn a csattogó
fagy kései tenyerembe
hasítottak és néztem
a szétnyíló sebeket meredten
simogatásod helye
mint fertőtlenítő gyógytapasz
bizsergett és arra
gondoltam milyen jó
hogy akkor nem adtam vissza

szívemben vonatok

már már azt is elfelejtettem hogy
magamra hagyottan őrzöm a
töltést az egymásra görgetett gránit
zúzalék illeszkedését nehogy
a sötétből váratlanul előrobogó valamelyik szerelvény alatt
kilazuljon a pálya már már
látom is hányan gubbasztunk így
egymás mellett harmattól csatakos
ülepünket a porcsfüveken el-
igazítva láncban
föloldódva a közös
virrasztás kitartó örömében ám
a hajnal a szürke

reggeli köd csak magányos
alakom burkolja be didergőn
egy felkunkorított lemeszelt ütközőű
vakvágány oldalán szívemben egymásnak
rontott kisiklott vonatok

tóduló süketség

míg el nem ült
a szél csupán kavargott
és a fáklyák füstjét derekasan
meghajlította teli pofával fújta fújta
ahogy a szíve diktálta
lobogva a természet
törvényei szerint
ám a nyomában tóduló
süketség oly üres volt akár
egy rozsdamarta feneketlen
fazék a vasúti töltés
mellé hajítva

az ítélet születése

kinyújtott kezem az asztalon
vár
cirógatásnyi remegés
suhan át rajta mint repülőgép
árnyékkeresztje a tavon
két elmulasztott mozdulat között
kinyújtott kezem iránt az asztalon
bogár igyekszik egyre közelebb
a lehetséges agyoncsapáshoz

gyászjelentések

sajnos
hiába küldtök el
oda ahonnan valaha világra bújtam
én lennék a legboldogabb
ha szót fogadhatnék
egyáltalán

de ő már egy bükkfa
kereszt alatt fekszik makacsul
összezárt lábbal
amikor minden lenyelt
falatért kinnal kell meg-
fizetni és
minden lélegzetvétel
már csak ráadás
a kamatlábszámításhoz ugyan nem értek de
benyújtja végül ím a számlát
az eső uszályán érkező
szél a függönyök
mögül és egy
türelmetlen légy már repesve
méri az orrlikak széltét
hosszát
szemét lehunyta
mint hajdanán valahányszor
rajtakapott hogy a pénztárcájában
kotorászunk
ott vesszen az a pár szennyszagú
bankó s mire körülnézett
újra már csak a simogató
kezet látta
remegni
feje fölött aludj
anyám biztosan
rosszat álmodtál és hogy
meg ne bántson most is
elhitte

mosolyogtam neki az utolsó
percig fajankó
ez a fiú
gondolhatta magában nagyot
nyelve
és már nem tudott visszamosolyogni rám mert
húgom könnyes madonna-
arcára lett figyelmes, és képtelen volt
eldönteni melyik
oldalára feküdjék hogy
ne fájjon
mily lelkesen mutatta hasán

a forradást még egy
araszt se tett ki és azt
mondta hamarosan téstát
süt apámnak csak szokjanak
újra össze odabenn a sebészkes meg-
bolygatta szervek úgy
számlálta a napokat miként a maradék
pénzt szokás de
az utolsó bankót már nem ő váltotta fel
csak egy fenyőt
kívánt maga mellé
a végtelenbe vesző napokra
társnak hogy legyen ki
sóhajtson helyette valahányszor
beköszönt hozzánk az
ősz meg a tavaszi nátha
már hideg volt keze
lába akár télen a rézkilincs de lerúgott
sorra minden takarót s kérve kért oltanánk el a benne lobogó mardosó emésztő
gyertya-
lángot mire tehetetlenül egymásra
néztünk és letakartuk mint jobb
vendéglők előtt
gyékénnyel
a jeget
mit tegyünk
melléje tanakodtunk hisz
a régieket lovukkal ékszereikkel szolgálóikkal
együtt temették királyi gyásszal nohát
a szolga mindvégig ő volt ez
tárgytalan ékszereit
már életében oda-
adta lányainak különben is
csak a bővli jutott neki
na és a ló
hát minket fiúkat ugyan lovaknak
titulált néha de most tessék
mondani hogy
feküdhattünk volna
mellé
a temető fölött a havason ahol
egy gerendaházban néhány szép
nyara elszállt akár az esti

tüzek nyiszorgó
füstje a kalapos
gombák a málnatövek a szélben remegő áfonyák a
mélán huppanó tobozok a kolompoló
tehenek társaságában ingázva
egyre a borvízforrás és a kéngödör között
bottal
apró testét himbálva járkál
félrebillent fejjel és bárhog
nyújtánánk a lépést sehogy
sem tudjuk már utolérni
mély
fájdalommal
tudatjuk hogy mi még
megvagyunk és nélküle
is örülünk a telt
mosolyú reggeleknek a kávét
ugyanúgy isszuk kevés
cukorral ráérősen
szürcsölve néhány frissítő
tornagyakorlat után folytatjuk
ott ahol abbahagytuk és ha történetesen
nem maradna rá elég
időnk hát majd a
gyerekek az unokák az ismerősök és ismeretlenek
a gyászoló család

ajánlás

hajtogasd négyrét e papírt és tedd el ha nem érdekel
millió szépség van a földön törődj azzal
egyszer úgyis kezédbe kerül és forgatod mintha most látnád
először
nem a föld
te hűlsz ki hamarabb
1980. augusztus-szeptember

dobszóló

nem tudni ki
adta kezembe a dob-
verőket de már
félórája püfölöm
a feszes bőrt tudom

hogy egyes fülek
miként a tátika este hamar be-
csukódnak ennyi dübörgő
indulattól nem is
azért ütöm oly makacsul a vissza
visszatérő ritmust hogy a
karom sajog belé tulajdonképpen
bármikor abbahagyhatnám
egy fergeteges
fináléval beleadva
apait anyait
facsaró víz az ingem
tudom hogy a végletekig
feszítettem a húrt ha
dobolás közben egyáltalán
beszélhetünk húrról most
látom mekkora nonszensz
vagyis zagyvaság
de ha nem vernék rá ki tudja
mi jönne utána a
pillanatokig beálló csendtől félek ez az igazság
hogy csak a hajlongás maradna
meg és a verejték kapkodó
törölgetése innen onnan az illedelmes tapsok
mit sem érnek
akár ketté is törhetném a
még mindig örülden motollázó
verőket szóljatok rám
hogy elég volt
de áhítattal hallgattok
pedig oly szívesen ülnék
köztetek én is
dobhártyámon
dobszólóval
vakon

technológiai jelentés az ércelőkészítésben elért sikerekről

1
huszonnyolc lépés oda
ugyanannyi vissza
minden rendben ahogy látom
a hab

a zagyban motollázó
lapáton
buborékban a csilló szemcsék
de nyikorog ez az ócska bakancs szerencsére
nem hallani e zakatában
ideje már újat huszonnyolc
lépés oda ugyanannyi vissza ahogy látom
minden rendben a hab
a zagyban motollázó
lapáton

2
itt kérem flotálunk
megállás nélkül
aki nem tudná ez az ércelőkészítés
egyik válfaja mert
több is van a bányából
egyenest idefurikázzák
az ércet ami hát
kő meg föld meg agyag meg pala
és még valami
oly tompán dübörög a gép csak
nincs valami baja

3
hja
ez egy aprítómalom na
ennek érdekes története van
elmondhatom
elég az hozzá hogy
aki ércet akar
nem hull annak ölébe semmi pengve
se arany se ólom se réz
se vas
mint ez a por a tenyerembe
mi itt rendre
összezúzunk
követ földet agyagot palát
forog a malom
mese nincsen aki
beállt a táncba ne sajnálja magát

4

éppen
erről akartam mesélni
hogy mi történik odabent egykor
kalapács verőléc golyók
morzsoltak ízzé porrá mindent
ahogy a technika akkortájt
szóval tetszik tudni ugye
mi se lehattünk okosabbak
másoknál az asszony
örökké hajtogatja te sándor
húzd meg magad no
nem ezt akartam mondani
de a por
meg a szutyok
és a kínlódás ugye
az valami förtelem
csak törtük törtük aprítottuk morzsoltuk
zúztuk egyre
jobban
már az apja se ismert volna rá hogy
aztán mindez szépen átlibegjen
a cellák buzgó vizén
dús habbá szelídülve
huszonhét huszonnyolc most pedig
vissza

5

és megszólaltak az okosok
mindig akad belőlük
egy egy
hisz azért tartják őket hogy járjon
az eszük akár a kakukkos óra és kitalálták
minek annyi kalapács verőléc acélgolyó
egyáltalán minek annyi
cécó
mikor tudnivaló hogy a nagyobb
ércdarab mert ugye itt mi kimondottan csak arról
beszélünk a nehézkedési erő
no meg a nyomában fellépő súrlódás
folytán könnyűszerrel magától is
összezúzza a kisebbet

és fordítva
így is történt a kísérlet
pompásan bevált
nincsen por az a szörnyű lárma
fürgébben forog a malom
mese nincsen
hiába ugrál végül megadja magát
aki beáll a táncba

6
ennyi az egész
azóta vidámabban sétálok idefönt a rácson
huszonnyolc lépés oda
ugyanannyi vissza
minden rendben ahogy látom

Periszkóp Pál – Bakter Bálint: Robogni örök úthengeren avagy mit vétettek a dáliák? (2003)

Periszkóp Pál küzsdölődése a világ elemeivel és Ebuval

1974 egy évszám, a születésemé. Lehetett volna 1975 is, de kíváncsi voltam, és siettem, hadd nézhessek már szét. Aztán közönség elé is léptem, igen ám, ez valamivel odébb volt, úgy 1994-95 táján, mintha csak pár hónapja lett volna. Családnevem érdekessége az, hogy eredetileg nem így hangzott, hanem Perecesként vonult be az anyakönyvi hivatalok történetébe. Apám tudományos érdeklődése az egész családra kiható változást hozott később, innen a Periszkóp.

Egyesek azt mondják rólam, székely vagyok, mások azt, hogy magyar. Legtöbbjük szerint mindkettő. Vannak olyanok is, akik úgy tartják, mindez felesleges erőlködés, és nemes egyszerűséggel maradnak a román gyűjtő-megnevezésnél. Ezen aztán általában egészségesen elvitatkozzatunk. Ettől sohasem unalmas. No meg attól sem, hogy figyelem magam körül a világot. Amit látok, verssorokba foglalom. Van, aki ezt így nevezi: nicsak, emberkedik a fickó! Vagy: Pali vidám, Pali szomorú, Pali vitéz, Pali madár. Vigyorog, mert szereti maga körül a jó kedélyt, tesz is érte, avagy összevonja a szemöldökét, ha az energiát adó hangulatot lecsapolja valami, valaki. Szeret beszélgetni, tanácsokat adni és meghallgatni, barátai arcában önmagát mutató tükröt keresni. Néha így szól: ...ssza meg a vén pék!, máskor azt suttogja: berki szellőrózsa. Esetleg azt: sörsátor. Nézegetem: ki tud örvideni s minek, a pillanatokban mocorgó titkokat el tudja-e fogadni vagy száműzi? Keresem, mit mond a szó, honnan hullámszik egy nézés, közben apró élvezetek mézét kóstolgom, ezt csillantja fel az utca, a ház, a város, s hiszem: aki meglátja e villanást, annak barátja. Ettől mindjárt úgy tűnik: valamennyire összeáll az Ady kora óta darabjaiban heverő Egész. A világ, ugye. De ha nem, attól még továbbmegy az egy.

Szórakozom, dolgozom. Felváltva. Általában rohanok. Amikor nem, egy picit akkor is. A meló összeköt embertársaimmal. Ha Bakter Bálintra gondolok, bajtársat is mondhatnék. Vagy pajtást. Mert úgy összecsengünk. Amiben igen, abban nagyon. Amiben nem, abban szépen kiegészítjük egymást. Ez megnyugtató és biztató. Beszélgetünk erről-arról, egy hullámhosszon vagyunk avagy addig ütköztetjük érveinket, míg ki nem pattan belőlük valami közösen elfogadható. Megtárgyaljuk a dógokat. Versben is.

Úgy érezzük: ha ezt csak magunkban és magunknak művelnénk, olyan lenne az, mint amikor az ember (vagy – egyik költő kollégám szerint –: a zember) lát egy jó előadást, filmet, egyebet, olvas egy remek könyvet, és úgy szólna erről valakinek, mert ettől teljesebb lesz az élmény. Ezért osztom meg magam is soraimat e könyvetske olvasóival. Gondolják tovább őket, váljanak közvetett társszerzőkké.

*Ennyi talán elég is lesz e sorok írójának, aki kalaplengetve üdvözli közönségét,
idevésve nevét, így ni:*

PERISZKÓP PÁL

egyszer csak most

Az atom és a hit

Benyit Ebu a vegyesboltba,
vesz tojást, szalámit és gombát,
aztán, mintha jókedve volna,
a polcról levesz egy atombombát.

Megy hazafelé Ebu, nem fél
kutyáktól, éh- s fagytól, semmitől,
köszön annak, kit embernek vél,
vigyázza szatyrát, mert ha kidől,

Ebu egy világot veszít el.
És akkor mi lesz a hittel?!

Egy cseppet beteg

Meghültem és fáj a torkom,
mentollal hűtöm a számat.
Oda, hol a vírus horkol,
és a fájdalom hol támad,
menesztek egy gyógycukorkát,
milyent a reklám elem tár,
és miközben enyhülést ad,
fülembé súgja, mi rám vár:

addig élsz, míg meg nem HALLS.

Számvetés, -adás

Havi harminc vitaminra –
az egyensúly ne szenvedjen.
A szerencse mintha hívna,
s minden olyan kéne legyen,
mint a belső háztartásban,
hol nincs járda, szemét, tócsa,
de folytonos számadás van;

annak szomját kell eloltsa
– hogy pusztuljon a lusták gondja –
a jámbor vitaminbomba.

Ebu testedz

Reggel kiviszi a szemetet.
Takarít, emeli az asztalt:
simuljon a szőnyeg. Nem lehet
tagadni: mozgásban tapasztalt,
néha nyikorgatja az ágyat,
megtörténik, álma nyugtalan.
Amikor a tornában elbágyad,
sportlappal lazít, ha kedve van.

Távírányítóval kezében
söröket emelget serényen.

Nem beszél egyenesen

Ebu ismét felmérgetett!
Legtöbbször félrejár a szája,
mintha folyton rágná a gittet;
úgy kezd mondatot, hogy lezárja.
Kisujja mögött meglapul,
körbetelefonál, üzenget,
kósza híreket vesz alapul,
nem ismer semmiféle rendet.

Szava kenyér helyett csak prézli –
Ebu nem mer tükörbe nézni.

Teszek-veszek, motyogatok

A mosópor-reklám csupa élet,
ott oly vidám minden mosó ember,
nevet a gép, a ruha, a lélek,
ha gond van, jóízű, mint a tejfel.

Ujjé! A reklám sültgalamb:
a(z) (n)agymosás idült kaland.

A munkának helyéről

Jól ismerem e folyosókat,
láttam őket egyenesen s dőlve,
tudom, ki ér kicsit, ki sokat,
ki óvja gerincét, kinek dől be,

mégis ma, ha végigmegyek rajtuk,
úgy érzem, ők titkokat hajtok.

Misztikuss

Ebu egyszer arra lett figyelmes:
amikor bekapcsolja a tévét,
kint egy kutya megtöri a csendet,
vonít, mintha ontának a vérét.
Dühöngött Ebu: pisztoly ha volna,
kimenne, hogy a dögöt lelőjje.
Majd megdöbbent: csípje meg a bolha!
Mi lesz, ha az eb egyik elődje,
aki így öltött testet, s most ott van –

hiszen írtak ilyent a lapokban...

Fején horoszkoppanás

Mint gyerek a gonosz póktól,
Ebu félt a horoszkóptól.
Ha jót írt a csillagbalett,
neki épp hogy rossz napja lett,
ha meg a jóslat intőleg szólt,
ijedten mellőzte a szót,
mindenét kockára tette –
nem vitás, csőd lett a tette.

Sóhajtozik nagyokat,
s nézi a csillagokat.

Ebut rágja a bú

Ismét elsején lett április!
Ebu kieszelt egy tréfát.

Szerette volna látni is,
e heccen Pali mint lép át.
Azt mondta: menjen a bankba,
mert hatalmas összeg vár rá.
Mit ad az ég! Felsült a bamba...
Pali a bank bejáratánál
nagy summát lelt! Most dühöng Ebu,
s mint jófajta áprilisbolondját,
ki rosszul kötött kékét, kalangyát,
– bár szája nevet – rágja a bú.

A svájciak és a vicc

Ebu úgy döntött: meglépik;
nem bírja, országot cserél.
Álma felmászott az égig,
úgy véli: itt tovább nem él.
Mondom neki: Svájcba menjen!
Ott nem ugrál a cukorszint,
csend honol a havas hegyen,
a táj csupa nyugalmat hint.

Ebu izeg-mozog, úgy kérdi:
ha viccet mondok, hogy értik?!

Ami marad

Megtörténhet: szép lesz a vég,
csak úgy felszívódik minden,
mert egyebet sem hallunk rég:
ha nem gatyám, akkor ingem.
Majd elszakad a díszszalag,
és megreped a telt pohár,
de semmi vész! Ami marad,
elég: a koszkutyabogár.

Sötét, csodás forgatagban

Van, ki úgy tesz, mintha szólna,
pedig hallgat, mint a bolha,
vagy olyan, ki csendes – nem ritka!–,
s így sokat mond, ez a titka.
Másiknak úgy jár a szája,

mintha a szemfoga fájna;
társa, kivel együtt dőzsöl,
kibeszél magot a földből.
Úszom e csodás zsvajban,
mondom, ha kérdik, mi baj van:
beléptem a sötétségbe,
s nem hagytam a villanyt égve.

Vers a parkban

Nagyvárosi vasárnap. A zsúfolt
park az erdőt nosztalgiazza.
Az emberek nyomán csirkecsont
a földben, a kutya majd kiássa.
Micsoda szomj, mekkora éhség!
Pali rímet gondol, abbahagyja:
mennek a népek, nehogy lekéssék
a tévéadást, annak van napja –
e sokaság nem ünnepel verset,
bár a vérben buzgó ritmus harsog.

Csak úgy a barátságról

Néha véresen hazudunk,
máskor csak úgy, kíméletből.
Mosollyal rakjuk ki utunk,
míg enyhe görcsünk lesz ettől.
Sebaj, az álarc mosható,
mondjuk, és szegre akasztjuk.
Míg szárad, az arc ruhátlan
e kitalált, fényes bálban.

Bakter Bálint jelentései Periszkóp Pálnak

Bakter Bálint bemutatkozik:

1941-ben születtem Erdélyben, egy Szamos parti városban, ahol fiatal koromig volt szerencsém eléldégetni, de aztán a sors forgószele felkapott és átrepített a Kárpátokon, egyenesen Bukarestbe, ahol aztán végleg (?) megtelepedtem, pontosabban meghúztam magam, különféle hasznos, de nem túl látványos munkák árnyékában. (Munkáim hasznáról még azt kell majdan tisztázni, hogy kinek voltak hasznosak, de ezt itt most ne firtassuk...)

Zsenge gyermekkorom óta kedvelem a rímes-ritmusos kifejezési formát, ha magamban voltam, igyekeztem a legegyszerűbb közlendőnek is rígmusos formát adni, kedvemre volt a hangok összecsengése, a pattogóan, szabályosan lejtő szöveg. Ezt csakis azért részleteztem itt, hogy érthető legyen, mit keresek én egyáltalán ezeken a lapokon.

Különben, hogy e témát lezárjuk, meg kell mondanom: mintaképeim a János Vitéz és a Toldi voltak, ezt a két verset igen sokszor elolvastam életemben, egész szakaszokat tudnék felmondani valakinek, ha ezt igényelné, és valahogy én is azt a vonalat követném, ha végleg a versfaragásra adnám a fejem. De nem teszem. Vannak, akik ezt nálam sokkal jobban és úgy művelik, mint akik mást se csinálnak reggeltől estig, mint a verseiken kotolnak, szavakkal bíbelődnek – szóval, hát az ízig-vérig költők.

Én, kérem, éjjeliőr vagyok – bakter, ahogy azt mifelénk mondják. Tulajdonképpen azért használom itt ezt a nevet, mert amit a szüleimtől örököltem, azt sajnálom ilyen játékos, nem komoly emberhez illő kalandban meghurcolni. Az csak úgy az én nevem, hogy nem kértem, de kaptam – ezt viszont magam választottam: életemmel, pályafutásommal, azzal, hogy ha nem is akartam volna nevet választani, akkor is Bakter lettem igazából.

Szóval, ez a nevem és slussz.

Én se kérdelek senkitől, mi van neki igazából a buletinjébe, mármint az igazolványába beírva. Ha akarja, megmondja, ha nem, megtartja magának.

Így azt se tudom, hogy jó szomszédomat, Periszkóp Pált valójában milyen néven kellene tisztelnem, de hát én már az idősebb, tapasztaltabb ember jogán is csak Palinak emlegetem, úgy szólítom.

Finom, rendes fiatalember a Pali. Egy ideje él a szomszéd házban, bérlakásban. Még sose voltam nála, mert mindig elfoglalt – megjegyzem, nekem is megvan az elfoglaltságom, a világért sem unatkozom –, de ahogy elképzelem, s ahogy beszélt róla, az nem lehet egyéb, mint egy versgyár, ahol egyre-másra készülnek a rígmusok, a versek. A versfaragáshoz – mondja Pali – nem kell nagy hely, sok gép sem, de kell hozzá nyugalom, csöndes, lezárt tér és sok-sok fantázia. Megtalentum.

No, ezek igazán kis helyen elférnek – ha vannak.

Tulajdonképpen Bakter Bálint akkor lett belőlem, amikor tiszta véletlenül a Periszkóp Pali fegyverhordozója lettem.

Egy időben nagyon el volt nyúzódom a fiú, látszott rajta, hogy az örökös gyári tipródás kárt tehet az egészségében, különösen a fejében, amire neki nagy szüksége lehet még az életben. Nagyon vágyott rá, hogy világgá mehessen, legalább egy-két hétig, hogy megfürödjön az élményekben (mint felénk a bivalyok a sárban), szóval viszketett neki ott, ahol ül, de nem merte odahagyni a versgyárat sem, mert attól tartott, hogy felügyelete nélkül valaki illetéktelen oda behatol és ki tudja, milyen helyrehozhatatlan kárt tesz – nem csak Palinak, de elsősorban a költészetnek.

Ahogy ezt a nagy gondját sikerült kihámozni belőle, természetesen illő szerénységgel felajánlottam a szolgálataimat, mondván: amennyire tőlem telik, megpróbálok résen lenni, szemmel követni minden mozgást a gyár körül és megakadályozni bármilyen gyanús fejleményt. Azt is megígértem neki, hogy amiként az illik, jelentésekbe foglalom a tapasztaltakat, hogy miután hazatérne, a saját eszével vonhassa le belőlük a következtetéseket.

Tehát, hogy érthető legyek: enyém lenne a szem, az övé a spekuláció, vagyis hát a gondolat.

Ennyi történt.

Pali kiszellőztette az agyát, megjárta magát, közben meg asszonyt is hozott a házhoz, tehát megemberesedett, s jól végzett munkám iránti elismerése jeléül hivatalosan is felfogadott bakternek a versgyárhoz, amit én illő örömmel el is fogadtam.

Végül, azt is mondta: a rigmusaim nem megvetendőek. Mert én a visszajövetele után sem tudtam egy darabig abbahagyni a versfaragást, elfeleselgettünk egy sort: egyik reggel ő adott ide nekem egy cédulát (előbb azt hittem, pénzt nyújt át s ellöktem a kezét...), a másik reggel meg én, amire ráírtam, miként vélekedek arról, amit őtőle olvastam.

Ennyi magyarázgatás után elnézést kérek, hogy egyáltalán zavarni merészeltem, mély tisztelettel:

BAKTER BÁLINT

2001 húsvétján

1.

Periszkóp Pálnak jelentem
(leírom, mert még elfelejtem):
az első nap baj nélkül eltelt,
nem lopta el a macska a tejfelt.
Vagyis, a rigmusgyár működik,
míg alulírott ügködik.

2.

Szívesen elnézem a nőket:
andalgókat és sietőket.
Vöröset, szőkét, barnát.
Büszkét és szende csalfát.
Jól odalátni a posztból
egy nőcskére, ki posztol,
én őt nézem, ő engem,
festett szeme se rebben.

Másra vár, én is másra,
nem ily lenge ruhásra.

(Mindenki jön-megy, csak mi nem.
Még látjuk egymást, kis szívem!)

3.

A kutyák egész éjszaka
macskát kergetnek; jól teszik!
Volt ám csaholás, vernyogás
kora alkonytól reggelig.
Ki éjjel alszik, most legyint:
mit neki kutya, mit macska?
Űzzék egymást kedvük szerint,
így jutnak ötről hatra!

4.

Szótárt nyálazok. Mondják, hasznos.
Lehet, ám unalmas. Nagyon.
Mi az, hogy: álnok? Meg hogy: balsors?
A szótárt hiába forgatom.
Oly ismerősen hangzik: sava-borsa...
De hogy mikor hallottam, nem tudom.
S aki használja, mire mondja?
A szótár hallgat. Becsukom.

5.

Esőben minden oly szomorú,
és nedves. Gubbasztok a posztban.
Meddig tarthat e szürke ború?
Békák nőnek a patakokban.
Ebihalak. Lesz kutykurutty.
A parton ott lépdél a gólya.
Az egész, akár egy unalmas mese.
Isten a tudója.

6.

A reggel mindig szép nagyon.
Eldöcög egy tehervagon.

A síneken terjeng a rozsda.
Egy-egy pecázó indul botjával
horgászni a zavarosba'.
Töprengenek egy-egy illaton:
jázmin vagy orgona vajon?

7.

Délben egy néni ebédet hozott.
Kis fazékban, levest. Még melegen.
És pánkót. Lekváros, cukrozott.
Mégis csak szép az életem!
Lehet, hogy képzelgek
s mindez csak álom volt?
A nénit sose láttam.
De főztje finom vót!

8.

Éberem alszom,
egyik szemem nyitva.
A másik zárva:
mint a kalicka.
Ha néha el is szunnyadok
a déli verőn,
lelkem ugrásra kész
a vén heverőn.
Minden csupa fény, békés,
olyan csupa-csupa.
Nem történt semmi. Hallgatok,
mint a csuka.

9.

Fújja a szél homlokom,
simléderes sapkám,
őrhelyemet nem hagyom,
nem vagyok oly hitvány.
Rigmus készül, zeng a gyár,
rímeket faragnak,
minden illő darabot
szépen összeraknak.

Pásztorkodnék, de a nyáj
nélkülem is baktat...

10.

Homokot, piszkot pörget a szél.
Megállás nélkül. Mintha gyomrát
megfeküdte volna valami.
S ránk zúdítja, mi a torkát
birizgálja: köpi, fújja, okádja.
Hallom tombolását. Költők szerint: zenél.

11.

Napok búcsúznak és köszönnek.
Hol jobbak, hol rosszabbak jönnek.
A mai nap furcsa szendvics:
tegnapnál rosszabb, s holnap essincs!

12.

Kutyahasig érő a gaz,
le kellene vágni,
lehessen a gyárudvaron
ide-oda járni.
Kasza kerül, izom feszül,
derék, hajladozzál,
rigmusgyári kora reggel,
békét harmatozzál.

13.

Érdeklődött egy úr,
miként állok a vokssal?
Ha holnap, akkor kire
szavaznék? Rosszal
kezdet ki, mondom,
mert mán csak magamban bízom.
Ha bízom.
Ennyi a gondom – mondom.
Ez a voksom.

14.

Sörre szomjaztam, vizet ittam.
Őrségben állva megtanultam:
ha nagy a vágy, ne hallgass rája,
ha ernyőd van, ne bújj alája.
Ha ütnek, legyél tuskó, hallgass:
taposnak, így leszel hatalmas.

15.

Ma éjjel furcsa álmot láttam
a küszöbön tarisznya várt,
benne periszkóp. Belenéztem
s megláttam benne Palikát!
Miként a felhő, úgy jött, némán,
füstöt fújva, töprengve a témán...
Álom volt-e vagy valóság?
Hirtelen észbe kaptam: pardon,
hiszen a posztban én nem alszom!

Periszkóp Pál és Bakter Bálint felelőse

Az anya(g)i érzés

Lehettem volna gyógyszerész,
postás, szakács vagy kőműves,
esetleg – mit megbír az ész! –
leszállásban, ha épp üres,
periszkóp, közúti radar.
Hős és ő, ki amit akar,
őszén, de bőszen, hiszen kész
az erő, mit érezhet valaki
– mondjuk, az anya(g)i érzés –,
hogyan nézik madarak, halak is,
mert a csattanók nem késnek,
vételre s tételre a lény:
kapcsolt anya(g)i érzésnek
a szájkosár gyenge legény.
„Fel hát az útra, társaim, siessünk!”
Gyors nappal kölyke lesz az estünk.
(Periszkóp Pál)

Mit vétettek a dáliák?

A versben magunk hozzuk át?
Megírjuk. Kiírjuk magunk. A jót, a rosszat.
De mit vétettek a dáliák,
hogy fejükre vad szelek taposnak?
S ezt is jól bírja a papír,
meg annyi mindent, hogy csak állok:
ha minden szó, amit kezem leír
engem takar – nem sors, de átok!
(*Bakter Bálint*)

Egy mozdulatban a világ

Egy mozdulat mindent összetörhet,
majd utasíthat az építésre.
Egy gesztus, és ott vagy a bűvkörben,
míg ébredsz, az egész le van késve.
Mérlegeld hát: milyen lesz a tetted,
vihart csihol-e, dús, kéklő eget,
újszülött bizalmasd hová tetted,
macskát álmodsz-e, sunyi egeret?
Világokat kísért meg egy döntés:
oltárt idéz avagy kocsmasöntést.
(*Periszkóp Pál*)

Mikor elegend a jóból

Odaátra az ember olykor,
mikor már elege a jóból,
s dühében maga ellen fordul,
kínosan vágyakozva gondol,
lelke törve-zúzva tombol,
míg kifullad, visszaretten s szelíd
könnyeket nyeldes reggelig.
(*Bakter Bálint*)

A leborult szivarvégről

Nem értem én, hogy mivégre
kenünk mindent mostanában

a leborult szivarvégre,
hiszen olyant nem is láttam.
Ebu kontráz: nem is fontos,
fő, hogy humor szaporázzon,
amíg gőzölnek a kontyok,
s kifogunk az ideglázon.

Ha füstölögni kell – legyen!
Akik könnyeznek: a legyek.
(*Periszkóp Pál*)

Ha kell, kivárják...

Ott túl az erdőn
hol a nap égre hág
nyílik a tér s táncos
szúnyogtanyáé a világ.
Minket figyelve
lecsapni készen
rajzva-lebegve
a nap hevében

már érzik, már vágyják
ha kell, hát kivárják
a véred, a vérem.
(*Bakter Bálint*)

Nem fedi el teljesen a hab

Míg lehúzó a szakállam,
elgyalogol a rossz álom.
Bölcsője, az éj, múltó pillanat;
ablak zárul, kint marad,
de ott lappang, mint rest méreg.
Hosszú harc ez, dacos testvérek,
szövetségének logikája –
kulcsát az ész elvétve látja,

bár nem fedi teljesen a hab.
(*Periszkóp Pál*)

Finom kis szerkezet

Kinek az agya kulcsra jár,
lehet-e bunkó, vadszamár?
De arra szívszorongva vár,
mikor kattán ki-be a zár
– ahogy egy zárkában dukál –
mert bár finom kis szerkezet,
a kulcsa éppen elveszett...
(*Bakter Bálint*)

Senki többet?

Kíváncsian nézem: hányan vagyunk
felsőfokon oly agyafúrtak,
hogyan belefájdulhat az agyunk.
mint kiket az édenből kitűrtak,
miután évekig forrt a kobak,
a boldogulás versenypályája,
és rohantak rajta kerge lovak –
csak kérdem: a tétet ki ajánlja?
(*Periszkóp Pál*)

Lovak a karámban

Megszelídült vadlovak
s nekivadult szelídek
elmondták jaj-bajukat,
a sors mivel veri meg
egyikét-másikát, itt is,
ott is egy a panasz:
egy csővel néznek farkasszemet,
egyazon felhúzott ravasz
fenyeget, karámban maraszt.
(*Bakter Bálint*)

Levél a levélről

A virág olyan, túléli
a hosszú nyaralásokat.
Cserép óvja, félve félni
nincs miért, hagyjunk másokat

aggódni, hogy tán a gyökér
elszárad és hull a levél!...
Mikor látja, frásza mit ér,
mosolyogni kezd. Így megél.
(*Periszkóp Pál*)

A gyökér mindennek felett

Bár a lomb, a virág legfelül
virít, hajlong, a szélbe dől,
gyökere tartja, éteti;
aki élő, megértheti,
hogyan ami lent van, az a fő –
a tele fazék, nem a fedő.
(*Bakter Bálint*)

A fekve látásról

A padlón fekszem, nézek
kifelé az ablakon.
Szemközti lakófészek
célom. Unalmas alkalom.
Innen csak tetejét látom,
hatodikról tizediket,
amíg így vagyok, háton.
Lábra állok: egyenlőség!
Normális szintre mászom.
Különleges ítélszék:
a saját magasságom
négy emeletet jelent.
(*Periszkóp Pál*)

Metrikus világ

Lefeküdni, felülni –
az élet ritmikus;
magasból mélybe látni –
a világ metrikus.
Zuhanó kőnek lenni –
sorsunk ily publikus,
kő alatt csak pihenni
csöppet sem etikus!
(*Bakter Bálint*)

Oázisban egy teve

Ha a kultúra sivatag,
és mozgása álmatag,
az író benne egy teve?
Végül mi lesz a neve?
Kezében bős boát visz,
szemében az oázis.
Míg dűnék közt fanyalog,
támadják a kanyarok.
A messzeségben tábor –
jó szót vár, áldott záport.
(*Periszkóp Pál*)

Behunyt szemmel

Behunyt szemmel fülelem
a távol izgató hangjait:
csak azt hallom ki belőlük,
mit a múlt rámszabadít.
Hallom a vihart: tetőmre
hogy' pereg a jég!
Messziről elvert bürök
szaga száll – elég, elég!
(*Bakter Bálint*)

Kiszámoló nagy gyerekeknek

- 1 – Mohamed a hegy.
- 2 – ma fűgét evett ő.
- 3 – megváltásom várom.
- 4 – sok szemtelen légy.
- 5 – jön és odaköt.
- 6 – vegyesvállalat.
- 7 – nézd a kerekét!
- 8 – üresedő polc.
- 9 – Árpád után Ferenc.
- 10 – bor és ásványvíz.

Ki úgy érzi, jó a móka,
övé lehet e mondóka.
(*Periszkóp Pál*)

Étlap

Harapós Kedv az étlapot bújja,
egy-egy tételnél megáll az ujja,
állkapca csattan mintha bilincs,
betűt fal így, kinek semmije sincs.
(*Bakter Bálint*)

Ebu a padon olvas

Ebu kitekint a poros útra,
aztán megtelepszik egy padon.
Nem Biblia és nem Kámaszútra
kezében a könyv. Így szól: pardon,
olvasni királyok is egyedül
szoktak, úgyhogy ne kérdezzétek,
mi az, mitől lelkem felderül,
és mi az, amit betűzni vétek?
Szemüveg változik, a könyv marad,
ha jó az élmény, rögtön öntapad.
(*Periszkóp Pál*)

A kígyó farka

Valami villan a bokorban,
a surranás, a zörrenés
emlékeztet: kígyó koromban
saját farkamba martam és
dühöm a fájdalomtól gerjedt,
s dühömtől nőtt a fájdalom,
lelkemben kígyók tekeregnek
köves, napszíttá tájakon.
(*Bakter Bálint*)

Robogni örök úthengeren

Lent az autók úgy sorjáznak,
mint cipők az előszobában.
Láb a papucsnak – szól a váznak
a kormánykerék: izzó nyár van!
A napokat égkékké mossák,
agyat éget a bizonyosság:

urbánus síkon kút nem terem –
robogunk örök úthengeren.
(*Periszkóp Pál*)

Sietős erdélyi utazás

Viszem magammal Erdélyt,
mennyi szememben elfér
belőle, pásztázom tájait,
begyűjtöm hulló gyümölcseit,
vonatablakból simogatom,
távolodóban megsiratom.
(*Bakter Bálint*)

Ahogy a Pali, úgy a vers

Ebu szerint nincs értelme
keresésnek, tervezésnek.
Mikor révbe ér az elme,
az ötletek sose késnek.
Éji pihenéskor az agy
csoda sok dolgot helybenhagy:
mi gyökér, mi szolgál szárul...
Majd minden a papíron zárul.
(*Periszkóp Pál*)

Papíron minden megeshet

Lehetne itt ez ráolvasó nóta,
verses káromkodás, rímes móka,
papíron minden megeshet, életünk-halálunk,
a rigmus él, ha az asztaltól egyszer felállunk
(*Bakter Bálint*)

Egy cipőben az élet

Amint épp nagy ez az élet –
cipő, mivel belelépek.
Elgyalogolnak a tárgyak,
nem sietek, most megvárlak.
Komoly ügyek, léha órák:
felpróbálom, és ha jó rám,

haladok lépéselőnyben –
köd utánam, szmog előttem.

Ezt a cipőt én rendeltem.
(*Periszkóp Pál*)

Mindenki indul...

Elnyúlok a kifutópályán.
Száraz fű. Hangyaboly.
Fel- s leszállások bőgése átjár.
Piszmogó bogár araszol.
Mindenki indul valamerre.
Buzgón lép. Röpködik.
Meg-megáll. Időnk kitelve
tökmagot rág és köpködik.
(*Bakter Bálint*)

A nyelv hegyén játszik

Betűnyáj legelész hegyén
a nyelvnek, szóból csengettyűt
csiszol magának az egyén –
a szükségét kinevetjük.
Amíg zeng a szó, a dallam,
otthon vagyunk minden dalban,
ha lesz, aki ezt meghallja,
kedvtől zajos víg hegyalja.
(*Periszkóp Pál*)

Kakasárus

Kakast árulnék szívesen
az utcasarkon és közbe' sütném,
a pattogatott élelem
kibuggyan kosaramból tüstént,
nő-nő a hegy és illata
az égis ér, és ínycsiklandó:
aki ott legfelül lakik,
annak is jutna egy-két zacskó.
(*Bakter Bálint*)

Néha az orrunkra koppint

Aki ott legfelül lakik
van, mikor elégedetlen.
Azt kérdi: ezek a pasik
miképpen érhetők tetten?
Ha most orrukra koppintok,
a rímeket abbahagyják,
megpihennek a szó-hintók,
elcsitul a verses hapták?!

Így dől meg biztató eszme –
fékre lépnénk, ha lehetne...
(*Periszkóp Pál*)

Emberállat

Az emberben az állat
kedvére zabálhat,
ugrándozhat, henyélhet
két párzás közt, az élet
csak átfolyik rajta,
esővíz lyukas tetőn,
napfény az űrön,
szél a fagyos temetőn.
(*Bakter Bálint*)

Egy igazgató széke fölé

Szőnyegén hízott
utcakutya hever.
A kéz nehezen
gyűri le a tollat.
Mostanra sokkal
nagyobb lett a teher,
kisebb a kérdés:
ki kiálthat tolvajt?

Reggel & este pohár-
falon hadarva
kivénhedt pók
tapossa a hatalmat.
(*Periszkóp Pál*)

Állatember

Az állatban az ember
nem is látható szemmel,
csak mikor sír nyüszítve,
pedig nincs kifeszítve,
a hang a szívbe markol,
hiába hogy éppen alszol,
úgy rí: simogasd, vedd fel,
hisz állatként is ember.

(Bakter Bálint)

Földérkezés

Most már jól van, érkezik a föld,
kéve jelzi és kalangya.
A félelem palánkja kidőlt –
víg életünk nagy kalandja!
Arany ásók sora integet
a göröngyös láthatáron:
vijjogó ijedtség kintreked,
hisz föld érkezik. Ha várom.

(Periszkóp Pál)

A hant szaga

Rossz, csökönyös, ásókeserítő
földben készül a sír; szabályos.
Nehezen mélyül. Az ősz aszályos.
A levegőben avarfüst. A hant szaga:
a kikupacolt, fülledt föld maga.

(Bakter Bálint)

Ha nem értem

Rossz bor, hideg húsleves
csúszik le torkomon,
karcoló jéglemez
fekszik nyelvemen, ólom
súlyával zuhan rám,
ha nem értem: mi, miért,

ha viharként elkísér
düh és bizonytalanság.
(*Periszkóp Pál*)

Eltűnni az alkonyattal...

Kilépni a hajóból, mintha
már nem is lenne vissza-
út, az óceán kellős közepén,
ha léket kap minden remény,
megállni és járni a vízen,
ahol még nem járt senki sem,
majd eltűnni az alkonyattal
s visszatérni egy jó viharral.
(*Bakter Bálint*)

Van értelme, ejsze'

Ebu most mélygondolkodó,
mi másnak vízcsepp, neki tó.
Aranyköpések közt kanyarog,
szavai érdesen fanyarok:
„Bizony, van értelme
reggeli ürítésnek
déli zabálásnak,
amikor megkésnek
vagy képembe másznak –
nekem szellem-fasírt,
minden, mi megkísért!”
Hegyezi a „pixit”,
úgy harsogja: „Dixit!”
(*Periszkóp Pál*)

Csipkebokor

Dőlt fű őrzi nyomát:
itt járt!
Hogy' nem ismertük föl
mindjárt?
Most is bennünket bűvöl:
hol van?
Keressük együtt: a csipke-
bokorban!
(*Bakter Bálint*)

Későősz nosztaliga

Berki szellőrózsa, sörsátor –
szép a szó, még szebb a valóság!
Csak kimondani legyen bátor,
hogymegbe faragott lócán
ott ül múlt nyárnak nagyapja,
láltán az ősz alábbhagyja,
mert mélyről a fény nem tűz elő,
s lóagyomorban halom tüzelő.
(*Periszkóp Pál*)

Semmi se végleges

A megérintett pillanat
roppanó jégcsap – meghasad,
szívünkbe fészkelve üldögélne,
kinyílik az ember reménye,
mint lüktető virágkehely,
kedved támad, hogy énekelj,
mosolyogj, füttyöréssz, neved,
pedig semmi sem végleges.
(*Bakter Bálint*)

Az aszfaltkígyó lovagja

Egy kamionban a sofőrfulke
a kerékbirodalom központja.
Ülés magasában a szó fürge,
az idő a párbajt visszamondja.
Csak a jó utazás kalandregény,
a mesében már nincs szegénylegény,
köd oszlik, a sávot meghódítja
az életkedv, minden mozgás nyitja.
(*Periszkóp Pál*)

Szellemtánc

Meg kéne tanulni borzongani,
mert hinni már tudunk.
A szellemek ha megjelennek
legfönnebb elfutunk.

Pedig de jó vóna velük ott lejtteni
éjféli órán, mindent felejteni,
mert gondolom, senkit se sért,
ha az ember egy csöppet kísért...
(*Bakter Bálint*)

A huzatos tudat

Ha annyi kőműves kelemen
nem lenne itt, hogy a közfalat
rakja, míg az idő eleven,
majd bámulja, amint elhalad
a döntő perc, a megoldás titka –
tán hasznat hozna a sok ököl,
melyeken a semmi könyököl.
Hogy van kivétel? Persze, csak ritka.
(*Periszkóp Pál*)

A féreg hagyatéka

Féreg ha lennék, egyre fúrnám magam
megállás nélkül: gyümölcsbe, húsba, fába,
élőkbe, holtakba, a tegnapba, a mába,
lerakva milliónyi utódot – a holnapom.
Mert minden átfúrható. A szétcincált rostok a lárváimé
– a tátongó Lyukat nektek hagyom.
(*Bakter Bálint*)

A mese vége

Farkas reszket bárány láttán,
vadászt eszik a nagymama,
hófehérke trágár káplár,
vitéz királyfi lagymatag.
Szét kéne törni e tükröt,
de irtózom a betűktől.
(*Periszkóp Pál*)

Az indóház

Az indóház nem hullaház,
a bakter sem dísztrombitás,

s a hullaház sem bálterem,
ahol a vígság megterem.
Az indóházban nincs malőr,
mert ott gubbasztok: én, az őr.
(*Bakter Bálint*)

Ízválasztó szabadság

A béka vére édes,
a kígyóé keserű –
ötéves kissrác mondja,
figyel, tudva, amit tud.
A nyikorgó világot
a dolgok ily értelme
mozdítja rá az útra.
Igen, gondolkodni kell,
fény lesz, elválaszthatunk
fehéret feketétől
vagy kiugró zöld békát
holt nézésű kígyótól.
(*Periszkóp Pál*)

Győzőből a legyőzött

Győzni vagy nem győzni,
a kérdés botor.
Aki győz, nem győzi
megtartani, amit kotor
magának; jön egy más,
erős, harcos – kifekteti.
Győzőből lesz a legyőzött.
Vagy ahogy sorsa engedi.
(*Bakter Bálint*)

Újabb ezer

Még csecsemő, de hangja nagy,
száll magzatvizen, hanton át.
Mitől bolydul a hangya-lak,
a létnek habzó samponát
ő hozza vissza e partra –
újabb ezer év tébolya
nevetést küld égi harcba:

minden csak egy szál ibolya,
tövén a gonosz elvérzik,
miközben mindenki nézi.
(*Periszkóp Pál*)

Képeket láttam

Egyszer nagyon szép képeket láttam
már nem is tudom milyen falon.
És azt sem, hogy mikor.
De azt igen, hogy tetszettek nagyon.
De nagyon.
Úgy néztek rám, vidáman,
mint ágról a madarak.
A képek azóta bennem.
De állnak-e még a falak?
(*Bakter Bálint*)

Hová esik a csík?

A fehérnemű-bolt kirakatát
bámulja Ebu, és azt mondja:
„Az lehetne egy kis akadály,
ha karonfogna a nap gondja:
mert ahogy elnézem e tangát,
véremben megszűnik a pangás.
Attól függ majd, hogy mi a sikk,
hová hull az a fránya csík?”
(*Periszkóp Pál*)

Pénz-nemek

Számolom zsebemben a pénzt.
Cincogó, bujdosó piculák.
Garasok inkább, krajcárok, csillogó
mindig mást melegítő csodák.
Két kézzel szórnám, de nincs elég,
így én is tenyerem tartom: még, még...
(*Bakter Bálint*)

Az éber gyomor rémálma

Ahogy túl lett a déli csülkőn,
s a hagymát vitte a vágta,
nem javult, mint kutya, szűkölt,
kinevették, azt se bánta,
szemet szűrt az emésztése
– kérődzés ásatag koncon –,
s éppen azt nem vették észre:
baj nincs, csak a feje morcos.
(*Periszkóp Pál*)

Köd előtttem...

– de utánam már
eloszlott.
Elől nem látszik,
ami hátul igen:
nadrágom foszlott.
Aki a ködbe néz:
az a főnök,
hátsó felem
a beosztott.
(*Bakter Bálint*)

Ritmus az élettől

Táncol a seprű az úton.
Tangó a kavargó porral.
Kíváncsi szem, kisserác nézi,
lépést tart a földi renddel –
szépülő, szabályos mozgás.
Ritmust kap kölcsönbe tőle:
friss élet zenéje munkál.
Egy szó sincs itt tétlenségről.
(*Periszkóp Pál*)

Minden vagyunk

A bakter, úgy rémlik, mindenhez ért:
kutat ás, fát vág, befűt, vért
csapol, nyomot olvas, főz, varr,

kerítést foldoz, tornyot mászik, jóddal
fertőtlenít, állatot kúrál, meszel,
szőlőt metsz, s mikor már-már betemet,
havat seper...

(Bakter Bálint)

Mihaszna tél

Kétszáz kilométeren át,
hegytől alföldig és vissza,
a szem most gazdag havat lát,
és élvezettel beissza
a feledtető fehérséget,
mégis, akár hóhétkézben,
konokul hallgató emberek –
a tél fogoly szó, elpereg.

(Periszkóp Pál)

Se tél, se semmi

Ez a se tél, se semmi idő,
ez a hideg és ez a nedvesség,
ez a napfény és ez az enyhe szél,
ez a se hús, se hal ebéd,
ez a se rigmus, se más alakzat
figyelmeztet:
mily közel a tető
s mily távoli a talapzat!

(Bakter Bálint)

Egy kis karácsony

Amint belelép a fagyba
a négylábú gőzös s pilledt
vezetője, páraködös
út a szekér mögött hagyva
halmokból dús fenyőillat
árad, minden napban közös:
szép szavakból rácson
kalács, bor, karácsony.

(Periszkóp Pál)

Nyomok

A nyomok hozzám vezetnek.
Ki jött ide észrevétlen, és honnan?
A nyomok fölött hó kavarog.
Örvénylő titkok a nyomokban.
Tavaszra minden kiderül:
tettes és áldozat is kerül.
(*Bakter Bálint*)

A tolószék utasa (2004)

*Pusztai Péternek és Irinának ajánlom,
egy félresikerült élet tanulságaképpen*

bamba vagyok nincs rá mentség

és merev is de az nagyon
ami nektek a nyüzsgő élet
nekem az béna nyugalom

mióta már magamtól kérdem
szenvedem mázsás testemet
ajándékom e végbúcsúzás
annak is aki eltemet

még megforgatnak jobbra balra
s egy tolószékben kítaszít
egy morcos lepcsés vénkisasszony
siratja löttyedt bájjait

micsoda látvány így mi ketten
egy torha béna s gyámola
ha elbámulok nyálam buggyan
s ő nem töröli le soha

nézem az órát

az órát bámulom
ha lassan is a mutatók
mozognak
már nem irigylek senkit semmit
jó nézni

az órát
bámulom

a macskám fülel

hegyezett fülel
nyakában csengő
farka lecsüngő

játszi a bajsza
bálványos arca
rám mered látszik
álmában játszik
mosolyra várva
simogatásra
nógatna engem
szemem se rebben
nyávogva rám szól
elég a gyászból

a tiltott dolgokról lehullt a zár

a tíz parancsolatból alig egy kettő aktuális
azok is csak a rend kedvéért
végleg feloldozott a sorsom
az a valamikori esti gutaütés
nincs több rohanás könnyöklés se vágy se tervezgetés
csak visszajátszás sóvárgás
és a tekintet zabolátlan útja
kora hajnaltól éjféli homályig

pulzus: normális

vérnyomás: enyhén magas, néha nagyon
(ha sokat tartanak a napon)
naponta mérik reggel este
orvosi parancsra
az a néember csinálja ezt velem
akit mellém fogadtak ágyékökből szakadt lemenőim
maguk helyett ideállították
kedvesnővérnek szakácsnak zsandárnak pelenkázó széktolónak
ha egyszer
csak egyszer azt mondhatnám neki: nem
de hallgatok pedig megtudna mindent
elmondja a szemem

minden délelőtt és minden délután

ha fúj ha esik indul a birkózás
felöltöztet felráncigál
tolószékbe gyömöszöl
liheg belé a néember

mintha élvezné ahogy engem
mint a felmosórongyot
lenullázva
a tolószék ölébe taszít
a női zsarnokság
micsoda erő akarat tolja szekerem
előre hátra

egyszer kihallgattam őt
telefonon szólított valakit
látni nem láttam ő mindig hátul
látókörmön kívül
áll vagy ül
sokszor nem is hallom
tudom
ott van

oly furcsán beszélt akkor szenvtelen
mintha nem lenne összezárva
velem azt mondta
annak a másnak
sok van még amíg engem
elásnak szívós a vén patkány
tiszt a szerencse mert amíg él
van mit aprítanom a tejbe
csak ez az egész oly kilátástalan
unos untalan ugyanazt végezni
elviselni
sose jobb és sose rosszabb
összezárva jobbra várva
élemedve mint a medve
csak egy kissé
megdermedve

masinám rendben csillog-villog
surranva fut velem
csak tolni kell
ülök mint buddha ámde roszkatag
nem lótuszülésben
zsákként
ingatag egyensúlyban jobbra balra
dőlve karfára ráomolva a szemem

síkjából látom a világ
mindegyre másként fekszik
és nem csak él de elforog
kitárja karjait elrendez minden nyüzsgő zűrzavart
forrong és meglapul majd porba öltözik
szelet ébreszt s a perc elúszik a hátán
zenéje bája múltja
döccenő kerekék útja fölött
rugóra jár az életem

előjön az az este

majd minden este

borús volt az égbolt szinte esett
és ittam is egy keveset

(minek előtte úgy nyomta valami
a szívemet)

ez volt a kezdet vagy a vég
nem tudom mert oly nagyon rég

és akkor valami lágy öröm
sugárzott le a körmökön

kezemen lábamon
elúszó fájdalom

mintha távozna s vissza se jönné
búcsút mondana mindörökre

de akkor már erőm se volt
teljesen kiürült a bolt

s lett minden olyan zsibbatag
nem csak a tett a gondolat

nincsen mit tenni passz leállt
pedig az ember jobbra várt

ülhetnék taxiban

vagy riksában

hintón metrón buszon

bemondanám az útirányt

csak amíg arra fel és arról le

bábjátékosomként

ki állna a hátam mögött

tömegsírt áshatnék

a szerszámok régóta együtt
de hol de minek
kezemet azóta a munka
nem érinti meg
macskám leó
mindegyre vadászik
egeret fürjet nyúlfiat
szájában hozva messziről látszik
a legyőzött vadat
a zsákmányba épp csak belekóstol
az oroszlánrész enyém
gyűlnek a bűzlő tetemek
az udvar közepén
legyek nyüzsögnek úgy cicáznak
mintha a végzet dongana
körülottem ám ha roskad
mindig másokra dől a fa
legalább döggutat kéne ásni
a kert végében mélyre
a perszóna is tudja jól
de szarik a végtisztességre
zavaros minden mint a bor

ma is lötytyöt nyomott le a torkomon

akár csak tegnap s holnap se különben
tudom
ez tart életben
de szörnyen utálom
mintha örökre elkerülne az álom
végig ébren kellene átvirrasztani
a nappalba fúló éjszakát
egy kanál mondja két kanál
s jön rá a sokadik kanál
zörög az edény feneke
kihánynám bennem reked
lassan megnyugszom
hát élek
már-már boldogan
elnehezültem

születésnapom szomorú ünnep

rendre betoppan három fiam
vagy aki hiányzik küld egy lapot
mellém ülnek szánakozva néznek mesélnek
s én mint egy kád melybe a víz zubog
lassan megtelek életükkel
leó mellettünk
mindenkit körbesündörög
egy simogatásért
ami nekem is jól esne olykor
az idén csak egy fiam
üzent

félek visszafordulni az úton

mindig csak a sorsfordulóig jutok
s odalesz a bátorságom
a sötét mély kútba
le ne szállj
súgja valami rajtam kívüli
(hang? sugallat?)
szót fogadok
úgy gondolok korábbi életemre
mint koporsóra amit elástak
és nem tudják hová
annyi az ismeretlen sírhant
mindet föl kellene deríteni
idővel erővel bátorsággal
nekem csak az idő maradt
köd száll a szobára

a ködben árnyak suhannak

haldokló legyek
az ősz lefogja a vergődő szárnyakat
minden behódol neki
valaki fekszik a kórházi ágyon
felejténém de ma is látom
szeme kihunyt parazsa nem világol
túl a homályon

szederjes arca mintha haragban égne
egyre sötétebb éjszaka hidegét
érezni
asszonyom itthagyt feladta
az egyre reménytelenebb vergődést
a hínárban mely végleg befonta
nem is tudom szerettük egymást vagy csak a kimondott szó
kötözött gúzsba engem őt
a férfit és a nőt

a parkban néha süt a nap

megölel engem mintha szeretne
rá se kell néznem tudom ott van
az ég tetején
felmenőben lemenőben
ő az árnyékban szereti
a szék a napon
a diófa alatt nagyon hűvös van
ülj csak ott
addig én a nappal szeretkezem
végigcsókol tapogat érzem érzem
reményem szeretőm éltetőm
te nap ó te nap
dadogok süllyedek kigyúlok
ne várj ma tőlem összefüggő szavakat

a gáz volt a veszte a sok hideg

mit elszenvedett életében
ki forró vérű nem érti meg
végzet vacog a reszketésben
ó mennyit fázott s én kinevettem
ő meg dermedve élt
mit egykor adtam visszavettem
elmaszatoltam a célt
kesergett hogy mindenét feladta
mi éltette és mit kapott
meleg helyett gyakor tipródást
szívébe döfött jégcsapot

délután volt őszi borongás
a konyhán gázt gyújtott volna tán
s elaludt a képzelt melegben
sose gyúlt meg az a láng

a repülők este hazaszállnak
minden irányból
zúgnak
pár percnyi csönd
míg elsimulnak a felhők
máris újabb világvándor dől kanyarba
bög a motor: jövők, jövők
mekkora út amit bejárnak a megtérők
elképzelem
mi mindent látnék ha másként alakul
az életem
a messzeség reményét hozzák
hogyan van még tér és van idő
sok terhük ki- és berakodják
nyomukban már a fű se nő

a fiam távirata így szól
elém tették olvassam el:
az isten éltessen sokáig
készültem nem juthattam el
talán a legközelebb
szerető fiad
dávid

fűvet nyír a perszóna megint
én elnézem
az udvarra állította a székem
tarata ratata rezeg a melle belé
nyomja a hánykódó gépet
ami az enyém
és amit egykor úgy szerettem tenni
más végzi el unottan kedvtelen
úgy robog végig a kert gyepén
mint mirajtunk a történelem

a fű csomókban mint a haj
lehull illata mindent elnyom
pedig a gép már rég leállt
mögötte összezilált nyom

ha esőt nézek sírás fojtogat

de csak nyelek
a képem egyre lucskosabb
egy idő után felszárad
alacsony ablak mellé tolva a szék
az ablak előtt kuszán nőtt
gyalogtuja
fölötte az eresz kiugró karimája
kopog a tető buzog a párkány
a csöppek elfreccsennek egymás után
fentről alászáll vékony zsinegeken az ég
és látom marad belőle elég odafent is
a körforgás elmélete szerint
ugyanaz a csöpp végtelen útját járja
földből párállva az édig és vissza
azt mondják a víz sosem fogy el
csak elpárolog de odébb mindjárt
ki is csapódik
ide oda osztva magát
akár csak az én könnyeim
azok is felszállnak kirepülnek
az égbe kerülnek visszaperegnek
én meg a belém diktált lötytyöktől
az orvossággal belém parancsolt vízből
pótolom a hiányt szűkösebb napokra

háznak már csak vendége vagyok

fiaim eladták egyik se vágyik benne lakni
azt mondják amíg élek marad minden a régi
senki se zaklat
nekem eszem ágában sincs meghalni
bár az élet mit sem jelent már
ahogy történik elfogadom
ezt tanultam legutóbbi éveimtől
fogadj el mindent amit rád mérnek

jót rosszat feküdj alá
öleld magadhoz
tutajod megmentőd minden fordulat
ha feldob a magasba ha alátaszít

porszem vagyok csupán
bárhol megülve meglapulva
le fel le fel
míg végre oda jutok
ahova kell

a telefonig még eljutottam

de beszélni már nem

kezemben a kagyló
nem érzem
számban a segélykiáltás
nem értem

nagy fiam hangját hallom
mondja hogy halló halló és halló
ki van ott
te vagy az
halló halló

egy másodpercen múlt annak is töredékén
hogy elmondhassam ami már végleg bennem veszett
hörögtem egyet kettőt nyöszörögtem
becsukódott az ajtó
mögöttem

virágaim senyvednek haldokolnak

a sok cserépben kiaszott föld
napégette virágtalapzatok
besült életek koporsói
és így kínlódva perzselő lázban is rám várnak
legalább még egy simogatásra
ha elmondhatnám nekik mindazt ami a fejemen átbuzog
csak úgy halkan ahogy a szél fecseg
végigseperve felborzolva odakünn mind a kerteket
e várakozás élteti őket
mellettük ülök néhanap
mint egy soha el nem jövő reggel
vagy mint egy elveszett kalap

egy rádió szól bennem

éjjel nappal csak én hallom
de nem tudom elnémítani
a szöveg nagyjából ugyanaz
dallamfoszlányokkal megszakítva
valami gépies zene ami egyszer csak
magam sem tudom hogyan
fennakadt bennem
ha valaki elzárhatná egyszer
legalább huszonnégy órára
hogyan megkóstoljam milyen is az a csönd
mely mint a vatta beborít lefojt
az én rádióm nem mond híreket
azt hajtogatja amit jól tudok

reggelente fényfolt gyúl a falon

csóvájával üzen: felkel az én napom
az éjszaka kimúlt és felébredtek az árnyak
susognak kint a karcsú fák és csapkodnak a szárnyak
mélyet lélegzem még élek a plafon mint egy könyv kitárul
olvasom illanó jeleit erdész olvashat így a fából
mit ír mit ír minden nap más a rejtjel
de mindig egy az üzenet jól tudsz heverni kelj fel

almafát ültettem a ház elé

nyamvadt magoncot
még akkor mielőtt
megnőtt kizöldült
számoltam leveleit hajtásait
most hirtelen kivirágzott
elvitte a tavaszi fagy minden virágát
egy valahogyan megmaradt
azóta nő növéget zöldül dagadozik
a tegnap leragyázott
láttam mikor a mókusok belekóstoltak
s a földre dobták
nem ízlett nekik

ha jókedvében van a kisasszony

elbeszélget velem
ugye most szépen kimegyünk a parkba

s helyettem válaszol: oké
feltesszük ezt a sálat feltámadt a szél
s a szájából jövő válaszom: oké
most megnézzük a gyerekeket hogyan játszadoznak a téren
oké oké
és tisztítóhoz megyünk a mosott ruháért
ez is egy jó gondolat oké
(mert sokat mocskolok ezt mindig a fejemhez vágja pedig csak a belem
működik)
most pedig egy kicsit egyedül hagyom amíg bevásárolni de nehogy aztán
ugrabugráljon itt
így gyalázkodik velem de ez is csak mind oké

a filmnek vége felgyújtják a villanyt

a tévében még a stáblista fut
nem tudom mennyi volt a látvány és mennyi az álom
utam alvás és ébrenlét között kanyarog
legtöbbször épp a senki földjén
segít átvergődni észrevétlen
a főszereplő végül csak én vagyok
a legvadabb mesében

egy hangyaboly mellett állt meg a székem

a kerék belehasított a puha dombba
a tönkrement járatokat látni
hangyák özönlenek végtelen patakokban
nincs eleje és nincsen vége
mintha az eleje a végébe érne
s körébe zárva az élet mentené magát
minden hangya hurcolja keresztjét megfeszülő hátán egy-egy béna báb

vannak csodahelyek a földön

vagy legalább is hírük járja
ez az élet egyfajta börtön
testem lelkem a kór bezárja
azt mondják Lourde-ban, Montrealban, Mikolán vagy Somlyó hegyén a
gyógyulás szelleme leng át mindent és mindig van remény

ezt mondja fennen aki nem éli
csak átgondolja sorsodat
a tolószékben bízni tévhit
nem lesz belőle gyorsvonat
elhordoz hogyha van ki tolja
három utcán s egy téren át
mintha egy nagy szimfóniának
csak négy ütemét hallanád
unos untalan újra s újra
nyekergő hangzatokba fúlva
uram ha vagy most tégy csodát
kárpótolj engem odaát

barmok legelnek a ház körül

kolompjuk hallom
békességet hozva szívemre
a sarki szökőkút neszezése is küldi örök sóhaját
míg a fagy le nem zárja a csapot
felfűzöm magam a nyugalom hangjaira
úgy áradnak belém
mint tikkadó éjben lüktető fuvallat
üzenve: ülj veszteg itt vagyunk
a helyünkön
tarts ki el nem hagyunk
ha te el nem eresztet magad
barommá válva de szívesen legelnék
feloldódva a kút permetében
lehetnék a lebegő sodródó sebre simuló
hang maga

kedvenc szavaimat már el nem lopja senki

csak bennem lüktetnek fogyatkozva rendre
a gőz mind enyhébben feszít
elszállt ráment a türelemre
szépen felhőkbe rendeződött
az ég peremén tovaúszott
s a messzi távolban tetőzött
majd feneketlen mélybe csúszott

s míg a szavakat rakosgatva
előre hátra lóg ma lelkem
hintázva ámde gondolatban
magamat kell kiénekelnem.

egyedül lakom ezt a földet

mely csupa díszlet látvány
mögöttem péntek lépeget
robusztus kacska lábán
nekem játszik minden mi élet
kedvére meg ne kérdejem
mi ebben a káprázat
és egyszer tetten érjem
nem vitázhatok senkivel
úgy kell mindent lenyelmem
ahogy a romló gondolat
szétkúszik lopva bennem
és elkábít majd gúzsbaköt
a kényszerűség hatalma
küszöbön már az ördögök
számonkért vigalma

a perszónát olykor-olykor előnti a láz

szeme kigyúl és látókörömbe lép
a mögöttes homályból
előbb csak lépked sündörög
majd szinte táncol
némán lejt nem néz rám mintha
ott se lennék
magának játszik fentről leereszkedő
istenség
szemem lehunynám petyhüdt izmait remegni
ne lássam
férfiként többé föl nem ébredek ebben az örökös
szunnyadásban
és hogyha mégis mit tegyek már vetkőzik ruháit
szerte dobja
kibomlik rendre mindene hónalja melle
öle bokra

látni lehet a természet sosem tökéletes hibát
hibára halmoz

csak jönne bár még közelebb fölém
hajoló balsors

az egyik éjjel a világ tetején kóboroltam

lépésről lépésre törtettem előre
szélben hóban és egyszer se botlottam el
a hegyen járó képzelet cókómója kicsiny
elfér az egyik vállamon
panyókára vetett kabát
a hegyi séta is könnyed szélirányú
nem kell hozzá se társ se teherhordó
csak végtelen időre hangolt türelem
így jutok oda ahová szeretném
könnyedén mintha szállnék
suhanva mint az árnyék a bokrosodó gyanú
akár az életem is újraírható
csak a helyszín a díszletek készülnek jobb-nincs-alapon
a látottak hallottak anyagából
új életet a régiből vajon ki akarhat
foszlott nadrágból télikabátot
ugyan ki varrat
egy pillanatra se álmodd újra az összeomlott elúszott hatalmat

ünnepnap lévén kitódul a város

emberözöntől tág utcára zöldbe
megtelnek a terek a templomelők a kanyargó sétányok
a kilátóknál nyüzsgő a nép
ünneplőben le-fel lépkedve délcegen vagy vonszolódva
mi is kivonulunk
szaros pista és széktolója
szájunk tátani a komédián
mely megmozgat eget földet
felemel kábít csapdájába csal kiforgat magadból
vértelen ütközetet szabadít a világra
s a harcok mentén araszolva jutunk előre
két keréken
hatolunk a tömött sorokba

mindenki jól arcomba bámul
ahány szem annyi görcsbe rándul gyomrom
mely háborogva kürtöl
fejem kóvályog már a füsttől

a nyár búcsúja kész pofoncsapás

nagyokat csattan de nem értem
magáét fújja odakünn a tücsök pillog a szentjánosbogár
viharfelhők dübörögnek az égen

húrjait pengeti az énekes kabóca
levelét rendre a fa elereszti
ülök a napon ma még a nyár bohóca
ki mindenütt zimankót lát s szemét mereszti

ablakomban egy rút fej

megjelent és az üvegen át bebámult
fejjel lefelé szutykos haja lelógott
szeme kerekre tágult
ahogy gunnyadoztam odabent a homályban
meglepődésem nem láthatta
árny voltam én is a szobában
mely a világra les örök készenlétben de soha fel nem éled
kíséret ő halkan simulva az áradó zenéhez

a mérgekkel leszámoltam örökre

se kávé nincs se ital se más
a mámor célja nem az elmúlás
a gyors halál hanem a zsongó terpeszkedés maga
egy kútba hullva mélyre süllyedőn
az ember valahogy mindig visszajön
kapaszkodik küszködve taknya nyála
bőséggel ömlik és százszor megfogadja
hogy a lelkét többé el nem adja
ám ha kitisztul esze fölött az ég
minden makulátlan fehér lesz újraírható
lisztet szítál fejünkre az özönlő éji hó

érezem a menta illatát

beúszni a nyitott ablakon
esőverte palánk mögött nyílt
virágát sose láthatom
rejtőzve él a szomszéd portán
hozzám már csak a vágy jut el
mérgezőld bokrára lebújni
ha menekülve futni kell
rég teák vizébe ázott
íz emléke még kísért
mióta belém állt a rontás
rendre fizetek mindenért

megálltunk egy kőszobor előtt

szürke vedlett nyomorú emlék
arról hogy mire jó a múltunk
ha valakinek kell még

szobor lehettem volna félúton
a kőéválás felé megtorpantam
kihúztam magam a talapzaton
de aztán halandó maradtam

nézem eljátszott szoborsorsom
a repedésekben moha nő és repkény
kopik a kő hasad törik
múltamról visszavert fény

hóember vagyok azt hiszem

oly huzatos kihűlt e merevséges élet
nyakam körül sál tekereg
fejemen kucsma félrefittyen hagyom
az első téli reggelen
beözönlik a nyitott ablakon a fagyos pára
zúzmara készül szempillámra szőrcsimbókjaimra
rám aggatott köntösömre
délre már fehérülő csudalény leszek
csak murokorrom nem lesz
meg széntüzelésű tekintetem többé
le is szarnak a mindent jobban tudó verebek
nem egyszer sokszor
mindörökké

testamentumot írnék de nincs miről

már életemről sem rendelkezem
mi utánam maradna
e nyomorú odú
s benne egy halom kacat
majd törvény szerint hárommal osztható
hordják szét hányják kedvükre
egy gonddal kevesebb
minél közelebb a végelszámoláshoz annál jobb
ahol majd a dögcédulákat osztogatják
egy-két tanáccsal szolgálhatnék ugyan
de magamnak se jutott elég
tanácstalan vagyok
élőként jobb-e halni avagy
halottként mégis élni
a választ ma még félem
de holnap megtudom

töklámpásokkal fénylő utcabál

forrataga dúl az ablak alatt
sípok dobok égzengő harsonák
repsztk az ódon falakat
örvend a világ táncra kelvén
most újra kimulatja magát
szörnyeteg álmait feledvén
hörpinti sörét és borát
farát dobálja míg a repkény
tökindát játszva falra mászik
kacskaringózva lépésenként
sosemlátott egekbe vágyik
körüölölve ablakom terét
töklámpás fejet tűz nyakamra az álom
torkomra téve kést tartó kezét

olvasni ha tudnék legalább

fohászodom de mit sem érek
vele most elolvashatnám a bibliát
de a végére így se úgy se érek
ha lenne reggel s esténként aki megszán
és egy-egy órát mellettem ülve töltsön

s úgy olvasgassa fel a szentírást
hogy igéje engem végleg kitöltsön

várnám a reggelt s mindjárt reá az estét
hanyatt vagy ülve hajnal legyen megint
hajnalra estét s rá újfent a reggelt
vétkes lelkemnek légszomszja szerint

rámcsengetett a szomszéd nem szokása

pedig az enyém mellett fekszik a lakása

lehattunk volna pedig jóbarátok
de a szomszédokra nehezedő átok

utolért minket is: mindenki mást csak őt ne lássam
ha arra jár ajtómat villámgyorsan magamra zárjam

ajtóm mögött a nyugalom fészket reméltem
az élet csupa mozgás s én akkor még éltem

szomszédom vézna nyomorult emberke de ő bírta jobban
most csak annyit kérdett az ajtóból: hogy van hogy van

s a perszóna sietett az ajtót az orrára csukni
ahogy macskát szokás a lakásból kidobni

megvagyunk kérem mind ezt hajtogatta
és újra csend lett fullasztó szörnyű vatta

találkoztunk az utcán egy kutyafogattal

a gyerekkocsi elé fogott fehér eb
akinél már nem is lehetett volna fehérebb
úgy vonszolta terhét mint egy gályarab
a kocsi kormányánál a gazda haladt
visszafogva kutyája hűséges lendületét
feszülve s kurtára fogva haladtak elébb
s a kocsi gördült tova tova mesésen
egyszer tán feltűnik előttük az áhított éden

szökőkút mellett ért a zápor

kopogtak a csöppek egyre másra
s nem csak a kútból

az égre néztem éppen
mikor bezáródtak fölöttem a felhők
borongó kriptafedélként

özönlött mindenünnen lecsorgott arcomon
nem éreztem csak illatát csak páráját
füstjét láttam
amíg meg nem telt a szemem
egyedül voltam a világgal
kocsimban
a perszóna kereket oldott
lombok alá menekedett
mint mindenki más ki mozdulni tudott
csak mosta mosta rólam az eső
szorgalmasan
a maradék szennyet amit lesúrolni
már semmivel nem lehet

jó lenne most gyerekként fölvisítani

gőgicsélve koldulni életért
egy mosolyért simogatásért
a kocsi mélyéről integetni: ide ide hozzám
repülj te jó szüle
neked szól a hívás de bárki választát
szívesen veszem
gyertek gyertek hozzám másra se vágyom
a kiolvashatatlan reménnyel
sápadt homlokomon

lépéseket hallok körülkerítenek

az éjszaka csöndje lehull
ösvényt vágva a settenkedéshez
csoszogó lábak menetelnek
bomló egymásba botló fals ütemben
körbe körbe hagyom keringjenek
okát se kutatom e sürgölődésnek
félek hogy engem vett célba
hozzám akar valaki eljutni
anélkül hogy megengedném neki
gyötörni próbál beijeszteni
hogy kegyelemért könyörögve összeroskadjak
előtte
szívesen megtenném de már késő
halott vagyok és egyetlen túlélő

az éji madár háromszor kiáltott

s a nyitott ablakon át
mintha fejem mellett ülne
megöli ezt az éjszakát
a negyedik kiáltásra várva
szemem meresztem mindhiába
az éji madár többé nem izen
magához hívott azt hiszem

hallottam egy kertről virággal ékes éden

a kertek kertje tán északon van talán délen
de keletre és nyugatra is keresheted
virágok teszik édenné mindenütt a kerteket
színek formák bozótok szőnyegek lengő száruk
kanyargó utunk előtt remegve szétválnak
s összeborulnak ismét függöny előttünk utánunk
csengettyű szól a rengeteg mélyén egyszer még rátalálunk
tele a világ kerttel virágok hívnak egyre
csupán indulni kéne távoli édenembe
toljon hátulról bárki felkerekedni félek
nem várnak rám virágok s kertemben metsző tél lesz

ha lázam van nem csillapítja semmi

a perszóna belém gyúr ezt azt
ő tudja mit csak a teákat
ismerem föl
gőzfelhőről mert a forróságot nem érzem
lázam se gyötör csak álmaim
pörögnek furcsa örvényben színes
tobzódó szédülettel kóválygó
tudatom eltévedt léggömb
zsinegét nem fogja senki
úgy libegek lebegek testetlenül
szörnyű vizek felett

nagy az aggodalom körülöttem

én az ágyban fekszem
a tolószéket nem látni
valahol a közelben szunnyad

fiaim összegyűltek mind a hárman
feszülten néznek le rám
holmi istenségek odafentről
hallom mit beszélnek de nem értem
visszanézek rájuk mintha víz alól
közöttünk a magasság a mindent beborító hullám
családi élőkép lenne ez amelyből lassan
kiúszik az élet fényeivel illatával
sok sok éltető zsvijával
odafent látom a szemeken
valami tanulásra várnak
én meg a folytatásra hogy mégse ennyi legyen
a vége

„apa nem halhat meg”

hallom és értem
hisz apa vagyok
ez tény nem érdem
fiakból lett apákkal
a világ untig teli
aki megy tovább adja
a lelkét leteszi
tolószék is maradhat
tovább magam megyek
s ha felnéztek az égre
esővel üzenek

Toronto-Pierrefonds, 2004. július-augusztus

Tükörterem (2005)

Ághegyen

*Andrassew Milos barátocskámnak, a kis meteopatának szeretettel
2002. május 16-án, Bukarestben, a város felett kóválygó,
kitörni készülő vihar idején, szaggató fejfájás közepette*

1

A himbálózó ágon előre hátra
futkározik egy eszelős madárka
nyelvét nem értem de egyre fújja
szomorú panaszát újra és újra
perel és pattog és be nem áll a csőre
mintha lenne mindenek vádló őre
megnyugtatom de nincsen semmi érvem
amit ő érez ó jaj én is érzem
hol vagytok illő szavak füttyök és dallamok
a lengő ág végén szédülve kuporgok és hallgatok

2

Jegenyesoron érkezik a zápor
fák csúcsán zászlós fellegek
lezúdul egyből néma tatárhad
moccanni sem merek
mint aki sorsát más kezébe adta
és el van veszve tudja már
nézem hogy tűnik el a távoli
vízfüggöny mögött a határ
le-lecsap a vihar haragja
talán most is lesz kegyelem
és bőrig ázom és reszketek
vízcsepp a tépett ághegyen

Fészek

a remény fészke még pihével teli
jóformán ki sem hűlt
s már újra engem ringat
ahogy a szél lóbálja az ágat
elnyúlok a mélyén szemem az égre vetem

otthon vagyok otthon otthon
zakatol bennem az öröm vonata
már szinte alszom de mégis félig ébren
úgy érzem magam mint
a mesében egy átváltozás hőse
mint a gebe akiből táltos
lesz parazsat nyelő vagy elvarázsolt
kiebrudalt királyfi

Nagyüzem

Meglestem a reggelt. Lebegett.
Ködben. A rét s a folyó felett.
Szemében bágyadt könny ragyog.
Bepárasodott ablakok.
Gólyák. Fállábon. Gyöngye szél.
Enyhén serkentő. Utolér.
Volt-nincs. Elszállt az éjszaka.
Munkába indulsz. Vagy haza.
Ujjongó madárhad. Dal. Hamis.
Beledúdolok magam is.
Illatozó sarjú. Reggelem!
Gyermekkor. Titok. Szerelem.
Már tűz a nap. Izzik. Megáll.
Makacs. Te önfejű számár!
De vele már a dél üzen.
Lüktető élet. Nagyüzem.

Lámpabura

az elpattanó lámpabura
ráijeszt a fényre, meging
hiába cserélem ki újra
a romlás mibennünk kering
mi gyártjuk a lámpát szemünk
vaksin mered az éjszakába
mi vagyunk a kezdet és a vég
vagyunk az éber és a kába
látjuk mit nem kell, s mit kellene nem
mondjuk a semmit szavunk a furcsa csönd
görcsösen kapaszkodunk a földbe
bár tudjuk: nagyszerű odafönt.

Almák szülője

este az almafára ült a nap
ott hunyorgott az érett arany bogyó
mintha ő lenne a sápadt almák szülője
pangó vizek közt egy valódi folyó

egy pillanat varázsos tán még annyi sem
a zizgő fűben döbbent puffanás
nem tudni férges alma hullt a földre
vagy hamvába roskadt az égi parázs

Zöld postaláda

1

Hírektől nyög a postaláda
éjszaka mikor senki se látja
sírva fakad majd felnevet
rázkódnak benn a levelek
s a leselkedő virradatra
útra kelnek ki erre ki arra

2

Kerítésen a zöld postaláda
énekes stiglicék háza
ideszoktak jól érzik magukat benne
magam ácsoltam gyermekkorom hajnalán
asztaloskodó nagyapámnak még volt hozzám türelme
megkorhadt mohalepte félfarasan fityegő
a piheágy belőle sose fogy el
a rés mögötti sötétség dalok otthona lett már
az egész kert a jókedvű trillákra figyel
vihar tépázzon lombot eső csurogjon egyre
ő csak fújja a magáét a láda koncertterem
rohadjon le róla valamennyi deszka
a hűség halhatatlan dalt terem

Csigaház

hallod az éjt sűrű csöndje hogy neszez?
sötétje anyásan befödi az ijedező egeret
a macskának is menedék s mindennek ami él
valahol fény gyúl rádió bűg egy jazzband zenél

úgy hull a nyugalom a hűvösség mint a jótékony eső
szárnyak suhannak álmodt érlel egy gyöngén verdeső
pillangó az ablakon túl hol az éjszaka tanyáz
úgy simul a világra mint hálás lakójára a csigaház

Mikor mindenki elment

mikor mindenki elment beszivárgott a csönd
rátelepedett a házra alant és odafönt
csak a szű perceg kint és bent csak egy légy csapong
vergődik szabadulást keresve a szutykos ablakon
no és az órainga mely az időt apró darabokra tördeli
zengő imája félóránként a csöndet fölveri
lassan bekapcsolódik újra mi körülöttem mozog és él
a kapunyikorgás az eső a nyakunkba zúduló szél

Ezüst élet

a holdfény reggelre elcsorog
földre borult bödönből a méz
már csak csilláma illata él
ezüstjét váltja a hajnali réz

állok mintha fa lennék
alámankózzott roskadozó ágaim fájnak
dísze vagyok és szenvedője
az őszbe forduló búcsúzó tájnak

éjszaka míg a hold kering
leltárt készítő magányban
ezüst életre ébredek
sápadtan halálra váltan

A ház surranó szelleme

hajnalban kattan a pattan az ajtó
mintha a szél kaparászna
jelezne rajta hogy megindult a világ
légzése működik az óriás légcsovar
pedig csak a ház surranó szelleme
az idejében kiherélt kandúr
üzen kalauzt mímelő gesztusával
hogya

föl kellene kelni
elég volt az ájult magunkba süllyedésből
ételt a tányéromba uraim
villan két mélytüzű
smaragd szeme
egyenesen rám
néz néz
vádlón korog az üres gyomor

Csendélet

a kosárban
alma narancs szőlő banán
ez a csendélet hazakísér
a tengeren túlra
mikor a világ összezsugorodik
egy alumíniumdobozba
benne szalonna hagyma
pár szelet sületlen kenyér

már rohad a sok illatos gyümölcs
akár a túlérett szerelem
mint lucskos szennyes kötés alatt
a vér

Lesz ébredés

talán egy megvalósult álom ilyen
visszavonhatatlanul nyomasztó
nem léphetek ki belőle
föl se ébredek már
ez a ház
ez a kandalló a pattogva leégő tűz
a tálcán a gyümölcscsendélet
a minden sarokból rám leső antik bútorok
a mennyezetet támasztó húsos szobanövények
a kertben a hó a hóban a dermedt fák
a fák alatt a türelmetlenül füttyögő barna cinegék
az éjjeli világra hangolt rádió
az asztalon felejtett pipák
mind létező együvé tartozó
valóság széthullásra ítélt szilánkjai
egy élet ára

amit valahogy mind leélünk
ki rosszabbul ki jobban
előbb utóbb mégis csak felébredünk
a mellünkre nehezedő végső napokban

Ördögök

vonat kúszik a völgybe fel
sikkant egyre: jövők-jövők
acélkerekek nyűgölődnek
zabolátlan kis ördögök

sírnak az élesre fent kanyarban
göcögnek a váltók felett
könnyedén mintegy öntudatlan
vonszolják el a terheket

játékos kedvük ronthatatlan
hallgatom forgalmuk dalát
jönnek nappal és éjszakánként
egy egész életen át

Fénygyepen

csak könnyedén a fény felé
amerre kanyarog az út
ne kísértsen a félelem
míg belököd a kertkaput
a felszikrázó fénygyepen
árnyéksordák kolompja szól
lelked közöttük félszegen
kutyakölyökként kóborol

Reflektor

a vár utcáin a macskaköveken
a hajlatokban a boltíveken
a szobrokon a harangokon
a lőréseken a kriptákon a temetőn
a lépcsősorokon a toronyba zárt időn
a falakat másasztó repkényeken
az orgonasípokon a kőmedencén az állványokon
a kőműves déli ebédjén az árkádon

a habzó szennyvizen mely utat talál a völgybe
végigpásztáz a nap
reflektorát rádszögezi tűnődve
mintha valamiért gyanús lennél neki
vizsgál mint férges vackort a gyermek
mielőtt beléharap

Győzelem

égnek törő falakon
fürtös csapatokban kúszik a fény
a tekintet

nézzük csak nézzük a várakat
míg bennünk elesnek

s a látvány győzelmi zászlaja
már fölöttünk csattog

Régi fénykép

még romlatlan minden ezen a tájon
még munka a munka és fű a fű
úgy zengenek ifjúkorunk húrjai bennünk
mint csöndben a mélyhegedű

Érintés

királyló gyümölcs ághegyen
mosolyog rád a szerelem
már már hiszed elérheted
nyújtózik még egy keveset

mind magasabbról kandikál
kikezdte már egy víg madár
s míg tenyereden tarthatod
hívó mosolyát láthatod

a tiéd lett mint annyi más
hol van a tikkadó varázs
majszolod nézed forgatod
hátha valamit visszalop

a tűnt napokból ideleln
és belefáradsz hirtelen
tán nem is benned élt a vágy
megérinteni legalább

Aláaknázott kertek

ahogy felfénylik a szomszéd ház homloka
háttérben fenyvessel havassal
ahogy a pajta a farakás a körtefa és a kapu
kihúzzák magukat a hajnali derengő
homály méhében ahol a nagy álmok
fogannak vagy elvetélnek
ahogy az ég aljába a vörös
szívedbe lopja magát a furdaló vágy
vissza ó vissza az időben
nem nagyon messzire
nem a gyermekkor ártatlan titkaiba
nem a szerelem elfúló torkú trilláihoz
csak az utolsó keresztút érdekel téged
de senki se hív
senki se biztat
az idő útjai aláaknázott kertek
legszebb gyümölcseik pokolgépek
bárhova lépsz
ó hova lépsz

Fabula

friss hallal a hóna alatt
beállított hozzám a tenger istene
részeg volt de
nem látszott nagyon rajta
a tátozó síkos jószágot egyetlen
mozdulattal az asztalra
csapta
és inni kért
nem adtam néki
hogyan ne
még majd azt mondanák
hogyan titkon

világkörüli
útra készülődöm
biztosan megorrolt
de azért sikerült kitennem
a szűrét
néztem néztem a halat
mit ottfelejtett
akár egy rejtett mikrofont
hát akkor elő
a kést hisz fejtől
büdösödik mint tudjuk
filéztem sütöttem roston rántva
pikkelyeit szálkáit
kidobtam
így lett a hal kelendő
így maradtam halandó

Könyöklő

szélesre tárom a tenger ablakát
hadd zúduljon be rajta mindaz
amit föld és ég ringat
egyetlen furcsa ütemre
le fel

de csak szél iramlik
akár egy fölösleges sóhaj
és már nem tudom
én könyöklök az ablakban avagy a hullám simul makacsul
kisebesedett könyökömhöz

Deszka

a fenyődeszka érett illata mint a méz
az erdei méhek zsongó odújából
soha nem láttam mézvár őrizőit
a deszka csontszíne messzire világol

mézüket se kóstoltam soha még
csak egy illúzió íratja velem e verset
az összefüggések mint a jelenvaló holtak
egy fenyődeszkán ülve dalra kelnek

Mókushajnal

mókus inal át hajnalomon
szökellve bátran könnyedén
akár egy dallam ütemébe zártan
hogyan inal!
bokortól bokorig
a csönd tisztásán keresztül
az alig kiserkent tavaszi gyepen
futás közben még vissza-visszanéz
követem-e
nyomába szegődnék de jaj ha elijesztem
oly kedves törékeny
annyira önmaga
megfoghatatlan
talán ígéret
talán sosemvolt éjszaka
tébolyult álom emlékezés
huncut varázslat
maga a menekülő szándék
volt nincs
a bujdosó bánat

Álruhában

bennetek megsokszorozva
a legbensőbb gondolatba öltözve
onnan kikandikálva fintorogva de mindig
a bőre szabott álca mögött
lapulva életem végig sorsotok
egyiket a másik után
vagyok a tengeren hányódó kalandor
az elorzott álmú repülő a magaslati
mámor kínoztató hegymászó
a rendezett agyú matematikus az életet
habzsoló természetjáró
vagyok az örök don juan a kaszát
forgató mezőpásztor
honnan ennyi tapasztalat ilyen érdeklődés
ki oltotta belém e bujkáló létet
amelyben minden elképzelhető
kaland hőse magam vagyok
mégis
mások pusztulnak belé

Képkivágot

kapualjak
kijáratok
látványhoz
képkivágotok
amire rávetül a fény
a felszikkasztó tünemény
mindig a valóság maga
a dolgok jobbik oldala

Tökéletes világ

sehol egy ránc egy gyűrődés a tájon
csak tünékeny sóhaj sirályfóhász
gyöngén támadó szél borzolja maradék hajam
mintha csak nagyapám lenne csontkemény
merev ujjával
ahogy sose tudott életében simogatni
csak a fát
a papírost
a térképeket
a menetrendek csomópontjait
hágók és tengerfokok menedékét
hegycsúcsokat krátereket és vöröslő őszi tisztást
a város fölött

mindig csak későn ébredünk
mikor már elhamvadt tüzek
mélyén a felgyémántló bölcsesség kilátszik
elnézek visszafelé a mélység
fölzenél egy hangolt hárfa
feszülő húrjain

még élek
és ez elég elég

Gyónás helyett

vallani köpni kikotyogni
elszólni mintegy mellékesen
bedobni

kimondani
talán
de bűnbánatért soha

tetteinket míg elkövetjük
földre szállt angyalok vagyunk
utána
csak utána
kapunk észbe hogy eltörtük az egyetlen poharat

szilánkjai sebeznek
szívünk alá gyűlve
szőnyeg alatt a szemét
az irgalom tanyáján

a szárnyak bénák szennyesek
elrejteneink de hová
lógnak csapzottan érdesen
lessük az ég szavát

Ilyenkor már a penzumon

járt az eszem
minden kényszerű sor le nem mosható szenny
az életemen
soha többé hozsannát senkinek
fogadom
és ez már nem az első
alkalom
minden magyarázatom csupa nevetség
holnapi énem hallgatom
soha többé tollat a kézbe
de hát tehetem-e
birkózik bennem a szégyen s a versfaragás
szelleme
mint aki elkártyázta minden pénzét
egyetlen éjszaka
fázik éhes
de tudja soha se mehet
már haza

Jó sütet

izzó kemencét cipel hátán a pék
bevetette már minden kenyerét
mondikál: jó sütet csak abból lesz ami
a szabályokat siet betartani
van benne jó liszt kovász amennyi kell
együtt lélegzik hát kenyereivel
álmában is hallja szusszanásaik
reccsenve domborodnak púpos hátaik
süt és dagaszt süt egyre és dagaszt
hiszi hogy minden kenyere malaszt
s ki osztogatja hogy is adja alább
tüzet cipeljen hátán legalább

A Marson élni

a Marson élni ha lehetne
ó hány embernek lenne kedve
tülekedve bőszült hűhóval
távoznának egy űrhajóval
büszkén arra hogy ím repülnek
szerencse nyitott szárnyán ülnek
s ők az elsők élményre várók
éhesen világról világra szállók
megkóstolva mindenből ezt azt
kézügyben tartva térképet atlaszt
de bármily messze is futna útjuk
jön egy idő
szemünk lehunyjuk
hirtelenül csak elzuhanva
egy gondolatnál fennakadva
egy szóra várva némi zöldre
tavaszra nyárra
vissza a földre
s a távolságba gabalyodva
tévelygünk mind egy sűrű vadonban
csalódottan
megszégyenülten
pánikba esve
elrévülten
beletörődve fáradtan mégis

hogy meg kell állni
hogy ennyi elég is...

Immunanyag

erdőt érezni tudni látni
alul körül felül közel
lélegzetébe olvadni veszni fúlni
tébolyultan azonosulva mintha téged
döntene a szél cibálna a vihar
sújtana villám bélyegezne kizárólagos szándék
pusztítana vész mintha a te gyökereidet
kezdené ki a zivatarok lepatakozó szennye
mintha te lennél a mézgát könnyező fa
és te az erdőpásztor mintha egyetlen
nagy seb lüktetésében volnál
a gyülekező immunanyag

Más bolygóról

eső pereg mintha valaki a kaput
verné félénk bizonytalan ütésekkel
kopp kopp kopp
itt vagyok ásít a közelgő
éjfél s nem kérde beengedem-e jön
megkondítja az órát még motyog valamit
a kései vonatokról a kerítésen macska
képében fűgén átszalad majd szöszmötölő
sünné változik a villám fényénél a fűvön
áll már a víz a tócsák hidegek a kerítés
árnya a falra vetül úgy osonunk egymás
felé dobogó szívvel hideg verítékkal a hónunk
alatt mint akik más-más bolygóról
szálltak alá

Állandó permetben

a hegyek fölött kihasadt a felhő
minden szétömlött ami benne volt
azóta eső szalaz egyre a vidéken
vize a pincékig is lehatolt

állandó permetben nyirokban szürkületben
élni fárasztó nagyon nagyon
akár a jövő előtt tisztán megállni
ha vétkest szül a cinkos alkalom

csuklya esernyő köpeny mind hiába
vízben ázik a lélek tengeri hullámtörő
nyakunkra özönlő majdani fényre várva
a penész az ami rajtunk kinő

Ágyvetés

In memoriam Taina Duțescu Coliban

1

patakzó nevetés a távoli hegycsúcs alól
derékig hóban az ember épp hogy araszol

most lónyihogás kecskemekegés repülőzúgás lett a nevetésből
besötétül az ég és a föld is kinyílik végül

minden megtörténhet e percben és sehol semmi reménység
szomjúság tikkasztja mikor már nem kínozza éhség

vihar zúgása tépi szaggatja hagymázás álmát
annyiféle alakzatot lát mikor már semmit sem lát

tudja hogy vége lesz de melege van de fáradt
még pihen kissé csak azután vet ágyat

2

ágyamat megvetettem
pihenj meg életemben
bár ülnöm is lehetne
ki lebeg itt hebegve
gumimatracom lenne
míg felfújom szelelve
a széllel sose szembe
cammogva jó a medve
bögő motor a kedve
imbolygó képkeretbe
fölöttünk elmerengve
a kutya nézi hallja
félelmét meg ne vallja

a ritmus gyorsul még légzek
kezem csupa rongy vérzek
bajtárs eredj a tűz után
oly rövid ma a délután
eressz el szél kushadj vihar
ne játssz szívem labdáival
felkapva homokot követ
légy égen úszó jajsziget
míg megyek utánad a szóval
a jóval a vigasztalóval
szívdübögésű zeneszóval
feszülő fojtogató lasszóval

Lassan keserű

örök fegyelme kell nekem
bányászok hűségébe oltva
tudósok koponyája kell nekem
gyermeklélekkel váltakozva

boltosok szimata volna a jó
csatárok könnyelműségével tetézve
hegymászók kitartása volna jó
egy vagány álmait beleértve

és hogyha mindez teljesíthető
bármilyen szó nélkül vállalom
örök fegyelmet tanulgatva bár
lassan keserű rabbá válhatok

Mikor a szél beorgonál

ködbe bugyolált fenyvesek
madarak torkán vatta ül
a szomszédok is kedvesek
valaki azért sem füttyöl

a vér ma lopva csordogál
mit ígér ez a csönd-kaláka
mikor a szél beorgonál
felvihog a vasorrú bába

Testvérek

gabonának
egér
fenyőnek
fejsze
tyúknak
görény
sötétnek
lámpás
ködnek
szél
bányának
hegyomlás
cipőnek
út
forrásnak
iszap
testnek
idő
szellemnek
rozsa
farkasnak
tél
kenyérnek
harapás

Kövek között

kövek között halak
szavaink siklanak

csalik között elúsznak
ártatlanok alusznak

horgok nyúlnak utánuk
felsebzik hasuk hátuk

kifogják rendre szerre
vergődnek egy vederbe'

szavaink közt az élet
kifosztott medre sekély lett

kövek között a víz
elsodor tovavisz

Macskatalpakon

üres templomban
fagyos kő zenél
jéghasábokat
fűrészkel a tél

gondokba ejtvén
minden szenteket
a meggyónt bűnök
csak keringenek

a harang nyelve
már már beléjük ér
kemencetűzbe
a sült kenyér

hitetlenségünk
macskatalpakon
surran be egy
törött ablakon

Sebek a kerten

megdőlt kerítésen a hiányzó lécek
tátongó sebek a kerten
ki hozza a kötést
ki hozza de gyorsan
csak úgy ömlik belőlük
az eperillat

Sok papír

költözéskor kérdi a hordár
minek ez a sok papír
s a könyvtárra mutat lihegve
érvek helyett kiüt rajtam a páni döbbenet
tényleg minek

Mélység fölött

a messzeséget áhítom
mélység fölött az életem

vitorlát bontó céltudat
vigyázza a fedélzetem

térképek szeksztáns rádió
tornádót érlelő idő

egy bárkával a föld körül
magunkhoz így jutunk közel

a víz a víz torkig vagyok
többé nem menekülhetek

mit az ember magára mért
meg kell fizetni mindenért

delfinek ahogy játszanak
fejemben rímek bonganak

harang is szól torony sehol
a bárka bennünk vándorol

küldjünk rá villámot vihart
megélünk amíg ő kitart

Örök fogoly

szökevényként árkon bokron át
csörtet a lelkem mentené magát
szaggatott ruhában lihegve támolyog
már már összeesne de lelkipásztorok
karolják föl életet lehelnek belé
a hit kódében így lenne Istené
fogolyként mint aki harcát feladta
mosolya álca míg erőt gyűjt alatta
újabb szökéshez de hová de merre
és mindig visszahozzák sárosan összeverve

Testvércsövek

egy cső kukoricában a nyárvég
aranyba foglalt bágyatag mosoly
mutogatja hibátlan fogsorát
a szemek buggyanásig teltek feszengek
mint akik nem férnek egymástól mégis
összetartja őket valami illő félelem
az elválástól a magánytól
a csövön ülve még szó sincs
malomról őrlésről puliszkavízbe fúlásról
még látni a testvércsöveket végtelen
halomban érezni szoros melegüket mikor
a reggeleket kikezdi a rozsda a dér

Lesben

elbújtam egy ibolyatőben
póknak féregnek lelkes rovarnak
hogyan meglesselek amint tűnődve lehajolsz
és összeborzolod az ibolyák üstökét
simogatásod tán engem is elér
s én kerge lény örömmel iszkolok
fölfelé hídnak szolgáló ujjadon
kezeden karodon hozzád
vállalva a borzongva utálkozó
agyoncsapást is

Szélben szállongó

szélben szállongó szavaim
lecsap rátk a lepkeháló
finom rácsozatos szövése
ó nem feszül de testhezálló

ítész szigorod előtt remegve
míg végzetes intésre várnak
lecsupaszítva dideregve
fészkükre forrón visszavágynak

meghurcolva miként a rossz lányt
elém lökik szabad a préda
nézzük egymást kényszeredetten
szállongó lelkem maradéka

Strázsa

gránit szempár kíséri életünket
oly közvetlen oly átható
akkor is farkasszemet nézünk
ha függönyt von közénk a hó

nem csak a város fölött virraszt
a végtelenig lát vele
kőpillája soha se rezdül
minket vigyáz tekintete

arcán a gond olykor megenyhül
és kőmosolya felragyog
amíg a délutáni árnyék
besatírozza vastagon

gránitszavai csöndbe hullnak
gránitlelke hideg marad
fújhat a szél roppanhat jég is
tűzhet rá vallatón a nap

ablakhoz lépünk látjuk ott van
akár a fák a fű az ég
a kikezdhetsen tekintet
mélyén a nemlét kőlángja ég

A hajnal fénye

morajló mondóka patakfecsegés
egylére menő vélekedés
arról hogy a világ így meg amúgy
de te éberem élj soha ne aludj
amikor nő az árnyék s fogytán a fény
az éjszaka tatóngó mélytorkú rém
csak a szélben a fák meg a patak kövei
az állhatatosság hű jelképei
nem látszanak miközben a sötét benyel
de suttogásuk szívedig jut el
és mint a vak tapogatózva bár
a hajnal fénye hozzád eltalál

Kedveskéim

milyen ígéretesek a kora reggelek
amikor éppen csak felserkenek
elnézek az udvaron mely fénybe borult
harsogó madarak kedvétől tébolyult
szinte bánom hogy az ablakban egyedül állok
körül mindenki kását fúj szövöi még az álmat
órákon át míg belefáradok a várakozásba
a reggel előregszik meghal a nap déli útját járja
a nyugalomban mit a hajnal ma is megadott
teleróttam újra néhány papírlapot
cinkosom sajnos odavan
s a napi robot mélyéről felrévedek
eljönnek még kedveskéim
a kora reggelek

Sóvár szíved

amit én látok
az behunyt szemmel is
az enyém
el nem veheted
csak a szemem világa
csak az életem árán
de akkor se lesz a tiéd
sóvár szíved nagy szomorúságára

A síneken

galambok ülnek a síneken
remegés fut a síneken
vakkantó mozdony tolat a síneken
kutya téblábol vert pénzdarab a síneken
vizező részeg a síneken
eldobott vatta munkába sietők átkelése a síneken
rengő meleg a síneken
sikongva fékező szerelvény eső utáni rozsdá hóbuckák a síneken
jajkiáltás acélpengés a síneken
katángkóró bogáncs lósóska a sínek között
kóválygó varjak a sínek fölött

Szétzilált kazlak

súly nélkül széthulló kazal
vagyunk szélhordta szálai
ha ki lát a lebegést irigyli
siralmas sodródás ez a javából

két kézzel kapaszkodunk
a varázsszőnyeg széleibe
háborgó gyomrunk görcsbe rándul
a rojtok ujjaink közt maradnak

csak már leszállnánk valahol
hol biztos pontból szemlélhető a távol
s ha nagyon igyekszünk
sarkaiból is kifordul a világ

szélfúttá pelyhek illatok dallamfoszlányok sorsok
mint hitelezőt az adósok
fitymálják a lenge éltetőt
az elringató a megtartó erőt

így lesz a röptük jajgatás
rikoltó madárvonulás
a távolban valahol messze
egy bizonytalan partra vetve

magányos lelkünk másai
kazlak szétzilált szálai

Ha vonítanak

a beroskadó kerítés reccsenése
mintha nem kívánt látogatót jelezne
fülelek idegem pattanásig feszül
dobhártyámon a fölszaporuló dübörgés
esztelen zenéje a lüktető vér
a titokzatosság gőze éjféli rejtély
ha vonítanak a kutyák s körös körül
minden csupa settenkedés

Keskeny sarló

minden jót minden jót
még ha félig sírban is a lábunk
az illem így kívánja
mintha mitőlünk függne a boldogulás titka
ki mérte ránk a sok balszerencsét a be nem
teljesült álmokat a tévedéseket a mámor
kétségbeesett hajszolását az illúziókat
ki ígért többet mint amennyit teljesíteni
tudott és ki hitte el neki hogy több lesz mikor
az anyag megmaradásának az elve azt jelenti
hogy bár semmi sem vész el mert minden
átalakul de nagyobbra nem nő
mi pedig elfogyunk mint a hold
keskeny sarló összeszorított ajkunk

Életünk ez a folytatásos

szobám sarkában televízió
képernyőjén az egész szoba elfér
mindenkit befogad aki a szobában
azt is aki most éppen be
látom nyílik a kicsi ajtó
ferdén bezuhan rajta a fény
benne kicsiny alak kontúrjai
fáradjon be van itt hely elég
aki egyszer a szobában az a képernyőn is
nézzük nézegetjük életünket ezt a folytatásost
csak néha kapcsolunk ki
bekapcsoljuk a műsort

Törött korsó

ki befelé nyeli ma felbuggyanó dalát
mint más a könnyét visszafogja magát

hagyja a napfényt magára zengeni
a vihar lógó húrjait pengeni

titkolva hogy hány sebből vérzik
az öröm napja bár fölötte fénylik

hallgatva mordul daccal ostobán
mint akinek minden mindegy talán

maga elé mered szeme füstölgő parázs
mit ő mondhatna el nem tudja más

hallgatása kiszáradt kút mélyén kuporgó
régén eltörött hol volt hol nem volt
cserépkorsó

Víz és kenyér

mindig ugyanaz a világ vesz körül
felül a villámlásos ég alul a satnya fű
és a nekivadult fecsegő madarak a bokrokon
mind mind barátom mind mind rokonom

köszönök az elhaladóknak és mindenki visszaköszön
ülök a ház előtt s mellettem kígyó napozik a kövön
mohaszakállú taplófülű mogorva én
innen tova minden mi megesik kész regény

hogyan élünk míg meg nem haltunk csöppet sem érdem
a világ jól tartott – vízen és kenyéren
láncos rabjaiként és mégis – szabadon
megszökhethünk – árnyékunk majd utánunk oson

Visszatérés

még akkor is ott is konokul
üzen a költő feszül a húr
és ellepi a vértelen
ereszd meg húzd meg történelem
lidércnyomása melyre nincs
hangtalanul nyíló kilincs
csak dac kiállítás fogadalom
ebből lesz minden forradalom
még akkor is ha költőnk visszatér
egy csókért némi életért

Védőgyűrű

türelmet érlelő mindenhatóság gyűlj körém
tűz mellé az elgyötört csapat
fáradtan vakarózó tűnődve magukba roskadó férfiaknak
képzelem a testet öltött jövőt
melegedni ültek le hozzám a döntést
reggelre halasztják ha eddig vártak
a többi gyerekjáték
csak attól tartok utána
egyszerűen tovább állnak s én maradok körülsáncolva
kövek védőgyűrűjében nehogy tüzet fogjon
a mindent elnyelő
vadon

Egy kellemetlen alak

széna szárad körfűrész jajgat
búcsút érlelnék a napok
senki se bolond fölkeresni
egy kellemetlen alakot
aki mindent eszében tart
s megír ha futja rá ideje
élcel az enyhén ostobákkal
epés ha packáznak vele
azt hajtogatja egyre másra
nézz végig sorsod vonalán
ne hunyj szemet semmi fölött
inkább legyen tiéd minden magány
ti balra ő meg jobbra fordul
fűben nem soká él a nyom
közös utatok ennyit tartott
hol volt s volt-e nem tudhatom

Sóvár ebek

kóbor kutyák koldulnak a kertkapu előtt
ma egy zsemleszínű holnap koromfekete
majd barna fehérfoltos bogáncsos szőrű lihegő
kivert állatok szomorú véget nem érő csapata
mindegyik kér nyüszít engem néz türelemmel vádlón
amitől eszembe jutnak rendre a vétkeim
s mint ki a vezeklést még innen a halálon

még abban a percben szeretné elkezdni
úgy nyílik ki a szívem minden iránt mi szeretetet áhít
sóvárgó ebeknek jut-e marad-e még
egy szemernyi megértés ama simogatáshoz
mely olykor fontosabb
mint a déli ebéd

A becsapott ajtó

*Négy petrillai hegymászó emlékére, akik 1987 márciusában,
egy retyezési csillagtúrán ismeretlen körülmények között,
nyomtalanul eltűntek a hóförgetegben.*

(Már hosszúak)

Már hosszúak a nappalok.

Megáll fölöttünk a dél. Melege tikkadt ájulás.

Bűzlenek a teli kukák.

Bokor tövében bomló kutyatetem. Kivillanó, fehérítő csontok.

Már csörögnek, csorognak, csevegnek, csobognak, csobolyognak a havas vizei.

Roskad a hó.

Foltokban üt át rajta a fű. Kötésen a vér.

Zúduló lavinák. Vedlenek harsogó hegyek.

Már indulni lehetne.

A magasban fakókeselyű kereng.

1987. május 17.

(Virrasztó)

Anyá vagyok.

A zokogás belülről éget. Mennyit sírtam életemben!

Ki sem költözött belőlem a bánat. Tokba bújt.

Hogy kéznél legyen.

Én nem tudok veszíteni. Pedig vesztesre születtem.

Előbb a szüzességem. Majd a jókedvem. A ruganyosságom, szépségem.

Iszonyú...

Fogaim a terhesség alatt hulltak ki.

Hogy sajnáltam őket!

Haragudtam a gyerekre; miatta mindenem lassan odalett.

De még egyszer egy ennyit odaadnék. S ha kell, többet is!
Csak visszatérne.

Egy hónapja; miként a húr.
Mely arra vár: penghetne bár.
Nézem az ajtót. Behunyt szemmel látom.
Hallom is a keccenő kilincset.
Szaporábban lélegzem:
Van csoda, van! Te fentlakó, ne hagyj összeroskadnom!

Fiamat üztem el. Csakis én vagyok a hibás.
Ó, milyen tiszta lett minden!

Azt mondtam neki: benőhetne a feje lágya!
Válasszon: vagy a munkája, vagy a hegy.

Azt mondtam neki: miért ekkora zimankó idején?
Várja ki a tavaszt, mikor a többi normális ember!

Azt mondtam neki: elegendő volt, hogy egyre várjak!
A kihűlt étel: akár a sorsom.

Azt mondtam neki: apjára is, de hányszor, hányszor!
Pedig őt csak a kocsma szája.

(Egyszer azt mondtam: eleget virrasztottam!
Akkor nyelte el végleg a bánya.)

Ó, nyissátok rám az ajtót!
Nincsen bezárva.
1987. július 5.

(Versenyen kívül)
Fogalmam sincs, mennyi a hó fölöttem.
Tátott szájjal ért a halál.
Fülem, torkom, orrlíkam, szemem megtelt szikrázó fojtogatással.

A többiekről mit sem tudok.
Bizonytalpompeji katonák ők is: hóban kivitelezve.

Tudom, vergődni kellett volna.
Kézzel-lábbal. Az életért.
Megpróbálni legalább a lehetetlent.

Így még el se mesélhetem senkinek:
ide hallgass, öregem, így és így történt,
elhiheted, ez most az utolsó szóig igaz!

Az igazsággal együtt alulmaradtam. Betemetve.
Ha ki a felszínen kószál, meg nem mondaná,
hogy éppen az igazság fölött járkál.

Biztosan kerestek azóta.
Szólni kellene: ne várjanak!
A versenyből kiléptünk, legyen másé a babér esélye.

Pedig a hó... Hát a hó...
A búzaföldre takaró... Hegyek homlokán csillogó...
A hó... Hahó...

Most már csak másnak... Azoknak, akik hozzánk leásnak...

Fölnyújthatnám bár legalább az egyik kezem: itt vagyok!
De minek?
Hadd keressenek, mint ahogy én is keresnék másokat.
Körbe-körbe. Mintha az életem függne tőle.
Csáklyával döfködve a mélyet. Vigyázva, borzadva:
most, most, csontot érhet!

Csonttá fagyott bennem a várakozás.
Állva virrasztok, bár nem élek.
Immár örökké, vigasztalanul és menthetetlenül
remélek!
1987. július 6.

(Jogok)
Háromszor fordultunk vissza. Teljes menetkészültségben.
Háromszor fogadkoztunk:
„Most aztán muszáj megtalálnunk őket!”
Újra s mindig csak szénakazalban a tűt.

Hóviharok állták utunkat. Lavinák fenyegettek.
És mi meghunyászkodtunk előttük.
Jogunk volt hozzá. Kinek jó, ha a mentők is odavesznek?

De ki mondja meg: eddig nyugodtan kockáztathatsz,
onnan tovább minden lépés kész öngyilkosság?

Félünk.

A torzonborz szakáll, a hőszemüveg, a zúzmarás sapka álca csupán.

Csak az félhet igazán, aki kutatott már hóba veszetek után.

Aki látta a tegnapi társat ültében eljegesedni.

Aki cipelt a hátán elnehezült, lomha testet, egy már-már soha el nem érhető védkunyhóig.

Jogom van menteni. És jogom van félni!

Én vagyok a törvény. A lelkiismeret maga.

Vagyok az erkölcs. A példa. A menedék.

Minden tőlem indul ki, és hozzám jut vissza.

Már csak mibennünk bíznak, és mi nem tehetünk semmit.

Jogunk van óvni magunkat. De a szülőnek is joga van eltemetni gyermekét.

Jog feszül jog ellen. Ahogy az ember dől a szélnek.

Kiszabadult tincsek lobognak.

Egy helyben topogás

1987. július 7.

(Házkönyv)

Külön listát kellene vezetni az élőkről,
s külön egyet a holtakról.

Hogy minden pillanatban tudni lehessen:
ki-ki éppen melyiken szerepel.

Az élők listája, természetesen, nyitott lenne,

Mindig kerülnének rá új nevek.

A holtaké valamivel véglegesebb. S mennyi az ismerős!

Aki egyszer ott van az elsőn, előbb-utóbb a másakra is felkerül.

Onnan pedig ki nem törli senki.

A holtak listájára felkerülni = eljegyezni magunkat az örökléttel.

Elmúlunk, de nevünk fönny maradna.

Parányi jel: itt jártunk a földön. Ettől és eddig. Itt és itt.

A névsornak persze pontosnak kellene lennie.

Miként jobb szállodákban a házkönyv.

Felütjük: „Ezt és ezt keressük!

„Igen, még nálunk lakik, de csak délután vetődik haza.”

„Köszönjük!”

Vagy: „Pár napja kijelentkezett.”
„Igazán végtelenül sajnáljuk!”
Minden helyzetre lenne szavunk.
Aszerint, hogy éppen melyik listával kellene boldogulnunk.

Így csak a sötétben tapogatózunk. Mint a vakok.
Találgatjuk: mi lehet velük?

Lista hiányában könnyen felejtünk.
Élőket, holtakat – egyremegy.
1987. július 8.

(Ajtódöndülés)
Az ajtó zárva. Kilincse jég.
Ki se lehetne nyitni még.

Hallgatózunk előtt-mögött.
Az előbb valaki szöszmötölt!

Később: vakkanó köhögés.
S megint minden a csöndbe vész.

A képzelet ím, játszadoz.
Fagyos lomb, mit a szél pofoz.

Várakozásba dermedőn
nézünk végig a hegytetőn.

Mily meglepetést tartogat?
Szemellenzőnk a gondolat.

Sehol, senki. A szűzi hó...
Hegyek homlokán csillogó...

Téli fában a zöldülés:
valahol, ajtódöndülés!

Tapossunk ösvényt! Mindenünk:
a nyomsor. Amin elmegyünk.

1987. július 8.

Játszma

kergetjük egymás bábjaikat
a sakktábla hatvannégyes mezején
hány waterloo don kanyar doberdo segesvár
van elrejtve a fekete fehér négyzetek alá
hány életreszóló tanulság
cselszövés titkos megbízatás hősi halál
ostoba önfeladás teremődik újra s mindig másként
a táblán elnézem fogyatkozó seregem
ó hogy hullnak kaszabolódnak nem is érettem
csak miattam gyalogok tiszték
de még egérutat nyerhet a vezér
él a remény is s végső esetben
minden újrajátszható

Csak a lovam el ne árulna

száguldó lovam hátán bejárom ma a völgyet
le fel árkon bokron át akadályokat ugratva
a kaptatón sípolva fújtat
szegény pára mintha én zihálnék
ha ráhagyom ellankad sarkantyúzom hát szaporán
beléremeg megugrik ismét lustábbra fogja
pihen
szívesen körülnéznék magam is az elfutó tájban
de szorít az idő előttünk a verseny a hosszú út
a távolban erdő sötétlik
mi lenne ha oda bevinném magam
lovastul versenyestül
mekkora lenne a hűhó az izgalom
amikor hiába várnak
nem rohanok már ki soha többé a fák közül
az erdőszélen semmi mozgás
egész csapat kutatna utánam a domboldalakra
telepedett nézők között kitörne a pánik összevissza
nyargalásznának az akadályok között lovasok száguldoznának minden irányban
ó hogy mulatnék
csak a lovam el ne árulna
nyihogásával ideges patadobbanásával
csak az erdő rejtene hűséggel cinkosan
csak én bírnám szándékkal kedvvel

kavicsnak lenni egy illeszkedő
öntelt gépezetben

Léptékek

kifosztott madárfészek agyagból tapasztott gallyakból font hűlt helyű szállás
elorzott sors hajléktalanság elhaló madári jajkiáltás
üres kérőkupás tenyér melyet a baj megmerevített
csúffá tett igyekezet mit a kötelesség vágya hevített
fájdalom pusztulás nyakaszegett jövő dúlt érték
ha kisebbítéd hangyasorshoz illő ha nagyítod emberi lépték

Leszámolás

árokparton agyonvert sikló feje péppé zúzva még vonaglik
élete már csak reflex idegrángás színlelés
megkopott akár egy többszörösen elkésett visszhang
torz mint egy erőltetett ostoba nevetés
biztos ami biztos botok csápolják egyre
tekercsbe görcsülő teste mindjárt több darabra hull
oly közel áll a megsemmisüléshez
mint haldokló üszkös nappal ha hirtelen bealkonyul
valahol vipera kuncog sziszegve előbújni nem bolond
lapul míg tombolva győzelmet ül a félelem
majd akkor és ott mikor senki se látja
egy búcsúcsókkal leszámol velem

Szelídített vad

annyi gyermekkori tiltás után még több lemondás
vert örök tanyát életemben
vagyok a szelídített vad kit éheztenek
de a szeme se rebben
csak magában vicsorog vonít
mikor senki se hallja
fel nem lázadna az élet ellen
együgyű mélabús fajta
inkább magát emészti álmatlanul
csupa önpusztító hajlam
egyetlen vigasza mentsége a belülről
feltörő elfojthatatlan dallam

Öregedő hóhér

utánam nyúl a tegnapi bűn
hiába lettem jobb szelídebb
mint minden öregedő hóhér
aki hegedűn
játszik megbékélve valamennyi
áldozatával
koccintunk
az agyonpofozott izgága lókötő
a szétrugdosott alfelű lepcsés asszony
az eszméletlenre ostorozott makacs
gyermek
de még a felgyújtott kihalt hangyaboly is
közrevesznek még még ígyál
a mámor keserű agóniája
mellemre telepszik
és szorít szorít

Fehér derengés

ahol anyám és mindenféle
rendű rangú ősök
csontjai fehérlenek
két két és fél méter mélyen
a föld alatt
és ez a fehér derengés
kövirózsák bolyhos levelein
kúszik föl odalentről
kár a mellünket
szaggatni a tompa
fájdalmat hangyák cipelik
szerte mintha
bábokat menekítenének
vihar előtt

Házunkon

házunkon ablak
ablakban muskátli
muskátlin vízcsepp
vízcseppen napfény
napfényben porszem

porszemen kicsi ház
kicsi házon ablak

Vén kövön

gyíkok napoznak vén kövön
apró lábaikban futás emléke zsibbad
farkaik valahol messze járnak
gondolatban
s ha ág roppan
nyomban ott teremnek
mint jól nevelt de tékozló fiúk

Szememre húzott szürkülettel

mélyen szememre húzott szürkülettel
könnyed alföldi huzattal a nyakam körül
derékbátort nyárfacsemetével a hónom alatt
felkelő hold derengő udvarával a szívem tájékán
távoli vonatzakatolással ajkamon
miként a kora őszi este
fübe hanyatlok

Pillantás

a pillantás mely ránk tapad
az egyetlen mi megmarad
abból ki szembenéz velünk
utánunk néz míg elmegyünk

Mímelt világ

világot mímelt a színész
nem készpénz a szava
amit ma nem hiszünk neki
azzal megyünk haza

feledve ezt rivall a taps
s a színész is legott
az ember magától visszahall
egy idegen fordulatot

ez csak a kezdet a színész
végig így incselkedik velünk,
ő csak játssza a bánatot
nekünk meg sajog a szívünk

Növekedés

szeretem a fákat mert vannak
és tudják hogy mit kell tenniük
és nehézségre akadályra nem hivatkozva
nőnek nőnek nőnek

már elhagytak már fölémborult az árnyuk
már a madarak is birtokba vették őket
ítéltessenek bár pusztulásra
bennem sudáran tovább nőnek

Hegyipatak

örvény fortyog a kőágy cseveg
atomokká porlik a dél
szívünk fölötté ott kereng
többek vagyunk a semminél

míg odavonz a szédület
pisztrángcikázás józanít
s mint könyvében lapozgató
nézem a világ dolgait

A házgondnok intelmei

a gyermekkor oly gondtalan
a felnőttnek mennyi gondja van

ti hallgassatok gyerekek
nektek nem fáj a fejetek

csöndrendelet van kuss legyen
üljete meg a túrt gyepen

és aki elszólja magát
azt szájba veri a világ

Füstök útján

a füstök útján szél üget
a borzongató rémület
pajtást keresne nem talál
világot motoz kornyikál
fülembe szisszen kikerül
és szomorúan értesül:
a füsttel együtt üzen a hó
bőven lesz majd fújnivaló
csak győzze szusszal addig is
gyöngye dala fakó hamis

Folytatás

már-már felriad bennem a szülő
a végső számadásra készülő
mi lesz ha én majd nem leszek
mire jutnak a gyerekek

a kérdés roppant szónoki
a választ ugyan ki várja ki
még dugunk nekik hogy legyen
felnőni egy kis türelem

óvnánk őket lépéseik
de az út túl magasra visz
lelassítunk már lihegünk
és egyre többet pihenünk

megtettünk mindent? – fönt a nap
szívünkre szálló gondolat
valahol ők már fenn hahóznak
múltba fordul velük a holnap

úgy folytatódunk bennük halkan
mint szájról szájra szálló dallam
és amit ma nyújtunk nekik
jövőjük azzal kitelik

aggódunk ez nyilvánvaló
mint az hogy télen hull a hó
aggódni pedig semmi ok
akkor inkább elhallgatok

Kánikula

jobban kéne melegítenem a földet
tengersok a panasz
ki tudja mit csinálnak ott lenn
én úgy tüzelek mint máskor
fura pasasok

ma rádobtam még egy két lapáttal
ne legyen az hogy
rögtön a meleg miatt szitkozódtak

úgy kell nekem
mentem volna
holdnak

csillogjatok föl

palatető
cseréptető
bádog- és kátránytetők
csúcsos vagy lapos tetők
kupolák tornyok
csillogjatok föl
villanjatok meg
minden reggel

persze
ez a naptól is függ

Nyomokon

a nyomok azt mondták:
vége van
szíve dübögte: küzdeni
úgy dőlt le kínban: győzni fog
agancsa fogja védeni

de senki nem jött ellene
ereje fogyott csak zsibbatag
köröskörül olvadt a hó
s rá hiába süt már a nap

A rét mögött

a gondolat villanása csapongó ide-oda keresgélése
se lehetne szabadabb a bóklászó lónál
tudni hogy valahol várja egy csodás rét
vadvirágos harmatos tücsökzenés
ahol önmaga lehet mert minden őt szolgálja
a csönd a béke s a rét mögött a távolba vesző
rejtegető árnyat adó erdő
hahó hahó
milyen messzire elmerészkedtem

Trikó

ősszel emlékkockákból hordjuk össze a búcsúzó nyarat
bánom hogy itthágy ahelyett hogy annak örülnék ami belőle még maradt
hiszen csak az éj lesz metszőbb s a reggel-este fagyba forduló
s mi idősebbek egy nyárral mely úgy tapad ránk
mint elviselt agyonizzadt trikó

Találkozások

valahonnan mintha a múltból
szállnának alá az utak
van aki lefelé igyekszik
más meg éppen a hegyre tart

jövő-menő szándékok árnya
hull a fénnel a földre le
percünkön ott az örök mozgás
a találkozás szelleme

Nyári éjszaka emléke

vihar ráz völgyet és hegyet
az éjszaka is megremeg
rázkódik belé szív, gyomor
csak be ne vágjon valahol

Mit mond

a mindenség trónján ülni
szélben
láblógatva a mély fölött

prédát kiváró sasra lesni
ködben
mosakodva egy-egy kicsit

vallató nappal szembenézni
végig
nem engedve a negyvennyolcból

az érted szóló harangra ügyelni
békén
akkor is ha megsüketülsz

fültépő csöndet hallgatni
egyre
mit mond mit mond mit mond

Eltévedt tücsök

a hajnal a mi óránk
amikor magamhoz ölelem
lelkedet
a mocorgó reggel hűvösében
dideregve kihűlő lábbal
borzongva a betonfalak közt honnan a búcsúzó nyár
egy eltévedt estéről estére
feltámadó makacsul kitartó
tücsök dalába költözött
el-elcsuklik de azért húzza húzza
szorongva lesem
mikor adja fel némul el végleg
s itt maradok egyedül
páncélos szívembe zárva téged
a tél markában mordul elvadultan
újabb tavaszig

Kikötések

ha mindenütt kutya csahol
én vad leszek

ha mindenki okosnak véli magát
én beérem az egyszereggel

ha tűz az úr
én vízért kiáltok

ha lyukas a veder
megfoldozom

ha mindenki tromffal hív
én feláldozom a legjobb kártyám

ha melldöngetés a tét
meghúszom magam

ha térden állva
én csak állva

ha csak marakodva
én megbékélek

Zeneszóra

sej hajladoznak a jegenyék
jegenyejajongás a zenénk
zeneszóra a ládarakók
hajladoznak sej fenemód

kirakják berakják a sok üveget
egy életen át mégsem eleget
hol üresek hol meg teli vannak
egyszer megnyílik majd becsukódik az ablak

odafönt az ég a rögtönítélő bíró
fúj a szél a mindent eltakarító
szeretnék hinni neki senki nem fogja pártját
ahogy az üvegen rajtunk is átlát

táncoló jegenyék alatt a mentség
a hajladozó könyörtelenség
jegyenyejaira a ládarakók
hajladoznak sej fenemód!

Könnyű szándék

felkerekedni mindenáron
átkarikázni hét határon
még akkor is taposni egyre
amikor rámborul az este
a szándék könnyű mint az álom
fölébredek s már nem találom

Kusza gyökerek

a mesék gyökerei jó mélyen a föld alatt
szertekúsznak ha látom azt hiszem fenyők
ha meghallom azt hiszem nyugtalan álmok
ha elgondolom erdőhomlokú titokzatos tetők
valaki felsír fűrész talán vagy megszeppent gyerek
a mese megfogant mindenütt kusza gyökerek
két bors ökröcske bólogat törpék serege várja
hamupipőke duzzog ma sem mehet bálba

Befagyott patak

ami a szélre kiszorul
falakon kívül faluvégen
sóvárogva arra vágyik
hogy feloldódjon a nagy egészben

se kint se bent kint is meg bent is
szabad ég boltíve alatt
csupán a képzelet mi játszik
akár a befagyott patak

Tükörkép

addig nehéz, míg velünk szembenéz
a gyermek aki egykor voltunk s még vagyunk
a vereségek szégyenfüstje
kormozza szívünk és agyunk

bármilyen torz is a tükörkép
belőlünk indul el és ránk mutat
hisszük is nem is ide jutottunk
odahagyván az egykori utat

A szalag vége

A világ mindig újratermi önmagát
cikornyásan indázva,
miként a jókedvű rigóhang:
magnóra veszem, de egyszer csak
vége, vége a szalagnak,
s talán most fújja a legszebben;
boruljatok hát le a világ előtt,
ahogy lábunkra hajolnak
mélyen a bokrok...

Fasor

egy hús fasoron végig mintha menni
de nem akarnak elfogyni a fák
és nem sietni akkor sem sietni
ha nem bírod az életet tovább

csak sétálni kedvedre mintha tavasz
csalt volna ki fái madarai közé
nézelődni meg-megállva tűnődve
fényt vet a lomb remegő ajkad fölé

lassan méltóságosan egyszer úgyis beérsz
és meglátod hogy milyen egyszerű
úgy szól a zene odatúl merengve
messzire kibúg belőle a mélyhegedű

csak úgy mintha iskolából mennél haza
hátadon a táska gondja púppá változott
csavarogsz mélán otthon majd füllentesz egyet
elbódítanak a lázas madárdalok

élő az élővel holt a holttal
ez a fasor éppen odavezet
talán már odaérek holnap
tán évek múltán ha megérkezek

Tavaszi virul

Hány tonna szemetet
fuvaroz ki a városból naponta
a szelíd naplopók
befutott rendje?

Elmélkedik a költő
– vonatablakban,
elmerengve.

Disznócsorda tépi a tájat,
nehéz bűz úszik,
légy donog

egy-egy eldobott, apró nap
villan
– sok-sok heverő
pléhdoboz.

Rohadt maradék,
kihányt étel,
csontok, papír,
tépett kalap,
törött üveg és cseréptányér,
mellre simuló
hullaszag.

Autóba dőlve
kényesen, lustán
suhanunk át a városon,
s mint pirospozsgás
rákoson,
tavasz virul a Hársfa utcán.

Eszünk, alszunk,
fontoskodunk,
néha ámulunk – de szép minden!
S hallod?
a gyomrod megcsikordul,
örök élet van beleidben.

A rondaságot szépen
kihordják,
reggelenként, ahogy ez illik,
s hogyha az élet mégsem
ízlik,
jöhetnek a pompás tivornyák!

Gyönyörű város! – az erjedés munkál.
Pazar táj! – bomlik a bűz.
S mire a gyökerekig jutnál,
a kétség hazaűz.

A világ nyugalma

1
eláll a lélegzet a szó
a téli díszben csillogó
ám hogyha mégis dalra vágyol
jégdarabok hullnak a szádból

2
hiányzik belőlünk
a világ nyugalma
pedig milyen jó lenne kilesni
miként nő növéget a cseppkő
a föld alatt
vagy látni, amint egy tojás
megáll a borotva élén

Hírnök

Mindent elsőprő szélben
Fennakadt a jel

Hogy volt élt a lomb
De egyszer menni kell

A szél elült
Alábbhagyott agressziója

Az első hírnök megjelent
Jelt adván:
Újra itt az óra.

Erdőszív

ez már nem az eső
csak a lombokon meggyűlt könnyek
de nyakamba hullnak
bőrig ázom tőlük
borzongok belé
eltévedtem az erdőben
már nem is keresem az utat
fák itt is ott is roppanó gallyak
csörtetés zuhany pára kesernyés illat
a bomlás és születés buja ölelkezése
lúktetek mintha az erdő bolygó szíve volnék
összehúzódom feszülök görcsösen mint az ököl
csak tartani a ritmust így már már elviselhető
a beláthatatlanság a végenincs hajsza
az öncélúan folytatásra törő élet
micsoda fölösleges lét
örök menekülésben
a dobbanások kitaróan dübörgő fülsértő hangja elől

Templom a dombon

épültem legmagasabb pontra
a falu fölötti dombra
hogy a tenger ima a tornyon át
megtalálja az Istent magát

kőből lettem hogy kitartsak
tövemben lengedező vadzab
szemérmes kökény s árvalányhaj
elárvulok minden halállal

úgy küldöm harangom szavát
a völgy fölött a ködön át
mintha az élet lennék a mentsvár
pedig süllyedek hangom elszáll

ki fölkeres borzong én bennem
állok egy csöndes cinteremben
s míg áhítom az egek kékjét
kínálok holmi dermedt békét

mit érsz vele mondd mire juthatsz
magad elől csak hozzám futhatsz
lépj belém lépj hát befogadlak
magadnak végre visszaadlak

Isten csókja

egy kupa bor
úrvacsorához
kézről kézre
isten csókjaként mely összeforraszt
mindenkit akik miatta betértek az ő házába
a kupa peremén egyetlen duzzadó lüktető rétegben
a rúzsok herpeszek cserepes bőrcafatok
szájpenész zabola bőven ömlő nyál
szeszekkel elegyes gyomorsav kátrány korom
keserűség vér ahány szenvedés
annyi reménykedő korty
ez az én vérem
ez pedig a miénk a miénk
sorsunkba életünkbe csomagolva
ajakról ajakra
lágyan végzetes pecsétként
a fölöttünk kóválygó tűnődő áhítatban

Árnyak köröznek

boldog nap volt ez de most is másnak
ez a boldogság fals hamis
az ittasok rekedten danolásznak
de itt van már a hajnal is

mi rejtőzött azon most átvilágít
és ma is újulást ígér
de délfelé már belefárad
hanyatló kedve utolér

árnyak köröznek ólálkodnak
megannyi kínzó gondolat
valaha szügyig boldogságban úsztak
de az élet vize elapadt

most sírni kéne rázkódni nyíltan
vagy inni egyet ám minek
könnyem fogytán a mámor elszáll
s már a hajnal is oly rideg

Holtágon libegő

holtágon libegő ködök
csuklóra fagyott vérrögök

fenékre szálló hordalék
botló nyelvemen zagyvalék

lustán csobbanó kő merül
tartsuk magunkat emberül

Kifent kasza

nyári mező
vakondtúrásos botladozás
hangyabolyos víg forgás sürgés
vadzsálya orbáncfű lóhere menta
surranó szöcskék
fűszálról fűszálra
nyomukban
kifent kasza

Ködmönös idő

keményre fagyott föld kopog
ki rajta áll topog ám szaporán
elhagyott kutya ténfereg
bádogcsatornán jégcsapok
őrzik a ködmönös időt
ki már eleget reszketett
felveheti a nyúlcipőt

Valaki rázza

patacsattogás a hullámmorajban
tengeri csikók nyargalásznak a lágy fövényen
riadózva rengő nagyhasú bóják

lubickolnak a tengernyi mosdótál pereménél
rázza valaki hogy rázza a roppant edényt
előre hátra
vele a fedőt a roskadó eget

Kevés fű

kevés fű a talpam alatt
roskadó éjszaka fölöttem

keményen koppannak lépteim
omló nyomok lenge porban

lábaimban sűrű görcsök
gyérülő haj fejemen

látod látod csosszanásom
tovaringó reggelen

Fejüknél

semmi sem örök semmi
sem tart ki míg a világ
temetésünk is elfelejtik
fejüknél fonnyadó virág

Hegyi tó

éjjel-nappal az eget tartom
téged várlak a köves parton
csillagfodorral mélyezüsttel
elhagyott puliszkafőző üsttel

belülről borzongva de várlak
hogy megérintsem egyszer a lábad
te meg a tükröm fölé hajolva
belefrissülnél hajjaimba

elnémulok a közeledben
kövek peregnék tenyeredbe
lassan belémvetsz egyet-egyet
én gyűrűt vetek te is reszketsz

hideg van a hegyekben nálam
e metsző kemény tisztaságban
éjjel-nappal az ég a gondom
súlyával nehogy agyonnyomjon

és most már az is lassan világos
fölöttünk az idő határoz
a kiengedő s újra markoló fagy
már jegesedik a lelkem hol vagy

Zárák rokonaim

1
zár vagyok melybe a kulcs
beletörött
kinyílnék
de fogva tart a rozsdá

ki mögöttem rekedt azóta
a szabadság
meggyötört tús
éjjelente kipróbál recsegek ropogok

zárák kilincsek závárok kapuk
rokonaim
ti türelmesek
megnyílunk egyszer ki lép be rajtunk?

2
(a fölsejlő fény elvakít
nem látom csak a szárnyaid
mintha volnál tiszta szándék
ha tudnék utánad szállnék
de zár vagyok és kulcs a sorsom
fogva tart s magamban hordom)

Rácsok

rácsok között rácsok mögött
rácsok alatt rácsok fölött
vagyok a rab ki megszökött
és aztán mindig visszajött
csíkos ruhába öltözött

másik zárkába költözött
de elviszik az ördögök

mert te vagy az őrs rabod vagyok
tőled nem szabadulhatok
és minél messzebb elfutok
mindig csak hozzád jutok

istenem milyen jó e rabság
szinte szinte mintha szabadság
csak ne lennének itt a rácsok
amelyek mögé visszavágyok

Oxigénmámor

arcomon álarcszerű maszkkal
lábamnál teli oxigénpalackkal
elég egy mozdulat megnyitom a csapot
kapzsin leszívom amit a gondviselés adott
még még zihálom és világos minden és ajzott
hangulatomban úgy élek mint egy kitartott
mint aki ha nem kapja meg a napi adagját
hánykodik lázong harapdálja az ajkát
tör zúz karjával csápol maga körül
függőségben egy kortynyi élettől ó hogy örül
minden szippantásnak hogy számolja a percekét
sürgeti az időt félrebeszél verseket
mond dúdol motyog maga a leállíthatatlan
élet a túladagolt remény a pillanatban
oxigénmámor ez már a javából
ezért él nem vár semmit a mától
csak még egy kortyot még egyet a következőt
az életet adó a fojtogató az áradó levegőt
és rettegve gondol arra hogy kész vége elfogy egyszer
s ő ottmarad nyitott üveges szemmel

Csak én

valaki homlokon csókolt az éjszaka
ajka hűvös volt remegett
álmodtam volna? eltévedt pók volt?
szállongó vágyad lehetett?

pecsétje most is ég parázslík
letörölném de lüktet sajog
a csend gyomrából visszahallom
csak én vagyok csak én vagyok

ki az az én ki ily csókkal illet
kiválaszt bénít megjegyvez
azt mondják így csókol az élet
talán a búcsúcsókja ez?

akkor már inkább százszor ezerszer
te légy ki éjszakáimon
lázban vacogó büntudattal
egy pillanatra átoson

letenni titkon majd visszalopni
csöndben vergődő lelkedet
még megcsókolsz fülembe súgni
csak én vagyok de nem lehet

Múlunk

minden elhalasztott pillanattal
minden visszafogott mozdulattal
minden elharapott gondolattal
egyre távolabb sodródunk magunktól
s leszünk sivárak
akár a múltunk
ha nem történünk
ha csak múlunk

Mitől oly rossz

mily könnyű a zápornak
csak lezúdul az égből;
dühösen haragló bömböléssel
összevont szemöldöke alól
özönlő könnyel
majd tovább munkál a földben
fűben fában mibennünk
s mi meg csak találgatjuk
mitől oly rossz a kedvünk

hát ettől
a zápor a vihar a hibás

már mosolyogni is tudunk
már nevetni
míg egyszer csak látjuk
újra mégis
újra csak fölöttünk
azok a gyülevész felhők

Osztozó legyek

hibát hibára halmozva éltem
gyermeki szívvel gyanútlanul
olykor hazugságokat meséltem
és pofonok érkeztek válaszul

szeretni vágytam mindentől távol
egy valakit aki elfogad
nem korbács és nem vak alázat
nem gyanú és nem kárhozat

nem sajnálat és számítás se
maga a derengő mosoly
felé sóvárog minden mi élet
s nap melegével válaszol

éltet altat nem kér tud engem
se jobbat se rosszabbat nem kíván
örvendünk minden pillanatnak
ostobán őszintén sután

most itt vagyok és mit sem értek
túl sokat vártam vagy talán
túl keveset ígértem
s minden vétkem ma visszaszáll

szétszednek lassan rámtalálnak
dögöt az osztozó legyek
s még akkor is hiszlek rendületlen
midőn már semmiben sem hiszek.

Hagyjuk hát

hagyjuk hát végre a szerelmet
egy pillanatra legalább
azzal törődve ami által
előre megy majd a világ

írjunk hát ma a tudományról
mely nem csak erő hatalom
de maga a titokzatosság
kaland bukás és fájdalom

siker mellőzés öröm lemondás
aszkezis tévút fagyhalál
aki keres az utat téveszt
kiutat is csak az talál

és annak legvégére jutva
jön a végső elszámolás
adtunk magunkból ennyit s ennyit
a többi csak nekifutás

s valahol a tudat mélyén
tapogatózó lámpa gyúl
hát ennyi volt hát érdemes volt
felrúgni mindent szótlanul

koldulni hagyni a szerelmet
csatangolva utcák során
ugyanezt kérdezi magától
a meghasonlott utcalány

szabad-e jó-e úgy szeretni
hogymint rendre beváltjuk magunk
és lesni mint a bankbetétet
hogymint ennyit és ennyit kapunk

vagy minden csupán egy nagy sóvárgás
egy öröms pillanat után
amikor az idő is megállhat
és jöhet bármi azután

szemedbe nézek szorongva kérde
hát lehet-e de hát szabad?
szemedből vergődő lepke libben
a tovaszálló pillanat

Nincs többé föltápáskodás

Földre hull egyszer minden a gólyalábú fűben
Férges vackorral vadalmával elvegyül
Harmattól csatakosan
Menten kikezdik a hangyák a legyek
Egyéb látogatók
Szomszédjába tücsök költözik
Állandó muzsika ha kell ha nem ingyen vidámság
Az osztályrésze az esés utáni zúzódás
Lassan megszíneződik aranybarnából rozsdásba majd üszökfeketébe
Vált át mögötte alig észrevehető pusztulás enyészet
Lehe az erjedés szeszes savanyúsága
Gőze bűze muslicafelhő kitartó libbenése haláltánc
Még semmi nincs eldőlv
Minden oly könnyed életre termett
De a fű tövén érik egyre érik a mélybe húzó sors
Ájulata amiből nincs többé föltápáskodás
Föleszmélés csak megadó hanyatlás elzsongó
Lüktetés

Avarral hóval

Hallom a szél már játszadozik
A világgal mint macska az egérrel
Pofozza a vetkőző ágat a száradó ruhát
Hajadat kigyúló arcod
Aztán kivár lélegzetet vesz
A következő nekifutáshoz
Az ősz gyárában nagy a buzgalom
Esőket ködöket kevernek zúzmarával
Fátyolos napsütéssel köhögést oltanak
A könnyező szemek mélyére
Kipróbálják a Nagy Ventilátort
Mely belémfojtja a szót meggörnyeszt
Átokra fakaszt a szél már fújja fújja
Hogy rossz lesz ez a tél
Mi lesz velünk veled

Rendületlenül csak fújja fújja
Ne félj jó anya gyanánt
Avarral hóval
Betemet

Barlangi csönd

Körülöttünk minden barlangi csönd
Csupán a visszafojtott lélegzet neszez
És a cseppkövek lassú születése
Rovarszárnyú szitáló lusta csönd ez
Valami némán áradó zeneként nyomuló huzatban
Nincs más csak lázas magunk keresése
A döbbenet hogy valaki elcserélhetett minket
És nem tudjuk mettől meddig
Úgy összevegyültünk
Mint a magasba igyekvő áldozati füstök
Az egymás felé sóvárgó vágyak

Emlékpíócák

Az ihlet után most
Lepkék szálldosnak ki lelkemből
Menekülnek mint dögletes barlang elől
ahol már csak az emlékek tapadnak meg nyálkásan píóca módra
szívják csak szívják ami még ér valamit bennem
a maradék vért velőt
az élet apadó vizét
s én hagyom megbabonázva
elgyengülten kiájultan
a rámszakadó farkasmagánytól

A tűzhányót bezárták

a tűzhányót bezárták nem pöfög már
ereje kedve elszállt ne féljetek
megmarad immár házatok
és nem teszi tönkre kertjeitek

a tűzhányó magába száll vezekelve
minden bánatért amit okozott
tüzes láváját gyakorta visszanyelve
küld még egy két füstpamacsot

minek a tüzet fel az égbe szórni
tartsd meg magadnak szótlanul
szerelmed rejtse feneketlen mélység
mint zár kulcsát ha kráterembe hull

és ha mégis mégis egyszer kitörne
felrúgva minden tett ígéretét
veszettül a mélybe sodorva
a benne bízók gyanútlan életét

lánggal hamuval sisteregve
rohanna a völgyekbe le
míg kihűl a mindent elérő láva
kövé dermedő végítélete

ez az amiről egy egy éjjel
míg félig ébren álmodom
felégett erdők hordaléka
jajongás füst perzsszag korom

eső szutyok iszapdagasztás
tőled az út feléd az út
a tűzhányót bezárták ámde
vagyok a zár s maga a kulcs

Olvadó szárnyak

oly furcsa kint a levegő
csupa-csupa felhajtó erő
elszállok mint a sóhajod
dara köd pára is vagyok

vagyok homály hulló korom
havak szele az arcodon
kucorogva a dér alatt
vagyok kihűlő madarad

ki mintha jönne messziről
s míg tenyeredre visszaül
billegve jeges talpain
elolvadnak a szárnyaim

Micsoda kár!

micsoda levegő
micsoda fák
micsoda borvizek
micsoda gombák
micsoda legelők tájak
és micsoda rigók
micsoda kár hogy meghalunk

Haladék

még pihennek a füst ablakai
nem indult be a kormos égi játék
minden meleg nap kegyes haladék
ajándék

Örök náthában

a napsütés olvadt izzó arany
az árnyék csalódásba fúlt hűlő szerelem
e kettő határán borzongok ájulok
egyiket vágyom másikat szégyellem

hátam akár egy lóé csupa tajték
és fázom mint akinek magas láza van
az öröm roggyanó ájulását félem
a csalódástól is óvnám magam

így élek örök náthában miközben
hevít a rámzúduló vélt remény
ha átélem tragédia lesz belőle
ha megírom ilyen olyan regény

Harács-dal

Tudom a zsákod nem üres
És cipeled mintha titkot
Becsapni minket nem lehet
Elő vele pajti

Ne várd hogy meglágyul szívem
Nyúzott orcád könnyeid látván
Ki ma tehetős csak tejeljen
Megtérül minden garas

Mit jutalékul besöpörtünk
Számadásunk nem marad el
Egy fölöttünk álló ráció
A méltányosság rendészei vagyunk

Dalunk se olyan nóta-fajta
Jegyzőkönyvnek inkább beillik
Amit majd kérnénk aláírni
Mielőtt elválnak útjaink

Ne búsulj testvér osztozunk még
A zsákmányon egy szép napon
Addig is legyél békülékeny
Ne zárj be minden kikaput

Jut is marad is tudod jól
Hoci ide azzal ami kijár
Ugye tanítanom nem kell téged
Te zshivány te utolsó betyár

És hogyha egyszer felcseréljük
Szerepeinket megjegyezd
A kötelesség szólt belőlem
Bocsáss meg pénzt vagy életet

(Kinek...)

Kinek van ereje,
hogy nekünk itt kiabáljon?
mert amikor így kiabálnak, kéremszépen,
az nekünk nem kell,
nekünk éppen elég,
nagyon is elég...

De kinek van ereje azt mondani,
hogy ez elég nekünk?
no, kinek?
én nem merném ezt mondani,

mert fejemet levágják, lemetélik,
majd összeragasztják, beteszik egy bűzös, gazos pocsolyába,
amelybe tehenek hugyoznak,
s onnan nincsen menekvés,
nincsen,
nincsen....

Mert ha lenne menekvés, senki se mondaná, merre menj,
magadnak kéne megtalálnod az utat,
a csapást,
hol bogáncsok nőnek,
feszülnek az égnek,
belédakadnak,
rádragadnak,
hurcolod magaddal őket...

Az út olyan,
hogy van is, meg nincs is.
ha mész rajta, út,
ha nem mész rajta,
füves ösvény...

Kattog, zúg...

Kattog, zúg bennem valami
acélsín kong belül
öblösen forgolódik a hang
torkomon nem szabadulhat
fogam reccsen ropog belé
olyan egy állapot
gyér őszi mezőn terelik így
a bukófejű
lomha állatot
megyek amerre sorsom botja hajt
faramba csípve
s a levedző seben
apró, pilóta-legyek raja rebben...
Állat ha lép is
földet ér az orra
gusztálja a föld koldus-növényeit
vível
a pergő csík hegként terül a porba
s figyeld a barom lépteit!

Odataal,
hol nyitva a porta
s matató ujjak keményen fejk.

Széken ülni, állni

királyok ültek más mindenki állt
mindenki ül ma a királyok állnak
holnap talán mindenki áll
de engem újra kitalálnak

Körösvény

kopasz
kerekarcú
kövér
kékszemű kancsal
koravén kíváncsi
körszakállú kételkedő
komoly
kutyakedvelő
könnyen kifulladás
köhögő
könnyező
kacsázó
kovács károly
ki látta
kérjük kétszer kopogni
kapitányság

Járvány vacog

szél csetlik botlik a puszta földön
kavarja rázza szórja a havat
cigány kopácsol így az üstön
kezén az ér is megdagad

gödörtől buckáig botorkál lábam
világ sóhaja inal
járvány vacog fejem fölött
kínlódó nap lágy sugaraival

vad égi füstöt fú pofánkra fentről
majd tarkónkat lenyomja – hódolón
a húst lemarja mind a kezekről
míg dicséretét dúdolom

Ki jár közöttünk?

1

hiába szólongat a föld
álomban, vagy míg a lift
emeletre siklik velem
az akna falaira temérdek
zagyvaságot firkáltak

de hát a fűben
a hajlott hátú domb szaggatott földjén
vajon nem szórja el
szennyét az arrajáró?

ha enyhén bűzös
kérgesedő kupac posztol a lépcsők alján,
vadregényes, gyommal benőtt
léckerítések töve jut eszembe,
ahol nem egyszer magam is
jókat vizeltem
egy-egy orgonaillatú éjszakán

2

a hajnal itt is reménnyel ébred
– talán valamivel korábban
és kiszököm a betonfalak közül
felrúgom az első utamba akadó
üres konzervdobozt
trolibusz cammog elém
hívogatón zümmögnek csápjai
az ájult város fölött veres korong
gördül csak gördül utánam
a felhők
széléről átdöccen egy
gyártelep tetejére

ez az én gyáram – megszoktam
elfogadtam üvegszemű villogását

homlokzata esővert foltjait
a grund sarkában felejtett teherautót
mely annyi kíváncsi gyomot növelt
maga körül

s enyém a sín pár is
mely olykor balladák szülője
túl rajta pállottan nyújtózó laktanyák

ütött-kopott vagyonkám ahogy
ki-kimérem
orrom az üvegre lapul

kis szél inal
már el se érem
gunnyasztok szótlantul

3
reklámok
egyik a másikat éri
és tej csörömpölő acélkosarakban
és vannak fák
kerített ligetekben
vannak villamosok és zugvendéglők

a villanyóra percenése pontos
egyél ilyál dolgozz csak ez a fontos
a fánk sütők akik könyökig porcukorban járnak
hajnalban még álmosak
nem is kiabálnak
tésztát forgatva a gyöngyöző forró olajban
olykor áznak fáznak

4
nem tudja senki
hogy gazdájuk s egyben intézőjük vagyok
úgy járok-kelek köztük az utcán
elnézem a zsúfolt villamosokat a diákokat
a háziasszonyokat a piaci árusokat
a hajnali féldecire érkezőket
a csöndes kocsmákat kerülgetőket
nem sejtik ki jár közöttük
hisz nem is sejthetik

hogy e koránkelő kialvatlan fráter
aki kezét nadrágzsebében hordja
és nézzétek csak!
mily gumós az orra –

elveszett birtokait már nem siratja többé
– istencsapása sem tarthat örökké –

vagyonra lelt
a nagyvárosban itt
elárulva ifjonti álmait

5
a villanyóra percenése pontos.
annyi a nép az utcán megdermedek
nem látom mi az enyém csak
táskákat kabátokat necceket lábakat
látok
nyüzsög a város izzasztó meleg
s az első szembejövőnek átadom
ezt a világot

Gőzölög odakint

gőzölög odakint a harmatos reggel
mint a kádból éppen kiszálló ember
törülköző után nyúlva jókedvűen
végül már-már magam is elhiszem
mily kellemes kószálni a csatakos fűvön
és minden csupa szépség és életöröm

de megborzong a táj és benne én
szeptember dérrozsdázta gyepén

Kezemen éjjel

kezemen éjjel kinyílnak az ujjak
ernyedt szirmok egy aléló virágon
nappal nem egyszer ökölbe szorúlnak
annyi a gazság még a világon

ilyenkor kifehéredik rajtuk a bőr is
minden dühöm belepréselem tenyerembe

tehetetlenül állok remegő bokorként
a villámsújtotta rengetegben

az éji lazulás erőgyűjtés talán
s másnap bilincsnél erősebb szorítással
sajtolom magamba a gyűlöletet
örökös perben lelkemben a világgal

Éjjeli bár

az éjszaka fényeiben
a szabadság pincehomálya
decibellekkel nyomatékosítva
lilába játszó sárga árnyak elzöldülése
gyertya jázmin az asztalon

ha akarsz berúgsz
ha akarsz józan maradsz amíg élsz
fejedre állhatsz
mezítláb lejthetsz előre hátra
sóhajthatsz szenvedhetsz a magánytól
a mámor aknamezőin
miközben azt éneklik neked
de azt éneklik és csak azt
hogyan harcolni kell kell kell kell
foggal körömmel
valami ellen ami beléd szorult
és bárhogyan szeretnéd
jól érzi magát odabent
nem hagy el

Ez a goromba...

Jön, érkezik, már fél lábbal ott áll a peronon
a szerelem minden ismeretlen utas
gyanús neked nekem s ha könnyedén
himbálja tömött csomagját elvész a tömegben
keressük egymást én erre, te arra nézel
keressük mind a ketten nini a kijárat
kérlek a jegyeket de volt-e ideje váltani volt-e pénze
jön jön a szerelem ha vártad suhanj elébe
ne hagyd elmenni az állomás mögött oly sok a jármű
felülhet alvajárón valamelyik megállón majd

ránk les átfogja vállad
és leszállunk sietve, ugyan
ki ez a goromba állat?

Határértékek

egy négyzetben élni rejtett háromszögekkel
trapézokkal és téglalappal titokzatosan
átváltozó és mindig önmagát hordozó
alakzatban a matematika gyémánt törvényei szerint
amelyek jóval nagyvonalúbbak az egyet tudó
egyet fújó apánál mesternél feljebbvalónál
a biztonság levegője árad mint fenyvesekből
az ózon a négyszög fölött a felhők is
pontos alakzatban érkeznek s oszlanak szét
egyenlőség szimmetria arányosság bizonyíthatóság
örök hangulatában pontként vagy átlóként
netán segédvonalként egy ábra mélyén
két dimenzióban adott határértékek közt
amelyek egytől a végtelenig terjedhetnek
de sose titokban sose a tudtunkon kívül
egy négyzet sík mezejében a négyzetreemelés
örömeivel

Szomjazók

degeszre tömött zsákok
duzzadó fellegek alatt
körülnéznek fölöttünk köröznek
éhenkórász elszánt madarak

szíved ott lüktet a világ fölött
kiméri néked az időt
miért tárod mégis mások elé
a pótolhatatlant a sebezhetőt

nélküle süket csönd lapulna
dolgaid belső életén
mint ahogy hallgatag morajlik
az árnyék mélyén a fény

prédálsz magad mintha már
mindegy lenne neked

mintha valahol elrejtve
volna egy tartalék szíved

zsákok fellegek madarak emberek
dübörgő hangját éhezik
mint meleg után szomjazók
mikor a nap leáldozik

Az ihlet illanó percei

nosza jöhetsz már ihlet
csak felvágom a fát
a szemetes veremben helyet csináltam
a holnapi adagnak a fiam
leckéjét is átnéztem
és felvarrtam egy gombot az ingem gallérja alá
kikapcsoltam a villanybojlert
és megnéztem miért nem zárul rendesen az ajtókilincs
ezek után szabad vagyok
jöhetsz ihlet
várlak
már a papír
a toll is előkészítve
itt vagyok lehuppantam
a fotelbe elmerengek kissé
ahogy szoktam és eszembe jut hogy ma még nem ittam
teát azt is megfőztem
és kínosan nézegettem a semmit egy fél órán keresztül
majd másnapig nagylelkűen
kissé szorongva
fölmentettem magam

Nagy váza

mesd el a virágot nyurga szárán
mielőtt kinyílna
figyeld
a vágás mentén gyűlő könnyeket
mintha te sírnál valahol
elhagyatva
anyátlanul apa nélkül hiába
kristálycsöppjeid feloldódnak a nagy váza vizében
amiben állsz

széles mosolyú virításod lehet vicsorgás
szirmaid szemérmes remegése riadt vacogás
asztali pompád a végső nyár előtti fellángolás
a seben át mérgek hazugságok hamis remények
szívódnak szíved alá
jobb lenne belehalni
de a virítás kötelesség
a nagy váza törvényei szerint

Az alagút járőre

alagutat az éjbe
csak a fény tud fúrni bármilyen
pislákoló halovány

azon át igyekszem vaksin
a túloldalra
ahol véget ér a káprázó szemű
botorkálás és elkezdődnek
az élet derengő holdudvarának fénykörei
egyre nagyobb a sziporkázás a ragyogás
beleszédül az átmenetekhez szokott
tekintet
az alagút járőre visszafordul
és a sötétség gyomrában silbakolva
méri végtelen útját
le-fel
le-fel

Egyenszürkében

egyenszürkében az ősz nagyokat tüszköl
nyeli a füstöt a párát fáradt szeme könnyezik
mintha bennünket siratna de csak a csípős
fojtott levegő ingerli
áztatja s vele együtt
a világot vizenyős halványkék tekintete
oldott festék híg szennye rongyaiból
a doh a penész az erjedés ki nem takarodik többé
míg belegémbередik végleg egy zord
reggeli fagyba

Arasznyi ösvény

előbb egy kő
zuhan alá a sziklafalból
majd utána a kötélbe kötött
sikoly

ki észleli távolból
a fájdalom füstjét
felejtés alkonyán

már csak a sziklák világlanak
a kihunyó remény

mindig akadt valaki aki éppen
vagy ha éppen nem csak azért is

a sziklák megszállottjai
áldozatuk és magukat feláldozók

csak egy arasznyi ösvény a felelősség
jobbrol a fal
balról a semmi

ma téged mentenek
holnap te mentesz
óvd magad

rajtam túl a mélység torka
mit keresek idefent
amikor lenről indultam még minden más volt
most szörnyen idegen

villám cikázik
idebenn
a páni emlékezés

mondhatni rendben ment az életem
e sziklán nőtt fücsomóig
vajon megtart
vajon kitartok

kínoz a vágy: mielőbb hazatérni
otthoni vágyam: a szabadba fel

ereszkedj le szíved ösvényén
egyszemélyes mentőosztag

micsoda dübörgés

Ágyékra szorított kézzel

itthon vagy még és menni akarsz
pusztulsz belé úgy indulnál már
s mire nem csak homlokodon
irataidon is ott a pecsét
le is út fel is út
kiüt rajtad a páni félelem
ó még csak egy hetet
néhány napot még
amíg a legfontosabbat
amíg a szüleid sírját
a bútorokat a családi limlomot
a cigánybattyút
amíg megbarátkozol
a gondolattal
hogyan az ajtó döndülve becsapódik mögötted
s ott állsz a világhuzatban
meztelenül
ágyékra szorított kézzel

Szavak a vállon

egyetlen kapocs közöttünk már a szó
a ritka a néma a késve jövő
mire elér már csak hunyorgó rakéta
tán föl se kellett volna löni
elnézést

nem látok nem hallok nem tapinthatok
csak sejtek és emlékezem
de hol javítják meg gyorsan romló memóriámat
ki igazolja be sejtéseim

jönnek az őszi fellegek kontinenseken át
úsznak mintha valaki küldené őket
útleveél nélkül
súlyos szavak a kitoloncolt nyár után

lehet hogy ugyanakkor bámulunk föl az égre
a mindig titokzatosra a hívogatóra a mélyre
s a szavakba öltöző fájdalom
lepergő cseppek átázó vállamon

Lassított iramodás

mindent tudva és semmit sem remélve
hívom ki magam ellen a sorsot, bár hergelnék inkább láncos kutyát
idegen kert előtt, fényes nappal, láncszakadásig
szemtől szemben a fenevaddal, a döntő pillanatra várva,
hogy ketten legyünk csak, az összeecsapásra,
a legkisebb tétova, kushadó mozdulat rezzenése
felszólítás a győzelemre, az el nem lankadásra
menthetetlenül vége, már hallom saját lihegésemet
ziháló tudóm sípszavát, de mit tegyek
nem kutya van a kertben, a gyűlölet
kopói cirkálnak álcásan, szabadon, vajon melyik irányból
törnek rám hangtalan, lassított iramodással
illeszkedő, vigyorgó fogsorukkal, mely sose csattog
mint a metróajtó, menthetetlenül összeecsukódik

Tábor

rétek zöldjén a nyári tábor
ég feszül fönn akár a sátor

ha megered a zengő zápor
hegyek fátyola csupa fátyol

pásztorösvényen kóborolva
megiramlik az egész csorda

futnak a juhok a bolondok
úgy feleselnek a kolompok

kuvaszok féltő csaholása
vezet haza az esztenára

pásztorok míg izzadva fejnek
kutyáik savót lefetyelnek

Kerék

ő az előrevivő
mely önmagába fordul

a fürgén gördülő
mely legszívesebben megállna

a valamikor megkent
mely most jajong sikít

a sárból kikecmergő
a pusztuló a győztes

Toron

visített mintha tudta volna
hogymégül is ez lesz a dolga

pedig tokáját az vakarta
aki a moslékot kavarta

s mit tud a szándékról az állat
megérzi de nem retirálhat

vesztét látja a fürgé késben
hanyatt rúgja négy lábát szépen

pedig senki se verte orrba
meg se hívták a disznótorba

még ráköszönt a téli reggel
belektől fénylő hasüreggel

minden ami utána történt
betöltötte az ősi törvényt

szegény állatot úgy szerették
még tavasz sincs de majd' megették

Odalent

magas a temetőkerítés
a faluban hol a szüleim éltek
de főleg haltak

széles kőfalán strázsaként
járkálok le föl remélve
béke van legalább odalenn

a kerten túl a gépkocsik
szekerek biciklik siklanak
mindkét irányban az élet

jele az ideges mozgás
a mindent befogó tekintet
párás lágysága a könny

mely befelé hull egyre
egy tikkadt sír fölött
az oroszlánszájakba gyűlő harmat

Ki áll a fény mögött

mellbe taszít a mámor megtántorodsz a fényben
mely rajtad áll s amelyben állsz
hiába vagy felöltözve torz
vonásaidat és rángásaidat úgy látni
mint soha máskor
leroskadsz a földet markolod
téped füvestől szaggatod mintha kínban
és dühben fogant volna minden mozdulatod
már sírsz de csak taknyod és nyálad folyik
sárral elegyen remegsz
alkalmatlan pillanat a megdicsőülésre
nem érted
és megint nem érted
ha nem te
ki állhat a fény mögött

Örömök

vidám leveled lobogtatja a postás

becsiccsentett az egész napi járkálás közben
nem tudja mit rejt a hetedhétországot bejárt
hosszúkás kecses boríték
de hiányos fogsorát mutatva vigyorog
tudja amit tud
kacsint

vele ujjong a szívem
micsoda örömök
amikor sírni kellene
olvasom olvasom
és mindent elhiszek az utolsó szóig
pedig a szavak
hát a szavak
éppen ők
a vidámságot színlelők
konganak

mit váratlanul felrúgunk
üres mosdótál
az ágy alatt

Huzatos ablak mögött

sírni kellene kitartóan vastagon ömlő könnyeket
hullatva a földre magunk köré mint üzlet
előtti porra a vizesnyolcast reggelenként
de a szárazság már ide is elért
a szemek kútjai elapadtak
mélyükön féhéren tikkadó kövek
mikor is könnyeztem utoljára
visszaszámlálom az éveket lépésről lépésre
szemem sajog
mintha huzatos ablak mögött állnék
dörzsölöm dörzsölöm
némán nyugtázva az újabb veszteséget
a ráncok futóárkaiban holdbéli szél
port hajkurász körbe körbe
üde reggelről álmodom:
mindent lemos a könnyek harmatával

Alattam sziklák mindenütt

elmesélném utamat de kit érdekel
hiszen odáig jutottam hogy magam is
szörnyedve gondolok vissza
emlékeimre
mintha csak mással történt volna
ez a vergődés bozótháború nyakig szennyben dagasztás
érzem a tisztátalanság nyomasztó dögletes szagát
látom a vargabetűket szökéseim visszaretentő talpnyomait
látom gyávaságom nyúlcipőjét
inalni a süppedékes ingoványban
te jószagú ég mi lesz még idefent
ahol csak egyetlen lépés lehetséges
alattam sziklák mindenütt
közöttünk kékes űr didergő tér lakatlan
némaság mély
akár a katlan melyben az éjjelt főzik
kavarják öntik megállás nélkül e világra
míg megtelik vele fülünk szánk orrunk
fölkúsztam hát hogy visszanézzek
mindent láttam de szédülök
lábamat mélybe lógatom
ülök félek
félek ülök
elzöldülök majd kékülök
zuhanásomba révülök
nyissátok meg a pokol kapuját
jövök

Foncsorsziporka

a tükör eltörött cserepei szanaszét
csupa csilló fölöslegesség
fájdalmas foncsorsziporka
visszajátszhatatlan pusztulás
miben fogok majd szembenézni magammal
ki fogja leolvasni elvadult
torz vonásaimból hogy lassabban az irammal
csöndesebben gyöngédebben
állj le ember mert elszállsz
elvisz a bánat szele

a keserűség sivító huzata
lázasan szedegetem rakosgatom a sok szisszenő értelmetlen szilánkot
s mikor már minden türelmem reményem oda
a távozó nap ködéből rám villan kérdő szorongó szemed

Két apró

magasból a világ
szomorú játék
üres rejtvényrács
meglesett szándék

fentről olyan de olyan
nevetségesek vagyunk
ragyogásunk oda
és oda a szavunk

két apró figura
tétován lépeget
pedig én magamban
hordalak tégedet

mint erszényes a kölykét
kupori imádott aranyát
beteg a hús kezét
árva a tűnt anyját

Éjjeli tűz

A deszkabódé nappal vak doboz
ajtaján rozsdás a lakat,
és rengve reng, ha betonkeverőgép
emészti a majdani falat.

Benn, a vaságyon szomorodnak a bolhák
bakttersubába bújva, éhesen
fáradt kígyó a kutya láncá
csikorog mérgesen

kandúr motoz a dúlt kátránytetőn
rést keres talán beférne
izgága inasok dobálják
nyálukat nyelik ebédre

lelkünk fölött virrasztó kunyhó
lám megcsúfol a nappal
esténként kihúzza magát
hasán a feszülő lakattal

s a tűz mely gyorsan fellobog
életre kelti társát
a bolhák fészkelődve, bent
várják az éj királyát.

Minden oly tiszta

Minden oly tiszta fagyos és csikorgó
csak a szó párál lüktet feldadog
elapadt vizét siratja a csorgó
még megvagyok azért még megvagyok

varjak gyászhangján elsötétlő felhő
behunyt szemem egén míg átvonul
nem tudja senki ki lesz majd az első
ki visszafogja röptét szótlanul

és szembeszáll vergődve bár az árral
s tollát hullatva bukni kénytelen
hóba dermedten kiterített szárnyal
mint ki remél de hinni képtelen

Új rajongók

tegnap temettek
már áll a márvány
testemen nem fog
se kín se járvány

mint egy homokzsák
bomlik ki végül
emlékem fáj még
de már szépül

új testek jönnek
új rajongók
a bokrok mélyén
felsikongók

ó hogy dübögnek
hogyan tapodnak
igásai
múló napoknak

Gépversek

(Madárhangon a macska torkából)

nem sólyom és nem kánya szól
nyomorú csíz talán
vagy alvó pinty
mindenesetre
siralmas panasz világraszóló
leleplezés
csipcsiripp ptyiu ptyiu fíííí
ahogy a macska torkán kifér

(Elfut a láng)

szinte meghaltam e zavaros időkben
mint egy tarkónlőtt tús
már vallattam is magamat
te gané
miért hallgatsz talán a frász
állt beléd bűnös lélek áruló senki
mert a valaki az mindig más akit a felszín
ringat gyöngéden mintha isten tenyerében
tudom hogy rám mindig ujjal né te né
te gané
jobb ha magamra mutatok
én vagyok az
engem kell gyaláznunk köpni tűz alá venni
én vagyok a kivégzőosztag
az esküdtszék a felmentő szabadcsapat
az elfutó láng amely a hajnallal
a szívünkön a holnapba fúl

(K.O.)

volt egy lehangoló gondolatom.
felröppent, majd szétfeslett a levegőben.
néztem, mint egy naplementét. szorongva.
hogyan majd újabb támad.
súlyosabb. de nem ily sértődött.

a lány líra most legyen a másé.
kemény szavakat indítok újtukra.
megannyi járőrt.
kevesebb hajlongás. még kevesebb lélek.
balegyenes. jobbegyenes.
K.O.

(Túszul ejtettem magamat)

elkeseredésemben hogy ellopták az életemet
minden amiben nevelkedtem amit az orrom alá dörgöltek
odalett
csupa szakadozott sztaniol pattogzó festék
az nem lehet hogy máról holnapra minden elvész
hogyan válik az arany porrá a test
az elmúlás a veszteség a fokozatokhoz szokott
az utolsó pillanat bármilyen illó hetek hónapok előzik meg
és utána is kitart még mint egy távolodó bandérium trombitahangja
vagy lehet hogy csak káprázat a múltam
s mint aki sorsába rohan
én vagyok a védő a bíró s a hóhér maga

(Egy óra s minden eldőlt)

vagy már annyi se a feszült
várakozás lesben álló vadakká tett bennünket
mindent megtanultunk a múltból és mégis semmit
hiába írtak teli könyvtárakat a bölcs
mondásokat is hiába ötlöttek ki akik tehették
botladozó öszvérekként lépdélünk őseink megkövült
nyomdokába apáink háborús csömöre odalett bennünk
ismét harcra éhesen csattanó vezényszavakkal
ágál a gög és forr a fej
fel fel vitézek a csatára most vagy soha
ez a harc lesz a végső
csak nehogy igaz legyen
csak nehogy így legyen igaz
amikor már egy óra sincs hátra a beláthatatlan
robbanóképes
ostobaságig.

(A gépversek keletkezése: 1990-91)

A Golgotán utánad

a Golgotán utánad
ki látta villó lábad
százezrek nyomról nyomra
vonulnak egy akolba
sodornak mint a hullám
fortyognék mint a vulkán
utunk egy mégse látlak
lentről fel más a távlat
s fentről míg leereszkedsz
csapódsz minden kereszthez
ki-ki a bánatával
botorkál önmagával
szenvedve hogy a másik
sorsába belejátszik
és meg se tudja lesni
hogy ne hagyja leesni
pedig már itt vagy érzem
reszket belé a térdem
te le s én felvonulva
zavartan elpirulva
hordjuk egymást halálig
új s újabb Golgotákig

Vasreszelék

eveztem egyszer ár ellenében
szívem majd kiszakadt
úgy próbáltam magam alá gyúrni
a szembe rohanó habokat
evezőm karom csápoltszaggott
már-már az égbe vitt
ijedten láttam hogy a vízsodor
meghátrálásra kényszerít
még reménykedtem talán csodában
majd minden erőm elhagyott
azóta bevont evezővel
az ismeretlenbe rohanok
mozdítanám karom de látlak
távolodó szemedben szorongás
vágy szájalom bizonytalanság néma
vád elorzott öröm elveszett zsongás

feléd tartok ma is a lelkem
sodorról szemben halálraváltan evez
miért siklasz mégis egyre messzebb
micsoda játék része ez
úgy kötöz engem életemhez
hogyan téged elémbe hozott
majd fordított a mágnesek sarkán
nem vonzott már de taszított
észak északkal nem fér össze
se dél a déllel látlak-e még
didergek szívem körül gyűl csak gyűl
a rátapadó vasreszelék

Eddig minden elmúlt

hallod nem hallod úgyis mindegy
az egész testet vitustáncba hozó reszketést
a gyakorivá váló fogvacogást
tekintheted jelnek is
valahol mélyen benned megindul
az iszony lázadása
a lerakódott múlt felkelése

ekkor még mindig nem félsz
pedig már utolért a veszély
a nyakadba liheg szakállá szúr
lehelete sörbörpálinka szagú
fogai az a kevés ami még előmeredez vigyorából
harapni készek

elmúlik mondod
eddig minden elmúlt
akár a nap az éj
a felbolydult majd megüledett idő
de lám mégis minden megmarad
ezen a földön
lábnyomok kövületek ürülékek üledékek
térdig gázolunk az avarban a sárban a lópban a mindent ellepő
vizekben

ekkor már tudni véled
nincs menekvés
gyomrod lüktető ütemes rángásai

elfojtott lövések pukkanások
a megváltás torkolattüzei
csupa élet és csupa múlás
elvetélt tiltakozás és megújult remény

mindent tudsz és semmit
ez ad erőt ez éltet ez visz el
halk robbanások kísérek napjaidban
nem is tudod
te vagy a csend vagy a legyőzhetetlen
dunnyogó moraj

Képzeltetés lábaidnál

homályos arcodon a gyöngy lámpafény
dereng a szerelem akár a jó remény
elbújnak a szeplők el a ráncok a végső
nagy ölelésben a fáradt mozdulatok a vérző
íny lötytyedt has a buja restség
hagyván az ujjaknak ami maradt azt is keressék
mintha egy összekuszált vad bozótban járnánk
nem tudni hogy a vadonban még mi vár ránk
nem tudni nem látni nem hallani már
képzeltetés csupán maradékunk lábainál
hunyt szemmel ahogy zenét hallgat az ember
testünk csupa zengés eltelik szelíd türelemmel
s mikor agyonmosott kifőtt kezéhez érek
pörölyként sújtanak rám a becsapott elszalasztott évek

Gurulás

gurul a perc és gurul az óra
guruló almák szanaszét

Örök hinta

lengő szálló majd megálló
nyikorogva rámtaláló
hinta te örök szerelem
sudár fák hegyére látó
kábulat maradj velem

Felé

hazafelé vagy elfelé
mindig csak valami felé
kolomp szól az idő nyakán
és kengyel lóg az oldalán
az út akármerre vezet
hazamehet vagy elmehet

A töltés oldalán

tolat egy mozdony – mormolom
de jó lenne egy mozdonyon
játszani szénnel gőzzel tűzzel
egy lapáttal
puhuló kezemnek valami mással
ne sikló gyöngé szót teremtsen
papíron
s mindezt elfelejtsem

mély kútba hull a hűvös ég
mohos kövek rabja talán
dohog egy mozdony éjszaka
megyek a töltés oldalán

Gyöngé békák

gyöngé békák szökkennek ősz ez
őszül apám haja mint a kifehéredő téli éjszaka
északon toronnyá duzzadt fellegek
felhős homlokomat hűti a szesz
szesztestvér micsoda nóta járja itt
hol nótafa görnyed elég két deci cujka s egy ládára dől
ládafiában kotorászok otthon a csöndben
csendes a sűrű sötét elaltat
alvó feleségem a mellemen pihenjünk
jó pihenőt talál magának a Vénusz
vörös csillag az emelődaru karján
darutoll a kalapomon
kalapom kalapom csurgóra

Vereség

hegyekben kóborló utakat tapodó
miért rettensz meg a rád rontó uगतó
bozontos kitanult útonálló ebektől
miért hagyod magad kiűzetni a hegyekből
miért nem lehetsz békében a világ ura és őre
milyen elvadult indulat iktatna ki belőle
miért fordítasz hátat visszafelé szaporázva
sandítva a feladott irányt hátra mindig csak hátra
miért hagyod hogy a kegyetlen szél taszítson teperjen
szavaidba vattás felhőfoszlányokat keverjen
ez már vereség pedig úgy teszel mintha a hegyről
vonulnál haza
mint estére ahogy ráfekszik az éjféل
éjféلre téntás éjszaka

Életrajz

az otthon
a jószág
a fonnivaló
háromszögében élt eddig
az asszony
akár a kútgém
nehézkesen nyikorogva de
szorgalmasan

Csínytevések

felidézem ma minden csínytevésem
a sok sok bánatot mit a fejedre hoztam
a hazugságokat de még inkább az elhallgatásokat
a jófiúság feslő látszatát
a bennem loppal rejtező vadócot
a dicsekvőt a lustát a léhát
a javait két kézzel szóró
grandot
micsoda kotyvalék az ember
milyen kár hogy nem egy tömbből faragott
nem olyan kívül is mint belül

szerencsére nem örökéletű
egyszer csak rájössz
egek nincs kire haragudni!

Megláttam a kabátodat

megláttam a kabátodat
lógni a fogason
olyan volt mint egy bezárt árva
testetlen mint a fájdalom

ráncai közé fúrtam a fejem
úgy simogattam bársonyát
beittam maradék illatodat
mintha rajtad lenne a kabát

ó boldog perc mely téged hozzám vezet
ha csak látni csak hallani
ha már csak a kabátodnak
merek szerelmet vallani

Miért remegtek

egy óriás torok világgá lendít
ég s föld között kifeszítve járok
drótkötélen függ életem
agyonlapít a félelem
amíg felérek
sose lesz vége ennek a lassú gyászos zenének
pedig amúgy vidám ez a világ
hol az a tánc hol az ének
miért remegtek komédiások?

Téli napforduló

feltámadás ha létezik
és hozzám is elérkezik
megkérem várjon még legyen
egy estém és egy reggelem
végiggondolni hogy mi volt
jó rossz mennyi fény mennyi folt
érdemes újraírni vajon
újjá lenni egy hajnalon

az emlékezet üvegén
felszikrázik a játszi fény
táncol hívogat elbomol
és szivárványként tündököl
csak mosolyognék bávatag
miként egy szélütött beteg
hol hagytuk abba nem tudom
tegnapról sincs gondolatom
minden oly friss ígéretes üres
feledve az adós fizess
csak föl föl új életre fel
ezernyi látvány villan el
és mindet láttam volna már
akár egy csökönyös számár
lehajtott fejjel ostobán
vágynék a tűnt idő után
ki orozta el és miért
hirdetve új hitet s ígét
túl sok a kérdés érzem én
a feltámadás reggelén
s a válaszok csak egyre késnek
értelme sincs tán az egésznek
de hogyha mégis létezik
hozzám hiába érkezik

Keserű

hajnalban egy kutya sírt-rítt.
a hóban állt és remegett.
poritta függöny mögül lestem.
a könnyű hó is eleredt.
a kuvasz mit sem tudott rólam.
üvöltött. mintha magának.
panasza mégis felvert.
mi baja lehet egy kutyának?
s az én jajom ki hallaná?
inkább egy szárazat nyelek.
jönnek még keserű esték.
és még keserűbb reggelek.

Odúgazda

rájöttem – mily nagy tudomány!
– szememből egy madár tekintget
a világra rátok
szalonka? bagoly? vércse?
netán királysas?
nem tudom.
enyém csupán a kulcslyuk. az odú.
övé a tekintet.
merev. firtató. szigorú.

Míg jár a felvonó

tegnap óta szakad a hó
olykor elzúg a felvonó

gubbasztok betonbunkeremben palotámban
világítótornyomban vadászlesemben
lépcsőházi himalájám csúcsán
vékony betonfödém és -aljzat között
vagyok a szendvics tölteléke
fölöttem szabad ég
alattam szakadék
nekem még most is menedék

megállás nélkül hull a hó
le-fel járkál a felvonó

bérházi odúm teknőcpajzsom
pincém padlásom otthonom
istálló-műhelyem örömtanyám
betegszobám mosókonyhám
csótányok fészke hangyaerőd
könyvlerakatom labirintusom
elefántcsapdám
el innen
ravatalozóm

innen el ide vissza
ingatlanom
egyetlenem

nincs baj míg jár a felvonó
s a lépcső így-úgy járható
honnan szakadhat ennyi hó?

Megafon

váróteremben a megafon
nevemen szólít
megrezzenek
e lelkeimtől távoli
huzatos állomáson
ki tudhatja a nevemet?

álmodtam tán? félrehallottam
mikéntha nagy mohón
félrenyelünk?
kinek lennék itt az adósa
ki játszadozik itt velünk?

várom a szokásos újrát
hisz ugye hányszor bemondják
ha indul vagy befut egy-egy vonat
a megafon buzgón végzi dolgát
recseg és ugat

mit veszthettem el nem tudom
s azt sem ki tart nyilván
e tájon
ülök magamban roskatag
válaszra várón

a válasz késik mit tegyek
mintha nevem se volna
másról beszél a megafon
magas póznán
fölém hajolva

meglehet közben elmegyek
hisz semmi dolgom itt
szívemben az a megafon
mindent kihangosít

Mínusz

jégfogával csattog a tél
harapása könnyen elér
s nem jelzi vér
a seb fehér

marna kószolna féktelen
kővé fagyaszt a félelem
mi lesz velem
ne bánts telem

vacogtat bentről s nem pihen
nincsen menekvés azt hiszem
sorsom üzen
verj csak szívem

fagy rója dús virágait
szemem bágyadtan hunyorít
jég tündököl virít
tartósan merevít

Jó öreg békebeli

szappan a polcon jó öreg szinte ráncos békebeli
gyengébb napokra holnapokra mikor már erre se futja
anyámtól maradt kidobni kár egyre kisebb hely kell neki
az volt az a nyár mikor a megmaradt szalonnát főzte ki
kárba ne vesszen mi halálból lett élet leveszem forгатom
a szappan érdes hamuszürke mint mostanában minden napom
végül visszateszem hisz sorsom rosszabbul is mehetne konstatálom

így menekíti magát tova a jó öreg békebeli
túl a következő halálon

Loppal kúszik

Loppal kúszik a hold fel fel az ég tetejére
Mint madárra leső macska az ágon
Sápadt lámpása fénye most vetül ágyam fejére
Szemembe világít nincsen maradásom

Perc volt csupán sugara tovasiklott
Kiszemelt zsákmánya nem én voltam tudom
Álmomba mégis beléhasított
Csábítván menjek végig az úton

Amelyet ő jár belső törvény szerint
Kúszva magam fölött torpanva elcsigázva
Tegnap is ma is majd újra és megint

Cukrozott zene

miért jajongsz távoli mozdony
bele az éjbe
távolodóban vagy közeledőben
néha érzem most most oda kellene menni
valami történik ott
aminek pedig nem kellene
de mégis mindig maradok
meglegyint a tehetetlenség szelleme
a közömbösség kelleme
ez a zagyva
agyoncukrozott zene

Fátyol

időtlen por szitál tán meg se hallom
csak huzat neszez át a fűtetlen szobán
a por meg gyűl s mindenre rátelepszik
egy város pora hull át a szitán
belepve könyvet képet polcok homályát
lámpák égőit szőnyeget a kályhát
undok bársonya úgy tapad ujjamra tenyeremre
hajamra mintha valakinek ebben kedve telne
mit tehetek néha letörlöm mindhiába
minden mozdulat fölösleges e porvilágban
s tudom vár ránk valahol a hótiszta metsző kristály levegő
olykor még odavágyok ám fogytán a felhajtó erő
„de látod amottan a téli világot?”
szemem előtt porból szőtt sűrű fátyol

Az első lap

hóvihart küldött ránk január első napja
búgó szélről tiszta az esztendő lapja
írhat rá bármit jót is rosszat az élet
még csak a hó csapong mily békés neszezés ez
és csak a gondolat pillog meg némi vér moccan
s a szív felé megindul majd titokban
az új év minden gondja baja rendre
most még egy elkésett petárda tör a csendre
majd elpukkan egy másik egy harmadik és hány még
túszaid lettünk te ocsmány tűzijáték
úgy pusztít bennünk a rettegő harag felszökő láza
mint kinek hirtelen volt nincs összedől a háza
s csak áll a nem szűnő viharban hóban elveszetten
egy idő után már a szeme se rebben
jó katonája a kornak nem kérdez nem pofázik
ha kell egy egérlyukba is bemászik
s kifüstöl onnan mindent ami élet...

most csak a hó csapong mily békés neszezés ez

Sok szép jelige

jelszók és jeligék ideje ez
azt mondom pimpam és mi sem történik.
jó, akkor hát legyen páncél. vagy bogár.
netán repkény. az eredmény ugyanaz.
„ki itt belépsz, hagyj fel minden reménnyel”.
nem tudom, amit tudnom kellene.
amit tudok, azzal mit sem érek.
pedig mennyi szép jeligét tudnék nektek kitalálni feltálatni
azért az egyért
az egyetlenségért
cserébe
mely lakatod nyitja tegnapom holnapom

mondanám maszlag vagy hogy szilánk
a találgatást egyelőre
folytatom

Eladtam

Eladtam ezt a percet is
hisz az ördöggel cimborálok
sekélyebb lesz a versem is
mint egy beomlott vizesárok.

A percből órák lesznek és
így gyúl a kincsem halomra
míg egyszer elfogy a kenyér
gyerünk a gőzmalomba

locsognak elfolyó vizek
remeg a lisztcsatorna szája
döcög a világ érzitek?
morog a molnár kuttyája...

Szép volt a világ

mikor még szép volt a világ és riszálva
járt előttem csodáltam gyermeki szemmel
ezt a bakasárit
nyakba borulós cafrangos szoknyája alatt
szunnyadó ígéretések
mit se tudtam combja közt a gyulladásról a fekélyről
táncolva lépdelt a drótkerítésnél
ajka kinyílt olcsó cigaretta füstje
tódult magasba
hallottam a legények férfiak fütyét
láttam a sok integetést
mit sem értettem
mentem
baktattam

ma is baktatok himbáló fara mögött
talán dús legelőre tartunk
tán együvé tartozunk
mióta hogy gyöngén visszeres lábait nézem
egytől rettegek
felszed valakit az első sarkon

Akkor is

Sikáljuk, mossuk, fényesre csiszolnánk a földet,
de a föld darabos, porlós, gőzölgő marad –

betont, acélt, oszlopot ültetünk beléje,
amire rászállnak a madarak –

ha máskor sújtó kő kerül az útra,
a fű mellette langy napot keres –

a láb, mely most az autópédált rúgja,
görcsöt kap néha s visszeres.

Eldobta régi gúnyját a tájunk,
gyermek-zsebét ám megtömi dióval –

s míg ébredő motorral jár a hajnal,
elémáll szekérrel, lóval –

gyű! – feszülünk s feszülnek keresztül-kasul fölöttünk a huzalok is,
és hogy ha port terít reám, ez az én földem, akkor is.

A morgolódó tél

tetszik, nem tetszik
most mindenkit megregulázok
fújom a nótámat fül után
mint a cigányok

szabad a tánc nosza
ropjátok ha nem kívántok páncélba fagyni
így lesztek az élet fiai
szeretnék veletek maradni

de misszióm van hékám
s míg keserű búcsút intenék
még dúdolok ezt-azt
van nótám épp elég

mulass hát és ne reszkess
mert búcsúm mit sem ér
jövőre velem újra itt
jön még kutyára dér

Rebellis

az este odakünt tiszteletkörét írja
árnyéket növeszt majd rendre odavész a pírja
örvényes mély szemébe meredek kérdőn
hogymért ilyen hamar és egyáltalán miért jön
némán tolul mint vadul fúvódó gumipárna
mely szelel ugyan de csak nő nő mindjárt kifut a kása
körül az elvetélt nap kártyái hevernek
ahogy a kéz elejti őket majd álmokkal telnek
az alkóvok a hálók a pince a padlás de a kert is
mélyükön ott fészkel a reggel a borostás vén rebellis

Örökmozgó

jókora célsomaggal a hónom alatt
indulok fölkeresni a Találmányi Hivatalt
hatvan esztendőm simán elszaladt
de még sose kerestem föl a Találmányi Hivatalt

sose késő biztatom magam és kérdelek ott meg itt
merre vegyem az irányt mindenki bátorít
csak balra tessék aztán meg jobbra a harmadik
utca ott egy udvaron át egy fal részén átbújik

majd öt betonoszlopot számol meg nem négyet
nem is hatot ott előre megy ez a lényeg
és ahol az ablakokban oly derűsek a fények
akkor már közel járok és biztos odaérek

jókora célsomaggal így hát felkerekedtem
a Találmányi Hivatalt ezennel célba vettem
csak mentem mentem szomjaztam és nem ettem
csomag a hónom alatt a hunyó nap megettem

nem mondom el mely kalandos utam volt
és a csomaggal közben mennyi baj volt
elértem végre a hivatali ajtót
ahol egy derék major domus parkolt

kifaggatott hogy mely járatban lennék
és hogy ki küldött kihez igyekeznék
mihez kívánjon sikert jószerencsét
szeretem-e a borsót meg a lencsét

válaszom csöppet se volt tétova
a Főnökhöz igyekszem s azért épp oda
mert ebben a pakkban van a Lényeg
amire aztán rájön a Védjegy

aztán egyszer csak ott állok balgán
a jólfésült hivatalvezető balján
aki a Főnökhöz diszkrétan bevezet
elrebeci közben a nevemet

a Főnök felnéz és én akkor látom
hogy ő a gyermekkori jó barátom
és ő is megismer és nagy a vigasság
begyűl az egész hivatali tagság

pezsgő kerül és a dugók kilőnek
a célsomaggal soká bíbelődnek
lefejtik bontják és mindenki nézi
milyen szerkentyűt hozott ez a „krézi”

mondom hogy örökmozgó nem várt meglepetés
az arcokra fagy a kaján nevetés
s azóta is csak figyelik igazat szoltam?
a masina jár meg nem áll jól van

Tükörterem

játékhajót hajtogatok és játékreplőt
játszom a nyugodt bölcset s a játékos szülőt
játszom hogy élünk s nem is rosszul talán
játszottam azt is hogy lógok egy szikla falán
majd játszom a nyeglét ki mindent hall és lát
játékaim megtöltenének egy egész bazárt
még akkor is ott is játszótársakat keresnék
ha a sírkövön rég megkopott a festék
világom lelkem ne komolykodj de neved hahotázzál
akkor is ha elgyötörtek vagy ha csúnyán eláztál
játsszuk hogy mindjárt fellibbenünk szél hátán elterülve
kerülgetjük a fák hegyét a tornyokat is messze kerülve
és akkor hirtelen egy roppant tükörteremben
leszállnánk mint egy hófehely annál is szelídebben
s meglátnánk magunk sokszorozva libegni a tükörragyogásban
míg bolondozva el nem olvadunk játékos elmúlásban

Víz partján

víz partján ülve némán
ha senki se vár énrám
mi leúszik hát elmegy
új és újabb vizekhez

én csak ülök a parton
kotta a kottatartón
kelepce a veremben
holt kép cifra keretben

víz partján idő gázol
arcomra jelet mázol
s amerre elmegy végig
lába sok sebből vérzik

hívnám hogy üljön veszteg
búcsút int feje reszket
hosszan nézek utána
kővé homokká mállva

A falon túl

a falon túl bármi megeshet
tetején beteg macska reszket
nincs kedve mászni lépegetni
elveszett párját megkeresni

fentről nyivákol öntudatlan
minden elképzelt változatban
mélyen bűg majd magasba vált át
kín hallgatni a vernyogását

mit akar tőlem onnan fentről
mit tud ő az én életemről
soha nem látott én se láttam
ne is lássak macskát a házban

emiatt nyávog fülbemászón
hogymindjárt én is falra mászok?
szegény állat meg egyre reszket
a falon túl bármi megeshet

Csonkig hegyeztem...

csonkig hegyeztem minden ceruzámat
nap nap után mindig csak keveset faragva le belőle
csupa ceruzacsonk az életem
hányat eldobtam mégis itt vannak velem
tovább szolgálnak hűségesen
hányszor megcsaltam őket álnokul
tintákkal pasztás vegyszerekkel
kopogó írómasinákkal
éleseszű kompjúterekkel
csonkjaim hűsége tartós töretlen
várnak reám számkivetetten
dobozban fiók mélyén zsebemben
örök tanúim híveim
sok megkopott szerelmem
már csak ti maradtatok
kezemügyében
s írunk mint régen
meg-megállva eltűnődve
csonkok végét csókolgatva
festett fáját simogatva
araszolva csak előre
megugorva kőről kőre
egyre feljebb a tetőre
utam végén ti árva csonkok
odaátra is velem osontok?
tudom nem telik jobbra másra
kell a sok pénz az elmúlásra

Derékig kincsben

azt hiszem egyszer álmot láttam
amikor térdig narancsban álltam
s ha csak mozdultam is egyet
a halom egyre magasabb lett

honnan e tenger gyümölcs rejtély
ennyit sosem teremhet Erdély
mely kertből hullott és mely fáról
mibe a lábam belegázol

sehogy se térhetek ki előle
vastag lé freccsen ki belőle
mintha elfolyó vére volna
mondom a seb fölé hajolva

menekülnék de fog de nem hagy
békém nyugalmam végleg elhagy
állok fogolyként mintha bilincsben
derékig érő égi kincsben

Tótágas

minden mi törvény volt
most varázsszóra fejre állt
életemben
tótágast
állok magam is hogy
ne zavarjon ez a fordított
nézés
milyen természetes így
minden az agyban a vér
az egyensúlyozáshoz feszülő
izmok a fején átbukfencezett
logika a vers öntőformájából
ki-kicsapó életünk
a zsebemből szotyogó utolsó aprópénz
a jövő hiánya amitől néha üvölteni támad kedvem
glóriánk

Szólóban

ülök a zenekarban
jó kis csapat
állam alatt hegedű
kezemben feszes lószőrvonó
a levegőben fent
a jelre várva
egymásba boruló szétnyíló
összezsengő dallam kúszik
szívemig
hallgatom – hallgatok
néhány kipergő trilla az enyém
csattogó szólóban perceken át

vagyok a dallam
a zene dús szövetében
mélyre ágyazva
s előtte utána a türelmes némaság maga.

Nevetségesen kicsi hely

vonaton vagy tiszta szobában
kórházi liftben műtőasztalon ágyon
két lépéssel a tornác előtt
üzemi rendelőben
s ha úgy történik repülőben
útban két nagyváros között
mi megszületünk
s a ringó fekhely
ringató földdé tágul
leng a világ e roppant bölcső
zümögő zajjal bőg velünk
sustorog alattunk a szalma
leng a világ
valaki löki hátul

Búcsú a mai éjszakától

éjjel
az utolsó buszra várva
egy elhagyott focipálya
szélén
ahol a füvek tövét
most a hátraarcban kifényesedett
talpú bakancsok
tiporják
zsebemben a fogyó reménnyel
lesem a néptelen utca sötét
alagútját reggelre szóló
útlevéll

Négy ujjal a földbe

mintha az ujjaimat vágnák le
egyre másra valami
éles bárdal mely ki tudja
honnan került elő
melyik mészárosőke repedésében

szunnyadott vastag
sóréteg alatt már csak
nyolc csak hét csak
négy ujjal kapaszkodom
a földbe a csonkok
helyén lüktető
sebként egy-egy testvér barát emléke
vált színt sajogva
a szeszélyesen változó
időben

Árkos

ó ti éjféli kutyák
tavi békák baglyok denevérek
hajnali szarkák
szúnyogok
hogyan zajongtok és rajongtok
mellettetek a költő
hátán elnyúlva
szeppenten hallgat

Egy ispotály...

egy ispotályban elfekvő merengők
zászlót bontanak bevérzett zsebkendőt
és nézik nézik mintha csoda volna
urára bámul így a bamba szolga
kidülledt szemmel ótvaros kezével
sorsába markol s szájából az étel
a földre fordul majd onnan tovafreccsen
zászlónk lobog a kába szürkületben

Az este jön

az este jön és nincs menekvés
belanyhul a legjobb cselekvés
is hanyatt dől mind aki él
s holnapra újabb haladékat remél

úgyis megkapja nagylelkű aki fönt
soron kívül intézi e kérésözönt
és mindenkinek odaírhatja jóváhagyom
van aki túléli akit nem ütnek agyon

Viharfelhővel

viharfelhővel takaróztam
villámok röpködtek alólam

mintha villámlanom is nekem kéne
agyamból cikázik a fénye

harsoghatnék is ám ki hallja
aki tud iszkol jobbra-balra

harsog az öblös menny dörögve
fogságát nyögöm mindörökre

Fejhullatós

fejhullatós időkben
lelkemben úgy havaz
állunk a temetőben
felverte mind a gaz

lelkes világ ez itten
fejfáival izen
aki él teret hódít
szárazon és vízen

a föld alá heverni
nem kunszt de néha kell
állunk zizegő gaz közt
fejünk hullatva el

Egyetlen zuhanás

1
csak állni fenn a vártetőn
egy lépésre a semmitől
a rettenet kiül a hóra
várni az el nem hangzó szóra
mely megtaszít vagy visszatart
omlik a kő omlik a part

2

ha most minden ezután eltévelyedő
ember helyett vezekelni lehetne
ha a világnak elég volna egyetlen biztos
zuhanás egyetlen gyász egyetlen
könnycsepp a szemedben
egyetlen végzetes csók a földnek köveknek
arccal lefelé ölelésre
ficamodott karral

Kitalált ölelések

vajon az én apám mit érzett
míg nemzett egy-egy gyermeket
miként döntötte le anyámat
életre hívni engemet

a kéj vezette őket ágyba
vagy az öröklött mozdulat
hogy amíg egymást markolásszák
átmentik bennünk magukat

csattant-e csókjuk vagy a csöndtől
szívük fölött az éj megállt
levegő után tikkadozva
arcukba a vér visszaszállt

tudták talán hogy fényes percük
után fejfájós ébredés
nehézkes feltápáskodás jön
sírásba fúló nevetés

sárban tipródás éjszakázó
nyűgösség láz nyirkos magány
és mégis újra összebújnak
csak a reményük fogy talán

próbálom őket kitalálni
egymást ringatják érzem én
szerelmes dúlásuk ha fáj is
befejezetlen költemény

A bánya szája

házunk fölött egy agyagbánya szája
torkig belátni akkorára tátja
esőben sárga nyála lepatakzik
megomlik elfoly összeroskad habzik
ha tűz a nap minden ízében kiszárad
cserepes ajkai közt csak mélyül a vájat
úgy tűnik mintha mindegyre enni kérne
de mit kívánhat egy bánya ebédre
úgy fosztogatják nap- és csilleszámra
önmaga roskad önkéntes halálba
életet kér és nyel is olykor-olykor
majd végzetesen ránk zuhan mint a jobb kor

Mint aki búcsúzik

és sajnál mindent amit itthagyt
mindenkit akit nem lát majd
úgy simítok végig a dolgokon
az életemet övező látványon
hajzatokon arcéleken nyakhajlatokon
szökdelve emlékről emlékre
ahogy kőről kőre a patakon átal
félve nehogy az örvénybe csússzak
nehogy elmerüljek a mélyben a távozást
szabad akaratból magam kívánom megszabni
az utat az órát a percet
az útravaló batyu súlyát
a magammal lopott olthatatlan
életszerelmet...

Fifty-fifty

a fénybe léptem
árnyékos felem borzong belé
a többi lázban gyötrődik majd elég
fifty-fifty
állok félig éjfeketében
másik felem akár a szikrázó papír
még élek nem túl boldogan
olykor úgy érzem már halok

felejténém hámló sebem
amit véresre kaparok
mert ha egy ablak az éjszakára nyílik
a másik rőt fénybe borul
kétfelől kegyes árnyak támogatnak
szívem gyötörve álnokul

Ismételt tavasz

már szinte megpendült minden
a virágokat is kiültették
a melegházakból
valahol
a nagy tavakon túl
a gesztenyék kinyíltak
a bukdácsoló jégtáblák felszívódtak a ragyogásban
a rügyek ó a rügyek
mily bódultan feszültek
amikor visszatért a hó
az áprilisi tréfa uszályán
sorra dűnnyögte az orra elé
és hullt csak hullt
fehéren nedvesen varázslatokba zárva
fákra rügyekre az este
kintfelejtett babára kertiszékre
az ablakon hitetlenül kinyújtott
tenyeremre
hogya aztán újra olvadjon
cseperésszen
zsugorodjon napfénné váljon
kétszeres áron

Visszavonuló hófoltok

a világ északos árnyékos zugaiban
megrekedt a tél
a fák tövénél a rianásra váró jégtáblák hátán
kitartó hófoltok szégyenkeznek
öltének napról napra szennyesebb gúnyát
belesimulni ebbe a szürke
megérkezni sehogy se bíró tavaszba
ami elolvad ma azt visszalopja a holnapi holnaputáni

hóesés a cirógató simogatás után
a visszakézből kimért pofonok
szétzilálják a maradék reményt
megőszült pitypang magvas pelyheket
a sóhajos szelek
a hófoltok ma is visszavonultak
vízben ázik a fű a szörcsögő árok
a fák karcsú lába
de a belém költözött hidegség
újabb havakkal készül
üzenni

Milyen csapdákat...

cipőmből jókora szög bújt
elő, észrevétlen
le is üthetnek a sarkon
tán meg sem érzem
aki a világ összeillő kapcsait
igazítja, elaludhatott
egy percre –
hát nézzünk körül, mily csapdákat
állítunk egymásnak észrevétlen
sietős, szelíd mozdulatokkal
hová lett belőlünk a csöppnyi szemérem
közös vágyakról szónokolok,
sziszegve ellenáll a látvány,
közönyösen játszunk ki egymást
vigasztalan árnyékban nő a páfrány,
s az igyekvő növényt is főbesújtja
a pangó nap, ha úgy akarja –
simuló cipőmből szög bújt elő,
lábam döfködi apró fakardja

1971

Szédület

marx, engels, lenin
s a többi nagy gondolkodó
jócskán meglódították a világot
s most csak forog, forog, eszeveszetten,
egyensúlyát keresve,

az Egyenlítő szédül, a Sarkok fázósan lapulnak,
s a köztük húzódó földrészek
vére forrongva lüktet
megnyugszik-e végre?

Tapló és kova

háborúk
taplója
szikkad a kályhán,
romlik az alvóban a vér
kipirulva lesiklom lécem puha fáján
karcsú nyomom a hóban – szakadó kötél
hevítő bunda
hűvös visszájára fordul,
szelíd éjjeli tűz
fogát növesztve ég
s mind, ami érthető, csendes nyugalmat érlel,
vacogva ébred, mint a túrt cseléd.
csak a tapló
(a vén szalonnabőr)
kunkorodik sziszegve a kályhán
s valahol a kova is fickándozik
mint feszülő, beteg ér apám szíve táján

Míg az asztalt...

Már búcsúzik a lélek innen,
furcsa, vidám a rádió.
Valószínűtlen szép tavaszi nap lett,
fiam simulva dörgölőzik,
zakatoló kerekek
vágatnak koponyámban.

Már hagyom, elsíratom ezt a földet,
sara még a cipőmön szárad,
s vonat tekergő fütytyét hallani
most nekem jelzett, aztán Apahidának.

Szemetet kotornak zsák telik
háziasszonyok csoszognak a lépcsőn le-fel
Gianni Morandi tudja jól
egy panelháznak énekel,

mit tudom én,
míg az asztalt terítem
hová jutok
már búcsúzik a lélek innen...

Fönnakad rajtunk

Nyelvtörő sandák ülnek fölöttünk
övék a legjobb hely
honnán a legkisebb intés
orrvakaró mozdulat is – parancs

Páholyukat a csönd kerülgeti
és végeérhetetlen, súlytalan szavak
körtánca óvja lelkük
az ellágyulástól

Mikor a színpadon a hős kardjába dől
elméláznak a sors kimért kegyén
és fészkelődve elmondják nekünk
hogyan mit éreznek ők ha nem éreznek semmit

A karzatokról egy-egy vad rikoltás
nyersebb kiszólás bántja a fülük
s míg ízlelgetik mit mondott a postás
a gyanakvás mint szállongó ökörnyál

fönnakad rajtunk
és semmi nem segít

Sziget

dadogó hullámok öveznek
bo-bo-bo-borús a fák fölötti ég
kinek van lelke nálam kiszállni,
ki akar rajtam élni még

a parti fű közt sok apró üzenet loccsan
fe-fe-fe-fehér hajók
szél simít, robogva átsivít rajtam
vonító hangja csupa bók

je-je-je-jelezzed körülöttem
a leszakadt elkopott zátonyokat
hullám ha felelget dadogó
szívébe zárja a sorsotokat
1971

Egy hang a küszöbről

ki a következő
harsogja egy hang a küszöbről
mintha azt mondaná
fürgébben fürgébben
bezzeg máskor a sebésznél az ügyvédnél
a tejsorban az életben
úgy tolongtok
mindenki előre könyökölné
most miért szeppentetek meg
hékáim itt is
csak szépen rendre még egyszer
kérdem
ki a következő

Hegedűmet hallom...

egykori hegedűmet hallom
kinek a kezén nyöszörög?
nem gyantázott az istenadta
minden húr csikorog zörög

miért is tettem le vonóját
tenyérbe simuló nyakát
hány kéz nyaggatta már azóta
szutyokkal lepett dobozát

míg enyém volt a zene szárnyalt
bennem de néki nem jutott
csak a sok-sok kényszerű nyüvés
kottához láncolt ritmusok

s hogy ma is nyúzzák s túri békén
csoda hogy nem rokkant belé
hallom ahogy felsír rekedten
miért nem lett egy istené

Indulás előtt

vonat az állomáson
lám lám betolat

szabadul mindjárt a lépcső
s te felrakod a cókódokat

szoknyád meglendül
feszülő lábad fölött

utadat jól bemérték
víg vasúti mérnökök

órákra nézünk
öt perc és elrobog a vagon

hiába szólnék
hát ülünk hallgatagon

Üres szék

egy percre borbélynak álmodom magamat
előttem pamacs pacsuli olló beretvakés
állok egy csöppnyi műhely odújában
borbélyához ez talán mind kevés

az üres szék fölött kerge légy kering
betéved-e még ide valaki
úgy fojtogat a páni félelem
világ végéig itt fogok állani

törülközővel tettekre készen
nyírást vagy beretválást ha kér
valamely őszám erre járva
cégérem látva – ha betér

Kergetőzés

kergetek egy káposztalepkét
nyúlok utána ámde ellibeg
ravaszul kicselezget engem
kedvemet keseríti meg

a kert mélyén loholva bokron át
űzöm a zsákmányt mintha ő
lenne a világ legszebb álma
makacsul vágyott tiszta nő

a harci kedvem olthatatlan
van még szabad tér s tán remény
míg csalogat e fránya jószág
csapongó szárnyú tünemény

A szökevény

(1. Elszököm tőled)

éjjel valahányszor miként az óra kattan
szemem sötétbe fúr álmom távolra pattan
minden nesz alszik csak az éjszaka éber
fölénk hajol kíváncsi fekete üstökével
beléfogózom érzem enyém lenne ha szólnék
pedig legszívesebben most feléd araszolnék
de te az ájulásig az álom rabja vagy már
nekem meg menni kell mert őszt mutat a naptár
oly szívesen időznék itt a táborban véled
eszem meg egyre korhol ugyan minek henyélek?
kicsusszanok a zsákból s míg elszorul a torkom
mellőled lábujjhegyen cókmókomat kihordom
aludj aludj hát útra többé már nem gyötörlek
amennyi hátravan még nekivágok a ködnek
tán egy-két nap tán száz is
de ülni nem tudok
ne félj a ház megóv majd amíg hazajutok

(2. Már a sasokkal)

úgy fogy a táv oly tetszetős ütemben
mint hogyha tánchoz szólna a zene
pedig csak szél vonít a hegygerincek élén
dühöng a csúcs magányos szelleme

eszembe jutnak az utat taposva
múltam hajóján elúszott szép napok
mikor elvadult farkasként loholtam
s nem hittem volna hogy véges vagyok

vajon mit érzel mit gondolsz ma rólam
hűlt helyemet ha egyszer fölfeded
csak nézel kábán magad elé szorongva
magammal loptam minden kedvedet

szólnál utánam bár minden hiába
míg hangodat cibálja fergeteg –
ha egy-egy foszlány el is érne lágyan
én már a sasokkal beszélgetek

(3. Nélküled minden egyszerű)
nélküled minden egyszerű
mint az egyhúrú hegedű

mit bánom én hová jutok
megyek botorkálok futok

nem bénít kétely nincs szeszély
nem fenyegethet más veszély

csak ami így-úgy megtalál
nélküled is a hű halál

(4. Akár a gép mely működik)
szívembe fészkelted magad
mint egy koloncot hordalak

visszafogod a léptemet
nem találom a kedvemet

akár a gép mely működik
de prüszköl és hogy küszködik

mibe sodortál mily szenvedés
vár rám míg visszatérek és

ölellek ahogy még soha
az voltam végig ostoba

nélküled minden céltalan
még akkor is ha célja van

(5. Oly tisztán látszik)

felszállt a köd

a nap mint egy óriás szem ragyog

oly tisztán látszik minden

ittthon vagyok

a tábor körül forogtam körbe körbe

míg azt hittem ki tudja merre járok

ugyanazok a kövek letiport füvek

ugyanazok az ájult virágok

jönnek elé

ez itt a ház ugyanolyan

mint szökésem reggelén

duzzadt arcodra az álom ráfeszül

míg megcsókollak én

csatakosan fázva de boldogan

a zsák mélyén hozzád jutok

s te nem érted minek ez a sietség

nem tudod amit én tudok

mit se szólok ma a szökésről

talán igaz se volt

táguló szemed íriszéből

a vágy kihajolt

ringatjuk egymást szótlanul

míg gyerekké nem leszünk

s borsószemnyivé zsugorodva

a zsákban elveszünk...

Csöndfűrészené: Álmodott versek (2006)

E kötet versei álomban, félálomban, illetve éberén készültek, túlnyomórészt éjszaka, amikor az őket életre hívó álombeli motívum vagy véletlenszerűen felbukkanó személy tudatom mélyéről hirtelen felbukkant.

Kötetbe gyűjtve álmodott verseimet, a számvetésnek egy olyan pillanata rajzolódik ki előttem, amikor nevükön nevezem mindazokat, akik életemben valamilyen formában meghatározó szerepet játszottak, akár csak úgy is, hogy ismerhettem, tiszteltem őket. Úgy érzem, itt vannak velem: nyugalmas nyugtalanságom részesei, kiváltói és elűzői, külön-külön és egyszemélyben is, akár a csönd, mely sokszor oly nyomasztó, hogy a néma is megszólalna tőle...

Álmomban verset

álmomban verset írtam jó nekem
nappal nem kell időmet töltenem
csakhogymiként az álombeli táj
minden csupa ziláltság dúlt homály
üres talmi már-már megfoghatatlan
a verssorok elúsznak mihelyt szemem kipattan
még egy-egy foszlány halk visszhangja verdes
már érthetetlen minden ámde kedves
mint valaki mosolya emléke senki se tudja honnan
majd összezárul minden s csak állok a vadonban
nem ér el már ide se fény se út se érdem
lelkemben izzik makacs valód mint két szem

Nemere

Nagy P. Zoltánnak

Besárgult berozsdált körben az ojtozi szoros
mint egy kenetlen ajtópánt mint egy túlkoros
ember térde könyöke csuklója minden izma
kínos vigyornál többre e ködben nem telik ma
és hull a lomb és zúg aminek zúgnia kell mert itt nyomul át
a Kárpátokon a Nemere s nem adja meg magát
kancsukája itt ostorozza arcunk s cserdít szívünkre
kelet parancsát hozva hogy a fegyvert azonnal tegyük le
de már elkésett oly rejtve minden ezen a tájon

csak szél rikoltoz fülemben s a mélyben mint a bársony
lelkünk lapul ott avarban kőágyán meredten
bámulja az ojtozi eget mely rádölné s visszaretten
várja a becsapódó zuhanást az omlást de semmi se moccan
csak a hó csak a fagy jön loppal visszafogottan
a szél hónalja alatt derűsen mintha magának dalolva
majd jégverembe terel s hosszan ránk települ ez a dolga

A köd mint a tér

a köd mint a tér mely rám telepszik és kitölt
a köd a szememen a hálóg és alattam a föld
a köd mint meleg szavaid nyirkos hűlő párája
utánam nyúl a szél felém bodorítja lelkemet sajgón átjárja
borzongok mintha láztól keserűségtől magamtól és a köd benyel
némán tikácsol tőlem de aztán alattomosan rám lehel
megpörget bennem téged örvény rózsája a vinnyogó kutyakölyköt
mielőtt magába szívna örökre valami sosem látott ősköd
a sűrű semmi közepén tündöklő forrongó tomboló minden
mindenhatóbb mert nem bocsát meg akár az irgalmas isten
a köd mint tóduló eső szél hó jégzilánk felhő homok
szisszenő jaj fogcsikorgás összeszoruló felhörgő torok
illatorgia fagyventillátor kályharomboló szélvész
dúdoló pusztulás tífuszos csók s én mint egy bomlott révész
eveznék ide-oda lelkem partjai közt kiáltva
torkomra ködvatta kerül még egy szó s megfulladok hiába
a köd mint a sorsom álnok barát ki befogad eltűr becéz
s míg lassan fojtogatón beburkol sunyin a szemembe néz

Egy szarka benéz...

Krebsz Jánosnak

egy szarka benéz az ablakon
minden este és minden reggel
és nappal sincs szabad pillanatom

ellenőrzi hogy helyemen vagyok
hányszor állok fel munka közben
kitárom-e az ablakot

mit hagyok szanaszét a szobában
ég-e s nem fölösen a villany
megmostam-e este a lábam

kíváncsi nagyon a szememre
lekoppant vagy nyitva-e még
tollat vagy kést vettem a kezembe

figyeli életem csillogását
hogyan csaphatna le rám
miközben fújom a kását

azt hiszem mindig ott lépkedett
egy ugrásnyira az ágakon
de most a fa levetkezett

s a rejtekhely odalett tavaszig
szegény szarka ideges de azért
nem hátrál csak sunyít

annyiszor lestek már életemre
csupasz ágakról lomb közül
hogyan csak visszaálmodom egyre

Sütkérező holtak

Ferencz Imrének

köd volt tejes homály még mikor a temető kapuján beléptem
haldokló füvek hegyén a könnyek eláztatták a térdem
míg odagázoltam a sírhoz hol anyám apám nyugosznak
mint parton heverő napozók sír sír mellett mélyükön holtak
hallgatják lépteim dübbenését míg a déli csöndre vágynak
mikor az élők otthon ülnek tányérjukra hajolva szürcsölnek rágnak
kijár itt is az ebédszünet mialatt a feltámadást gyakorolják
ki tudja mikor harsan fel ama kürt s a legenda mikor lesz valóság
s bár csontok ők s jórészt már nem is épek még remélik
hogyan a nagy névsorolvasást ha szétmállva is de megérik
én meg e csöndidőt semmibe véve járkálok köztük kábán
mintha lennének fegyvertelen őrszemük mindig a vártán
pedig csak szüleim sírjára ültem gyertyát virágot hoztam
kifakult nevüket olvasgattam majd kissé napoztam
mert felszállt a köd s ránk zúdult a dél ragyogása
párállt a sok sírdomb a túlvilág földi mása
repedező hantok hullámozottak enyhén betonfedők remegtek
éledezett a temető s a sírokból kikecmeregtek
egymás után ki lassan ki kapkodva egyetlen fürge mozdulattal

a fényre vágyó ősök apám csöndben marasztal
anyámnak nyújtva vézna karját kikapaszkodni segíti
a sír köperemére a langy melege tűző nap hevíti
arcukat miről a hús bőr minden már rég lefoszlott
ruhájuk sincs itt mindenki oly kifosztott
de csöndesen tűr egy panaszszót se ejt s csak néznek
maguk elé lesütött szemmel azt hiszem kissé félnek
tőlem élőtől hiszen útjaink régen elváltak
amikor elsirattuk őket s miként a hullákat
szokás földbe hantoltuk trágyázzák e világot
még egy kicsit s ők nem tiltakoztak de látszott
nem szívesen távoznak mereven súlyosan kinyúltak
makacsul hunyt szemmel sírjukba hulltak
mint aki alázattal megteszi amit kimérnek rája
mélyen hallgat bár nem-et csücsörítene szája
most odalent nem maradt senki tán egy-két lusta
kik tudva tudják hogy messze még a mustra
s a naptól immár semmit nem remélnek
igaza volt a kint napozók félnek
hogy bőjtje lesz még e kétlaki világnak
ahogy most megmelegednek csontjaik később méginkább fáznak
s mert mi sem változott idefenn gond felhője telepszik
rájuk mivégett éltek vagy haltak az ember miért cselekszik
csakhogyan kibújjon mint a rügy s végezze hullt levélként?
s ami e kettő közé szorul fogadja el isteni kegyként?
mit ér az élő hisz úgyis halott lesz belőle?
s a halott mire jut ha napozni kiül az őszbe?
kuporogtunk ott zsongító csöndben ki-ki magában
a boldogság csöppnyi illanó pillanatában
feloldódva egyetlen hatalmas fényképre kerülve
élő a holttal derűsen elvegyülve
lelkesen apám karjához értem döbbenet összezerzett
mit sem törődve véle boldogan ránevettem
de anyám csontujját voltnincs ajkára tette
csendre intett s apámat visszavezette
le a mélybe ahonnan jöttek hol senki sem remél de nem is békül
csak egy kis napfényt gyűjt téli eleségül

Álomhajóm

Bálint Dénesnek és Évának, Győrbe

Tengerem elringat minden este
Csak végig kell dőlnöm az ágyon

Ez a nap is a kedvem kereste
S eljött mosolygó követe az álom

Máris hajózom sodor a hullám
Kifelé hol nyoma sincs már a partnak
S én hagyom a kormányt csapkodni lustán
Ahogy az ember fejjel megy a falnak

Eddig minden utamról visszatértem
Az áramlatok kedveztek nekem
Még élek pedig az élet nem érdem
Akár a hűség vagy a szerelem

Mint bomlott szelek vitorlámba kaptak
S megtáncoltattak éjszakákon át
Hajóm bukdácsolt s rendre kikerülte
Szeszélyes útjaim megannyi zátonyát

Az ébrenlét partjára számkivetve
Aprádonként kitelnek napjaim
Míg éjszakánként a habokra szállok
Életem nyikorgó szükségágyain

Légi keringő

Dr. Veress Albertnek és Évának

A hegycsúcson hol orromból kibuggyan a vér
S mint gyógyszeradag a levegő ritka és kimért

Boldog vagyok nincs feljebb megpihenhetek
Már csak lejutni kell de többé már nem sietek

Elértem mindent mi oda űzve fokról fokra kihajtott
Érzem a szélörvényt lesodorna de még kitartok

Elhullhatnak fogaim beleöszülök-örülök is tán
Megkapaszkodva ezen a szörnyű hintán

Mely feldobálna s mindjárt a mélybe taszítna
Szájával egyszer jeget fúj aztán tüzet szítna

Miért szakítna ketté minket a vágy s a kényszer
Ha egyik jobbra fordul a másik balra tér el

szédülten pörgök-forgok e huzatos teremben
légi keringőt járok lustán kényszeredetten

mint jófiú kit örök túsul ejtett az illem
nem leli helyét és el se vágyik innen

Valami megártott

Oláh Istvánnak

Egy macska ül az ágyamon
Bár nincs is macskám hisz egér vagyok
Azt hiszem valami nagyon megártott
Padlóra hintett mérgezett magok

S most látomás gyötör a frász kerülget
Szabályosan remegek belé
Azt lesem merre meneküljek
A döntés immár istené

Lesz ami lesz perelni nem fogok már
Ha körmök közt végzem hát úgy legyen
A macska gunnyaszt nagy kedve sincs tán
Eljátszadozni énvelem

Úgy nézzük egymást naphosszat némán
Mintha életünk múlna tőle
Nem pislog nem mozdítja a farkát
Fel se borzolódik a szőre

Ugrásra rest laza az izma
Már-már kérdené mi dolga itt
Miért kell minékünk elszenvedni
A lesbenállás kínjait

Ha szabadulás a legfőbb gondunk
Ő jobbra futna én balra mennék
S valami ősi kényszer folytán
Mégis azt lessük vajon mi lesz még

Mezítláb kószálok

Ilia Mihálynak, Szögedre

Mezítláb kószálok az utcán sárban hóban
S bár volt cipőm fogalmam sincsen hol van

Csak annyit tudok menni kell mert talpamra ég
Ha megállok az útra fagyott durva jég

Senki se szól rám nem szid nem pöröl
A világ lassan nyakig latyakba dől

S vele süllyedek mindjárt magam is
Felemelt fővel büszkén egy hamis

Eszménytől megszédítve hogy rossz után csak jó jöhet
Csakhogy e képlet nem jön be senkinek

Már ruháim is lógnak szutykos cafatban
S mi vétkem volt most csőstől visszakaptam

Felébrednék de oly súlyos az álom
Hogy a kivezető utat nem találom

Nincs már se utca se város se cél ami vezessen
Vonszolom magam erőltetett menetben

Mindig eljön

a bizonyság lesz minden álom lelke
bármibe botlasz eljön az ébredés
a reggel szeme rányílik a tájra
s a lövést követi a dörrenés

aminek eleje van egyszer végébe fordul
ősz esőből így lesz éji hó
ne félj egy zord és csattanós pofontól
a fáról mindig lehull a dió

hallom a szívem lomha galoppját
még bírja a vég nélküli ütemet
s minél később fújja meg riadóját
annál jobban féltem az életemet

ébren vagyok s valami huncut álom
hullámai sodornak most feléd
reménykedem s tán ez lesz a halálom
mely vakon szolgál mint egy hű cseléd

Fehér zászló

Burján Emilnek

csupa öröm és lebegés
az éjszakai heverés
lehetne fájó intelem
elfúló hangom keresem
belémszoruló jajszava
elmondhatatlan ballada
kenyeret törnék ág ropog
lábam avarban tántorog
s a fák bordái közt a hold
hideglelősen rámrikolt
foglyul ejtett egy vert sereg
tehetetlenül ténfereg
fehér zászlóját lengeti
jót hugyozni tódulna ki

Ébresztő

Andrassew Ivánnak, Budapestre

Azt álmodtam hogy nem tudok aludni
Kerül az álom makacsul
Mint akit elhagyott a szerencse
S nem jut neki egy ártatlan csók
Se egy pohár víz se pár kanál lencse

A fetrengés volt mentsváram s a hajnal
Sehogy se jött el pedig
A várakozás túllépett minden határt
Mire elszenderedtem volna
Egy szomszéd valamit bőszen kalapált

Aludni kell de ha kínoz a bánat
Míg felébrednél úgy se
Alszol el s akkor minden hiába

Köthetsz szemedre sötét kendőt
Beleköthetsz az élő fába

És mégis alszom fújom hisz megfőtt a kása
Kóstoljuk meg talán
A következő percben lehet vályúba öntik
Jéghideg lakat füléhez ér a szám
S csak szálldosok egész lenttől a föntig

Zúzmaradíszesen

Nagy Jóskának, Budapestre

Reccsen az éjjel a csíki fagyban
Amelyhez immár odafigytem
S lépteimtől zsémbel az utca
Itt egy csuszamló árny ott egy hóbucka

Mélylégző tisztaság hasít a tüdőmbe
Fagyos kutyaszart hányadékot tár előmbe
Oly steril e világ szennyes lázálma
Tetőről lecsüngő jégcsapokká válva

Előbb a gyomrom hül ki majd a vesém
Lábam s kezem már-már nem is enyém
Csak az ész lángja szisszen a kucsma alatt
Makacsul virraszt a hűvös gondolat

Zúzmaradíszesen szottyan a szó
Trombita torkára forrt induló
Harsan fel fájón mint trágyásszekér
Tengelyén a kerékagy sírása elér

Buzog a víz a tej a vér

Gál Éva Emesének

Egy forrás tör fel a vízsugár
Fehérül vastagul már freccsen és csobog
Hol az edényem hol a sajtár
Mire meglelem már csak vér buzog

A földből egy fücsomó alól valaki
Ott lapul a mélyben s pumpálja egyre fölfelé

A kiapadhatatlan életet
Mely úgy tűnik mindenkié

Hiába mented a vér rendre megalvad
Csomósodik s buzgalma már-már cserbehagy
Ahogy az emlő sem csurran többé érted
S a vízsugár lassan jégcsapba fagy

Még csordogál de már halál
Szivárog vékonyan a megsebzett föld bimbóiból
Se színe se szaga de már víz sem
Lelkem szikkadó nyírka álmom mely haldokol

Dumaparti

Balla D. Károlynak, Ungvárra

Valahol egy dunaparti
Asztalnál a dumaparti
Arról szól hogy ki a magyar
S kié lesz a Duna-kanyar
Ha majd egymást szégyenszemre
visszaküldjük Nárittyenbe
S ittmarad e táj kifosztva
Hullt levélen deres rozsdá
Faszulunk és megfeszülünk
Nő az orrunk és a fülünk
Pedig most hallgatni kéne
Fogózni egy szomszéd kézbe'
Itt vagyunk ezért maradtunk
Pedig mennyiszer kikaptunk
S győzni csakis egymás ellen
Mindent lefitymáló szellem
Tépi száját egyre hallom
Ide veled ősi kardom
Belémszúrja meg sem érzem
Rossz álom volt mégis vérzem

Vetkőzik a csend

Rusev Mihálynak és Jolinak

Éjfél után mikor a csönd is vetkőzni kezd
Előbb csak az ingét veti le neszezeve lágyan

Ne sértse fülünket első álmunkból föl ne riasszon
Mily könnyű keze van ájultan motoz gondolataim redői közt

Elsiklik köztük surranó árnyék belesápadok
Közben a szívemre kúszik ringatja magát
Játékos majom egy ütemre simul belém
Leteper nyöszörögve megadom magam dub-dub vergődik szabadulna

A szív megfeszül makrancos állat de mindjárt el is ernyed
Lüktető vérembe menti át magát s úgy alszik el
Bennem mint szélgyámbásza gyufaláng
Mint a menny morajló békülése a menekülő viharban

Fagyroppanás

Vonatsikoly fagyroppanás
Hasít az éjszakába vagy valami más
Titokzatos ki tudja mi
S akkor is fogom hallani
Mikor már jócskán túlleszek
Mindenen s unott váteszek
Bemondják hogy mindenki hallja
Hogy átértem a túlsó partra
Hol minden olyan akár egy álom
Amelynek kulcsát nem találom
De meglehet tán kulcsa sincsen
Bevérzett rozsa a kilincsen
Fagyroppanás vonatsikoly
Nyomában lelkem kóborol

Huzatos éden

Mindig ott lenni ahol nincs már remény
Hol félbe marad ez a költemény
Mert rájövök hogy a díszletek ledőltek
Mikor a fagyos tenyerek összeverődtek
És zúg a taps és hevül aki bírja
Ha van elég plajbásza és papírja
Ez a világ egy hosszú-hosszú kérvény
Melyben térdre hullva kegyelmetek kérném
El sem olvassa senki de megígéri fennen
Hogy minden jó lesz ideje hazamennem

Ott vár reám akár egy rossz mesében
A huzatos a kilakoltatott éden

Mámorország bugyraiban

Botár Lászlónak

Eltűnt egy költő keresik kutatják
Nyoma nincs verseiben talán
Még utolérhető de a tegnapi azelőtti
Sorokból már kiveszett a hely s az idő
Egysége ő meg céltalan csatangol
Mámorország bugyraiban tövistől bogáncsig
Lüktető szikkadó aggyal mint kire rátelepedett
Az ihlet görcse és szítja szorítja
De már nincs kit mert nincs kivel
Pokolra menni ez maga a kénköves vezeklés
A tűz ölén 1200 C árnyékában
Vonaglik porlik a rímtelen vég kiégett fövényén

A közel egyre távolabb

Gergely Tamásnak, Stockholmba

Éjféli órán szitáló lágy korom
Borít be mindent mint egykor az öröm
Mikor magától megnyílt börtönöm
És felkúsztam az omló várfalon

S azóta ott ülök lábam a mélybe lóg
Szédülök minden erőm elhagyott
Homok hull malter omlik meg se hall
A közel egyre távolabb s a baj

Se jár magára úgy lóg fölöttem ő
Mintha mentségem lenne ámde kő
Zuhan le vijjogó kemény robajjal
És így ér el a ránk taszított hajnal

Csöndfűrészen zenéje

Hörgő varangyként töltöttem az éjjelt
Fel-felriadva két ájulás között
Arra hogy valaki iszonyúan horkol
Álmomban egy rejtett sarokban

S mert észrevettem mindig abbahagyja
Szégyenében hogy kiadta magát
Előttem gurgulázó bátorság enyém
Ha más is hallja kushad meglapul
Halált erőltet rám míg odabent
Szétfeszíteni készül az élet a horkolás
Mord indulója a csöndfűrészt zenéje
Nyikorog az álomdaráló szekere közel
A hajnal ajkamon a habzó tajték
Száras keserű úgy üzenek
Magamnak hogy itt vagyok el nem futottam
Alázatos sofőr várom az úti parancsot
Jó szóba tán csókba vegyítve mikor
Milyen a kedv a rám törő szeszély

Koldusébresztő

Szélteperre nyirkos órán
Kúszva kússz és mászva mássz
Siheder tapos kezedre
Nem reszket még de csupa ránc

Ilyen vénhedtnék sose láttad
Kié lehet töprengenél
De a szíved is belesajdul
Ahányszor rohamoz a szél

A kéz matat végzi a dolgát
Fogdos leltároz zsibbatag
Ágakba oltott mozdulattal
Csapkodja a nyirkos falat

Mögötte ott állsz nincs menekvés
Furcsa köhögés fojtogat
Szétvetett lábbal fölkeres még
Egy-két pajzánabb gondolat

S mindjárt a közepébe vágnék
Zsigerem mélyén kéj buzog
De fúj a szél foszlik a látvány
Ébredeznek a koldusok

Középen állva

Ady Andrásnak

Ott folytatom hol a tegnap abbahagytam és
Dolgomat végezni fölébredtem nem kevés
Időre sóhajtva mintha vízből menteném magam
Hozzátok igazítva csekély türelmem és agyam
Maradék cikkánását még fognak az elnyűtt fékek
Felszikkáznak a gyújtógyertyák s máris bölcseket beszélek
A hang enyém de mintha más ajkáról szólna
Kedvem fagyos és közben nyárról szól a nóta
Álmodni ébredést és ébren álmodozni
E kettővel iszonyú nehéz összeszokni
Míg a világ mindig a középen állva
Hallgatni is de ha muszáj hát kiabálva
Eloltott fények közt is égni hagyni a lángot
Mely minket éltet engem és a világot
Résnyire nyitva a koporsó fedelét ha már lecsukták
Csak lesni kifelé szomjasan az élők meg ne tudják

Két fedőlap között

A hatvan éves Tőzsér Józsefnek

Könyveket szülő sok delejes álom
Repdes fölöttünk fehér éjszakákon
S felizzanak a gyertyaláncokhoz érve
Dülöngő árnyakat vetítenek az égre
Elnézzük őket gubbasztva fázva tán
Tűnődve életünk egy-egy mondatán
Melyekből végül összeáll a leltár
Amit semmi pénzért meg nem tagadnál
Két fedőlap közé ékelve nézem
Mint gyűl a fény e bomlott hóesésben
Csattogó fagyban zúzmarában
Könyveim között jó világ van
Én óvom őket ők őriznek engem
Téglák falak egyetlen életemben
S kezeden könyvvel ha önmagadba révedsz
Veled vagyok s tán engem is megértesz

Bukott csillag

Eve Agnelnek, Marseille-be

A holdról ma csókok hullanak
Vörös szirmokként felparázslanak

Izzik az ég alja perzsszagot
Hordoz az éj bukott csillagot

Sodor karomba lágy fuvallat
Örömbe fúlón meg se hallak

Nézem ezt az égi sziporkát
Tikkadó hangon izgi nótát

Dalolnék s pecsételő ajkam
Maga az ütem és a dallam

A jaj a félsz a baj meg a fáj
Fogam vacog harapok kiabálj

Nyelvek harcában fuldokolva
Tapadok egy hulló szíromra
Csattan az ég a hold beintett
Szorítja sóvár szíveinket

Mákbuba

Kéken iramló kattogó sebesség
Fütyökbe szédült árva viadukt
Ablakot vág a táj felé a rozsdá
Az élet mint egy gyertya elaludt

Ritkás fogán át üzen a gereblye
Kaszafenéstől peng a délelőtt
A vízimalom elnyűtten fecsegne
Csűr oldalán a roham rég elült

Gallyak tövén táncol a fejszeél
Maganövesztő fán míg duzzad a göcsört
Anyaországot idéző szekér
Csurgóra jár mint lábrakelt idő

Boglya ölében béke tenyerén
Csapzott hajú verejtékes napok
A havas távol mégis oly közelben
Visszaszálló tűnt évek dallamok

Lengő füstök párák töprengenek
A hegy fölött hol a hűség lova
Fához kötve bóklászik úgy legel
Vonat kúszik a völgy mélyén tova

Mely csupa ránc s rajtuk a bánat
Gyalogösvényen oda-vissza jár
Nézem amint egy jó botot szorongat
Elvánszorog az őszi délután

Kézimunkába temetkezve némán
Anyóka néz hályogos fél szeme
Olykor egy vézna mákbubára téved
– egy csökkent álom zörgő szelleme

Téltávirat

Szakács Gyulának és Ildikónak

a füst zsinórja fel az égbe tart
finoman sodrott igyekvő és hideg
közel az élet de távol ám a part
szavak jege csörömpöl ugyan ki érti ezt

ajkamra fagy ma minden ellenkezés ima
pecsétté válik csilláma felragyog
dermedt lelkembe lopja metszett fényeit
talán még élek s talán még jelt kapok

távirat jön kapkodva bontom olvasom
JO ITT NALATOK MARADOK AMEDDIG CSAK LEHET
csak úgy dől belőle a döglesztő pára
dérmezbe bújtat minden kis életet

Förgeteg

Gagy Józsefnek

lefelé siklik szánom fürgeteg űzi de fönn
csapkodó ágak s rajtuk a levelek peremén a könny

kicsapódik mindjárt lepereg rámszűdul jól eláztat
nézem lavinás nappalom szűrt fényénél szigorú szádat
se hang se mosoly se bosszú vigyora nem feszíti
csak egy szó lepi meg remegőn s elcsücsöríti
szemed kifehérlík mintha bozót mélyén furcsán bevilágol
lelkembe megtalál lebénít izzik szinte lángol
s nyomában elborít a szörnyű sejtés hogy minden hiába
siklik a szán lefelé a fürgeteg szavaim tömdösi vissza a számba

Odaát / Dincolo

Dan Culcernek és magamnak

a város rám várt én belésszülettem
devenit-am și clujean și poet
de immár világpolgár lettem
ezit între cauză și effect

várom az álmaim halálát
am obosit să trag, o barcă pe uscat,
az idő kócos kopott szakállát
bombănind și mascat

bástyák tövén de jót hugyoztam
simțind că nu se mai poate
a málló köveket lelocsoltam
ocrotit de bezna din cetate

Hója felől vihar jött és a zápor
m-a alungat spre casă
menekülőben oly közel a távol
ca limba dată sau aleasă

megkóstolnánk e vélt kalácsot
de a fogaink jaj belevásnak
totuși mușcăm căci mai avem putere
kihunyó életünk még felviláglik
mixînd lucid reale și himere.

Napi éhem

Kristó Tibornak

a pékségben hová napi éhem vezetett
előttem néni állt mind csak állt majd elesett

kezében egynegyed még meleg kenyeret
szorongatott pedig már evett eleget
tátogott egyet-kettőt s valahogy vége lett
mentő is jött de már semmit sem tehetett
gyomrom bár remegett kértem egy kenyeret

valaki nagyon fent kuncogva nevetett

A fárosz fénye

Ádám Gyulának

Vékonyka jégen táncolni nem merek
Lábamon korcsolya s bevérző visszerek
Állok reám a tanácstalanság lombja hull
Megindulnék de fölreped a jég nagy álnokul
S kibuggyan acélos vére a sűrűsödő vizek árja
Buzogva lüktet a seb a fájdalomnak nincsen hazája
Se istene csak eleje s olykor a vég reménye
Úgy villan bennünk mint éjjelen a fárosz fénye
Feléje tartunk mágnesével vonz nincsen pardon
S állunk pőrén a világ előtt de már a túlsó parton

Egy hosszú-hosszú bélben

Ilonkának

egy hosszú-hosszú bélben rejtőzve mindahányan
mint hurkában a töltelék borsban és paprikában
érlelve egymást szorítva füledt testközelben
még átölellek ámde néked már a szemed se rebben
minden világos semmi új nincs a nap alatt
együtt vagyunk de az izgága gondolat
külön utakra téved és az összezártság csak látszat
ha én szólalok te beharapod a szádat
s hűvös didergető fény árad az áttetsző falakból
mint hajnali derengés én hortyogok te meg alszol
mélyen mintha ébren soha se lenne jó már
az ébredés lebunkóz pedig de boldog voltál
gyötrelmes éjszakák salakos vize áztat
minden irányból emlék szivárog az ébrenlét kifáraszt
belealudni az életbe akárha film peregne
s boldogan felriadni egy csodás szürkületre
amikor súlyosan ragyognak árnyékaik mélyén a tárgyak
és bárhova nyúlok mindenütt téged talállak

A folyosón a léptek üteme

Dr. Márton Attilának

a kórház fenn a dombon mintha vár
valaki engem mindennap odavár
s míg rendre felbuzog majd elcsorog a vér
az ember lassan baktatva felér

s az ágyakban elnyúló testekre talál
a folyosón peckesen sétál a halál
cipője szurokfekete a köpenye fehér
olykor nyoma vész de makacsul visszatér

köszön tanácsokat ad együttérez velem
az életet dicséri mely csupa küzdelem
s barátkozunk elmeséli zaklatott életét
őt is anya szülte de korán elvetélt

nem tudom már kit szánjak őt-e avagy magam
az este ránktelepszik az ablak nyitva van
a folyosón a léptek üteme lankadatlan
mintha szívem dobogna a tűnő alkonyatban

Térképolfvasás

Ilonkának

arcod térképét olvasom hosszú órákon át
követve a bajok útját a sok-sok vízmofást
ráncokba fagyva ott folydogálnak a bánat patakjai
arcodon s itt-ott a régmúlt öröm rejtett tisztásai
állad alatt ahol a csókrok emléke tűnik át
meg-meglendölve mint a szél láthatatlan bajuszkád
nádásában ajkad barlangja reszketve megomlott
visszhangja tovatűnt súlyos nyögésekbe oltott
jeleket küld a mélyből hajad bozótja felszikkázik a sötétben
meredten sustorog égnek áll sóhajod meggyötörtén
az elkínzott földé betérített a szállongó reménytelenség
hamuja ránk dobva simulékony szomorú palástját
nézem az élet suhanó árnyait életünk földi mását
mezőink fölött felhők alatt gunnyasztva elmenőben
örizlek drága térkép már nem szakadhat sz ki belőlem

Minden óra megállt

Ilonkának

nem perelek már senkivel
várok hogy ami kell megessen

a törtétekért senki nem okolható
találkoztunk egyszer mi ketten

és nem találtunk szebbet-jobbat magunknál
hívtalak s gyanútlanul jöttél

elhitted hogy mindenhatód leszek
s a szavaimban megfürödtél

ínyemre volt a póz ostoba uraságok
éreznek így ha udvarolnak nekik

már föl sem ismerném azt a világot
melynek eszménye még ma is hevít

arcomról a máz – rossz foncsor – lekopott
s te uram lettél mindenek felett

a szívem olykor félrekeopogott
nem tudni ki a számkivetett

minden óra megállt az élet
szívesen levetné kényszerzubbonyát

vajon le tudom kenyerezni
a lopakodó ránc leső halált?

Bozóttűz

Hegedűs Zsoltnak, Stockholmba

bozóttűz őrzi az éjszakát
két cigányszekér táboroz
a városszéli füzes mentén
mellettük országút poroz

a kukák ilyenkor már pihennek
kutyáké mind a maradék
csupa krumplihéj ez az élet
fagyos puliszka hányadék

reggeltől estig tart ez a leltár
az ember mindent megtalál
marad az éjjeli szabadság
amikor szunnyad a halál

és alszik minden kóró fűszál
fagyos göröngy lószar s a ló
fásultan bóklász csupa ótvar
az éjjel fémes csillogó

miként a kukák pléhezüstje
és az aranyfogak a szájban
álomba ájult révületben
mint bozóttűz az éjszakában

Örökkévaló perceink

mintha a feltámadás harsonája
búgna fülemben halkán a tavasz
szelekkel támad fuvolázik csapkod
tombolva bömböl majd elvonul
ez itt a rend a kiszámíthatatlanság
tobzódása túl-túl minden határon
de mélyen valahol az álom fővonalában
nyüszít a kutyakölyökké szublimált lélek
itt vagy mellettem percenként kitapintanalak
a látás nem elég a látvány csalóka
csak az érintés melege sugárzó üzenete
győz meg arról hogy még egy utolsó
reménykedő nekifeszüléssel
járni élni örvideni tanulhatunk
ez egyszer még megtartanak
örökkévaló perceink

Csattog az olló

Zsigmond Mártonnak

a fákat egyre csak nyesisik
mi lombot hajtott reggelig
annak ágán a metszőolló
csattanva vág sebet kibomló
barkáját veszti a fűz is

reményét a lány ha szűz is
de ez már csak legenda álom
kéj ringatózik minden ágyon
a makacs vágy hideglelősen
csupaszon jár vagy lepedősen
mire sóvárog megmutatja
lábunk közét míg átkutatja
beléremeg minden mi hajtás
csattog az olló boci pajtás

Menekül az isten

Mirk Lászlónak

Van pápa száll a füst fehéren
Róma fölött végtelen égen
Nincs több kétség a jelet megadták
Megnyugszik a nyáj lehiggad a papság

A csíki füstök is mennybe szállnak
Fohászkodva utat találnak
Oda hol a világ sora ma eldől
Elég volt minden küzdelemből

Jó lenne fehér füstté lenni
Odafent hittet megjelenni
S bevágódni mint szű a fába
Szél tombol szétfúj mindhiába

Mi füstté lett nyom nélkül oszlik
A beteg hold még felpiroslik
Van pápa de mi haszna itten
Füst hátán menekül az isten

Egy versem szertefoszlott

Ferenczes Istvánnak

egy versem szertefoszlott mint az álom
mint papundekli bőrönd ott túl a gáton
a vízbe hullva nem lett belőle vízihulla
volt nincs elillant nyoma vész csupa nulla
pedig mily büszke voltam a percre
mikor ujjam a végszót a gépbe verte
s míg lazán hátradőltem az éji lámpa égett

a képernyő hirtelen elalélt hófehér lett
csak néztem bambán nem hittem a szememnek
mit összehordtam nemrég soronként szerte pergett
egyetlen szó se jött át az úron támadt résen
csak egyet hajtogattam hogy nekem végem végem
pedig hát itt az új vers mely a régit kiváltja
bár ő csak kisebb testvér s azt kérdi hol a bátyja
hogy tűnhetett el nyomtalanul mint kutya az éjben
megzavarodva dúdoló röhögve talpig feketében

Petőfi utánérzés

mintha már éltem volna egyszer
és éppen itt
a lélekvándorlás klasszikus esete
lennék pedig csak annyi történt
hogy a föld kerek és úgy pörög
velünk hogy hol lent hol fent
örökké ott legyünk ahol
történik valami
tatár labanc sztyeppe lovas
hegyentúli pakulár kopogtat döngeti a kaput
vagy egyszerűen csak vágat
tájékozva megtiport
testemen által

Kottatartó

Kristó Róbertnek

huzatos égi hajóablakokból ontják a fényt s a meleget
s már-már nekem is jutna de hallom: kaptatok éppen eleget
s az ablakok retesze szívembe csattan akárha villám zengene
egyből megáll a fényzivárgás és megzárul minden zene
ki tartja odafent a kottát nyitja csukja az ablakot
ki edzi meg sorsunk rugóját ki zárja el a vízcsapot
a zűrzavarból nincs menekvés egymást tapossa mind ki él
kinek a kedve olthatatlan s többre vágyik a semminél
könyökök lábak tusázó harca úzi messzire a reményt
hogy mosolyogva befejezzem ezt a félnótás költeményt
melyhez a szavak csak úgy tolulnak már válogatni sincs erőm
közülük s hiába üzném őket mindegyik sunyin visszajön
s a hegyek ormán sorban ülve velük a tűnő hó üzen
hogy nélkülünk fog megsuvadni majd eltűnik a semmiben

Vasajtó

vasajtó előtt vaslapát
szoros nekem a fakabát
megérett már a tűzre

míg lépteimet számolom
és a világot fájlalom
bölcs jeleit betűzve

eljön az óra el a perc
mikor már hiába perelsz
a lapát eldől magától

vasajtó kongva rámszakad
szedném is nem is lábamat
menekülnék a lángtól

de nem lehet de nem szabad
ég veled világ ittmarad
ami megéghetetlen

belőlem néhány látomás
vakvágány vasútállomás
egy rozsdás drótkeretben

Ablaküveg

ablakom szennyes üvegén
játszadózó alkonyi fény
csóvákka! üzen elvakít
s szüli az este árnyait

az ablaktábla éjbe fül
orrom az üvegre lapul
a világ volt nincs elveszett
ma már hiába keresed

a sápadt hold olykor benéz
szemembe tűz gyöngén becéz
de végül magam maradok
vergődöm majd' megfulladok

felébrednék de nincs mire
fel is néznék de nincs kire
hegyekben járok mint a szél
mikor épp nem fúj elbeszél

Megtartó révület

Ferencz L. Imrének és Rózsikának

oly idegesen röpködök a hegy felé virággal
találkozni magammal vagy tán az elmúlással

fújtat a mellkasom oda föl már sose érek
annyi terhet aggattak rám a megvadult évek

lentről nézem a csúcsot sóvárgó szerelemmel
ritkán szeret így kopár sziklát a halandó ember

aki búcsúzni próbál de végül belefullad
szándékába míg árva könnyet se hullat

messzire néz fürkésző káprázó szeme révén
egy jobb világba melyet szokatlan élmény

derít fel vagy lesújt törvényes ütközetben
borulj keblemre szép vidék megtartó révületben

Csíki csönd

Szonda Szabolcsnak, Mezei Kingának

a csíki csönd besurran minden este
mint félénk sün a kerten átsirül
behúzódva a hamvas szürkületbe
mely ponyvaként a világra borul

a csíki csönd ma mindenkit lehallgat
vacogva érzem a néma fülelés
tikkadó szusszanását áruló fuvallat
lehel reám minden csak színlelés

a csíki csönd falat fúr mint az álom
pimaszul átjár bármely ablakon
nyakon csípném de sehol nem találom
reámegy rendre az egész életem

a csíki csönd gyöngéden lép szívemre
ha kedve szottyan csúful megtapos
hallgatásomat jócskán túlfizetve
egy látra szóló csekket töltöget

a csíki csönd felmordul reggelente
begyúlt motorral lelépni kényszerül
sebzett mosollyal visszaintegetve
ígéri: este kertünkbe sirül

Szálló széna

Szőcs Attilának

ledübörgött az est redőnye
de csak én hallom s alig-alig
menekülhettem ki előle
foglya ne legyek hajnalig
s most ébren kóválygok tettekrekszen
hátha megszólít valaki
fülem hegyezem talán megértem
lelkem mennyire alaki

míg várakozva gyanúm támad
ki tartja vállán az eget
legjobb ha befogom a számat
beszéljenek az istenek

de odafentről csönd szitál le
akár a liszt a köd a szó
s mi élet volt ma hátbatámad
esküvőre írt gyászinduló

a szálló széna nyirkos illatát
érezem elaludni már nem merek
a sunyi álom olykor visszaránt
pénzt nem kérek csak életet

Kasza-dal

Márton Árpádnak

éles pengémen vágja magát hanyatt
a ránk zúdított heves nyári nap

suhintva vágok csöndes buzgalom
hevíti minden mozdulatom

kasza alá ért bármi zöld s adott szó
sokáig nem lesz énhozzám hasonló

a perc kivár s oly finoman metélek
hogymint szinte elélvez tőle a lélek

míg dől a rend s én úgy miszlikbe vágom
ami csak ágál e mai világon

egy szintre kerül a fa és a fű is
éjjel a nappal a céda s a szűz is

Fordítva ültünk

Komán Jánosnak

Ez a világ hat napig épült
mikor a Mester megpihent.
Azóta egyet toldja-foldja
s ígéretével leizent:
türelem még fiaim egyszer
feltámad éltetek szele
s kifújja minden holt szeméből
mélység s magasság istene
az álmot mely nem vált valóra
a másvilágon minden más lesz
erről szól minden hittanóra
de fordítva ültünk hintalóra

Védd magad

Cselényi Bélának

brómos üveg az asztalon
ne félj tőlem kisangyalom

a bróm pohár aljára száll
téged is csöndben szublimál

nyugi nyeld csak le csöndes éj
roskad reád s mélyén a kéj
horkolva hanyatt veti magát
s fújja a kása himnuszát

minden oly lassan moccanó
iszapos lelkű béna tó
a bróm lesújt míg tétován
nézel a tűnt idő után

szemed se rebben nem is te vagy
kinek a szíve ma itt kihagy
s talán meg is halsz védd magad
brómlábon jár a gondolat

Itt enned-innod kell

Testvéreimnek

korgó gyomortól visszhangzik a szoba
barlangi zaj mit megenged magának
a sötét mélyén minden öblösebb
s az ébredőnek farkasétvágya támad

egy tűzfalon ott áll az intelem
itt enned-innod kell rogyásig
s lelkedben rárímel az értelem
érzelmes parancsa ama másik

itt élned-halnod kell a sorrend
nem tőled függ s nem érted
szól ma a harang az ablakon túl a reggel
malomkeréknyi ködöket görget

Fűben-bokorban

Gyermekeimnek

a fűben alszom s egy bokor lassacskán körbenő
magába ölel szorít könyörög mintha nő
lenne aki a kéj küszöbén vonaglással üzen
egy pillanat s felszívódunk a semmiben

mintha nem is lett volna görcsbe ránduló ölelés
ragaszkodása s a kába ébredés
bokorban talál kesze-kusza bozótba zárva
az ágon túli éjben mintha egy őrszem járna
ritmusra lép sántító puffatag lábain
búzló gézcafatok – foszló maradék álmaim
Csíkszereda

Lírai tőzsde: Fontos versek (2006)

2005 nyarán fura gondolatom támadt: egy barokk templomban ülven és Händelmuzsikát hallgatván, megszólalt a sekrestyében egy mobiltelefon és egyre makacsabban követelte, hogy foglalkozzon valaki vele. Mígnem kikapcsolták.

Akkor eszembe villant a megboldogult, marosvásárhelyi Szőcs Kálmán egy szív-bemarkoló verse, az isten telefonjára sóvárgó magányos ember gyötrelmeiről, s estére megszületett az ellenverse. Azóta a magyar költészet tárházában lapozgatva keresem a feleselésre, kiegészítésre vagy továbbgondolásra szólító darabokat. E számomra Fontos verseknek ítélt gyűjteményből adok át kétszer ötvenet a nyilvánosságnak.

Csíksszereda, 2006. március 29.

Szőcs Kálmán: Istenem, telefonálj!

Napok óta vagyok némaságban,
nem beszélek senkivel, hát senki
sem beszél velem,
motorzúgás és benzin a világ,

némán égnek lelkeim pattanásai
esténként, a piros petúniák.

Gyűlöltem azokat ott kint, és mégis
bánt, hogy nincsen hírem róluk,
elbújtam, de lesem, hogy csenget-e
valaki. Magány van és alku van,
nem teszem ki a tejesüveget, hogy a hölgy
rám kopogjon reggel: „Bocsánat, uram.”

Emberhang kellene, az kellene,
amit utálok. Amire példa nincs, s mire
már nem lesz mentség. Kiáltanom kell,
tornyomban nincsen már harang,
várom hát, hogy a kagylóban, ott az
ajtó mellett, szelíd csengetés után
megszólal a hang.

Szőcs Kálmán (sz. 1942 – mh. 1973) a posztumusz megjelent, de még általa szerkesztett és átnézett Töklámpás c. kötetébe felvett emblemikus verse. Szorongásait, rajta mind jobban eluralkodó magányát vetíti ki benne szokatlan szuggesztivitásával.

Azóta kísért engem e kétségbeesett gondolatfutam képvilága, a kagyló mélyén fölbúgó, mindenható hang. Majd nemrég, egy templomi hangverseny félig álomba ájult délutánján, a hűvös homályban, valahol a sekrestye mélyén hosszan kicsöngött egy gazdátlan telefon...

Cseke Gábor: Nem fogadott hívás

homálylott már szitált az este
a menekülő fényt kereste
a templom falán a sok szentség
kölyökangyal s az égi fenség
is elvonult vackára térve
mintha csak összebeszélve
kiürítve az isten házát
amíg a csillagport kirázzák
odafentről az éji fények
gerjesztői a víg legények
kik az urat magára hagyták
gondjaival s az időt múlatták
az öreg meg egyet töprengett
nem hitte hogy meg is pihenhet
kedve támadt fentről leszólni
valakinek kitárulkozni
hisz annyi minden nyomta lelkét
de őt mindig csak ünnepelték
imádták nem hallgattak rája
övé a menny hát csak csinálja
mit jónak vél dolgunk ezernyi
nem érünk rá kedvére tenni
de amit ő egyszer kitervelt
az valóra vált így hát felkelt
s a telefont kezébe véve
egy sor számot ütött a gépbe
amely valahol kicsengett szépen
csak úgy visszhangzott a fülében
válasz nem jött s magába nézett
látta amint egy levitézlett
öregúr diszkrét kosarat kap

hiába övé az égi ablak
s a kagylót csöndesen lerakta
tán el is szunnyadt virradatra
mobilomon reggel az írás
ÉN VOLTAM
NEM FOGADOTT HIVÁS

Forrai Eszter:
Anna első fogai

Két kis domb,
Két kis szikla,
Két kemény késhegy,
Két lapát,
Két villogó hold,
Két asztalláb,
Két virágszirom,
Gyökértelen virágbibék
Anna első fogai –
Még nem harapja
Csak csókolja
Az első ízeket
Falatokat
Anna fogai
Nevető sziklacsúcsok
Napfényes tengerben...

Forrai Eszter (sz. 1938) bár kislányának adózik derűs, életvidám Anna-verseiben, néhai jó Juhász Gyula annás jajai és sóhajai már végzetesen velőmig hatoltak, s ott, miként az ólom, lerakódtak, ezért számomra a napfényben nevető tengeri sziklacsúcsokat is befelhőzi a keserű nosztalgia.

Cseke Gábor:
Fiús lányok, lányos anyák

mindig mindenhol ketten vannak
elválni sehogy se akarnak

életemben az annák s ilonák
csupa fiús lányok s lányos anyák

szerettem s ezért bántottam őket
sose értettem én a nőket

és most már ők sem értenek engem
jegesbarlang nőtt a szívemben

hol csöppre csöpp és vágyra vágy száll
annábbak minden ilonánál

és mindenki másnál ilonábbak
a nők mi mindent kitalálnak

szorongok fel sem érjük ésszel
míg vágyunk majd kettéfűrészel

annák tükrében felragyogni
ilonák szívében dadogni
bibényi lelkek oly esendők
szomorú szemek puha kendők

foguk zománca esti fényben
úgy csillog mint éjben az ében

Ladányi Mihály: Mit csinál a hős?

Mit csinál most a Hős, merre kószál?
Miket beszél, ha mondandója van?
Sziszeg a Hős, akár szélben a nádszál,
vagy ökle fölé töpped szóttalan?

Hozzászoktam a Hőshöz s nem felejtem:
ha megszült, legyen fölnevelni kedve.
Hajoljon rám, szeme legyen fölöttem,
ne révedjen folyvást a végtelenbe.

Sebhely legyen a Hősömön, ne érem,
s ne hivatalban térdepeljen, ám
igyon velem, vagy ha nincs pénze éppen,
ücsörögjünk kedvetlenül a téren
s bámuljunk együtt a nők után.

Ladányi Mihály (sz. 1934 – mh. 1986) szememben igazi népi hős volt; amolyan szegénylegény, aki olykor váratlanul fölbukkant a román fővárosban és megmerült az ismeretlen közeg póri élvezeteiben: pia, nők... És verset mondott. És mindenkit szeretett. Nem gyűlölködött. Köpcös, kopasz, kis magyar Che Guevara volt a szememben, aki immár nem lehetünk soha...

Cseke Gábor:

A túlélő

ki hős ki nem az egyszer úgy is eldől
csak élni kell s a perc majd rántkalál
megérint s lassan kicsúszik a kezedből
mielőtt valamit is mondanál

busa fején a seb sohase gyógyul
hiába koszik s frissül fel a kötés
névjegyét nyújtja neked búcsúzóul
és minden szava csípősen epés

ha iszik is magában hajt föl ezt-azt
hadovájával versenyezni kár
reádpírít hogy múltadba ragadtál
te gyáva bunkó pedig az élet elszáll
s kurváktól hemzseg mindenütt a határ

Böszörményi Zoltán:

Hajnal a torontói metrón

Örökkévalóságot keres szívem. Nos, megtalálja? –
Száll fel velem a kérdés a metró álmos vonatára.
Sikongó titkok iramlanak neki a durva-selyem
éjszakának, vetkőző fényreklámok leselkednek ím,

a vonat csatra zárt ablakán. Magány szimatol és rí
körbe! Fékpofák forró, fémes szorításban fogukat
csikorgatják, a lángba borult állomás-plakát előtt,
a dagadó betűk szerelvénye meghökkenve lassít.

Kipattan az ajtó, besétál rajta a lárma, táskák,
vágyak, tervek rövid ingujjban ülnek mellém a padra.
Elmém élesre töltve! Vacog a kerék, ráng alatta

a remény kettévágott teste. Milyen rejtjeles reggel!
Rám olvadt a félhomály, csuromvizes gondom és bajom.
Távolodó arc, jöjj, ülj mellém a robogó vonaton.

Böszörményi Zoltán (sz. 1951) költészete örök talányként kísért. Első kötetétől (Örvényszárnyon, Litera, 1979) az Aranyvillamos legutóbbi szakaszáig (2005) ugyanaz a kérdés: miért ír? mi adott neki erőt, hogy ne hagyja abba? milyen élmények hangolják életre verseit? Kritikát ígértem neki, de szégyenszemre többször is beletörött a bicskám. A torontói metrón utazva ágaskodott föl bennem a ráérzés: a verset élni, megélni nem elég ugyan, de kell, de kell!

Cseke Gábor:

Éjfél előtt a torontói metrón

mellettem nyitva a reggeli ingyenújság agyonolvasva halálosan
fáradt benne a város tegnap élete kiterítve elfeledve
nem kell már senkinek az éjjeli huzat életre cibálná
meglibben lanyha szárnyán s aláereszkedik a padlón elterül

tudom a célt hová a robogás visz s vakon nézek magamba
az ablakok rálátnak múltamra jelenemre tilos ki-behajolni
kifosztott göcsörtös szilvafa borzongva áll mért nem üzen értem
vélt kalandjaim színhelye volt éjjeli menedékem árbockosaram búhelyem

az ablak itt-ott foltos de minden látszik s máris tova fut
ez itt egy állomás újabb kiszállók a szerelvény maholnap kiürül
talán már én sem vagyok rajta csak még nem szálltam le

még remélek bár éjfélre jár s már minden kong a magánytól
ködlik az ismeretlentől iramlík a váratlan fordulattól
mi jöhet még a sínek sírnak s közeledünk közeledünk közeledünk

Szabédi László:

Külön kerék

Mikor születtem, kész volt a világ;
tudásomnak volt híja, nem az égnek,
tudatlanságom láttatott hibái
Ott is, hol lelkesedtek már a vének.

Soká hitette velem valami,
hogy küldetés az én megszületésem:
az ó világon kijavítani,
ami rosszul van, vagy nincs jól egészen.

Sokáig ünnepeltem úgy magam
– táplálta büszkeségemet alázat –
mint alkatrészt, melyre szüksége van
a mindenséget összetartó váznak.

Országokat bejártam; otthon is
– látszatra tétlen – ott se ültem resten,
betűk világába merülve is
a helyemet, a helyemet kerestem!

Hiába. Ép, egész, tökéletes
a pokol is, a föld is és az ég is.
Hadd járjon a világ! Fölösleges
külön kerékként elkeringek én is.
1940

Szabédi László (sz. 1907 – mh. 1959) fölösleges embere a szereptévesztés tragédiája. Úgy akar alázatos alkatrésze lenni egy bonyolult szerkezetű világnak, hogy tulajdonképpen, titkon főszerep jusson neki, vagyis nélküle lehetőleg összedőljön a mindenség. De a mindenség ennél sokkal több lábon áll...

Cseke Gábor: **A vihar utasai**

vitrolabontás közben feltámadt a szél
kezünkből kitépett vásznat kötelet
s mellen taszított mint a kocsmái duhaj

lökés lökés után jött ellenállhatatlan
hullámokba oltva bögye hánykolódó
hajónkra támadt és mi meglapultunk

mint egerek a lyukban zsák mélyén
szuszogó lisztben dehogy emeltük
volna fel tekintetünket fájtunk

magunkban a ráncmért gyávaságtól
reszketve csak álmodtuk valamikor
hogyminden lehetnénk a kivont kard

kicsorbult megrepedt bojtja szutykos
lett szennyes kezüinktől mákszemnyi túlélők
vagyunk isten markában mikor ejt le végleg

csak ő tudja vagy tán ő sem
velünk kering a nagyidő táncába lökve
fölöttünk a téveteg ég is viháncol

Avram Cyrill: Zongora

A nőm itt zongorál mögöttem,
karácsonyra kapta ezt a gyönyörű hangszert,
hozomra vettem,
és fogalmam nincs, miből adom meg,
de ettől valahogy egyre inkább
költőnek érzem magam,
mert nem leltem még olyan poétára,
aki ne lett volna szegény vagy eladósodott.
Így van ez rendjén, nyilván ez kell ahhoz,
hogy kibújjon belőlünk egy-két keserves költemény.
Most lesz egy év, itt játszik majd mögöttem,
én meg borzongok, mert fölöttem, köröttem,
mint valami madár a téli égen,
úgy kering majd ezer hangja.
Asszonyi hangok,
zongorazengés harangzó poharában.
Mi kell még a túléléshez?
041229
(Andrassew Iván fordítása)

Avram Cyrill (sz. 1952) a fordító felfedezettje, akinek a versei, Andrassew szerint „legalább annyira az enyéme, mint az ő művei”. És mikor egy olvasó jelezte neki, hogy talán ilyen költő nem is létezik, a válasz ez volt rá: „minden létezik, amiről én beszélek. Ezt vagy elhiszik egy írónak, vagy nem is érdemes olvasni.” A Zongora című vers olvasása óta éjjelente azóta is muzsikát hallok, dúdlok, az álmaim dallamok hullámai közt szövődnek s foszlanak semmivé, tűnnek át hol önmagukba, hol önmaguk ellentétébe, s addig ostromolják tudatom révén a dobhártyám reflexeit, hogy kénytelen voltam versbe oltani.

Cseke Gábor: Fejemben Chopin

ott ül szunnyad a bal tekében vagy tán a jobban nem tudom
régen volt mindez olyan régen se éjjelem se hajnalom
nem volt a szomszéd zongorista ízekre szedve sulykolta be
agyamba minden idegembe milyen a chopin-i zene
hányszor ébredtem reggelente etüdök gyors futamain
félálomban békétlenkedve a megrabolt csönd romjain
és chopin szárnyalt szökölt indulók ütemére dübörgött
hallgattam sose szóltam reméltem elviszi az ördög
szomszédomat ki életét arra tette fel nagy merészen
hogy elássa magát e zene föltétlen bűvöletében
csak őt és csakis őt játszotta ujjai meg nem pihentek
csak olykor hagyta abba ha enni vagy hugyozni ment el
de nekem már akkor is chopintól zúgott a fülem s a zene hiánya
átköltöztette őt a szomszédból az én szobámba
s bár régen elhagytam már gyerekkorom szagos hodályát
s szomszédom is magával vitte chopin varázsos muzsikáját
ahol a fjordok csöndje s a tenger rianó jégben alszik
azóta sem tágít a fejből és harsogva morajlik

Ferencz Imre: Mint

A próza langyos lábvize volt csak minden írás.
Lefolyt a lefolyókon, a kanálisokon. Mit írtál?
Hogy megjött a tavasz, hogy árad, hogy aszály van?
Nem cipeltél homokzsákot, és nem sírtál esőcseppeket.
Mit írtál? Fohászt sem, fenyegetést sem, feljelentést
sem Istenhez. Mit írtál? Hangya-betűk és tetű-betűk
terelője voltál a papír sivatagában, krónikás, homok
keljfeljancsija...

Szıklákat kellett volna görgetned, mázsás,
tonnás szavakat, és üvöltened, megszakadásig,
mint egy szabadulóművész, mint egy súlyemelő!
(2003. december 14.)

Ferencz Imre (sz. 1948) mindenért magát vonja felelősségre, ezért különösen szeretem és odafigyelek rá. Ő annak a művésze, hogy saját magától kérdezzen, és ezzel rámkényszeríti a módszert: ha tudni akarom, mi van velünk, ne mástól kérdezd...

Cseke Gábor:
Egy élet egy halál

jól elfutott velünk az élet s mellette mi magunk
a nyelv mit ránk hagytak s magunkba szívunk ma csúnyán ráncdadog
megrogyant térde gerince félek még összeomlik
kinek a szó kinek a szóköz ami egy volt ma szétszakadt
mondjuk csak mondjuk hát a magunkét lelkesen
belülről hallgatózva mi írunk mi olvasunk mi vetjük a keresztet
bámuljuk a szakadék mélyét melynek szélétől már
csak egy lépés már csak egy fél egy negyed
egy élet egy halál választ el

a választ elfeledtem a szavak szétbogárzanak hová szöktök
hálátlanok szolgálaim vagytok mindhalálig
s míg végül rendre somfordálva mégis visszajönnek s összegyűlnek
kegyes szemlét tartva felettük belémdöbben
jó-jó de mi volt a kérdés

Kercsó Attila:
Selejtezés

Gyűjtöttem eddig: követ, bogarat,
Bélyeget, címkét, napfogyatkozást.
A számtalanból melyik a kacat?
Sorra kerülhet a válogatás.

Ha rabbá tettek rideg tárgyaim,
A szabadulás kegyetlen, nehéz.
Selejtté válhat mi dédelgetett?
A tudat moccan, de nem fog a kéz.

Értelem rostál, csak lényeg marad,
– hordalékától búcsúzó folyó –
Eltűnedeznek a kis csónakok,
Kíséret nélkül úszik a hajó.

Lim-lommá válik féltett gyűjtemény,
Gyönggyé nemesül, ami megmarad.
Ecsetvonásba kényszerül a táj,
Egészlet játszik, ami csak darab.

1991. IV. 11.

Kercsó Attila (sz. 1939 – mh. 2008) töprengő strófái járványosak, könnyen megfertőzik az embert, s utána nehéz a kilábalás. De meg kell próbálni, s itt is ő az, aki mutatja az utat...

Cseke Gábor:
Szabadulás

könyvtárba zártam magam észrevétlen
megrakott polcok strázsálják az álmom
könyvek gerince világít a sötétben
amit keresek már-már alig találok

fejemre nőttek mint pimasz cselédek
a házirendben régóta nincs szavam
olyan ez mint a börtönélet
szabad vagy de az ajtó zárva van

gyomlálni kéne a férgesét kidobni
kemény szívvel rezzenéstelen arccal
mintha csak fahasábok lennének
beérni a sovány vigasszal

hogy nem lehet tiéd a világ minden könyve
nem építhetsz belőlük palotát
se piramist polcaid közt úgy nézzél körbe
mintha nem is várnának odaát

Szabó T. Anna:
Undor

bogár fekete háta földrög a lefolyóban
nyomkodni puszta kézzel átfér-e belefér-e
két megspórolt konyakmeggy a zsebben szétlapulva
benyúlni tapogatni langyos ragacs a vére
véletlen belekapni egy idegen hajába
ahogy a zsíros fejbőr köröm alá szalad
homlokkal nekimenni egy vastag szemüvegnek
érezni hogy a lencse reccsenve beszakad
betonon orraesni megfordulni a földön
a meleg vér az arcon a fül felé folyik
szúnyogot pókot ölteni hánykolódni az ágyban
szennyest folyóban úszni vergődni hajnalig

Szabó T. Anna (sz. 1972) remek verse mintha bűnügyi fotó lenne, animációval kombinálva. Valósággal provokálja az embert, hogy besoroljon mellé, és ott feszítsen, vele együtt, mintha közösen másztak volna meg egy magas hegyet. Egy biztos: az ő verse nélkül nem születtek volna meg az alábbi sorok.

Cseke Gábor:
Körpecsét

néhányszor már-már örökre elbúcsúztam
életemtől azt hittem vége ebből kiszállok
aztán este valahogy mégis elaludtam
magam gyűlölve hajtogattam: még várok
pedig semmi se változott a mocsár szaga
tovább facsarta orrom a napok is rámrohadtak
már csak a megszokás vetett haza
csupa szorongás fetrengés görcs és légszomj
elegye volt a legtöbb éjszaka
életem filmjét játszottam volna vissza
kivágni azt mi benne árulás és gyalázat
de sehol se leltem megfelelő ollót
pedig hányszor felforgattam érte a házat
a filmszalagot így muszáj elfogadni
gyáva szívem körpecsétje rajta:
ezt már csak szerteszaggatni lehetne
de jobb ha az ember míg él bevallja

Székely János:
Galambok

Mért szállanak, hová repülnek,
Minek köröznék, Istenem,
Ezek a hófehér galambok
Ezen a tintakék egen?

Mért rajzanak a hús magasba?
Milyen hatalmak rendelik,
Hogy ott csillogva és ragyogva
Róják gyönyörű köreik?

Mondják, az állati világban
Az éhség és a félelem
Szavára mozdul, ami mozdul,
És minden más elégtelen.

Hát tévedés! Naponta jönnek,
S nem űzi őket soha más,
Csak maga ez az örömittas
És diadalmas szárnyalás!

Ó, bárcsak tudnék még repülni,
Róhatnám számtalan köröm
Oly örömszerző repüléssel,
Amelyet látni is öröm,

Repülni, ahogy ők repülnek,
– Oly céltalanul, Istenem –,
Ezek a hófehér galambok
Ezen a tintakék egen.
(1965)

Székely János (sz. 1929 – mh. 1992) versgondolataitól minduntalan beindult bennem a szakmai irigység: hogyan lehet a legnyilvánvalóbb és legegyszerűbb kérdéseket föltenni úgy, hogy bár tulajdonképpen válasz nélkül maradnak, az az érzésünk támad, hogy már nincsenek is kérdéseink.

Cseke Gábor:

Mámor

az erdő fölött szárnyuhanás lebegve
száll velük egy lelkes kis csapat
sárkányrepülők lendülnek végtelenbe
senki se mondja fogd vissza magad
alájukforog minden amit mi itt a földön
görcsös kezünkkel csak szorongatunk
fölöttük kinyílt semmivé vált a börtön
kapuja mindjárt égbe juthatunk
a lélek oly kicsiny szemünk mélyén is elfér
pupillánkon át olykor ki-kiröppen
rakoncátlanul messzire csatangol
illanni készül táguló körökben
bolond ki feljutott és visszatérne máris
kőként hull vissza mígnem józanul
vele zuhan az élet és a vágy is
s az este hús cellájába vonul

Veress Gerzson: Holdtölte

Csillaggal sarkantyúz a menny
– kezdhethénk így is a mesét –
s ég alján ha hajnal csobog,
elmossa az éj szennyését,
mely tépetten himbál alá,
napsugársál a fogason,
meggyekkel világít a kert,
lobban, lába kél, eloson.

Pipacsok nyitott sebei
vérvik fel a búzamezőt
– mintha suhannál széltiben –
zöldből szőkébe zendülőt,
mert kétszerkettő ez a nyár,
halk áramán már ősz dereng
míg ablakodban gyertya ing,
huzat denevérszárnya leng,

s jön a virágfojtogató,
a testtelen és nevenincs,
kulcsrazárt ajtónk fölszakad,
elhúz fölöttünk a kilincs;
ma önkéntes holdtölte van
s míg párzik fönn a félelem,
sikolyra fenten azt lesem,
mint él le engem életem.

Veress Gerzson (sz. 1956, Sepsiszentgyörgy – mh. 1998, ugyanott) egyetlen megjelent kötettel igazolt át a túlvilágra, s pár év múlva édesapja, Veress Dániel író is követte. Egyszer nagyon megsértettem önérzetét, kincstári fegyelmet kérve számon, és éppen őrajta, a szabadosság ígéretes lovagján, akinek túlságosan is reményteljesen felfutó ifjúkorát korán lehervasztotta a kór, a gyógyíthatatlan betegség, majd a tragikusan önhatalmú és -kezű áttűnés a Semmibe...

Cseke Gábor: Holdtalanul

megették holdunk' a kutyák
üvöltve tépték szanaszét
s csillag eltévedt sugarán

mentette át magát az ég
hogy ránk ne dőljön sátorát
vad szelek támasztják alá
vakon járjuk az utcabált
mintha hold fénye hullna rá

mert holdtalan' is lelkesülten
várjuk: nappal legyen megint
az éj bugyraiba merülten
víg élet zajlik odakint
minden oly mélykék mint a tinta
és mélyfekete mint a gyász
de te már nem fordulhatsz vissza
háta mögött kigyúl a ház

láng nélkül ég csak füstje van
tüdődbe tódul fuldokolsz
sosem látlak már boldogan
pedig talán még visszaszólsz
míg összedőlnek a falak
alattuk jól befüstölödsz
a holdra sok-sok eb ugat
kurva nyarat kerget az ősz

Kenéz Ferenc: (Ennyi maradt...)

Ennyi maradt.
Ülünk a jéghegy körül.

Ennyi a birodalmunk.
Volt, amit elveszítettünk.
Volt, amit elvettek tőlünk.
Ennyi a mienk. Ennyi maradt.
Ez a hét-nyolcad rész
a víz alatt.

***Kenéz Ferenc** (sz. 1944) mindig elsősorban mint költő izgatott, naivnak álcázott, roppant bonyolult és felkavaró költészetével. Az (Ennyi maradt...) különösen azért izgalmas, mert míg költészetének veleje igazából ama hétnyolcad víz alatti rész, e miniatűrje maga a hánykolódó víz fölött őrködő matróz az árbockosárban.*

Cseke Gábor:
Jéghegy, te mindenünk

egész életünket maradék belátható jövőnket tettük fel rád
még ha el is olvadsz szép lassan végzetünkként akár a hűlt remény
te vagy a végső menedék a mentősök kezében imbolygó hordágy
fehéren felszikkasztó lelkünk mélyéről előbukó költemény

vagy az alfa és az omega is tán hiszen e kettő bilincse egy
egyik a másikat vonszolja magával egyszerű mint az egyszeregy

de hogyha itt a vég hát akkor valahol kéznél lehet a kezdet
jövőbe hajszol ez a gyötrelmes panasszal terhes visszaút
jéghegy te mindenünk mi elbírnunk akárhány keresztet
ha hírnökeid lehetünk és nem vértanúk

Páskándi Géza:
Megy egy ember

Megy egy ember. Vajon hova?
S honnan vajon? Van otthona?
Megy egy ember. Vajon elér
Oda, ahol csahol a cél?

Megy egy ember. Ki tudja, hol?
Banános délen bandukol,
Vagy ösztövéres északon,
Tócsán, jegen át, évszakon.

Megy egy ember. Ki tudja, mit
Keres s keres-e valamit?
S ha nem keres, hát mért megyen
Konokul annyi völgy-hegyen?

Megy egy ember, s amit talál,
Több lesz, mint az okos halál?
Sós verejték vajon felér
Azzal, amit kínál a cél?

Megy egy ember. Ki tudja, hol,
S hogy megpihen-e valahol,
Hány éve jár, mi a neve,
Van-e szülendő gyermeke?

Megy egy ember. Mit se tudok.
Sarkában hű kutya: az ok.
Előtte abrakos lovak,
S mint zab ropog – az okozat.

Megy egy ember. Szeretem-e?
Tükröm lesz-e lehelete?
Elbírom-e, ami nehéz,
Az együttlét ítéletét?

Megy egy ember. Gyűlölete
Engem vajon megölet-e?
S ha nem engem, akkor ki mást,
S ki ad neki feloldozást?

Megy egy ember. Azt öleli,
Azt áldja és meg azt öli,
Ki éppen úgy megy, bandukol,
Ki tudja mért, ki tudja hol.

Megy egy ember. Megy, nem lohol.
Látjuk-e egymást valahol?
Ki tudja, egyszer rám talál,
S előbb vajon, mint a halál?

Páskándi Géza (sz. 1933 – mh. 1995) veséző elemző, mindent akar tudni a lírai helyzetről, amelyet ő maga teremtett, de aztán a foglya lesz, és csak akkor tud szorongatottságából menekülni, ha minden lehetséges kérdését föltette, amelyekbe ravaszul belopta a választ is. Kutakodó elméjével, játékos kísérletező szenvedélyével most megpróbáltam szembeszegülni...

Cseke Gábor: Egy ember áll

egy ember áll a kerítésnél és az eget nézi
felhők és csillagok bámulnak vissza rá
szemével a tűnő kékséget becézi
szitáló este hull alá

azt hittem buzgón engem figyelget
s kiderül én figyelem őt
hosszan lesem a függöny mögül
mintha vetkőző lenge nőt

miért áll ott és miért nem mozdul
se jobbra se balra
mióta is hogy kitartón szobrozik
árnyéka hosszan vetül a falra

ennyire nem hiányzik senkinek
hogyan silbakolhat büntetlenül?
őt látom minden virradatkor
hogyan az álom elkerül

látványával nem tud vajon betelni
csodára jelenésre vár
ami sose fog megjelenni
de mint egy csökönyös számár

kitart iszik eszik-e valamit
soha nem kap hőgutát
ajka olykor beszédre mozdul
de visszafogja magamagát

talán akkor lazít ha tudja nem lesem
még kiderülne hogy szendereg
s álmában szemét mereszti
befogva a kupolás eget

így lesz minden titkok tudója
lassan már én sem őt lesem
tekintete irányát próbálom bemérni
tisztá sor az ott fenn az életem

Kabós Éva:

Ez is

Odaát ünnepelnek minden katonát,
díszkapun jönnek át,
őszirózsát dobálnak feléjük
és sok szeretetet –
itt fáradt katonák mennek, menetelnek:
virágtalanul és daltalanul,
más győzelmétől vesztesen – –
és ez is csak Erdély...
Én Erdélyt szeretem!
Lekence (Délerdély)

***Kabós Éva** (sz. 1915, Kolozsvár – mh. 2003, Marosvásárhely) egy múlttá vált szellem, aki mellé szerettem volna odaöregedni, hogy átéljem azt, amit amúgy érzek és sejtek, verseit olvasva. De sose tudtam őt utolérni, hiába hívott és várt, hogy egyszer majd elkávézunk babaszobányi otthonában. Az életét és sorsát be-szabályozó, Erdélyt szabdaló merev határok esetünkben is tökéletesen működtek. Fogalmam sincs, miért nem sirattam meg az elhagyott menyasszony-sorsú kicsiny öregasszonyt. Képtelen vagyok elfogadni, hogy örökre alászállt imádott Erdélye mélyére...*

Cseke Gábor:

Ez sem

az ünnepnek vége

csupa rosszarcú ittas
hőzöngő tántorog haza
feledve a díszlépés
feladva a haza
belefáradtunk abba hogy mindegyre
észben tartsuk amit tőlünk
elvettek számolatlanul
lehetsz bármilyen ciné mintyé
ha nem te vagy az úr
Erdélyt szeretni könnyű
hiszen úgy hagyja magát
szeretni mint egy ágyas aki lelkesen mindenkinek
odadobja bevérzett fertőzött
sebes farát

Szemlér Ferenc:

Most jön az este

Most jön az este szemmel láthatóan
a dombok élén. Ki a völgyben ül,
szorulni érzi torkát. Egyedül
marad tehát a mintegy elhalóban

sustorgó fák tövén. Nedves szagokkal
terhes füvek közt. Varjúkárogás
visszhangjaiban. Félelmes varázs
fényét tükröző csillagkép alatt. Bal

jósjelnek látszó holdvilág kelése
előtt. Segélyt kérne, de senkitől
nem nyer. Ha torkán váratlan kitör
a hívó szó, rá nem felel az ég se,

a föld se, saját lelke se, talán az
egész idegen világ se, ahol
csak a növekvő némaság ha szól
rettent szavára. S ennyi csak a válasz.

*Szemlér Ferenc (sz. 1906, Székelyudvarhely – mh. 1978, Bukarest) lírai utó-
életével meredeken dacolva nézek föl a ritka, utánozhatatlan formaművészre, aki
a trágyából is megpróbált aranyat sajtolni, olykor nem is teljesen sikertelenül.
Irigylésre méltó hangvétele oly érzékeny, árnyalatokhoz igazodó, hogy mind-
végig azt sajnálom: nem előbb vagy utóbb lépett be az irodalomba.*

Cseke Gábor: Az este szertefoszlott

a hegyek taraján a hajnal fénye pásztáz
csöppnyi derengés harmat könnyű köd
s míg csupa kin a hátunkon heverni
egy gyötrő álom ágyunkra visszalök

nézzük a sápadt mennyezetre meredve
a tűnő este oszló árnyait
lábunk a takaróból kilóg dideregve
görcsbe rándulva mindent felnagyít

az utca szürkéjére ömlő napfény
kévéje csóvát dob reánk
és kúszva kúszik egyre közeledvén
a mindent beborító fürge láng

már talpra ugranék de még visszatart
a gyanú hogy mindez csak merő látszat
telik-múlik a nap s az est új árnyakat
küld feketébe vonva a házat

Salamon Ernő: **Egyedül, mint az örült, mint a gyilkos**

Egyedül, mint az örült, mint a gyilkos,
ha ordítása, kése elfogyott,
egyedül, mint az ember, hogyha meghalt,
olyan egyedül, ahogy a halott,
maga a térben, ahogy a kiáltás,
mint a sötétség vigasztalanul,
mint a sikoltó csend alélt nők nyelvén,
mint az, amit lát, ki álomba hull,
egyedül, mint rabnál rosszabb szegények,
egyedül, mint az idétlen öreg,
egyedül, mint a néma némasága,
mint a nagy mélység, mint a rettenet,
egyedül, mint első éjén az özvegy,
csecsemő, ki először aluszik –
egyedül, mint a nagybeteg, ki tudja,
hogy vége van, hidegházba viszik,
olyan egyedül, úgy magam maradtam.

1940

Salamon Ernő (sz. 1912, Gyergyószentmiklós – mh. 1943, Mihajlovka Sztari) apám lehetne, aki mára az irodalmi köztudat kiutáltja, mozgalmár elkötelezettsége okán. Olyan bűnöket varrnak az ő és társai nyakába, amiket mások jóval a haláluk után követtek el. És ne feledjük: mégis csak galádul agyonlőtték, majd elföldelték, mint egy kutyát. Valódi szellemi magánya az, ami közelébe vezérel. 1942-ben keltezett Végrendeletéből: „Dobjátok el verseimet, ha hiábavalónak ítéletek, de ne köpjetek a síromba: én hittem abban, hogy megteremtődik a munka és megbékülés világszabadsága!”

Cseke Gábor: **Hűvös sivár cellában...**

az ember már csak önmagában bízhat
bár csalódások így is érhetik
hogy kivetném magamból árnyékát a múltnak
kínlódhatnék estétől reggelig
magam maradjak visszahúz bármi emlék
nem hinni semmit s félre minden reményt
mintha egy hűvös sivár cellában lennék
tákolgatva e válaszkölteményt

egy tűnt világból angolosan kilépve
oda hol nincsen kezdet és nincs folytatás
amit cipeltem dobhassam földre végre
menedék ma minden mi elmúlás

és nincsen ennél nagyobb ámítás...

Kiss Jenő:

Kenyér és bor és vérző rózsák

Nem tudom, mondtam-é már eddig:
sosem volt íróasztalom,
egy konyhaasztalra hajolva
írtam és írom verseim,
egy asztalon, min kenyeret metélnek
és bort töltenek a pohárba,
s viaszkosvászon abroszán virágok,
piros kis rózsák vérzenek.
Kenyér és bor és vérző rózsák –
ezek között születnek verseim,
ne csodálkozzatok tehát,
ha olyanok, amilyenek,
ha a kenyérről vesznek példát,
egyszerű, megszokott ízéről,
a borról, melyben megcsillan a mámor,
a rózsákról, amelyek vérzenek –
Rovom, rovom ügyetlen betűim
egy árva konyhaasztalra hajolva,
lehet, hogy megbecsüli őket mégis az,
kit nem hagy búttalan a vérző rózsa,
s vágyik egy kis kenyérre, kortynyi borra.

Kiss Jenő (sz. 1912, Mócs – mh. 1995, Kolozsvár) öregkori keserűségét azóta sokan átélték: a nagycsalád végérvényesen szanaszét széledt, ő pedig ott maradt, a konyha falára meredő tekintettel, az asztalra könyökölve. Így láttam őt utoljára, miközben versről beszélgettünk s a közeli búcsúzásról...

Cseke Gábor:

Ahol a verset írják

a verset akárhol is írják
tollal vagy csak úgy képzeletben
ahogy az egyszeregyet szokás mormolni

a fogak között belerévedve
az araszoló gondolat tekervényes
furmányos érdes dadogós
ügető menekülésébe

aki verset ír sorsával feszül szembe
bort is mámort is azért kerget
reggeltől estig estétől reggelig
megbékélve mostoha helyzetével
a térdén a táskáján a tenyerén
képes asztalt avatni papirost
szerezve csak írni írni
mit számít már hogy látva látják
belékötnének megaláznák
belehajszolnák tulajdon végzetébe
aki verset ír egyet vár
mikor lesz vége vége
végre

Gál Éva Emese: Kívül?

Úgy érzed, veled már történhet bármi,
te régen távoli nézője vagy,
aki alig tud a színpadig látni,
ahol lejátsszódik a színdarab,

s ahogy szereped hiányát megéled,
kötődésed lesz egyre drámaibb,
mert a távolsággal nő az ítélet,
ami rádruházza fájdalmait.

A történés, amelyből kiszakadtál,
a drámában csak cselekmény, eset,
míg tartalma akkor is te maradnál,
ha nélküled történne meg veled.

Oly kívülre kerülni nincs esélyed,
hogy élve levethesd az életet.
Egy világ van. Hát mellette nem élhetsz,
bármennyire nincs benne szereped.

Ha két fal magasodik egymás mellett,
közös lesz az a börtön ott belül,
ahol a falak egymásra merednek.
Látod? Nincs sehol semmi egyedül.

Gál Éva Emese (sz. 1955, Szatmárnémeti) gondolati költő, de spekulációi mélyen érzelmiek, ezért fordulhatnak költészetbe. Bármilyen történet, verseinek mindig van egy olyan vonulata, mely úgy köszön vissza: lám-lám, én megmondtam...

Cseke Gábor: **Belül?**

A történetek bozótjába rejtve
lapulok én a kíváncsi vadász
az élet zajlik örvénylő menetben
úgy tűnik minden díszlet csupa máz

a látványon időnként elmerengve
a fősodortól olykor távolabb
lelkem még visszafordul integetne
és gondolatban hazalátogat

hiszen a múlt rajtam zúdul keresztül
megfordítani nincs elég erőm
az áradás elsodor mindenestül
s az elvonuló hullám visszajön

parttól partig dobál csoda hogy így is élek
és mint a tuskó le-fel süllyedünk
megannyi kínban bukdácsoló kísértet
ha kiválunk egyenként elveszünk

Derzsi Sándor: **Nóta**

Megkérdezte valaki az eget
Rügyeznek már a válaszlevelek

Megkérdezte valaki a napot
Bimbók már a fakadó válaszok

Megkérdezte valaki kedvesét
Illat-választ hozott a békesség

Temetőbe hozta tán, mert lehet
Én vagyok, kit a válasz eltemet

S én leszek, kit feltámaszt, amikor
Falevelek helyett lesz, aki szól

Hogy válaszát értsem is, mert a szél
Hangján csupán dúdol a falevél

S illat húrja csak peng, ha cibálom
Szólalj meg hát rubintos virágom

***Derzsi Sándor** (sz. 1919, Somogyom – mh. 1978, Budapest) a kétszeresen vesztes költő: egyrészt erdélyi szülőhelyét, másrészt jelenidejét dobta oda – ötvenhatos szerepléséért bűnhődve – a konjunktúralovagoknak. Költészetének csonkasága, felfedezésének megkésettsége sem feledtetheti, hogy szédítő költői mélységek peremén egyensúlyoz. Utódai által összegereblyélt verseit olvasva mindig elfog a részvétbe oltott sárga irigység.*

Cseke Gábor: **Virrasztó**

estétől reggelig merő sóhaj az éj
a fákról lepereghet immár a sok levél

köztük a szél fennhangon olvas suhogva szól
nyomomban jár annyi mindent kiszimatol

míg úgy virraszt fölöttem akárha én
kértem meg volna rá a túlbuzgó legény

söpör utánam dajkál lefogja a szemem
avarban csörtető örvénylő szerelem

kerít be álnokul mint a biztos halál
ahonnan jött oda jajongva visszatalál

Reményik Sándor: Mindenki megy...

Vagy így, vagy úgy, de mindenki siet
Mostanában tőlem valahova –
Nem volt ily kurta azelőtt a perc,
S az óra ily kiszabott, mostoha.
Mindenki megy és mindenki lohol,
Egyik csomagol – másik haldokol.
Vagy messze néz, vagy éppen sírját ássa:
jövevények és vándorok vagyunk
És nincsen itt senkinek maradása. –
Néha borzadok s fázom élni, lenni:
Ebben a maradástalan világban
Nekem is útra kellene már kelni...
Körülnézek: ma este merre menjek?
S lassanként nem lesz már többé hova,
Nem lelek többé otthont, menhelyet –
Szabott a perc, az óra mostoha.
„A világ végezetéig veled!”
Ezt Jézus mondta, s ő is messze van,
Emmausba betért egy pillanatra – –
S a végtelen elnyelte nyomtalan.

1937

Reményik Sándor (sz. 1890, Kvár – mh. 1941, Kvár) szememben sokáig maga volt a Tiltott Költő – akinek egyetlen verssorát sem ismertem. Később rendre megtudtam: jóval több tiltott költőt tartanak számon, minthogy egyet kiemelten dédelgetni lehetne. Így kerültem közelebb Reményikhez, akiről kiderült, hogy jobban illik rá az Esendő Költő fedőnév.

Cseke Gábor: Mindenki marad...

egy végeérhetetlen szép estélyen
poharazgatok magammal mással
tudom hogy minden pohártól fogy a reményem
örökös alkut kötni az elmúlással
hogy mikor hozzám elér félrenézzen
mintha otthon feledte volna az útiparancsot
amivel majd még egyszer visszatérhet
s akkor kegyesen ránk szól: ti még maradtok

a világ köröttem mulat szivornyázva táncol
éjfél már jócskán elmúlt de senki se megy haza
haladékot kaptunk a haláltól
élhetünk míg kitart ez az életfogytiglani éjszaka

Páll Lajos:
Az utazás

Ahogy körül a világ elsüllyedt,
még láttam a továbbbringó szennyet,
mint bözödi tornyok a víz színén,
derékig, mint álmaimon a rém,
gunnyasztottak a világ peremén,
várak, vámosok, locska kiadók,
úgy megmotoztak minden halandót,
hogy jeltelen maradt minden akarat,
ahogy a bőr továbbszakadhat,
úgy kísért a legyőzött daganat,
s tűnt szeretők udvarán a fény,
nem várólámpa, bolygó tünemény,
boldogságában alszik a magyar,
így maradt minden emléked fanyar.
Boldog vagy a kevés íznek, néha
hetéra kísért, vagy lengő léha.

Páll Lajos (sz. 1938, Korond – mh. 2012) titka mindig izgatott: hogyan lehet valaki verseiben festő és festményeiben költő, majd mindennek tetejében fázakosságában mind a kettő? Életének, stílusának, mozgásának darabossága ritka gyöngédséggel párosul. Ha sorait olvasom, a Székelyföldet látom: kopáran is festőinek, akár egy zúzmarás nap mosolyát.

Cseke Gábor:
Integetők

oly kevesen vagyunk integetők a peronon jól tudjuk egymást
ha nem is látunk a sínekre szakadó szürke ködben
mindenkinek jut egy kis jelzőkorong az ad ácsorgásunknak tartást
segítünk az útrakezelőknek szerencsét próbálni mindörökre

mi még maradunk amíg lobog bennünk a csöndben haldokló látszat
és mindenkit elmenekítünk akiben fölszikkázik a fürge mehetnék
csóvája bennünket büntet a sors tanúit minden lombhullásnak
mikor csak az ős ribanc álmai támadnak mint lelket a csípős verejték

egyszer tán én is felpattannék egy lépcsőre mely megkísértett
feledvén hogy a köd homálya palásttal óv míg itt vagyok
akik elmentek azóta messze járnak s vissza sose térnek
emlékük itt bolyong körül sündörgő néma láthatatlan ordasok

Komán János: Anyám szelleme

Bár nem hiszek a babonákban,
ő még mindig itt van a házban,
több mint száz tanú bizonyítja:
leengedtük a cementsírba –
hideg magány örök lakása –
készíttette föltámadásra.
Hitte, mert jó volt, mennybe való.
Krisztus, segítsed, nem volt csaló:
őszintesége imádkozott,
és soha senkit sem átkozott.
Az esze, lelke kincses bánya...
Talán ő volt az Isten lánya.
Ha egy kő is köszönni tudna
köszöntené földre borulva,
a növények is körbe fognák,
mint szerető, önkéntes szolgák.
A kertjének a lelkét adta,
a fát is fiának fogadta.
Az udvaron neki csipognak,
gabonát hint a csillagoknak,
s Hold-csibéit kosárba rakja,
köténye kékje a kalapja.
Nem volt a ház kulcsának titka.
„Ha valaki jön, legyen nyitva”,
akár a szíve vagy a lelke:
kenyérre kenve szeletelte.
Szégyene is nézte a földet,
ha már nem tudott adni többet.
Jóság kísérte minden úton.
Krisztus, segítsd, hogy mennybe jusson!
Marosugra, 2005. szept. 3.

Komán Jánosban (sz. 1944, Marosugra) sorsom, életutam ellentett tükörpárját fölfedezve, vonzás és taszítás törvényeinek engedelmeskedve, immár mindig csak a túlsó partról, kellő távolságtartással a fogadatlan testvért és barátot látom, akivel papíron próbáljuk olykor kibeszélni magunkat.

Cseke Gábor:
Anyátlanul

nem is tudom hova szállt végül anyám
pokolba vagy a mennybe
mint mindenki ez utóbbiba készült
de sose égett istenszerelembe'

az életet én gyanítom szerette
de mikor kellett eldobta magától
vidám volt bohó játékos szeszély
de sose rúgott ki a hámból

úgy lettem én is óvatos duhaj
ki lázadóban mélységesen hallgat
szanaszét áll mind kopárabb fején a haj
úgy erőltet magára csöpp nyugalmat

találkozunk vajon? még várok bármi jelre
tán látja is miként mérem itt az utam
a világtól távolodóban őhózzá közelebb
lehet egy képzelt csók eltévedt hangya elülő szélfutam

Vásárhelyi Géza:
Magán-körmenet

Most itt vagyok és mégis ott vagyok
nagyimiséznak ugyanoly csillagok
és mindenhol a fenn s a lenn határol
nem vagyok itt se ott se bárhol
Én én én és igenis én
a meg nem talált földre dobott igén
hát szégyen az hogy magamat igenlem
idegenül itt s ott idegenben?
Fölszarvazott fiúk nincsen csodaszarvas
ami nincs s volt az is oly hatalmas
mi ez a körmenet egyszál egymagamban

ahol a mélység ott is a magas van?
Láttam egy templomot őzekkel tele
s egyiküknek se volt akár egy istene
de szólt az orgona s zengett az ének
nem akart vége lenni a misének
Valaki mindig szervezett
aranyért mirigyét dűlt eszet
s én álltam ott a nem létező parton
metszett hangszálakkal a magas Cé-t kitartón
Mindig a kérdés melyre nincsen válasz
élhetsz s ha óhajtod halálhatsz
egyszer őz leszek – saját birtokon
jó gazdám lesz: magam birtokolom
És a némák győzelmi himnuszba fognak
hol a holottnak hol a halottnak
de addig zeng a gyász – a győzelmi ének
mi a fenének mi a fenének?

Vásárhelyi Géza (sz. 1939, Pécs – mh. 1988, Kolozsvár) költői eszmélésemkor oly közel volt hozzám, mint haldoklóhoz a pulzusát kitapintó orvos. Sógorom volt, eszemet, vitakészségemet élező lelki barátom. Aztán a felvonulásunk hirtelen önmagába záródó magányunkba torkollott – és merő véletlen, hogy én vagyok az, aki most rá emlékezem.

Cseke Gábor: Felvonulás

kussolva némán ballagunk
amerre utunkat kijelölték
nem törődve hová jutunk
közöttünk menetel az őrség
ütemet tartva igazodj
szaporázza sok árva csótány
magasba emelt csillagot
hordoz a felvonuló sétány
széltében hosszán seregünk
magába zártan hallgat
mi – mi vagyunk én – én vagyok
így gyakoroljuk a hatalmat
magunk gyötörve tépelődve
már rég a téves úton járva
együtt lépdelünk néma rendben
megaranyozott pusztulásba

Tóth István: Dió kutyám

Diónak hívták
az első kutyám.
Csatangolt vélem
sok-sok délután.

Jól ismerte az
erdő útjait,
és vacsorára
mindig hazavitt.

Bozontos szeme
már régóta por,
de figyel rám a
gyökerek alól.

Mert ha este a
sötétség nyüszt
az erdőtől az
ősi küszöbig,

és ha elalszom:
reggelig ugat;
a tolvajoktól
őrzi álmomat.

Tóth István (sz. 1923, Tenkegörbed – mh. 2001, Marosvásárhely) élete utolsó pillanatáig várta, hogy egyszer még meglátogatom. Egyetlen egyszer találkoztunk, somostetői házában-kertjében. Egymásra csodálkozásunk örömét megszakította a romániai rendszerváltás forgataga: engem jól elkapott, őt felőrölte. Ha igaz a túlvilág, még találkozunk. Ha nem, hát legalább imigyen...

Cseke Gábor: Magam kutyája...

Kutyám sosem is volt
én magam ugattam
ha nekem rontottak
némán vicsorogtam

jól tudtam a leckét
farkát ki behúzza
álmát továbbra is
békésen alussza

rosszcsont kutya voltam
gazdámat nem védtem
jól elcsatangoltam
ha űzött a vérem

haza szükség kerget
fogam nincs hát mivégre
élek én vonítva
ha hold jön az égre?

Lendvay Éva: Hazamenni

száll a füst az őszy oly félelmetes
idegenek a kertek valaki követ utamon
köd áll régi falak közt mozdulatlan
ködben haladok visszafelé már megtett utakon
lépteimet takarja köd mert szégyen oda visszamenni
ahonnan kiűzöttetett a régi gyermek régi gyermek
valaki követ utamon oly idegenek a kertek
a kapu mellett örködik a nagy fenyő idő-fenyő
ide belépned nem szabad mégis belépek felmegyek
hazamegyek én itt lakom meleg fény vár az ablakokban
időközben eltelt az élet valaki követ utamon
s bár itt a ház a kert az ablak
belépni soha nem lehet már
hazamenni már soha

***Lendvay Éva** (sz. 1935, Brassó) könnyed verselése, műfordító vénája sokáig volt szememben irigység tárgya. Aztán alkalmam volt még kéziratban megismerni élete emlékeit, feljegyzéseit, szorongásait, magányának egyre keserűbb poharát. Ma már nem irigylem: korban is, sorsban is egyazon parkolóba soroltunk...*

Cseke Gábor:
Ámokfutás

a fák közt nyargalok anyám kiáltoz
utánam pedig már oly távol az otthon semmi
sem köt a házhoz az emlékek
is foszlóban alattomos csöndben terjeng a füst
már-már elborít rohanóban
a villódzó ezüst anyám hajából
csak száll behinti úttalan utam
pedig por az a javából vándorlás pora
mit le nem mos fogadók fanyar
tikasztó bora a hang utánam
nyúl tekeredve ariadne fonala vágató
csiga nyoma a füveken a köveken
villan az alkonyi fényben az este
nyála elcsöppenőben szaladó
lábak patadobogása ollózó szárnyak szellemsuhogása
földübörgő szivattyú a szív
majd kiszakad
már bennem sincs maradása

Balási András:
Heh,

egyszerre győzni és veszíteni.
Vacogó forráság. Öröm s iszony.
Ihlet s csend. Szó. Lehet, hogy isteni.
Lélegzet. És halálos, árva szomj.

Ki semmivé mer válni, ismeri.
Teremtő semmivé. Beteg viszony.
Cél és célzó. Hullámok ívei.
Egyszerre bálna s vadász meg szigony.

Kép. Fény. Idő. Talán még ennyi sem.
Megújuló semmi a semmiben.
Ki semmi hátán semmiért lohol.

A gondolata: nem. Szava: igen.
Egyszerre otthon s idegen. Hiszen
immár hazája minden. A sehol.

***Balási András** (sz. 1967, Marosvásárhely) költői indulása kissé az én lelkemen (is) szárad. Verseiben néha azt űzi, amit egykoron magam is szerettem volna, de nem volt hozzá elég – merszem? késztetésem? tapasztalatom? szenvedésem? Szigorúan nevelt vagy-vagy emberként nehezen jutottam el, bár örökké vágytam rá, az is-is állapotba.*

Cseke Gábor:

Hívő hitetlen

nincs sehol veszteség mert győztes sincsen
nem kell osztoznunk szekérnyi kincsen
elémáll s kajánul kelletti magát a bánat
előbb beveri majd agyoncsókolja a számat

hívő hitetlen lennék ámde nem megy
nem férek hozzá sehogy a hiszekegyhez
és minden ige mely ajkamra téved
már meg se érint tüze meg nem éget

így élek én fejem mélyen lehajtva
nincs szégyenem valaki így akarta
és rám olvasta tulajdon vétkeit

mit szólhatnék hisz angyal sose voltam
ha választani kell élve avagy holtan
végül az élő is holtat alakít

Egyed Emese:

Képeslap

Felhők hullámán hűvös éj
siklik fölénk, mint árbocerdő.
Recseg az ócska rádió:
hány halálnemre van esély,
hány határt lép át a tekergő
gondolat minden másodpercben,
ki elvetemült és ki jó,
hányan szenvednek most helyettem...

Csönd függőágyán ring a hold:
üveggomb cérnaszálon.

Nyugszik a lesz, fölkél a volt;
gyöngé ívfény köztük az álom.
Képzelet-denevérek röpte
hullámmalábok résein
vált egyre szűkebb vak körökre:
hangokra bontja sejtjeim.

Elsüllyedt hajótest körül
úszik a szó, egyetlen ékem.
Rád hagyom útját örökölni!

Halpénzek csillognak az égen.

Egyed Emese (sz. 1957, Kolozsvár) madárcsontú és -röptű költészete már akkor megfogott, amikor még az iskolapadban rejtegette zsengéit. Aztán sok évi hallgatás, majd a nagy kibontakozás után az elpergő halpénzek fényét felvillantó nonstop versműhely, melyben akkor is vers készül, amikor minden az igazak álmát alussza.

Cseke Gábor:

Kórlap

Magányos órák mind megannyi év
dülledt szemén át néz a messzeség
nem kell neki már okulárét se venni
lát amit lát de nem érdekli semmi

köröskörül maga áll sokszorozva
mintha sok fának lenne sűrű bokra
s a gallyakon míg ringatózó szél jár
elalszik minden rejtőzik a kéj már

az égre írva egy verssor tűnt elő
benne a múltját feledve ébredező
kitölti énem lágyan mintha mesélne
belémhal és már sosem látom élve

Jung Károly:

Könnyű szél, dallam

A kort faggatom, melyben
Élünk. Korod, korom.

Akarom, nem akarom,
Gyakorta van ez így.
Korom hull koromra,
Tartva így hazafelé,
S karom ölelne bár,
A távol egyre távolodik.
Ma sem tudom, ki vagy.
Meg sem tudhatom már.
Elég létezésed ténye,
Ha be nem zárul minden határ.
Majd csak tavaszodik.
Könnyű szél jön majd talán:
Gyors futam a hangszereken,
Mielőtt a dallam felhangzana.
Várható búcsúzkodások.
Vagy csak titkos távozás.
Nem szólva senkinek.

Jung Károly (sz. 1944, Gombos, Vajdaság) egy távoli délutánt juttat eszembe a hetvenes évekből. Szemtől szemben, két szépreményű ifjú teregette kártyáit, próbálgatta szerepeit, ismételtette vágyait. Az idő homokvihara rendet teremtett: az újabb találkozást láthatatlan belső törvények igazgatják.

Cseke Gábor: **Szélcsend, némaság**

A faggatózás mindhiába.
Hallgat a kor. Súlyos titka van.
Nem bízza ránk. Hiába kérjük.
Rimánkodásunk céltalan.

Még mondanám hogy mint s mivégett.
A néma csönd ma földsüket.
Megállott volna a planéta?
Szélcsendbe fúló örület

fut körbe rajta mint a járvány
betöltve mindenegy zugot.
A csönd halálát még kívárnám.
Perelni az éggel fogok

mely úgy borítja ránk fedőjét
hogy hangunk el ne érje őt.

S amíg sorsunkkal nyűgölődünk
feledve a jövő időt

pulzusom mérem furcsa mámor
hulláma lüktet vergődik bennem
nehézkes mint egy búcsúsóhaj
tünékeny jég hűlő kezemben

Füzesi Magda: Lázadás

Átlátok rajtad:
kemény vagy,
piperkőc,
üresfejű, léha.
De megvallom, nélküled
hidegek lennének
az éjszakák...
Tudom, bármikor felcserélnél
egy olyan társsal,
aki
kint is, bent is
nagyobb rendet tart
maga körül,
hiszen én
eltévedek olykor
a magam építette
labirintus
zegzugaiban –
mondtam az ablaküvegnek,
és lemostam róla
a csábító tél
kormos csókjait...

***Füzesi Magda** (sz. 1952, Nagybereg, Ukrajna) egy délelőttre, pár órára mutatkozott meg előttem először és ki tudja? utoljára? Versei gyökeret vertek bennem, makacs gyomok a virágágyásban. Azóta tanakodom: mitől oly csalhatatlan, mint mindenki, aki átlát a kormos üvegen?*

Cseke Gábor:
Alku

csupa pára
kövér könnyek
gördülnek le
rajtad végig
lábam elé
a sírás mit sem ér
ragyogj hát rám
engedd át a fényt
tág folyosó a huzatot
kössünk alkut ne bántsuk
csak nézzük egymást
mintha először
kábán hitetlenül
hogyan egyik is túléli a másikat
úgy ráncosodunk már
szutykosodunk mint
égen a felhő
lelkünkbe égetve a némaság arca
a szürke látszat

Oláh István:
Menedék

Megcsodáltam a kőzeteket,
kővirágot, a kővermeket,
kokojszát, kokojzapálinkát – eleget,
medvenyomot, nem keveset.

Ó, a pásztorszállás! Ne mondja,
csak mutassa, mi lóg ott?
Bárány bendője, gumicsizma,
melyikből csinálják az oltót?

És a tanya! Milyen póri,
le tudná a városba tolni?
Megfizetem. Az erdő milyen nemes,
amikor ilyen vörhenyes.

A Kiscsúcs, a Nagycsúcs mögött
semmi se volt soha.
Baktatok és fütyörések,
ereszkedem, de nincs hova.

Oláh István (sz. 1944, Marosvásárhely) lelki testvérem, sorstársam egy hamis világ bukásának romjainál. Mintha ugyanabban a lövészárokban, ugyanazt a komiszkenyeret fogyasztottuk volna, anélkül, hogy tudnánk. A keserű falatokat zokszó nélkül lenyeltük, most pedig itt állunk szorongva a Parnasszus lábánál, gazzal felvert ösvényen bódorogva.

Cseke Gábor:
Nincs menedék

Eltévedni oly emberi
mily végtelen a tengeri-
föld hullámozása elárul
hiába csörtetsz az üldözöd hátul

tapod utánad tudja
neked csak ennyire futja
kivár míg összeroskadsz
s már nem is válaszolhatsz

pedig a világ csupa kérdés
tisztuló sebből a vérzés
dől elő lüktet megalszik
benne a múltó élet vall színt

hegyekbe venném be magam
ahol mindennek célja van
pedig sehol egy menedék
csak elveszejtő magas ég

Balla D. Károly:
Sámánok, vadászok, valakik

Megásva már a hosszú lövészárók –
miféle vadászat lesz holnap itt?
A tölgyes elveszíti ágait
és elkoszlanak a régi morálok.

Jártál már ott, ahol a csend lapít
és megfoghatnak sámanon az átok?
Az ércet elhagyják a karátok
és hűlt helyükre férkőznek Valakik.

Foltjáról így szakad le a feslett ég,
így ürül ki szent dolgok magva.
Ha felfeszülni ennyi ok nem elég,

a buzgók otthagynak magadra,
s hiszik: az a dolgok ősi rendje,
ha rávigyorogsz a happy endre.

(1997)

***Balla D. Károly** (sz. 1957, Ungvár, Ukrajna) végvári társam egy olyan világban, ahol a babérok helyett igazából inkább csak bogáncsok teremnek, s az abból font koszorúkat leginkább a szamarak becsülik; ők szívesen elmajszolnak mindent, ami eléjük kerül, mi pedig szorongva csodáljuk és irigyeljük őket...*

Cseke Gábor: **Mindenek és senkik**

jól beástuk magunkat mintha fákat
ültettünk volna el a letarolt hegyen
csak hogy mi sosem is hajtunk ágat
pusztulásunk maga a győzelem

volnánk mindenek senkik ellenében
bősz büszkeségünk már-már égig ér
ki hajlandó megélni vízen és kenyéren
hát ilyen olcsó lett a honfivér?

földhöz tapadva makacsul elvadultan
kószál szívünk beomlott alagútban
amelyből könnyű kék füst száll elő

hajnali köd az őszi folyóparton
mögötte a láthatatlan sereg kitartón
nyomul és eltipor a megnyergelt idő

Bágyoni Szabó István:
Székely katonák Irakban

(Akár Kőrösi Csoma is írhatta volna)

Iraki hős lesz majd a bátyám
Csillag fog villogni egyenkabátján

Bár történetében gyengén kezdte
Urukra nem lesz emlékez'te

Mesélni fogjuk mégis: hogy volt így volt
Követik majd olajos kígyók

Álmában mintha szőnyege szélén
Ülnénk és rovásírásban beszélénk

Odafordulnának lengyelhez tóthoz
Amíg Aladdin jeges joghurtot hoz

De hogy otthon közben nőjön a Kárpátok
Szórunk rá röptünkben arab homokot
És szerelmes átkot

Az első bevetésben
(Ékírás-betűvetésben)

Tudom bátyám erre egy kabáttal még rátesz:
Hadd csapkodja nevét Tigris s Eufrátesz

***Bágyoni Szabó István** (sz. 1941, Bágyon, Kolozs m.) a merész hevületű, lobogó hajú költő volt s maradt a bolyban, amikor a szavak általi elkárhozásra adtuk a fejünket. Az idő többszörösen átlépett rajtunk, a hevület megmaradt. Távolról, búcsúzó lélekkel figyeljük egymás maradék rezdüléseit.*

Cseke Gábor:
Iraki katonák a tarságon

(Akár én is írhattam volna)

iraki fiúk derék katonák
érkeznek hozzánk a tengeren át

kontingens jön kontingens után
állig fegyverben késő délután

revansot venni lám milyen lehet
a hengerművű emlékezet

itt hol az erdők meg a patakok
kíváncsi szemük hiába kutat ott

előttük a Nagy Erdélyi Tarság
nép nyelvén szólva még inkább: szarság

ahol minden pusztá kopasz sima
hegyhát a domb a völgy a koponya

kellett ez nektek iraki fiúk?
hallgat a gerle nem jósol a kakukk

mit fogtok mesélni majd e tájról
a büszke Kárpátok tar vonulatáról

melynek tövén szikla porlik csendben
maroknyi székeyhez illő ütemben

ódát ha írnátok abban vajon mi lenne
ha nem az elhagyott otthon kínzó szerelme?

Dsida Jenő: Menni kellene házról házra

Nem így kellene hűvös, árnyas
szobából, kényelmes íróasztal
mellől szólani hozzátok, jól
tudom. Menni kellene házról
házra, városról városra, mint
egy izzadt, fáradt, fanatikus
csavargó. Csak két égő szememet,
szakadozott ruhámat, porlepett
bocskoromat hívni bizonyosságul
a szeretet nagy igazsága mellé. –
És rekedt hangon, félig sírva,
kiabálni minden ablak alatt:

Szakadt lelket foltozni, foltozni!
tört szíveket drótozni, drótozni!

(1930)

Dsida Jenő (sz. 1907, Szatmárnémeti – mh. 1938, Kvár) a fiatalon kihunyó jelenések üstököseként éppen csak átsuhant egemen: előbb tudtam meg, hogy a ház, amelyben utolsó éveit élte, azonos háború utáni gyermekkorom kényszer-színterével. Nagy sokára, jóval később jutott költészetéből is némi morzsa eklektikus műhelyasztalomra.

Cseke Gábor: Házalni tilos

napok és hetek sőt hónapok de bizony
évek óta járom az utat
kaputól kapuig azt hittem valamikor
a vándor becsben áll majd mert viszi a hírt
északról délre nyugatról keletre ahogy a szelek
a magvakat ide-oda sodorják
jó talajra rossz talajra talán kikél
de a kapukon túl odabent reszkető
félelem lakik millió emberarcot öltve s már nem is
tudom a nehezen megnyíló kapukon
belül vannak-e többen avagy az utcán
nyüzsgünk túl sokan pedig már
minden sarkon virít a tiltás:
házalni szigorúan tilos!

Ladik Katalin: Kinek van füle hozzá

„Akinék lelkében nincs rend,
Nem lehet rendben az ő birodalma sem.”
mondta de nem szólt semmit a túlvilági életről,
hiszen a célon túllőni igen könnyű,
de nehéz állhatatosan a középben maradni.

Aki a friss levegőt szívja,
boldog és nem kíván tiszteletet.

Mint szem helyén zsák,
a párolgó háztetőn

elhagyott hangszer, amely mindent tud,
a friss levegőt szívja
jégesőben, mint kivert kutya,
mert nem akar az arany középúton maradni.

Lelke helyén
párolgó háztető,
elázott hangszer, amely mindent tud,
és hallhatja, kinek van füle hozzá.

Ladik Katalin (sz. 1942, Újvidék) valamikor azzal lopta be magát a tudatomba, hogy színésznő lévén, versmondás közben nem csupán lelki valójában mutatta meg szíves-örömet önmagát. Igaz, produkcióját sose láthattam, s ma már mintha múltóban lenne varázsa, de felzaklatott verseivel, s kínzó rébuszaival mintha mindegyre üzenné: hol kések az éji homályban?

Cseke Gábor:

Süket fülek

lelkemet hallgatom uramisten
mennyi dallam szorult belé
hogyan lehetne mindet kicsalogatni
csigabiga gyere ki alapon tejet vaját kapsz ígéretéssel

honnan ez a sok nyüsztő hang
és ki az aki sorba rakja
megállapítja a rendet a ritmust
a fel-felharsanó majd olykor elhaló dübörgést

szóljatok bongjátok zsongjátok csak
izgatott lelkem zümmögő méhei
a vattás éjszakában
mely beültetve éberen is süket fülekkel

én muzsikám
kegyvesztett árva fanfár
a néptelen promenádon

Markó Béla:

Invokáció az álomhoz

Csillag fuldoklik fényében,
sündisznó járkál a kertben,
s én alszom egy fényképkeretben,
nem néz rám senki, se asszony, se férfi,
sietnek mind: a vonatot el kell érni,
a jövőt nem szabad lekésni,
öltözik már a kisfiú, a kislány,
s hiába kérem, kisfiam, tekints rám,
hiába szólok, kislányom, rám is gondolj,
jőjj vissza hozzám felnőttkorodból,
mert rám csukódik már az ajtó,
s én maradok, üveg alatt mosolygó
por, papír, elmúlás,
éjszakai száraz megfúlás,
ahogy a tüdőből kimegy a levegő,
s helyébe nem a víz: a semmi jó,
képzelet, drága képzelet,
miért hagytál el engemet?
hogyan látom már, csak ami látható,
s ami előre megjósolható,
hagyjál kilépni enyéim közül,
sündisznóként járni a ház körül,
benézni ablaknál álló magamra, értetlenül figyelni saját szavamra,
várni, hogy leszálljon az éjszaka,
szétáradjon a csillagok szaga,
valami fényes illat
belengje álmainkat,
adj nekem hazát, képzelet,
annak testében, akit szeretek,
lehessek ott, hol nem vagyok,
menjek el, s higgyem: maradok,
legyen hazám egy nevetés,
egy könyv, egy függönylebbenés,
ünneplők maradék bora,
vagy egy vers utolsó sora,
de nem lehet! most már nem lehet!
elhagytál engem, képzelet,
s éjszaka csak azt álmodom,
amit megmutat nappalom,
vágyaimban is én leszek

már mindig, se sündisznó, se fellegek,
se csillag, se eső, se mező,
magam elől rejtezkedő,
hátról szemlélném testemet,
ahogy sietve elmegyek,
nehéz bőröndöt cipelek,
sürgetek asszonyt, gyermeket,
de nem lehet! most már nem lehet!
miért hagytál el, képzelet?
és most is miért engeded,
hogymások elképzelenek,
közömbösek, idegenek?
már képzelődni nem tudok,
s ha majd egy ajtót mégis becsukok,
ha majd a lépcsőn lefutok,
ha majd a fényre kijutok,
odabent giccses képkeretben,
bomló ezüsttel fénykép-szememben,
gyötörhetetlen, kínozzhatatlan
arccal egy elévült gondolatban,
egy mégis pótolhatatlan
legeslegutolsó mondatban
lakom majd:
miért hagytál el minket, képzelet?

Markó Béla (sz. 1951, Kézdivásárhely) olyasféle utat jár be, mint a koldus és a királyfi, akik egymással helyet és szerepet cseréltek. A politikussá előretolt Markóban éjjelente olykor szívettépően felsír a kussoló költő, de ezt senki se tudja, én is csak elképezelem, mint olyan, aki ha nehezen is, megtalálta a visszavezető utat.

Cseke Gábor: **Mi fő az álomfazékban?**

csillag kaptat sosem baktat az égre fel
nem is surran mi tenger fényt benyel
egy hosszú téli éjszaka
érezitek? ez a csók szaga
ez meg a vágyé ami áthat
gyermeket aggot elnyűtt anyákat
álmot látva a lehunyt szem mögött
táncoló hitvány ördögök
lepik el a gondolat mezejét

mindenünk megvan szanaszét
szórva mintha fáradt mulatságról jöve
rongyait a lélek undorral levetkőzte
s e kusza göncök halmát valaki
se szó se beszéd a tűzre veti
de nem csak úgy mintha rőzse lenne
egy nagy fazékba dobja kavarja s benne
megtaláljuk mi nappal ránkragadt
rezdülő lelkünkhöz bogáncsként tapadt
agyunkban szutyokként kicsapódott
kevés arzént némi klórt s valamennyi jódot
és annyi mást és még annál is többet
főhet a fejük a rusnya ördögöknek
akik e mindent bőszen kavargatják
titkaink zsebét átkutatják
varázsszavakat duruzsolnak egyre
belezavarodtunk már az egyszeregybe
amit a nappal szelíden bevilágít
rettentőn összekuszálja ez a világ itt
mely csak rotyog csak úgy fő az álomfazékban
a fazék alján csupa ázalék van
szétfőtt a jó s a rossz összevegyülvén
megszűnt a tiltás elillant a törvény
s életed mint egyetlen nagy hordó löre
öl és butít igyad csak nyakra főre

Vári Attila:

Verő fény

A verőfénynek
árnyék a salakja.
Tükörre hull,
sugarát visszaadja,
de nő az árnyék,
hízik, mint az éjjel,
halálomat gyűjtöm
minden telő évvel.

Ragyogni születtem,
tükröm minden versem.
A Napot mímeltem,
fénnel feleseltem.
De árnyékom kellett,

így mérhettek mások,
pedig sorsom teljes:
fényből rakott átok.

Vári Attila (sz. 1946, Sáromberke) titkolt irigye voltam valamikor, legénykorunkban. Nem fért a fejembe, hogy tudott valaki tizenéves fejjel összefüggő, vérbeli kisregényt írni? Később váratlanul versre (is) váltott, majd egyszer nagyon megbántottam. Lehet, ő elfeledte azóta; nekem nem sikerült.

Cseke Gábor: Árnyak simogatása

lombok fényárnya alá
hengeredőben
ragyogással telítve
régmúlt időben
mintha a plen air
divatja múlna
szorongó lelkem
mélyén lapulva

rámtörnek ellepnek
a surranó árnyak
s amíg ellenállok
bármit kitalálnak
csak úgy lehessen
hogy szégyen ne essék
borzongok itt minden
csupa kötelesség

Fábián Sándor: Ahol én voltam

Ahol én voltam, Ők nem voltak ott.
Ahol „meghívott” nagy ritkán vagyok
ott kísértének. Immár mind NAGYOK.

Ahol én voltam, Ők nem voltak ott.
(Laza bányák, beomlás járatok,
patkány-alagút, másszon a doki:
omlasközépben él még valaki?)
Közültek senki. Hisz minden elmentek

keréken jönnek, minket nem felednek,
s „kerékbe törnek”, ha nem rendezgetnek.

Ahol én voltam, Ők nem voltak ott.
(A kezelőmben két roncsolt halott.
„Vonat volt elvtárs, érti az okot?!”
Mondhattam volna: rossz láncszalagok)
Senki innen az „Ők” szót ne vállalja,
mi itt támaszkodunk talajra.

E talajról Ők mind kiszaladtak.
„Jurop”-útjaik kocsiján: lakk, lakk, lakk...
Jó ismerősök, barátok, fiam.
Hogy is írjam le? Rokonszenvesek
éles soraim ellenére
mindannyian.

És mégis:
ahol én voltam, Ők nem voltak ott.
S ahol minden Ők, ott én nem vagyok.

Fábián Sándor (sz. 1937, Nagyszalonta), aki orvosi köpenyéből soha sem tudott kibújni, a rámért terheket veszi időről időre számba, velük próbál maga előtt elszámolni. E számadásban, úgy érzem, nekem is ott a helyem és felelősségem.

Cseke Gábor: **Ahol én nem voltam**

sok helyre vágytam de csak nézni ellenni
mindent megélni és semmit se tenni
kedvemre szeretni semmiért sem felelni

tudom badarság pedig be jó lett volna
esélyem odalett és lemaradtam róla
mint hordár a vonatról ki olykor integet
ki látott még egy ilyen szomorú kezet
madárként vergődik jó messzire szállna
de a helyes irányt soha nem találja

ahol én nem voltam roppant tömeg időzött
hűségben éltem amikor mindenki nőzött
semmit se tettem de annyira vágytam a mindent
hitetlen voltam gyanítva titkon az istent

hogy van néhány ravasz húzása amiből látszik
ki a hű tanítvány s ki az ki színházat játszik

tisztul az ég:
a felhő mögül ahogy a vallató nap előjön
úgy csukódik rám életem mint egy börtön

Sulyok Vince: **Számvetés bujdosásban**

Holdfényben elúszó gátak felé tartok
fehér lobogással felhők kavarnak
fák zúgnak a szélben s bátran csak az apró
otthonok állnak az éji dagálytól
málló zuhogó hűs partok mentén – –

Csak menni a szélben az őszben az éjben
menekülve a töprengéstől a kintől
lépkedni előre a céltalan úton
melynél csak az élet ha céltalanabb – –
Idegen vizeken szikrázik a holdfény
haza semmilyen út nem visz soha tán
értelme mi volna a balga reménynek
lila gombák nyílnak holnap az égen
haza semmilyen út nem visz soha már – –
Oslo, 1961. szeptember 28.

Sulyok Vince (sz. 1932, Ménfő) ötvenhatos diákfellépése miatt rövid kitérők után meg se állt Norvégiáig, a fjordok világáig, ahol második otthonra talált. Hálából örök hűséget fogadott neki, miközben ma is siratja ama elvesztett régít.

Cseke Gábor: **A bujdosó szorongása**

mindegy hogy merre járok tudom hogy tévedés
aki rossz útra lépett annak mindez kevés
a kergetőzés végén már csak az üzött lohol
talán még utoléri dúlt esze valahol

tengerbe nézni mélyen hullámok tört falán
rodostót képzel lelkem sorsom vakablakán
pedig csak a menekvő futás volt a cél
ki tegnap jól elfutott ha nehezen is de él

megvalljuk vétkeinket de a sziklák tövében
felhabzik a szorongás a megbánás a szégyen
a hullám olykor átcsap a mólón és rettenet
szorítja sóvárgó de már halott szívemet

Éltes Enikő: Vonatok

vonatok robognak el a sötétben
párhuzamos síneken egymás mellett
mint a nő és a férfi szerelme
csak néhány pillanatra erősítik egymás fényét
csak néhány pillanatig közös a hang
aztán már csak az emlék marad
egy életen át-átrobogó vonatok sajgó emléke
egy távoli ködbe vesző fütty
ahogy körberohanja a tájat
s szállna a mellette elrobogó vonat után
hiába más az irány
csak álmodjuk hogy a szerelem madár
pedig vonat az életünket utasként
ismeretlen tájakon szüntelen sikításként
utaztató vonat már jó előre aláigazított síneken
hát ezért nem tudom minek nevezzetek
hogy fényed mintha örökre erősíti fényemet
hangod követ mintha végtelenbe szabadságba
eltévedtek vonataink vagy csak kiszálltunk észrevétlen
az állomáson vizet inni
arcot mosni friss levegőt szívni
és ottfelejtettük magunk
mint friss víz és levegő előtt
sem inni sem mély lélegzetet venni nem merünk
nehogy kifogyjunk egymásból
a kötélnyi dalból
melyen mégis csak egyensúlyozunk
hiszen az élet lényege a mozgás
ha már elmentek vonataink nélkülünk
nem tudjuk merre hova
talán nem is tudjuk meg soha

Éltes Enikő (sz. 1968, Tusnád) sok-sok egyéb mellett tanítványom, barátom, segédem, szellemi bajtársam... Ennyi minőség végeredménye az élettél mérhető. Az élet pedig, akár egy furcsa románc, örök feleselésben csak a párhuzamosságoknak kedvez igazán.

Cseke Gábor:

Most a jobb most a bal láb

te is leszálltál én is leszálltam
tudtuk hogy egyszer ránkzuhan a minden
de csak szaporáztuk halálraváltan
ketten vagyunk két eltévedt isten

bennünk a teremtés vágya mámoren
szigorúan ellenőrzött vonattá csökkent
nem is tudjuk hogy istenek vagyunk
két elodázott érkezés között

most a jobb most a bal láb jön menetelünk
lakatlan ez a szédítő tájék
mélybe kanyarodó életünk fölött
kitartó kékes éji árnyék

eltévedtünk pedig út innen mindenhová vezet
te is tudod én is melyik volna a jó
hegyekbe csöppent istenek
akikért nem indul mentőexpedíció

Utassy József:

Majd összeomlok

Majd összeomlok szótlanul
gyaloglás közben a járdán,
jön egy buldog, és megszagol,
mellém ül, vigyáz rám.

Körülállnak öten-hatan,
úgy néznek rám, mintha tóba.
Telefonál valaki a
hullaszállítóba.

A hölgy, a bulldogos asszony
lefogja két szemem, reszket.
Repülőgép árnya vet rám
suhanó keresztet.

Futva megjön a rendőr is,
oszlát rögtön, teszi dolgát,
valahonnan előkerül
egy Új Magyarország,

és letakar vele, beföd.
Arca nem árul semmit.
Mellém feketül egy furgon:
rám csukják a tepsit.

*Utassy József (sz. 1941, Ózd–mh. 2010) olyan számomra, mint egy halálát túlél
Petőfi. Kifelé lobogó lázadása az idő teltével önmaga ellen fordult, a megváltani
szándékozott világ kijátszott bennünket, de arra is ráébresztett, hogy az egyén
csakis saját magát képes megváltani. De az se semmi...*

Cseke Gábor: Haptákban állva elzuhanni

éjjeli őrségen félálomban valamikor
azon merengtem:
puskámra dőlve silbakol
a túlvilág felettem

s én tisztelgek mintha parancsnokom
ütött volna rajtam
haptákba állok s dől belőlem
panasz helyett a dallam

átlátott rajtam jól tudta ő
a posztban csak testem áll
hagyta szökni a lelkemet
bár menekülni kár

halálom volt és éltem is
barátom nőm apám
három kísértő gyermekem
majd minden éjszakán

haptákban állva dőlni el
így edzem én magam
őrségemen míg a hajnal inge
rámvizül hangtalan

Paizs Tibor:
Az asszony eljövedele

Szépek derengő rémeként,
feszület sikoly-árnyaként,
ahogy a fűben felzokog
a sarló érv, a sarló ok,
gyapotpuha fondorlatok
érveként a szűnő napnak
haragvó eget kavarnak,
idéznek gyökér életet,
sárkányölő beléndeket,
lángsejtelmükkel éjszakát,
léptet egy béna téren át.
A részrehajló száanalom
egeket hívó fájdalom,
mint a hideg önző heve,
bikacsök vérző érdeme.

Jön hangos, nevető sirámmal,
nappalból fércelt éjszakával,
mint hatalomtól sújtott kába,
lécben a fűrész zokogása,
simulón, mint szűz barka selyme,
kancák felhabzó gerjedelme.

Ellép fölötted s alád terül,
kimerít, miközben elmerül,
mint árapály apad, dagad,
hol egybe áll, hol széthasad.

Úgy lép az asszony életedbe,
lábát nem látja küszöböd,
kettős arcát ha rád emelte
átkozod érte s köszönöd.

***Paizs Tibor** (sz. 1946, Magyarpalatka) szememben ma is szinte gyermek, illetve már majdnem felnőtt; így maradt meg jó emlékezetemben, ahogy egy könyvüzleti pult mögül jelentősegteljesen integet felém. Javára billen a mérleg: nem csak írt, de árult is könyvet. S csak azután döntött az írás mellett.*

Cseke Gábor:

Az asszony távozása

felébredsz az éj közepén
nyugtalanít egy költemény
magad mellett üres az ágy
hol az a vers feszít a vágy
páros életed elszelelt
mikor a lelked énekelt
s a dalban minden benne volt
szorongó szívedben a hold
mind nehezebben kelt fel és
ki-kimaradó érverés
görbét rögzíti a tű
egyedül marad aki hű
tévedéseit nem leli
életkedvét bár színleli
az ágyból megszökött a tűz
mely minden reményt tovaűz

elment az asszony míg az éj kitartott
itthagyt nekem egy élenincs fakardot
fegyvernek gyöngé emléknek sajgó
rámcukódott a pinceajtó
a doh szagát azóta is érzem
így élek vízen és penészen

volt nincs a szoba melege
merre járhat most remeg-e
utána mennél nincs hova
lettél a magad ostora

szíjként csattogsz sebre sebet
osztogatsz nem is keveset
eltűnt az asszony s ittmaradt
fél pár kesztyű s egy félkalap

Balázs Tibor:
Elégia egy kiáltásért

Itt benn
a csend,
ott kinn
a szél,
ami leend
vagy lenni
vél
egyszerre
mind
játszik
veled,
míg tagadod
vagy elhiszed.

Felel
a csend,
kérdesz
a szél,
ki voltál
és
hová levél,
kezem
árnyéka
körbejár,
nekem árnyék,
neked
madár.

Integetek,
már nem
velem
csap föl a
láng a szigeten,
de a gályáról
leszakadt
kiáltás az
enyém maradt.
Fölmondja
mind:
a szél,

a csend,
s nem tudom
volt
vagy eljövend.

***Balázs Tibor** (sz. 1958, Aranyosgyéres) tanítványként húzott el életem egén, első verseskötetének dedikációját hagyva maga után 1987-ben: „azki annyit istápola és közölt vala süvölvénykoromban, hogy sirályokat lehetett fogatni velem”. Sirálykedvű lobbanékonyságát őrzöm elégiájában.*

Cseke Gábor: **Himnusz a hallgatásért**

kintről
a zaj
zsörtől
rikolt
halna
ki él
rémül
a holt
szívén míg
megterem
a félelem

lapul
a táj
kushad
pirul
hajnalba
vész
alkonyba
fúl
tobzódik a
hangorgia
a béke
sose
oly erős
mint testvére
a rámenős
ünneplő
harsány
diadal

himnuszba
oltott
bősz ricsaj

a kályha-
sutban
hallgató
gubbasztok
mint egy
balga tag...

Ambrus Lajos: **Virraszt**

A szabadság konok és rejtőző,
az égi váron ezüstlakat és sok
könnyező csillag, a földön
zsarnok csend fényes birodalma.

Órangyal oszt ki félórányi álmat,
rácsos éjben szabadul a vágy,
halkan sóhaj Isten riadt népe.
Haza vagy te, hol vérzenek a fák?

Jajból áll a pillanatnyi rend,
rabságban szép csak az emlék,
a gyomrod mar, szédülsz belé,
rövid a vers, arasznyi az élet.

Ambrus Lajos (sz. 1941, Korond) egy velem együtt süllyedő, századnyi kontinens immár örökre hazanéző, korondi gubernátora, krónikása és lélekké váló emlékezte. Napfényre vergődni vágyó népe bizalmasaként szólít meg időről időre...

Cseke Gábor: **Álmatlanul**

sajgó már-már szétpattanó szemmel
nézem az éjen túli semmit
mely oly tömött mint egy tavalyi kazal
csak nyárillata nincsen sehol

egy kósza gond szívemre lépett és
nincs már se álom se könnyed szender
se tűnődés nélküli lebegés
a dolgok fölött mindegyre csak alant

ily hosszú éjszakát soha soha
senkinek derengő lusta hajnal
motyog fülembe s egy gondolatot morzsol
hosszan sustorgó száraz diólevelet

Kacsó Sándor:
Ó, áldott lustaság!

Gyermek vagyok. Vagy nem is – siheder,
Ki a padláson szénában hever.

S elégedett, mert kint eső csepeg,
S a szénát ma már nem forgatja meg.

Áldott idő! A tetőcserepen
Altatódalt ver az eső nekem.

Ma ábránd csak: s milyen jóleső
Dalt vert ki akkor nekem az eső.

Kacsó Sándor (sz. 1901, Mikháza – megh. 1984, Kolozsvár) súlyosan hangzó bölcs szavai a lírában csak egy-egy kaland erejéig rejtező ember ritka őszinteségét ébresztik föl bennem. Szeretem azt a költőt, aki Kacsó nem lehetett, mert mindig másnak kellett lennie: valami éppen fontosabbnak e határidős világban.

Cseke Gábor:
Ó, átkozott határidő!

Megvénültem. De talán mégsem úgy,
hogy nadrágomba ivódjék a húgy.

Idegess vagyok ahányszor a nap
csúfondárosan a szemembe kap.

Átkos határidő! Szorongat és letör.
Némán bög bennem a tántorgó ökö.

Hittem az őszben: enyém a semmi csókja.
De ami járna, most azt is visszalopja.

Szonda Szabolcs: Miazfigura

Átlátok a cselek résén:
rajtam csattan most az ostor.
Farkastorok vár rám és én
azt hittem, csak belémkóstol.

Írnék egyre, innék másra,
követ dobnék a tamásra.
Kész vagyok a támadásra,
huszonkét év számadásra.

Úztem a szerencsét – nem hajszozt engem.
Térdre hullva kértem: adjon esélyt.
Némák vitáztak, szavuk rendjel:
kenyeret kérnek és mesét.

Vagyok püspök, vagyok sámán,
s ha eltűnök szőrén-szálán,
kihunyok az alkonyattal,
a szomorú, halk vonattal.

Szonda Szabolcs (sz. 1974, Sepsiszentgyörgy) töretlenül tisztelt, alaposabb kiadású jobbik énem. Összhangunkat a föltétlen tisztelet és a szerepjátszás teljes hiányának számlájára írom. Ha lehetne, szívesen bíznam rá költői adósságaim törlesztését.

Cseke Gábor: Szerencsefi

Lehetne rosszabb is bevallom
aláfokozni jó dolog
az ember ott is sikert könyvel
hol szorongató vasmarok

tartja féken fogolyként és ebből
kovácsol magának erényt
nagyokat hazudik majd bevallja
s megír egy költeményt

majd hármát-négyet s a világ
közömbösen halad
hiába a királyi vadászat
bölcsen lapul a vad

lám ezt a hajtást is megúsza
szíve ujjongva ver
sorsáért nekünk kell aggódni
akkor is vesz ha nyer

Eörsi István: **Belépett a kerti ajtón**

Belépett a kerti ajtón,
aztán mégsem ment tovább,
jelképes pillanat jött:
bizarr csók a rácson át.

Mennyi meghitt árnyú rácsot,
milyen bezárt kapukat
görbített el és nyitott ki
az a cinkos mozdulat,
ahogy pirosan, párásan,
pucéran, mint két falánk,
félénk állat, összebújt a
zúzos rácsok közt a szánk.
(1966. január 17.)

Eörsi István (sz. 1931 – mh. 2005, Bp.) az ezredfordulón, talán mert megérezte, hogy néhány szűk esztendő alatt be kell hordania mindent, ami tanúságtétel, „felderítő utazásokat” szervezett saját maga számára a múltjába, kézírataiba, feljegyzéseibe. Így bukkant az elbukott ötvenhat hangulatát oly pontosan és érzékenyen rögzítő versdokumentumra is...

Cseke Gábor: **Egy ajtó becsapódott**

örökké tárva-nyitva áll
jöhetne vihar szélvész bátran
a kerti kapu tárt karokkal
fogadja őket otthonában

így engedett be engem is
virágait csodálni léptem
a kert csikorgó ösvényein
s egy furcsa keresztúthoz értem

mely kedvem kifelé terelvén
a kapuhoz visszatoloncolt
szabadon járok-kelhetek
bennem egy ajtó becsapódott

szorongok magam foglyaként
kapun innen és túl vigyáz
rám az álnok történelem
mely fölemel és megaláz

Hizsniai Zoltán:
Früstök a füstben

(a koksizólókemencék tetején)

Nagy szárnyas anyák repdestek a fénynek,
pléhketrecében tonhal csapkodott,
bakancsom orrán nyalka jancsiszegek
markírozták juliskás mosolyod.
Kémény-falloszok lövellték a füstöt,
az égbolt kéjjel ráterpeszkedett,
és a hajnalpír már hiába küzdött –
permetezett az utolsó kenet.
Biz' nem a nóta, csak a szénpor szállott,
vízhólyagtól lett lúdtalpas a láb,
s ami volt állott, most egyre csak pállott.
Hajszálnyival sem juthattam alább.
Körbékurbliztam hát halkonzervemet,
s most Rád gondoltam, aki majd leszel,
magába tunkol; kit a szakszervezet
egy üdülésen mellettem helyez el.
Megszolgáltam a jutalomüdülést,
gondoltam, s vártam a pillanatot,
a halálbagzás nyisson egy pici rést,
amelyen hozzád felsétálhatok.
S vártomban, bízón, sok tonna tonhalat
elmajszolgattam; ...szárnyas anya szállt;
már abban is csak téged láttalak.
S hozzá emeltem a menetspirált.

Hizsnyai Zoltán (sz. 1959, Rimaszombat) távoli ismeretlen ismerős; ahogy versel és ahogy a valóság fölé emelkedik, azzal magához emel, mint a kor szülöttét és tanúját. Lírája hiteles, öntörvényű, kedvemre való, de sokmindent biztosan nem úgy csinálnék, ahogy ő...

Cseke Gábor:

Fojtogató rőt köd

(egy salakhegy tövében)

itt csupa-csupa hűlt salak
a vízszint s a magasság
ne csodálkozz ha éig ér
mindenütt ma a gazság
titkos találka vár ránk
már látom önmagunkat
e durva tájhoz láncolt
városunkat-falunkat
nagyobb a domb is
és mi se adjuk alább
a csúcson minden csupa fény
nézzünk szét legalább
magunk körül, mi lett e dúlt
dermedt világgal
miért bántunk el oly kegyetlenül
fűvel-fával-virággal
miért facsarunk ki mindent
akár egy vacak gyümölcsöt
miért telepszik ránk a reggel
mint fojtogató rőt köd
a salakdomb tövéről az érdes
világ mindegyre rámrikoltoz
kézimunkázó lelkem agyon-
tépázott emlékeket foldoz...

Egyed Péter:

Villamostemetés

Hol vannak azok a villamosok,
a sárgák, vörös színűek,
a barikádszívűek,

a József-piacon az utolsó
favillamos lángol,
Valahogy ittmaradt Európából,
oldalán golyóütötte sebekből
pattog ki a festék;
a fekete szemek a gránitkocka ágyon
(egykor farkasszemek) valaha
„a hatalom inát” lesték vágyón –
„Rohanunk a forradalomba”.

Hajnal van, a lángtól
illő vörös az ég,
csattog a fa, mint az aknavetőtrombita,
pattog a csúzos alváz, akár egy Maxim-ima.

De!... kedves Tanár Elvtárs, itt van
az új, gondtalan alumíniumgondola,
kimegy a líceumkombinátig,
hol készülnek a kis szakemberek,
az ügyesek, a csendesek.

Egyed Péter (sz. 1954, Kolozsvár) a kiteljesedve elkomorodó, versből prózába, majd esszébe s ismét versbe bújó intellektusával üzen, hogy nincs az a matt, amiért feladni érdemes lenne a játszmát.

Cseke Gábor: Villamosémbresztés

városomban amikor születtem
már nem járt villamos
s hittem jól van ez így

bezzeg csilingelt másutt
sárgán rótvörösen kéken is
visított csöngetett kerekei csak úgy szabdalták a csönd éji szövetét

én csak olvastam róla
mesét verset igaz és kitalált történeteket
álmomban ültem is rajta
elénekeltem egy-két népdalt indulót
majd begyűjtöttem a pénzt
mindenki adott két kézzel szórt
apró csörgött a markomban
mohón számolgattam – megannyi köpés

a villamos azóta utolért
a Margithídon majd' kifektetett
ma már félem kanyargó suhanását
a dülöngélő robogást nehézkesen lendülő farát
a sínek alatt leprévelt időt

villamosébresztő:
egy-egy vagonból szükségszállás kocsma lett
meg játékbarlang céllövő bódé
kávéház sorsjegyiroda nonstop trafik
a síneket lassan begyűjtik felszaggatják
maradnak a gödrök a zakatolás moraja
a csikorgó fék sikítása
szándékok málló hímpora

Sróth Ödön: Csapda

ha kedvünk támad felnézünk a kisiklásokra
bírnuk a lábnyomok súlyát
ahogy bepréselődik a lepergő galagonyabokorba

szorozzuk a fákat a füvekkel
osztjuk a vizekkel a harmatot

kiemeljük testünket testünkből
kifúrjuk az ég peremét
hogyan betekintsünk a végtelenbe

karcoljuk a hidakat és a síneket
áthajolunk mint lomb a sziklán
valójában mindent természetünk szerint teszünk
és csak amikor kifícamodik éberségünk
rezzenünk össze

ahogy az egyenes mellé lépünk

Sróth Ödön (sz. 1950, Nagykároly), aki Párizsig szaladt el morzsáért, majd iker-verseskönyvében megteremtette magának a költői játékhoz szükséges hálókat, még adósom a Nagy Kiforrásról szóló híradással, melynek egyik elképzelhető első sorát már megírta: „A távcsőben hús-vér vadkan...”

Cseke Gábor: Kifutópálya

mielőtt nekiszaladnánk
a széles távolba vesző betonsávnak
amelyen csak előre előre előre
visz az út

nézzünk a szívünkbe
pörgessük föl emlékeinket
faggassuk ki szándékainkat és valamennyi
hátsó gondolatunkat leplezzük le
mielőtt mások tennék meg

igenis fel fogunk repülni
igenis messze fogunk jutni
mert a képzelet jól működik
és a felhajtóerőre sem lehet panasz

a mélységet is ismerjük
nem beszélve a magasságról
repüljünk

a többi nem tartozik ránk

Cseke Gábor: Vezeklés

vakon hittem hogy veszély les reám
a hóban katona topog tova fegyver kelepel
a kinyomott újság kötegével a fejem alatt
egy íróasztal lapján szunnyadtam el

álmban mindenki mindenkivel harcolt
torkomat keresve vonaglott egy dühödt marok
aztán az az ablakon beözönlött szennyesen a hajnal
ott talált gyáván gyötrődve: szabad vagyok

***Magamról annyit:** 1941. július 29-én születtem Kolozsváron mint magyar állampolgár, és most már minden bizonnyal a XXI. században hunyom le végleg a szemem, román állampolgárként. Csíkszeredában élek (Hargita megye). A két dátum és minőség közötti űrt igyekeztem hasznosan kitölteni. Egyesek szerint sikerült.*

Cseke Gábor:
Vallató éjszaka

fásultan fekszem falraszegzett szemmel
besüt rám egy vesébe néző higanygőzlámpa
sárga szigora vallató éjszakáim
nyomozótisztje aki nem kérdez csak vár
míg ki nem virrad nincs menekvés
minden eszedbe jut mindenről hallgatsz
de ő tudja mi megy végbe lelkedben
milyen hullámoktól reszket meg tested
mitől vonaglik ajkad olvas belőled
mint egy könyvből olvassa nyomorú életedet
mikor bűneidhez ér hosszan rád néz
de hiszen azelőtt sem vesztett szem elől és mégis
ettől érzed úgy igazán hogy rádszakad az ég is
és olykor belezuhansz valami furcsa álomba
ámulsz a visszarendeződő múltton
ártatlan vagy és mégis
mindent elkövettél amitől most nem
tudsz élni hajnalig

Szerpentin vándora (2010)

kalózöböl

portyánknak vége nosza pihenjünk
vár otthonunk a hű öböl
(s a halál is valahol mindünk fejére)
a zsákmány lelkünkben tündököl

megfáradtunk a rajtaütések
elszívtak minden friss erőt
settenkedve les ránk a végzet
öleld amíg tudod a nőt

ki vad bogáncsként rádtapad
és örök hűségre nógat
gyönggyel övezzed szép nyakát
lesvén az újabb hajókat

a láthatár ívelt monitorján
hol az égbolt a vízbe fúl
örökös bevetésre készen
tagadva hogy a víz az úr

mindenféle szeszekről dülva ázva
száműzött lelke úgy kering
emlékek málló falába zárva
éhes gyomorban sóshering

vándorol le s fel míg kihányja
a felejtés múltó mákonyát
kattan a fegyver durva zárja
úgy bátorítja önmagát

félszem faláb kéz helyett kampó
szakáll szúrós szem durva szó
a silánysága merő látszat
ilyen minden öböllakó

szabadságának megcsalt foglya
ki álmában sem mosolyog
fohászkodva készül az útra
sajgó fogsora csikorog

szavának mit se higgyetek már
álnok fickó ő ha kell ha nem
ajkán dévaj kuplé a zsoltár
égi helyre pályázik az hiszem

kalózöbölben élni reggel este
mily büszkeség meg kínkeserv lehet
az ütközetnek vége nosza pihenjünk
hol hagytad sebhelyes konok fejedet
2006

a liget

a csalogány hogy szól s a bokrok hogy susognak
a liget árnyai közt most eltéved a szél
az ösvények fölé elaggott magzó füvek borulnak
a fák mögötti völgyben iramló víz zenél
az is bolond ki ligetekben bolyong ma
egyáltalán hol bukkant rá és hozzá mi köze
annyi komoly gond sűrűsödik ím ránk
pihenni ülj csak le a valóság építőköveire
hunyd be szemed előtted a cél lebegjen
ne tórd hogy átcikázzon rajtad ez a kerti remegés
a készülődő vihar kutat csupán a fák közt
a ligetben mely káprázat de létező de mesés
1985

a márványlégiós

I.
„íme hát megleltem hazámat”
nem mardos többé barna bánat
az elveszett ifjúság fölött
mely végleg múlt időbe öltözött
nem zavarnak már se szürke se zöld se hófehér falak
nem fáj hogy nap nap után fogva tartanak
nem a díszlet nem az ajtó ablak teszik

hogy a vér bennem otthonosan kering
kitöltve minden eret járatot
a lényeket s a látszatot
nem bánkódom sorson magányon
derűsen fekszem a kórházi ágyon
mintha napfényben emlékek sugarában
őszgi gallyerdőn botorkálna lábam
remélvén hogy a világon kiűt végül a jóság
és vágyainkra rímél a valóság
jöttek más járványok és más bajok
és mi sem voltunk angyalok

II.

„haza csak ott van hol jog is van”
kertben diófadoktor csőre koppan
végtelen műszakban kúrálja meztelen fáink
idebent makacs gyógyulásunk vigyázzák
mindhaláláig
kint is bent is az életünk a cél
mindenegy láztalan nap több lesz a semminél
kapzsimód kuporgatom éltető érveim
nem érdekel napjaim vannak vagy éveim
ha végig magam ura lehetek
jókedvem van hát nevetek
sírni szeretnék könnyemet nyelem
mindig tudjam mi történik velem
én én legyek ne más
ne hamis fuvolás

III.

„szívet cseréljen az ki hazát cserél”
a szív most gyógyul a szív henyél
római harcos rejtező szobra a kórház udvarán
mire vár miért nem igyekszik a győztes légió után
márvány kardja iszonyú csapásra lendül
márványfülében dübörgő harci dal csendül
kezében kardja nem remeg
bár senki sem láthatja meg
csuklótól csonka szándék csupán
az idő tátongó rést ütött márványló orrlikán
valaki makacsul cigarettát tömdös bele
hogymásvalaki ugyanúgy kivegye
teszik vesznek

mind teszik és veszik
amíg az élet eltelik

IV.

Már nem számolok semmit. Maradok.
Körös-körül a fal. Meredek.
Szabad akarok lenni. Légies.
Vagyok: a márványlégiós.
1985

szerpentin vándora

az út szüntelenül kanyarog
s a nyomok vele együtt
a hóban
egy nyúlánk alak kitartón
lépeget kezében nyitott könyv
valóban

az ónos égből egyet szemerkél
pelyhek pörögnek
a földre
a sovány vándor tovább
lapozgat lábai viszik
előre

így gázol ő már évek óta
hóban sárban változó tájban
ha látom
lessinget olvas mind magasabbra
jutva meglehet ő az egykori
barátom

akivel annyi éjszakán át
képzелеgtem hogy lesz hogy nem lesz
ha egyszer
mirőlunk is említés lészen
ha fölnő s elhíresül bennünk
az ember

két dúlt kamasz száz gondolatát
beitta a hajnali ködlés
homálya

könyvekbe bújt minden mi múlt
szemünk fényét az értelem
vigyázza

s a meg se kóstolt küzdelem
ábrándja fátyolozta be
egészen
olvastunk-írtunk verseket
pompásakat és nyerseket
merészen

kóboroltunk mezőkön rengetegben
süttettük hasunkat a nappal
nyaranta
voltunk pénzen a fej és az írás
nyikorgó hegedű vonóján
a gyanta

az életút sosem kész regény
annyi minden felülírja
halálig
idillünk szála elszakadt
emlékfátyola megkopott
s ha vásik

nincsen cérna mi visszavarrja
lassanként aki bírja marja
s megorrol
mi szép volt fonnyad fanyarul
szívünk hiába kezdené
előlről

két jó barát ha szétevez
más-más jövőben ha révedez
kitartón
pálmáik sehol sincsenek
kopár faágak intenek
a parton

egyik orvos lett gyógyító
másik fizetett szószaporító s közöttük
az árok
egyre mélyült hínárral telve

s most hogy felkotrom semmit sem
találok

hórihorgas alak távolodik egyre
kezében könyvvel ballag a hegyre
az úton
én látom őt de ő már nem lát engem
mögötte járok gyorsuló ütemben
a csúcson

tán utolérem de hirtelen a mélybe lépik
megtorpanok nyomában hullócsillaga fénylik
belátom
fölfelé lépdél örök égi portyán
könyvébe bújva reám se ismer hajdanvolt
barátom
2006

szaladj csak körbe-körbe

mintha a végtelenben mindig előre jutnál
te mozgó pont amelynek nincs szélte hossza
törekvő vágy suhanó lándzsahegye
célig szálltoddan izenve egyre vissza
utánad kullogóban így tudjuk hány az óra
milyen arcot is öltünk és mi vár ránk a jövőben
hogymindenkit bevárjál
szaladhatsz körbe körbe
halottjainkat ezalatt siratva földbe tesszük
estéről estre őrizve a tűz parázsát
mert jó a meleg amíg a túlsó partig érünk
hogya aztán sose mond hassuk el milyen is odaát
1984

révkalauz

nem ígéret nem pusztaszó
valóságos se kell legyen
csak olthatatlan szerelem
mely mindenhová elkísér
és nem temeti be a tél
nem veszti lombját mint a fűz
nem fogja villám nem fogja tűz

hunyorzó csillag a völgy felett
mintha ígézne tégedet
menedéket sosem mutat
ő ott van keresd az utat
1987

esik

1
esik
a cseppek
lelkemre hullnak
cseppre csepp
halkan halálig
aztán eláll

2
esik eláll
szeszély
alternatív tény
c'est la vie

én is akár
az időjárás
jövök
megyek

3
vigyázz
az élet eltemet

álmomban is hull
cseppre csepp

eláztat engem
tégedet

4
fentről a nedv a könny a pára
a szomorúság ami hull

alulról feltámad a kétség
fordított eső tébolyul

tócsányi könny és hús eső hull
az égből esik hát esik

mit üzensz lelked mintha félne
betölteni színhelyeim

5

mióta állok mióta
ázom én árnyas diófa
pereg a víz a levelen
s a földön patakká leszen

a patak buzgón elfolyik
harsogó tengert álmodik
elvinne rábízom magam
irigylem biztos célja van

mossa mossa gyökeremet
de el fog hagyni engemet
búcsú nélkül tör rám a vész
meg nem állna vissza se néz

6

esőm vagy essél áztass
felhődbe visszaszállhass
cikkanva mint a villám
permeted úgy zúdul rám
akár a sors szeszéllyel
reggel nappal és éjjel
fölköttem vagy vigyázol
esőm vagy s te is ázol
2002

vodka az asztalon

(petőfi iszik korty korty után
csúszik le a torkán sóhajtozik
halszagú mécs pislákol arcába
fintorog de még nem alkuszik

borhoz szokott lelke szálldos
pár négyzetméteren haza
még hiszi várja júliája
övék lesz minden éjszaka

de morajlik csöndben a tó vize
eliszunban nincs nyugalom
petőfi ma vodkát iszik
korty korty után dagad a fájdalom)

*

volt-e forradalom valaha
írtam-e verset én
verdeste-e kard csípőmet
éltem-e egyáltalán
e tájon kívül mely behatárolja elmém
mintha örökkön ez a tó
ez a fenyves zord anyás felkínálkozó
fogvatartó szabadság
szorongatná a lelkem
álom volt-e a többi ami felrémlik olykor
vagy csak a vágy csupán

*

ha úgy vesszük, tetszettek ám a lányok
hogy' forgolódnék köztük szüntelen
de versben könnyebb szerezni mátkát
a dalban kivirul a szerelem

mikor az élő szóra váltok
szorongva gondolom vajon
a válasz mit a lányból kiváltok
szerelem avagy szánalom

kacag-e nagyokat a hátam mögött
vagy olyan nagyravágyó fajta
én a lányoknak mindig verset írtam
majd elolvassa ha nagyon akarja

*

ezt júliára ezt a kortyot
s a következőt is talán
ő volt az egyetlen aki megoldotta
nyelvem s szóra bírta a szám

szeretett rajongott értem
s mondhatom én is szerettem őt
szerettem benne az engem elfogadó
fiatal zsenge nőt

szerettem benne a mámort
s mert versre ihletett magamat
ő hívta elő belőlem talán
a legtitkosabb szavakat

ömlött a vers mint otthon a bor
ha olykor megvendégelt apám
de aztán eljött a pillanat
otthagytam őt a harc okán

tán jó volt így emléke szép
nincs rajta folt nem is poros
ha szoknyája mellett maradok
most nem lennék ily mámoros

volnék mord zsémbes férfiú
kivel az asszony szüntelen perel
s bújnék az egérlyukba is
csak hallgasson már végre el

*

a búcsú
felemás volt sírtunk
és rájöttem hogy magát siratja
féltékeny lett a kardviselőre
ki elrabolta tőle a férjet
én mindig a szabadságot szerettem
a szerelemben is
azért vagyok ma rab

*

halni akartam a csatamezőn
nem sikerült
de nem is bánom
a dárdaszúrással a világ üzent
lezárult könnyed ifjúságom
most ha írnék magamnak tenném
a közönség körülem kihalt
várom a közelítő estét
korty korty után várom a dalt

de csak valami tétova szándék
bukik ki ajkamon
különben jól tartanak engem
vodkán élek és lazacon

*

annuska alszik
drága lénye
betölti az ágyat a szobát
úgy fogvatart az ölelése
ahogy a föld köti a fát
ő etet itat hallgat mellettem
hogyan túlélhessem magam
áldásom ő és büntetésem
fogságom fénylő aranya
e tópart maga egy nagy bilincs
észre se vettem csuklómra csattant
annuska volt a ráadás
melegre vágytam meleget kaptam

*

pedig de furcsa
hej milyen fura
hogyan én a barguzini fogoly vagyok
valakinek az ura
hogyan aki hetente jelentést körmöl arról
miként érzi magát
és mennyire tiszteli őret
az országot az atyuskát a cárt
annak is lehet egy két parancsa
feküdj tedd szét a lábad
nőre vágyok nem narancsra
légy szíves fogd be a szádat
amit mondanál úgysem értem
s ha érteném is minnek
egyetlen barátom az este
s előttem a kotyogó üveg

*

szeretem hogyha orgonál
a hóvihár odakint
míg bentről hallgatom
megtelek gyermeki örömmel
hogyan ellepjük újra a világot
mert én a vihar rokona vagyok
vele szállok üvöltök a hodálynyi melegben

ő az erő mely felszabadít
olykor meg is ijedek tőle
mert hosszú utakra csábít
s a végén mindig ugyanaz a kérdés
itt fagyjak meg vagy ötven méterrel odébb

*

míg van mit innom
hallgatók
kérdezni sincs erőm
gép vagyok életem
van ágyam benne nőm
ki ételt ad és elringat
ha örület fog el
aki nem érti sorsomat
de éli hogyha kell
cári ajándék ez talán
ki tudja ki vagyok
de hát ki vagyok én egyáltalán
rigolyák viharok

*

pilvax nemzeti dal lobogó
márciusi ifjak tüntetés
táncsics kiáltvány múzeum
forradalom vad lüktetés

emlékek mit érnek álmomban
egyik másik visszajár
én úgy élek hogy már nem élek
talán már júlia se vár

*

(miért pózoltál egész életedben
sándor ó sándorom
miért voltál gyáva elvérezni
a barikádokon

miért nem mondtad ott
hogy az életed
egy hősi képnél fontosabb
a megtagadott énekek
hazudják sorsodat
ember lettél gyötrődő iszákos
ki szakállába motyog

s míg a halál felé kilép
botlik és tántorog)

*

ha még egy verset tudnék írni
csak egyet legalább
akár meg is halhatnék nyomban
eldőlve mint a fák

de az a vers ha írni kéne
kinek szóljon vajon
nincs aki nyelvem értené
e titokzatos tájakon

életre ítélt kiapadt költő
volt nincs ki tudja
csillagösvényen botorkálva
valahol elfogy az útja

füst lesz vagy marék por
egy elnyújtott segélykiáltás
eledel férgeknek legyeknek
átok és áldás
1993

antarktisz: oda-vissza

1. (Antarktisz felé)

gyere szökjünk meg antarktiszba ketten
ne töprengj sokat bolond ki visszaretten
a hosszú úttól a sarki hidegtől
jól megy ott majd a sorunk és hirtelen minden eldől
megszűnik a szorongó bűn a rejtezkedés
jégkristályként csörömpöl a bomló nevetés
egyéb se látszik belőlünk csak a szemünk
abból olvassuk le mi is történik velünk
én a tiédet faggatom te az enyémet lesed
tisztán látom benned jövődő gyermeked
vágyát ki most sejtjeidben lapul
feszengve várva sorsa hogy alakul
a sarki fagyban eltehetjük magunk
egy jobb korra amelyben majd szépen felolvadunk
s tobzódva éljük a rövid antarktisi tavaszt

ma még csak jégtömbök egymás mellett akiket csúnyán kikezdett a nap
gyere velem antarktiszba mintha haza
ez már a jég a fagyos szív szava

2. (*Hasadó jégtábla*)

már elaludni sem merek
hallom a jégtábla reped
ketten kuporgunk teli félelemmel
a hasadozó tutajon
kába fejed a vállamon
hánykolódik az óceán
mi tör még ezután reánk
jégtáblánk egyszer elhasad
éjjel nappal csak tartalak
nehogy elússzunk hirtelen
tovasodró vizeken
már elaludni sem merek
így talán fel se ébredek

3. (*Titkos kapocs*)

mi ez a nyüzsgés a jég alatt
rajban követnek a halak
test test után test test fölött
opálos kékbe öltözött
csodáljuk ezt a vonulást
a végtelenbe illanást
hányan érkeznek meg s hova
nem tudja meg senki soha
hogyan az a hal mit nyársra tűz
titkos kapocs mely összefűz
egy test vagyunk mely kettőbe oszlott
úszunk egy csillogó kifosztott
jégtábla közepén
hol eggyéváltunk
te meg én

4. (*Összezavarodott naptár*)

mióta élünk már a sarkon
hiába számolom
összezavarodott a naptár
ahogy az iránytű is fura táncba kezd
kezünkben
és nem akadt egyetlen irigyünk sem

aki utánunk eredve
csak azért is hogy ártson
vállalja e létet
melyben a magány öröme
váltakozik a szerelem megtartó erejével
épp ez az antarktiszi csoda
nem jégország lelkes adománya
mi vittük magunkkal oda

5. (*Sosemvolt táj*)

a horgony felhúzva
a távolodó parton már a hunyorgó szem
se fedezi föl a sebzetten is le-fel járkáló
magára maradt vacogó reményt
a mozduló hajó sorsa fölött már
felső erők döntenek én csak a tatról
nézhetem a jegesedő végtelen sebként
beforró öblöt
ringatom sajgó hideglelős
emlékét egy sosemvolt tájnak
egy tovaramadó szabadságnak mely
csak akkor és ott él ahol
az ember különben képtelen élni

6. (*a cirkuszt lebontják*)

mellettem könnyökölsz
arcod zárkózott
cserzett
s míg lopva fölleltározom pörsenéseid
duzzatag orrod tövét
lefittyenő ajkad szélét
kis bajuszkádat a korpát
hajad tövén
mintha idegen földrészt szemlélnék
elszégyellem magam
de hisz ezt mostanig is láthattam
a kéz megindulna gyöngéd megszokott útjaira
félúton a mozdulat gondolatába fagy
ahogy minden távolodik
elmarad a part s vele te is
a parton a le-fel szaladgáló
kezeit tördelő remény
marad a szabadság az éjszakák tüze

szépségünk szavunk
mint mikor a cirkuszt
komótosan lebontják
vigasztalanul
fordított sorrendben
1993-1994

gurítódomb

gurítódombon ülök minden éjjel
pár tő katáng imbolyog ott a széllel
a sínek mentén a búcsú hosszú árnya
hűvösen nyúlik s ráterül a tájra

valahol messze mozdony jajgat éppen
az éjszakában fekete-fehéren
mint régi film hősétől egyre-másra
csak hull az ellen szomorú rakásra

vagon gurul le-fel a lusta lejtőn
ahogy a telihold minden hónapban eljön
nem hívja senki de kényszeríti törvény
így jön a hó és így nyel be az örvény

e sín csak arra jó hogy megszüljön a rendet
kocsik hosszú sorára kényszerít fegyelmet
későbbi robogást tervez meg hosszú távon
ma még csak tolatás holnap dühödten rád ront

előre-hátra tart mozgása végzetetlen
békakoncert a sápadt szürkületben
a harsanó síp tisztuló derengés
akár a bölcsőt vigasztaló rengés

hogy minden ami él lelked akarja
tán meg sem illet de hosszú a karja
bólogató katáng integet érted
segítő gesztusát sohase kérted

csak egy-egy mozdulat helyváltás volt a fontos
a cipész sose kertel ő csak foltoz
én itt ülök s várom hogy összeálljon
életem szerelvénnyel gurítódombra álljon
2008

vers a negyediken

Bölöni Domokosnak, barátsággal

hallom valaki verset ír a negyediken
ütemét kipegő-kopogó hű kalapácsára bízta
úgy kovácsolja bús szonettjét sorról sorra
hogy mindjárt értsük is: kurvául nehéz ez az élet

kis kopogások fűróvisongás neszezések
ide-oda tologatott nyikorgó bútorok
megannyi munkazaj a vers zsibbadt zenéje
ríme az elfulladó ritmus az ellopott csönd maga

írad csak írad bösz ismeretlen
a világ csupa fül most végre rád figyel némán
mondd el bátran hogy kipi-kopi-kopp-kopp-kipi-kopp
kopp-kipi-kopp de nehéz de nehéz
2008. január 13.

nyugati ablak

1.
Nyugatra nyíló ablakom
kitárom kora hajnalon
mégsem láthatom a napot
ide csak visszfénye ragyog

De mert a föld forog velem
végül a nap is megjelen'
bágyadtan bölcsen mint aki
tudja már nem lesz valaki

Naponta egy-egy tűzhalál
búcsúcsóvája mélybe száll
és soha semmit nem ígér
de mint egy macska visszatér

2.
ahogy a nap még egyszer visszapillant
a végső bukás előtt
és vérbetolult arccal látja
mi mindent mulasztott míg az ég ura volt

utolsó kétségbeesett üzenetét küldi a világnak
langyos esti fellobbanását
a megváltó a megbocsátó szelíd mosolyt
a magára ébredő derűt
mely nem perzsel már nem kínozt
nem tikkaszt csak sajdít mert
játékos és tünékeny volt nincs
önző és csalárd

megsimogatlak

mint aki minden sóvárgó mozdulattal
visszaveszi önmagát
2008. február 7.

Szürke rímek (2010)

(hallom az éjszakát)

hallom az éjszakát
kergeti a reggel
hűs fénye csípős vessző
apám ilyennel vert el
(igaz, csak egyszer)

(haikukat ír...)

haikukat ír egy barátom
egyet, kettőt, százat, s belátom,
jól áll neki, mint a kimenő-
re készülő cselédén a
kimonó

(ludacska siklik...)

ludacska siklik az égen
nálunk élt nem is oly régen
ideje kitelt vissza se néz már
te jó ég milyen boldogan száll!

(kövemet tóba...)

kövemet tóba hajítom
jó mélyre süpped
s hallani
amint lehúzza a szívünket
de nem merjük be-
vallani.

(bőrig ázva egy tornácról)

bőrig ázva egy tornácról lesem
hogyan szakad le a városra a felhő
kis hólyagok patakzanak tova

duzzad az árok vize megnő
talán már el sem áll soha

(drága errefelé)

drága errefelé a paradicsom
és még drágább a paprika
nem illatozik a bazsalikom
de épp úgy elporlik itt is a
világok legjobbika

(zsák lóg a falon)

százados zsák lóg a falon egymaga
érzik még rajta a búza szaga
hátán folton folt csupa könny
felitta a szürke közöny
nem cipeli már többé senki se
tegnapi súlya ma könnyű pihe

(az ócskaságok körbe vándorolnak)

az ócskaságok körbe vándorolnak
ma nálad holnap nálam porosodnak
új életet kezd minden régi bővli
ami előtt muszáj most meghajolni
szép lassan ránk is patina rakódik
s leszünk megannyi rozsdás húsdaráló
– antik holmik

(három lampion fénye)

három lampion fénye vetül rám
szúnyogok támadása: rohamra hullám
jön mindenki részesülni szeretne a vérből
hagyom hadd szívjanak
nem a tiédből adom – az enyémből

(a repkény alatt)

a repkény alatt megroskadt a templom
tornya inog ez hát az enyészet

előbb a hit vonult ki innen észrevétlen
magára hagyva rútol az egészet

(acélos rozsdás csillagboltozatban)

acélos rozsdás csillagboltozatban
ahány érintés annyi kapcsolat van
ki belül kerül mint boltos a kárban
fogoly a lehetetlen paradicsomában

(döng a föld...)

döng a föld és dong a dongó
rímpillangóm oly csapongó
hímjének szálló hímpora
nem elég hozzá tíz szoba
megannyi élet és egy kevés
mi sava-borsa: tévedés

(mókusok lesnek)

mókusok lesnek minden ágról
mint mozdulok és rezdülök
körben csupa izzó szem világol
mit bánom én tovább ülök

(lebzselő darazsak órája)

lebzselő darazsak órája ez
hús és gyümölcs bőven levedzik
zsákmányra mindig éhesen
egy lelkes nőcske ajka felvereslik

(lábujjhegyen az indiánok)

lábujjhegyen az indiánok földjén
ki tartja észben a derék huronokat?
egy üveg ginnet a hónuk alatt
kínálgatják a túlvilági rokonokat

(a sirályok tudva tudják)

a sirályok tudva tudják: záróra közeleg
kezünkből rángatják ki a maradékot, a szemetet,
járőröznek a napozó homokján csodás keretlegények
egy-egy bomló csikk, köpés láttán elszomorodnak szegények

(erdő mélyén üldögél)

erdő mélyén üldögél vak bottyán
mégghozzá a saját vándorbotján
így biztos lehet hogy el nem lopja senki
de előre tapodtat se tud menni

(a várúr fűbe harapott)

a várúr fűbe harapott
mert őneki vasfoga volt
de hiába volt mindene vas
a fog: rozsdás volt, a fű: avas

(vidáman nézzük egymást)

vidáman nézzük egymást a tűz körül
arcunk akár egy-egy kis nap felragyog
szárazon pattognak a fenyőfaágak
fölöttünk kósza pernyék a csillagok

(már áll a sátor)

már áll a sátor s a repedésen át
belát az est és behajol az ág
itt alszol majd szíved az ingaóra
lelked nyugodni kiteszed a hóra

(a kerti csap kígyója)

a kerti csap kígyója szikkad a napon.
zöld hasában poshad a víz nem ihatom.
bárhogy tekergőzzön is jobbra vagy balra
a házig ér és bekúszik a falba

(három rózsaszín)

három rózsaszín paradicsommal
együtt ülök az őszi napon
enyhén pirulunk mind a négyen
estére hármukkal jól belakom

(fenyők hónalja alatt)

fenyők hónalja alatt
már látszik a város
mely mint minden látszat
önmagával határos

(az úton mindenütt...)

az úton mindenütt sár s gödör
szembejön velem egy szívdonor
irdatlan nagy bajuszt pödör
s még nem tudja hogy életet ad majd
így győzzük le a szív- meg az agybajt

(a kikötőből kifutó hajó)

a kikötőből kifutó hajó
visszatért
egy csapat lemaradt
utasért
a babonásabbak sűrűn vetették
a keresztet
a matrózoknak mindez csak húzd meg
és ereszd meg

(kifeszült hurrá...)

kifeszült hurrá a cirkusz kupolája
egy egész város befér alája
vagy ha úgy tetszik hat-hét falu
tágra nyílt szemünk mint a kapu

(távol a nyártól...)

távol a nyártól télbe menően
visznek egy foltos lepedőben
mondanám eresszenek nehéz vagyok
kivágták a nyelvem nem szólhatok

(az álom partján...)

az álom partján fűzfa hajladoz
a habzó vízben lábam botladoz
mélység örvénylik s abból kitalálom
hogyan el nem nyel de meggyötör az álom

(a ködben megvillant valami)

a ködben megvillant valami
odanyúltam de csak a semmi lángja
lobogott egy bagoly szemében
csőrét a kezembe vágta

(mind gyakrabban gondolok leninre)

mind gyakrabban gondolok Leninre
akiről annyi szépet s jót tanultunk
olyan zavaros ma minden
akár az életünk és a múltunk

kinek írna ma levelet kihez beszélne
kivel vitázna hogyha ma élne?
de mert nem él és mi is megyünk utána
marad a titok s a jelen szitka-átka

(sírok között kanyargó...)

sírok között kanyargó
szűk kicsi utcák
a benne lakók örök élet
örök álmát alusszák

egy temetőben mily szűken
kisdéd egy léha város

lassan mindenki megcsendesül
és ez a csönd halálos

(könnyen elkap a mélységiszony)

könnyen elkap a mélységiszony
akár iszom akár nem iszom
mert a pohár mély hogyha tele
vagy ha nem töltenek bele
ez egy nagyon fura viszony
ezért inkább eszem-iszom

(ha elbújhatnék az árbockosárban)

ha elbújhatnék az árbockosárban
lesvén a tengert amint lázban
hánykolódik és úgy táncoltat
mint ökrös szekér a néma holtat

(huszárbálon táncol a nép)

huszárbálon táncol a nép
büszkébben járja mint valaha rég
amikor még voltak valódi huszárok
és pödrött bajszoiktól döglöttek a lányok

(reggel ketten ébredünk)

reggel ketten ébredünk
a köd és én
majd a köd égbe száll
elillan
mint egy megíratlan
költemény

(villan egy szoknya)

villan egy szoknya kis semmi karton
szívet dobogtat a néptelen parton
valaki csak úgy kilépett belőle
azóta a parti fű már félig benőtte

(pofán nyalt egy ökör...)

pofán nyalt egy ökör lágyan
térdig járok ökörnyálban

(álmomban hallom)

álmomban hallom
mint rí a sirokkó
kapuzávár csattan
csikorg a sarokkő

a néma este
éjjelekbe fordul
altatna tovább
dörmögve mordul

(a vén lúd ma átrepült...)

a vén lúd ma átrepült a kerítésen
régóta próbálgatja istenem de régen
sikerébe más keze is jól beleér
a kerítést tegnap ledöntötte a szél

(a régi malmot liszt és por fedi)

a régi malmot liszt és por fedi
a vaksi ablakra száz pók szegi
csipkés hálóját melyen hanyatt-
esik a nap de csak néhanap

(két elefánt a porond közepén)

két elefánt a porond közepén
pillogva nézik hogy ennyi lény
mint ujjong tapsol újrát kiált
pedig a két állat alig hogy kiállt
mi lesz ha mindjárt táncot lejtenek
és tánc közben hibát sem ejtenek
hová fér annyi hars ováció
ha fut a lélek s iszkol a ráció?

(nyugatra tart a hosszú éjszaka)

nyugatra tart a hosszú éjszaka
mintha soha se érkezne haza
úttalan utakon száguld a kerge lény
átokként úzi őt a hajnali fény

(minden szétázik egyszer)

minden szétázik egyszer
ha megjön az eső
cseperésző neszekkel
csurog ránk az idő

(az állomáson ácsorog egy vagon)

az állomáson ácsorog egy vagon
úgy őrzi titkát hallgatagon
a fű alatta tengelyig ér
kerekén rozsdafolt a hajdani vér

(varázslók bűvös estje ez)

varázslók bűvös estje ez
töklámpás fénye éledez
kár ijedezni mert az ünnep
vérünkben szétáradva büntet

(kéményen illanó...)

kéményen illanó füst a sóhaj
mely feltolul benned a szóval
el vagyok látva minden jóval
eleven sebre való sóval

(csorba cserép...)

csorba cserép csilló máza
kerti csiga üres háza
gyalogpostás izomláza
kályha kövén törött váza

(huzalra fűzött gondolat)

huzalra fűzött gondolat
szikrába oltott pillanat
fut végig rajtam mintha áram
az égő felé sötét szobában

(köd és füst ölelkezik fennen)

köd és füst ölelkezik fennen
a köd meg füstté válik menten
s a füst a ködben kicsapódik
minden szerelem így halódik

(a csurgóból a víz...)

a csurgóból a víz egyet csurog
habosan hűvös gyöngyözve buzog
mikor fogya el nem tudja senki sem
de ezt a korsót még hazaviszem

(érett tököt csókolgat a reggel)

érett tököt csókolgat a reggel
s a tök hiába mondja hogy eressz el
a zúzmarás csók nyoma feltűnő
tököt zabál a falánk délidő

(egy lépés előre...)

egy lépés előre: kész halál
majd a halottkém megtalál
egy lépés hátra: jó esély
hogyan megfizessünk mindenért

(hallomásból vallomásba)

hallomásból vallomásba
vallomásból villanásba
villanásból villamosba
majd egyenest a Szamosba

(a torony gombja...)

a torony gombja aranyfényű réz
szikrázó sugara messzire néz
jelet küldve hogy él ugyan a hit
de pihenteti tépett szárnyait

(egy ágyútalpon elnyúlni...)

egy ágyútalpon elnyúlni volna jó
mint népvezér vagy világhódító
hallgatni a díszlövések dalát
gondtalanul lépkedve odaát

(az éjszaka csak álarc)

az éjszaka csak álarc a világon
a történelemből az ember mit se lásson
hadd higgye hogy itt minden rendes-csendes
s az élet szép csak kissé veszedelmes

(fűrészpor szaga száll...)

fűrészpor szaga száll a műhely
épített díszlet amolyan mű hely
hol filmet forgat a nosztalgia
a feledés tékozló mostohafia

(a kémény immár naponta...)

a kémény immár naponta füstöt ont
a kifüstölt madár céltalanul bolyong
nem érti hogy mi nyáron hűs otthona volt
és ahol ő oly vidáman rostokolt
mára hamvába holt

(azt hittem az ősz majd...)

azt hittem az ősz majd jobb kedvre hangol
több lesz a gomba és könnyebb az angol
nyelv de mindkettőben mélyen csalódtam
a télre várva őszbehajoltan

(három diót...)

három diót tettek elém
róluk szóljon ma költemény
a három diót én megettem
saját versem gyilkosa lettem

(gondolán érkezik...)

gondolán érkezik-siklik az álom
hús érintését már mióta várom
átnéz rajtam mosolya mézes-
mázás dülledt szeme vérmes
ölel is taszít is micsoda éj ez?

(földből kiálló...)

földből kiálló szög vagyok
ha nem vigyáztok karmolok
mígnem meglát a mennyek ácsa
és reám sújt a kalapácsa

(a kenyérgyárban minden csupa dér)

a kenyérgyárban minden csupa dér
deres kemencében deres kenyér
deres a pék haja-bajsa-kabátja
deres a világ színe és fonákja

(szabadot jelez a sorompó)

szabadot jelez a sorompó
felemelt ujja az égre mutat
mintha onnan robogna alá
a nemvárt de rettegett vonat

(az állomáson csönd...)

az állomáson csönd csak a galambok
lesik hogy változott-e a menetrend
a vendéglőnél élénk kutyahangok
reklamálják az elégett flekkent

(nyitott ablakban)

nyitott ablakban állok s ásítok
hadd lássa a világ hogy nincs titok
életemben s ha éppen sántítok
is aggodalomra nincsen semmi ok

(a búcsúzó év lehanyatló napja)

a búcsúzó év lehanyatló napja
még meglévő perceit számolgatja
s mikor már látja minden elveszett
reggelig ő is szunnyad velünk egy keveset

(az utcakő most fázik...)

az utcakő most fázik és rideg
lassan repesztí a tartós hideg
tavaszra tán fölenged egy kicsit
tócsákba oldva porló álmait

(forr a víz benne játszi...)

forr a víz benne játszi tealevelek
ugrándoznak míg teát főzök neked
és gomolyog a vízben a csersav és a festék
amitől melegebbek és sötétebbek az esték

(a hóbafulladt éjszaka...)

a hóbafulladt éjszaka oda
és kisimult a reggel homloka
mikor látta hogy az éj fekete
ugyan de patyolat az üzenete

(születtem volna indiánnak)

születtem volna indiánnak
akkor ma a csodámra járnak
rézbőrömet mutogatnám
sebeimet nyalogatnám
halálomat halogatnám

(a sínek hátán hanyattesett a nap)

a sínek hátán hanyattesett a nap
amint az égről lefelé haladt
s a talpfák között rámvillant a fénye
ezzel indul az éjszaka regénye

(foszforeszkáló lábnyomokban)

foszforeszkáló lábnyomokban
annyi megfejtetlen titok van
hogyan ilyenkor legjobb félrenézni
minek a rejtélyeket tetézni

(berezült hozzám egy kondorkeselyű)

berezült hozzám egy kondorkeselyű
s elmondta volna sorsa mily keserű
képzelmek el mi az örökké döngőn élni
de csak nézett merőn mert nem tudott beszélni

(a nagy hidegben páráll a folyó)

a nagy hidegben páráll a folyó
alatta jég útmentén hófogó
kerítés áll a tél tanácstalan
tűnjön-e végleg a földről el
vagy mégis jó ha néha van

(lassan-lassan már döntenek kéne)

lassan-lassan már döntenek kéne
hogyan hány a kalangya és mennyi a kéve
és mennyi meddig és miért ha lehetne
soha se másoktól félrevezetve

(kovácsolt vas dárdák merednek az égnek)

kovácsolt vas dárdák merednek az égnek
nincs helye most se vitának, se szentbeszédnek.
Minden előre be van mérve és meg van írva
láthatatlan betűkkel nem létező papírra

(kiporcióztam lelkemet)

kiporcióztam lelkemet
jut is marad is úgylehet
mellette él sz vagy ellene
csak gyűlölni ne kellene

(tombol a szél itt a számum)

tombol a szél itt a számum
amit elvisz ne kérd számon
egyik helyről a másikra
száll a világ mint a szikra

(deret darál a déli fagy)

deret darál a déli fagy
dermed a lélek és dermed az agy
mindenkit elkap lassan a medve álma
sehol egy ép gondolat csak
valami vörös ízé, valami málna

(ma is elsétálok...)

ma is elsétálok az állomásig és vissza
lassan araszolok mint egy belakott giliszta
vagy mint kóválygó túrázó a hegytetőn
gyászmenet a hepehupás sáros temetőn

(a leves fő szól a fedő)

a leves fő szól a fedő
és ugrabugrál vadul
úgy feszíti a gőzerő
míg minden ami benne fő
szelíden megpuhul

(szép hullaként...)

szép hullaként volna jó elköszönni
e világtól mely rútul bánt velem
majd váratlanul újra világra jönni
bosszút állni egy csökkent életen

(nyulak között nem gond a nyúlcipő)

nyulak között nem gond a nyúlcipő
nem fog rajtuk se jó se rossz idő
míg vállalják a futás szégyenét
túlélő hős a legtöbb ivadék

KÉP-telen szövegek (2011)

Egy évvel ezelőtt, rekord idő alatt, valóságos erőltetett menetben szövegeket gyártottam egy fotóalbumhoz, amelynek szerzője igen jó barátom.

Az albumot s a képekhez illő szöveget félig-meddig felkérésre állítottuk össze, de hiába kaptunk hozzá némi támogatást, a kiadónak túl mélyen kellett volna a zsebébe nyúlnia ahhoz, hogy üzletileg is elégedett lehessen. Ha arra számított, hogy sóvár szerzőkként összetányérozzuk a hiányzó piculákat, nagyot tévedett. Fogtuk az egész munkát, s úgy ahogy volt, betettük a fiókba. Most meg ott csücsülnek: képek is, szövegek is.

Ahogy telt az idő, egyre jobban érdekelt: a nyilvánvalóan a képek segítségével és azok hatására született szövegek vajon önállóan megállnák a helyüket? Eredeti formájukban aligha, hiszen fagyöngyként tapadtak a képekre, a látvány annyi mindent elárul már az első pillanatban, hogy a szavak csupán a hézagokat töltik ki, a gondolatokat hosszabbítják meg bizonyos irányban.

De munkált bennem a kétely is: van-e egyáltalán jogom életre kelteni ezeket a szövegeket a képek szerzőjének engedélye nélkül? Hiszen szimbiózisunkat mindketten közös megegyezéssel vállaltuk, s a visszalépésben is ugyanilyen természetes konszenzus döntött. Merhetek-e ezek után maszek alkotóként előállni velük, alávetve őket némi esztétikai műtétnek is, hogy a hiányzó képek helyett is, önálló módon szólhassanak az olvasóhoz?

Képtelen helyzet szülte képtelen szövegek gyűjteményéből válogatom ki a következőkben azt a tekintélyes csokrot, amiről most úgy gondolom, hogy megérették a képtelen feladatra. Távolról sem érik utol a nélkülözni kénytelen képeket, de beszédesebbek az eredeti szándéknál.

Talpalatnyi

Apó s anyó reggel óta ássák, morzsolják a roppant földet, szűkülő körökben. Egymáshoz kényszeredettségekben mindjárt-mindjárt összeérnek a maradék, talpalatnyi föld-szigeten.

„Menjen odébb, kend...”

„Kend menjen odébb...”

„De nem, mert kend...”

Pedig már lépni se tudnának, a következő mozdulatra egyikük menthetetlenül belévesz a barázdák tengerébe.

A felásott terület meg csak nő, a talpalatnyi szigetecske fogy alattuk. S ha az is elfogy?

Fogynak a szavak is, valaki odébb megy, talán végleg lelép, s marad utána az elmúlás bilincses mellkasi fájdalma, szúrása.

Megosztott magány

Az öregség találkozik a kályhasuttal. Ez, valahogy, elkerülhetetlen. Tisztességgel köszönnek egymásnak. Az öregség pedig, aki már jócskán eltörődött, csöndesen megkérdezi: „Öledbe fogadsz-e?”

A kályhasut eddig mindenkit befogadott, aki nála keresett menedéket. A fekete macska már régi-régi lakója. Miért ne fogadná be hát az öregséget is?

És ha már befogadta, akkor az öregség kénytelen megosztani a helyét a macskával, aki, mert régebbi vendég, tudja a szabályt: mindaddig ura maradhat a helyzetnek, amíg simulékonyan viselkedik.

Miért is ne tenné? Kedvére való az életfogytiglanig tartó, megosztott magány.

A remény könyve

Jól belekapaszkodik a könyvbe, úgy botorkál az úton, ajkait hangtalanul mozgatva. Morzsolja szutykos lapjait csöndesen, előre-hátra, az Ige kíváncsiai szerint. A betűk áradó rendje, az oldalak sorakozója, a könyvborítón a ráspolyos tapintású ujjak patinás nyomain a reményről szól a tisztulni vágyó lélek minden kimondatlan kérdése.

Belefér-e egyetlen könyvbe a világ?

És mi van az Első Lap előtt?

Hát az utolsó, a Záró Lap után?

Megszállottan lapoz előre-hátra, a koszlott táblák közötti sűrű tudásban, s már-már úgy tűnik, minden kérdésre készen áll a válasz, mire a könyv csattanva becsukódik.

Ettől eddig

Óriásbajszot növelni, ugyan, micsoda kunszt?

Merthogy azt méregetni, mutogatni kell mindegyre: ettől eddig...

Különben ki hinné el az efféle virtuskodó rekordot?

Ilyenkor segít egy fénykép, némi hírverés. Vagy épp egy bajuszverseny, amire legtöbbször csak a bajszosak kíváncsiak.

Székelyföldön élve, azt hihetném, másutt alig van párja e pompás férfidísznek, s ha van, csak természetes, hogy gazdája kérkedik is vele.

De hát igaza van: aki ilyet tud produkálni, az talán több mindenre képes. Ismerheti az erdő-mező növényeit, az ég madarait, de tán még a Parasztbibliát is kívülről fújja!

Kék pillanat

Az öregház falán valamikor szétömlött az ég kékje, de azóta senki nem siet letörölni. Ugyan, minek is tenné? Sőt, olykor még rá is kennek egy réteggel, hogy ami közben kopik és fakul, az hirtelen újra fölragyogjon.

Az élet ettől nem lesz se könnyebb, se szebb, de a tündöklő kékség folytán valahogy mégis összeölelkezik az ég a földdel. Amitől aztán az ember, ha házának fala mellé áll, látványosan fölmagasodik. A küszöbön elidőzve pedig valósággal uralja a teret.

A kékké váló pillanat egycsapásra embert farag az alázatosból, mert a magasság színét a falra vetítve álmodni késztet. Csupa kékes álmoképek sorakoznak a szemhéjak mögött, kártyacsomagként elkeveredve, amiből a legigazabbat kell kiválogatni – mert csak egyet mondhatunk. Ez a törvény.

Utolsó út

Mintha a lovak is tudnák, hová vezet az irdatlan sártengerré változott út. Pedig nem tisztük ezen töprengeni, meg aztán a felázott utak sarát az ő patáik is segítették habosra verni.

Ha temető, hát temető.

Amúgy is vezetik őket, két oldalról, meg hátulról is. Más kezében a kantárszár és más kézben a gyeplő.

A menet kérlelhetetlenül tol mindent tova, ami előtte tartózkodik. Nyomására ki erre, ki arra szökken az örvényt vető latyak elől: remélt szigetre, még mélyebb dágványba. Egyesek kanyargósabbra veszik az utat, könnyed búcsút intenek: majd odébb, találkozunk!

Az út pedig makacsul egyfelé tart, mint a kikísértet megkönnyező esőlé: kátyúból kátyúba szökdösve, kanyargósan, a mindent elnyelő marasztalással dacolva, amerre az élen bukdácsoló pap veszi az irányt...

Jelenés

Előbb csak a régi templom mélysötétje homálylik, benne a megfoghatatlan sejtelemmel. Majd hirtelen, mint selyembe az olló, beléhasít a nyíló ajtó cikkanó fény-nyalábja. Ezúttal mindent elöntő vakhomály. Majd egy derengő valami. Talán kézfej. Ujjak.

Valamivel feljebb, már-már világló, tolakodó szakáll. Apostolt látunk?

A kép lefagy és kontúros határt szab magának: eddig és ne tovább!

A jelenés ott áll és vár. De akár be is csörtethetne a képbe. Most mintha némán hívna. Nem is: szólít! Üzen! Micsoda egy titokzatos alak!

Mikor a homály színe a káprázatból bakacsinba fordul, ahogy megjelent, úgy el is tűnhet a következő pillanatban.

Agyag-otthon

A fazakas házának nincsenek titkai: ajtó-ablak a műhelyre tárva. Mikor a fazakas dolgozik, akkor is otthon van. És amikor otthon van, akkor is dolgozik. Ez lenne életének circulus vitiosus-a? Önmagába záródó, hibás okoskodása? A fazakas reméli: talán mégsem csöbörből vödörbe. Amit formál, nem az utókornak, nem az öröklétnek csinálja. Haszonedényeivel makacsul járja a hegyi falvakat, távoli tájakat. Néha úgy tűnik: hiába.

Maholnap minden kiég körülötte: a tűzhely. A fal. A színek. A ráncok. Az erek a kézen. A halántékon.

Élete lassan beépül korsóiba. Beég az agyagba. Vele a mosolya. Kezének a simítása. Ki nem mondott gondolata.

Ül, korongja előtt, öntörvényű világ közepén. Ahol az agyag otthon van, és ahol agyagból van az otthon.

Nagyapa

Csak nézem, pedig már nem él. Szembe könyököl velem, úgy fürkészh. Mert én még élek. Metszett arcának, nézésének szigorúsága örök mérték. 103 megélt évét egyenes derékmal viselte. Túlélte Doberdót, a hadifogságot, túl egy újabb háborút, minden nyomorúságot. Emlékei tiszták. Szavai direktek. Száz év fölött az emberről minden jó elmondható.

Hogy rendtartó. Hogy bölcs. Világlátott. Igazságos. Következetes. Gerinces. Dolgos. Hogy családszerető... Szemében egy teljes élet fénye, s a felejthetetlen, írásba tett doberdói emlék: „Hull a golyó mint az eső zápora, de sok baka vére ömlik a porba...”

Góbé sivatag

Mivé lettél, gyönyörű kaszáló, ott a Nagyhagymás alatt?

Milyen átok telepedett a tájra?

Mi ez a futóhomokkal telehintett sivárság a havasi világban, melyen most a legkisebb szélfúvás is csattanósan végigkorbácsol?

Hová lett faunád, flórád, zöldellő ragyogásod, útjaid szalagja?

Ki indul könnyű szívvel vándorútra e térkép-nem-látott sivatagban?

Ki tudja, merre vegye az irányt, ha nem menekülni, de haladni kíván az ember?

Ennyi panaszos góbéságnak se vége, se hossza, csak szállongó pora, kóválygó füstje...

Röppálya

Valami gyors suhanású jel futott át egyből az égen. Volt – nincs.
Látogatásának nyomát – foszladozó kondenzcsíkját – hátra hagyta.
Mint az istállószagot az állatgondozó.
Mint füstszagot a szénégető.
Mint a szénaillatba oltott verejték szagát a kaszás ember.
Mint a dohánybűzt a csapos.
Mint kattogását a távolodó vonat.
Mint az elkészült ebéd párját a csöndbe fúló déli harangszó.
És most már örökké itt marad, bennünk.

Illatok emlékezete

Elég a száraz tétova tapintása, elég futó pillantást vetni a szirmokra s az illatok maguktól mesélnek.
Mondják, sorolják a történeteket; hogy ez így volt, pedig másképp kellett volna lennie. De aztán úgy hozta a sors, hogy mégsem úgy... Csak az a vasárnap... Az az ünnep... Az a mikor is volt csalódás... A későn feltámadt szánom-bánom...
Hogy fecseg ez a virágillat!
Nem is fecseg... Csak suttog, félszavakat szottyant, sejtet, alig hallani a hangját.
Elkopott, megkérgesedett az ujjak bársonya.
A fanyar, tavaszi illatok hogy incselkednek!. Nyers föld szagával elegyessen.
Nyugtalanítja a lelket a megkésett, fojtogató üzenet.

Szitafénykép

Naponta, anélkül, hogy tudnánk, vajon hány fotográfiát szalasztunk el, mialatt fénybe lépünk vagy a fény elé tartunk valamit?
Most például éppen egy szitával próbálkozik a kíváncsi kéz. És hirtelen rácsodálkozik a szem.
Milyen egyszerű, pontos, éles, jelentéses a földre vetített kép! Nahát!
És milyen természetes a kísérletező szándéka, hogy fénybe illesztett saját tárgyainak elemzője, csodálója legyen!
Az éppen jelenlévő fotográfusnak nem maradt más hátra, mint beemelnie a játszadozást a fotóba.
Ezzel kész is a szitafénykép.

Párbeszéd égi hatalommal

A moldvai kolostorban szent könyvet olvas a pápa.

A fotós már másodszor jár nála vendégségben, de mintha megállt volna az idő. A pópa ugyanannál az asztalnál, ugyanazt a könyvet bújja.

A fotóst a kényszer hajtja: az első látogatás során készült képei egy baleset folytán megsemmisültek. Nem is remélte, hogy pár év múlva a történelem megismétli önmagát s ugyanúgy viszontláthatja egykori vendéglátóját.

A kolostori világ önkörébe záródó élmény, látvány és tanulság egyben. Az elszállt képeket lehetetlenség ugyan rekonstruálni, de a pópa a maga sajátosan meditáló, ájtatos módján a világ, élet és halál nagy kérdéseit véget nem érő, néma párbeszédben szembesíti az égi hatalommal, s jut el a végső válaszokig, akár ha a Tórát, a Szent Bibliát vagy a Sfânta Scripturát olvasná.

Az óra körbejár

Alig hogy felcseperedett és amolyan eladó lány lett, már következett is a lakodalom, majd az áldott állapot, a szülés, végül a keresztelő. De az idő nem áll meg: a lányát révbe juttató anya megunta földi létét. Az éppen csak anyává lett lánya, gyászba öltözve most maga is gyermekszívvel kuporog: anyját siratná, tiszta szívvel, de mert saját gyermekét tartja a kezében, bánatát visszanyelve fásultan csitítja. Aki jobbra-balra forgatja kíváncsi szemét, és mindebből még nem ért semmit.

Ahogy nem értenek semmit, de már riadtan húzzák meg magukat a ház földjére telepedett pipék. Meg a kotló. De a macska már talán...

Mi azért tudjuk, hogy az óra körbejár. Csak a szerepek cserélődnek, s a szereplők váltják egymást...

Nájlontor

A halottat elbúcsúztatták. Annak rendje-módja szerint eltemették. Most meg szigorú rendben a hosszú asztalokhoz ültek, s a hagyománynak megfelelően elfogyasztják a csángó galuskát.

Változnak az idők, recseg-ropog a hagyomány állványa is: a hosszú asztalra, ó jaj, itt is, ott is nájlön abroszt terítettek, mindenféle gyári dísszel kicicomázva, s rajta az étel is rikító színű nájlönedényekben kínáltatja magát.

A toros asztalt körbeülők öltözkén is meglátszik: bomlóban a közösség. Már nem szorít senkit a szokás, csak aki továbbra is aláveti magát neki. De a gyász, a tor még egybeterel: a hosszú asztalnál, szűken ugyan, mindenkinek egyforma helye van.

Kakukkszóra

A felcsíki portán az a szokás dívik, hogy a kamrában függő szalonnához csak akkor nyúlnak, ha megszólal a kakukk.

Május elején aztán a gyümölcsfák felől hirtelen felhangzik a kakukkszó. Minél többet hallgatóznak, annál biztosabban harsog a madárszó.

Nosza hát, neki a válogatásnak!

„Ez jó lesz-e?”

„Talán inkább azt kéne...”

„De mégis, mintha ezt...”

„Vagy tán amazt...”

Addig-addig válogatnak, míg a kakukk fogja magát és átrepül a szomszédba, hogy ott is megadja a jelt: szabad a gazda...

Útfélen

A pózáló ember megáll az út szélén. Nyakában lóg a masina. Néz jobbra, néz balra: hogy s mint?

Arra jön egy szekér. Két flegma tehén imbolyog előtte.

Elöl, ostorral, az aprónép. Mögöttük, jól megkapaszkodva, a felnőttek.

A pózáló ember köszön, a szekéren ülők úgyszintén.

„Lepózálhatom, ahogy itt mennek?”

„Hát...”

Az útféli póza elkészült, a fogat elporoszkált s utasai azóta réges-régen célba értek.

Fényszüret

Párával, füsttel, fénnel özönlő őszben szinte-szinte maguktól tisztulnak a kádak. Szállást csinálnak a szőlőfürtben duzzadó reményeknek. Semmi képzelgés: átlátni rajtuk!

Készülő varázslat, mi betölti a völgyet, s lehúzza a gyümölcsfaágat.

A szállongó homályban mindennek fénye támad.

A tekintet a tátongó árnyék mélyére hatol...

Sikátor

Az út felfelé vezet.

Egyre nehezebb és magányosabb rajta a következő lépés. Majd az azt követő, s a következő is...

A gyászfeketébe burkolt lélek néma sikolya fagyos reggelként terül a tájra.

A tessék-lássék hó alól mindegyre kiütköznek a föld begyógyíthatatlan sebei.

Az emelkedő itt csak meghosszabbítja a ténfergést, az agóniát.

Pedig ez csak egy kis, öreges botorkálás a sikátorban. Egy egészen kis kaptató.

Mindig csak egy kicsi. És még egy kicsi. Na még!

És felérve, a csalódott ámulat: te jó ég, hová jutottunk?

Vízszintesen

Nagy urak vagyunk, amikor csak úgy, kéretlenül, türelmesen felöltöztetnek tetőtől talpig, a féltve őrzött, legjobb gúnyánkba. Érdekes, senki nem perel velünk semmiért, valahogy mi is úgy megcsendesedünk, nem ismerünk magunkra. De ez még nem minden, mert eközben gyöngéden le is fektetnek, egy jó, kényelmes derékaljra, a fejet párnával támasztják alá, s nem is várják meg vele az estét, fényes nappal történik mindez, amikor senki se nyugszik, mert lám, mindenki talpon, aki él és mozog.

Nem úgy mi, akik, mondom, kimondhatatlanul nagy urak vagyunk, s akik a továbbiakban azt is megérjük, hogy úgy, ahogy lefektettek minket a derékaljra, most mindenestül felraknak egy szekérre, a szabad ég alá, mit számít az, hogy vízszintesen vagyok, mintha már nem is lennék a magam ura, mintha már nem is igen lennék, s mindenki más függőlegesen igazodik utánam, az úton, merre a szekér gördül, lassan, ahogy az állatok jónak látják.

Fatemplom szellemei

A kis, temetői fatemplomban nagy emberek szolgáltak, tartották csángó falustársaikban a hitet s a hovátartozás megannyi szikráját. Tárgyi és szellemi emléküik, örökségük megüli a puritán környezetet, beburkolja a templom gerendái alatt kóválygó temetői csendet.

Kántortanító dinasztíák egész sorát képzelem maga mellé a padra emléküik, hagyatéuk mai öre, gondnoka. Elvégre innen szálltak alá a földbe, végső megbékéléssel az eltávozottak.

A hajdani bibliamagyarázatok, kántorénekek, a rájuk adott lányhangú válaszok, testamentumok latin formulái, relikviák, öltözékek, keresztek, szent könyvek szellemteste elvegyül a temetőből érkező hűvös nyirkossággal. Ebből lesz a derengő pára és az olykor csúnyán hasogató derékfájás is.

Sárig virág lámpái

Mondják, augusztusi Mária-napkor a somoskai emberek csokor virágokat visznek magukkal a templomba szentelni, amit előtte való napon szedtek erdőn-mezőn, merthogy mindegyik virág jó valamire.

Jó lenne ezért aztán minden virágot ismerni s mindenikről mondani valamit: egy-egy történetet, vagy azt, hogy mire jó, miféle bajra használják. Szükség esetén pedig csak veszik elő, mert kéznél van.

Jó lenne efféle mindentudónak lenni, akár egy temetőben is, ahol még a korhadó fa és a sok jó virágok árnyékában, természetközelen nyugszanak az ősök. Ahol a sárig virág vidám lámpája világít itt is, ott is, a sírok közt s megannyi asszonyi kézben.

A kerti padon

Ülnek a kerti padon esetlenül, roskatagon. Mintha letette volna őket valaki, egy pillanatra. Falusi asszony és férfi néznek zavarodottan, nagyon komolyan szemközt. Mintha tartanának mindenféle vallatástól.

Ha megkérdezném: nagyon elfáradtak-e, gyanítom, azt válaszolnák, hogy ugyan, dehogy.

Éppen csak egy csöppet megpihennek.

Aztán majd folytatják, ahol abbahagyták.

Erről szól a kezek beszédes kényszerpihenője...

Meg a gondra sarkalló környezet...

Az ideig-óráig levetett, megtagadott kankóspálca.

Kimondatlan, láthatatlan gondolataikon elúszik velük a nyikorgó kispad: életük kiszolgált nyughelye, mint egy közeledve is távolodó világ Noé-bárája.

Épp csak egy csöppet megpihennek.

Lírai tőzsde. Szemelt versek (2012)

Öt évvel a Lírai tőzsde. Fontos versek c. ciklusom első darabjának megírása után (2006. március 29.) úgy éreztem, verses kalandomnak nem merítettem ki minden lehetőségét, ezért újabb játékba fogtam magamat: ezúttal „szemelt” versek replikáit igyekeztem magamból felszínre hozni költészetünk gyakorlatilag kimeríthetetlen tárházából. Válogatásom ezúttal is hangsúlyozottan szubjektív, lelki-szellemi kötődésen túl senki se keressen benne semmilyen rendszert, logikát. (A ciklus címére Illyés Szemelt szőlő c. kötete ihletett, ezért is vele kezdem a sort.)

Csíkszereda

Illyés Gyula: Vidám reggel

Nagymosást, milyen gyönyörű
teregetést csinált a zápor;
tündököl tető, ég, fa, fű,
meg a szívem a tisztaságtól.

Megyek, még nem tudom, hova
megyek, hang nélkül énekelve,
utaim korlátlan ura,
hű tagjaim friss fejedelme.

Megyek a munkámmal, ahogy
az a kapás paraszt a dombra.
Munkám: lássam szavakba fogva,
hogymilyen elhagyott vagyok!

Megyek szőlők kis útjain:
ne találkozzam senkivel;
soha nem voltunk ily közel
egymáshoz, embertársaim!

Illyés Gyula (1902-1983) számomra elérhetetlen fenség, hűvös elegancia és hétköznapiságában is hiánytalan poézis. Megpróbálom magamban feltámasztani mindazt, ami benne, plebejusan is intellektuális, áradó költészetében vonz és taszít – szellemisége mágneses sarkait.

Cseke Gábor:
Szomorú este

Hetek óta száraz az ég
szeme, úgy vereslik a láztól,
mindenre fojtó por szitál
kegyes emlék a hullaházból.

Örök fogságban, mint aki
tudja, hogy lelke csupa dallam,
kussolásom nem alaki:
meglapulok minden kanyarban.

Roskatag lépteim alatt
tehetetlenség kérge reccsen:
nyelvem helyett döglött halak
lebegnek tikkadt szájüregben.

Sehol egy rejtek, csak mező
terül alám, de mégse láthat
belém a világ, éjszakám
görögtűz és meddő varázslat.

Elekes Ferenc:
Utcán szomorú asszony

Tavaszdik, s én megyek bele a télbe.
Utcán szomorú asszony, vegyek virágot,
mondta,
pont ma.
Álljak egy szál virággal, mit kezdjek véle?

Utcán szomorú asszony, láttam őt máskor,
olajágot tartott kezében, fölötte
égbolt,
szép volt,
talán az a képe megmarad örökre.

Utcán szomorú asszony, egy megtört ország,
amelyről azt hittem nem is olyan régen:
nemzet.
Ez lett:
egy szál virágot látok, s egy gyűrött orcát.

Elekes Ferenc (sz. 1935) előttem járó, örökké irigyelt mestere a lelkes szónak, akihez kimondhatatlanul ragaszkodom és akire mindig csak akkor haragudtam a legjobban, amikor nagyúrian, két kézzel, meddően tékozolta mindazt, ami őbenne a legjobb: világteremtő érzékenységét.

Cseke Gábor:

Az utcán virgonc leányzó

Kint tél vacog, s én szügyig tavaszban járok
az utcán pucér köldökük mutogatják a lányok
– neked?
nekem?
Én is közéjük tartozom, hisz félig kinn a fenekem.

Vonulnak virgonc leányzók, micsoda rejtek
mélyéről bújtak elő, már-már mindent felejték,
és vén
legény-
ként lelkem meddő vágyakra gerjed.

Az utcán virgonc leányzó, csupa élet,
látványa fájdalmas, durva merénylet,
– szánom-
bánom?
egy percen múlt s a minden semmivé lett.

Cselényi Béla:

Karácsony után

A hófoltos, macskaköves sikátoron
dobozhéjat lenget a szél:
kívül arany, belül ezüst
fémes fényű fóliát.
Két mókus jár arra.
Szagolgatják, pofoztatják.
– Mi volt benne?
– Megégett kávémag volt benne.

Budapest, 1998. XII. 30.

Cselényi Béla (sz. 1955) úgy lépett be életembe, hogy az Ifjúmunkás im-melléklete számára egyszer megszerkesztette és letisztázta egy Gaál Gábor-köri vita jegyzőkönyvét, és azt kifogástalan helyesírással, a leszögezett időpontban példásan eljuttatta a szerkesztőségbe. Ezzel egyből akkorát nőtt a szememben, hogy amit később költőileg hozzáadott e róla alkotott pozitív képhez, az számomra bőven elég volt ráadásnak.

Cseke Gábor: Böjt idején

Szutykos havak fakó emlékü útján
huncut pocsolyába fúlt egy nejlontasak,
kívül csupa ránc, belül a semmi,
ami az életünket sűrűn belengi.
A mókusok bezzeg másfelé járnak,
melegebb égtájakon kukáznak,
hol a világ nem oly vacak...

– Pedig ez még egy jó tasak!

Debreczeni Éva: Tudósítás magamról

túl heves ez a nyár túl heves
piacra kéne menni venni enni
izzadságban sós lében fürödni
vadul őrzöngni megnyugodni
korgó gyomorral elindulni
nem kérdezni mit érdemes
kék foltok lelkünk minden részén
aprócska jelre várva mondat végén
zöldségek közt hűsölni pincében
nem menekülsz már úgy érzem

Debreczeni Éva (sz. 1957-2011) az ország nyugati csücskében meghúzódó rokonlélek, amilyenvel ritkán találkozik az ember, de érdekes módon, a világháló egymásba gabalyodó sugárútjain, ha szerencsénk van, egyenesen szembe jönnek. Munkabírását, művészi nyitottságát és alázatát tanítani kéne – csak legyen kinek...

Cseke Gábor: Tudósítás egy nyári vágтарól

ez a nyár oly gyöngéd mint egy szándék
tegyél kedvedre bújja egy cinkos árnyék
és rám kulcsolja magát ölelget naphosszat
kiprésel belőlem minden jót és rosszat
enni ad fölszítja kedvem ámit
égbe röpít már semmi se számít
hátán ülök mintha lovon csak úgy szőrén szabadon
pedig ő lovagol rajtam s minden szavamon
ketten vágтázunk szél mentén
ki előbb ki hátrébb
miénk a pálya
majd az ősz lomha folyójához érve
hátára vesz egy távolba sikló
otromba gálya

Keszthelyi György: Házszentelés

Mindig ketten jönnek. Ketten,
mert úgy szebb, mert úgy hitelesebb;
ünnepélyesek, mint a szentek,
és mint a próféták: koravének;
– Ezt a csillogó várost sem nekik találták
ki – mondanák vagányosan a háromkirályok...
Isten még hátrébb házal valahol; – Fogadják-e? –
kérdik szerényen a komoly kamaszok.

– Fogadjuk – szólunk – persze... hogyne
(hisz' sejtettük már a jelek szerint)

Mert ugye ideje volt leporolni a bútorokat,
fiókba rejteni a playboy-naptárt,
meggyújtani a nemzeti színű gyertyát
és egy hiszekegyenyi időre elaltatni
örökbefogadott kísértéseinket.

Keszthelyi György (sz. 1955) úgy bukkant fel pár éve olvasmányaim bozótjában, hogy akarva-akaratlanul muszáj volt ráfigyelnem. Érzékenység, indulat, vívódás, meghasonlás, keserűség, fanyar ironia tájaira terel verseivel, mikor hogy támad kedve, és muszáj követni. Nem is tudom, mivel tart fogva: szikrát csiholó költői felvillanásaival vagy a lírájába oltott lebírhatatlan szuggesztióval?

Cseke Gábor:

Átok a házon

Előbb csak mindig ketten. Párban.
Jóban-rosszban. Összebújva. Az ágyban.
Az úton. A zimankós nappalokon.
Szorosan, mint egy házi Laokoon.

Övék a város. És körbe mind a környék.
Amerre néznek, sunyító kerti törpék
sipkája díszlik, hol hézagos a páfrány.
A kukkolók lapulnak, ajzott kopók a vártán.

És addig minden szép is, de egyre több megomlott
perc vár reájuk, és oly sok vért kiontott
a hit s remény nevében már az ember, hogy csak ámul:
miért fordul minden ellene?

Eszelős szélkakas csikorog fenn a házon.

Bordy Margit:

Lassú lépésben

Lassú lépésben, képzeletben
fehér lovon, zöld délelőttben
bejárnám Kolozsvárt, a kincsest.

Valamikor hittem,
éden meleg sugara fénylik felettem.
Későn jött az igazság,
s kevés az erő mi menthet.

Hinni se akartam, de látni kellett,
átvált szó, barát, élet.
Elhagyott utcán macskakő ének,
visszatekert időben.

Mi vonzz ehhez a tájhoz?
Más földi részen is volt állomásom.
Vers, szín a Fellegváron? A Szamos?
Mátyás, s a volt igazságok?

Lassú lépésben, képzeletben
fehér lovon, zöld délelőttben,
nézem a folyót. Jó időben, rossz időben,
nevében szőke az ének.

Partra tör az iszap, sötétben terjed.
Elhagyott tárgyak, süllyedő emberjelek.
Rajzukról mit írnak, mondjuk ötezerben?

Bordy Margit (1944) költő, festőművész, aki vidékről tört be Kolozsvárra, de ugyanúgy szeretheti, mint én szülővárosomat. A meghatározó helyhez fűződő megmagyarázhatatlanul ambivalens kapcsolatunk az, ami ismeretlenül is a verselő képíróhoz közelít, miközben mindegyikünk mondja a magáét.

Cseke Gábor: Gyalogfutárként

Gyalogfutárként silbakolva
mint akinek sürgős a dolga
keringek városom körül.

Lépteimmel méregetem határait.
Sajnos, nem hiszek már benne.
Fölöttünk a szemérmetlen idő lenge
alsóneműben paráználkodik.

Anyám volt, barátom, szeretőm,
titkom és minden, ami jó a földön.
Ma megkínoz, vonz és én menekülök,
úgy néz rám, mint rabra a börtön.

Mi drága volt, ma mind kacat,
elég volt csak egy pillanat,
s most elkerül az álom:

szobrok árnyai holt kövek,
e változást ki érti meg,
mért fenyeget a várrom?

Sereget gyűjtenék, de sehol senki,
akivel érdemes harcba menni,
s ha volna is, ugyan miért
vesszen a ló, kopjon a vért?

Üresjáratban ügetve visznek tova a távolodó léptek,
s maholnap sóbálvány leszek, bár vissza se nézek...

Székely-Benczédi Endre:
Mint az alkonyati köd

Elfogytak a kapuk előtt a köszönők.
Egyszerűen, hangtalanul.
Mint a hajnali köd.

Az utolsó rozoga padon
még kötöget egy asszony.
Köszön, és elharap
egy láthatatlan fonalat.

Elfogytak a kapuk előtt a köszönők,
vagy csak láthatatlanná lettek,
mint az alkonyati köd.

Csak a rozoga pad haldoklása
maradt. Terhe nélkül.
Az ajak-forma repedésbe szorult
egy vérvörös fonaldarab.

Székely-Benczédi Endre (sz. 1949) „egykötetes nagyapaként” is tudja, hogy a líra nem megszállottság, inkább állapot, aminek csakis a költő szabhat határt, növeszthet szárnyat. Kései megmutatkozása dacára, észlelni tudom rajta a hiteles igeidők suhanását.

Cseke Gábor:
Mint a hajnali dér

Kiültek a kapuk elé a népek.
Kicsi helyen sok jó ember.
Mint a hajnali dér.

Recsegnek-roskadnak a padok,
minden csupa nyüzsgés, élet.
Zsolozsmáznak kicsik-nagyok.
Az eltűnéstől félek.

Merthogy kiültek a kapuk elé népek,
vagy csak nekem tűnik úgy,
hogyan beálltak reggeli dérnék.

És minden csak szikrázó tünemény,
akárcsak ez a költemény.
Lehet zárszó, vagy épp nyitány,
hűs csók egy emlék homlokán.

Lászlóffy Csaba: Főiskolások

Az előadások kábulata után
egyenesen a folyóhoz sétálnak
leülnek a végeláthatatlan fehér
lépcsőfokokra a vízhez közel
és nézik a vizet
a legtöbbjük talán csak zavaros
szürke hullámokat lát
olajfoltokkal fényezett folyót
de van akit a múlt századba ringat
„könnyű keringők kék vizén”
egy fehér habot kavarázó sétahajó
szomszédja pedig mezítlábas lányokat
lát sietni a túlsó parton nedves
talpuk nyoma villog a villamossínek
helyett s egyikük azt a korsót
meríti meg amelyet később
törött szája miatt a folyóba
dobtak s talán ma is ott rostokol
a többiek közül még sokan
látnak a hömpölygő vízben megannyi
megfoghatatlan csodát egy gyermekkorban
elejtett akvárium virgonc
aranyhalait vagy a mitológiákban
szereplő ezerféle isten
elkallódott-szobrokon-bújdósó
emberi arcvonásait és elsüllyedt
erdőket bástyafalakat hajókat
ükapák elmosódott régi képeken
fennmaradt viaszorcáját
vagy a csak tegnap óta halott testvér
eltemethetetlen tekintetét mely

mindig másként újul meg majd az
emlékezetben miként az ég a part a híd-
és fény-ívelés a folyóban.

*Lászlóffy Csaba (sz. 1939) lüktető, hömpölygő versbeszédét és lelkesedését
mindegyre magam előtt látom, mint egy lehetséges mintát, a vetélytársi buzdítás
és az önmeghatározás kényszerének mindent lebíró erejét.*

Cseke Gábor: Hobók

Mikor már helyük sehol nem találják
szólítja őket a hajdani folyó
partjának emléke a tarajosan
csobogó hullámocskák a kövek
között de mára a víz megrekedt
valahol a források és a gátak
között volt nincs eltűnt a város fölött
hiába nézik oly merőn
a tikkadt búzló torokként tátogó
medret a látvány egy az egyben
olyan mint életünk: hordalékos
árokálja üledékes ártere meddő-
hányója mindenütt csak a lerakódás
a lepedék az iszapolódás tapadó nyála
békalencsége zöldesen besült fenéknyoma
emlékidéző hazugságokkal bekenve telehintve
flakonokkal rostokkal cafatokkal lebonthatatlan
keszekuszaságokkal megtetézve kibélelve
s a múltat a változó az éltető
időt az élet elsodorta messzire vitte kiitta
egyetlen mohó hörpintéssel
ki emlékszik még a buzgón hajtogatott az örvények
pörgetésétől bukdácsoló sietős papírhajóra
akkor süllyedő tatján álltunk
a nyugvó napra tekintve
áhítózza sóvárgón a tenger felé büszkén
és megfeneklőben

Halmai István:

Nyár

pedig jelezte jöttét
készületlenül talált e nyár is
most simogat de ismerem öklét

a következő fázis az lesz
torkon szorít kilök a szélbe napba
de arcom hóálló azbeszt

így csak a vers olvas bomlik – látod
a sorok drótja görbülőben
rímek ropognak iszonyú sortűz
s oda-vissza pereg egy film – az álmok

sugaraira szúrt szöcskék
összeégett hullái – üres mezőkön

készületlenül talált ez a nyár is
pedig jelezte jöttét

Halmai István / Mestő (1951-2001) egyszerűen úgy költő, hogy képtelen nem az lenni. Akkor is költő, amikor alszik. Amikor vonatra vár, és a resti fütyül, és ég a fél világ... Valami ellenállhatatlanul vonz az elesett, mellőzött sorsokhoz, amilyen az övé. Talán csak a gyengék, a védtelenek ösztönös sajnálata ez, netán titokban magam is úgy érzem, hogy sorstárs vagyok velük, bár a látszat ennek ellene szól?

Cseke Gábor:

Tél

jöttéről nem szólt
bár tudtam hogy beállít
s lehelete rámfagy míg szűz hava pilinkéz

ki tudja még mit mér rám
térdre rogyaszt kivallat megtipor
jég alá nyom s veszettül nyivákol

arcomba mintha ő szenvedne tőlem
s a gondolataimba bujtatott lenge nyártól

nem is tudom ő mondja-e a verset vagy én
üvöltöm pofájába hogy hallgasson meg engem is

minden kifagy lelkemben ami égett
s vörösből fekete majd fakuló fehér lett

bár tudtam hogy beállít
mit akar ez a nyár itt?

Baka István:
[Mint vámpír...]

Mint vámpír, aki sírboltjában ébred,
hogy újakezdje a kárhozatot,
megrettenek, ha nyugtomból az ének
felébreszt s gyűjt a számra vérhabot,

nem akarom többé kiszívni élő
napoknak szűzies-fehér nyakát, –
már a Tejút is szemfogam nyomát
viseli: sápadt-vértelen fehérítő

versemben az egész rohadt világ
ott zsinatol minden vérlemezével,
gennyével; romlott fehérjeszagát

szagolgom már iszonyodva kéjjel, –
mint vámpír, sírban ébredő halott,
vagyok azáltal, hogy már nem vagyok.

Baka István (Szekszárd, 1948. júl. 25. – Szeged, 1995. szept. 20.) számomra olyan tünemény. akár egy harsányzöld hars fűcsomó; arcommal beletemetkezem, s ha éppen múlni készülök is, azt érzem, hogy élek, még élek! Azt, hogy miért előzőtt akkora lendülettel a halálkanyarban, nem fogom tudni kideríteni. Egyszerűen sajnálom, hogy még kezet se tudtunk fogni egymással, s akkor került hozzám a legközelebb, amikor a fizikai közelség a végtelenbe tárgult...

Cseke Gábor:
[A vériszonytól...]

A vériszonytól nem tudok aludni
attól félek hogy csöndben elszivárgok.
Valahol, valaki abba fog belebukni
hogy vámpírként fenekedve rámront

csókot ígérve véresre marja ajkam
a kéj hevében lesz kapcsos mindenem,
szorítjuk egymást fuldokló áhítatban
s tolul bennünk a gyilkos szerelem

szólnék de szád piócaként tapadva
szívembe minden szándékot visszagyűr
kapaszkodnék érvekbe és szavakba

de sorsunkat mily isten dúlja fel?
a vériszonytól nem tudok aludni
s éberségem nemlétbe ringat el

Tánczos G. Károly: **Hazatalálás**

Hópelyhek kavarnak a szűkre szabott térben,
Lámpák fakó fénye hasít ki darabot a világból.
Hinni se lehet már a tavaszt, oly mélysötét a többi.
Rakj venyigét a tüzedre! Csókod bárkit is ér, de ne vesszen!
Ó, hány nőt nem csókoltam meg én!
Izabellák, Ilonák, Piroskák, Erzsébetek,
Ágnesek kavarnak bennem a hóban.
Arcukat látom. Próbálom érzelmeimet felidézni. Hiába.
Látom arcukat, érzelmeimet próbálom felidézni. Mindhiába.
Éjszaka van. Hallgatom feleségem s lányaim szuszogását.

Tánczos G. Károly (sz. Újszászon) Egerben élő költő, prózaíró hangjának határozott, eredendő közérdekűsége miatt került egycsapásra közel a szívemhez. Aztán formailag is megszólított néhány verssel, többek között a fentivel, a kölcsönkenyér pedig visszajár...

Cseke Gábor: **Csatangolóban**

Amerre látni virágszirmok peregnek
hullnak el halkán haldokló hírnökök.
Néma utcán az árnyak vágyódva ténferegnek,
szaggatják-dagasztják a hajnali ködöt.
Ténfergésből csatangolásba váltva
elkap a lázas igyekvő ügetés

mind jobban érzem hogy tőled elszakadtam
és belémreked ma minden nevetés.
Nem látok senkit. Hangokat se hallok.
Jó képzeletem sem játszik már velem.
A reggel hirtelen rátör az üres szobára.
Hortyogásomra riadva zihálok. Még létezem...

Iancu Laura:
Otthon

fejem felett vagy még?
ostoba minden szó,
a tér elalélt, hová veszek?

a házunk falán reszketegen
meg-meg jelentél – ne tagadd!
agyaggerenda bordáidon
átsütött ég, átsütött nap!

az almafák alatt hagytál
hullott rám szírom, hullott hó
valamely falon bizton lógtál
ha más nem is: hullott dió

Iancu Laura (sz. 1978, Magyarfalú) úgy él a köztudatban, mint csángó költő, de aki nem hivatkozik csángóságának külsőségeivel. Fokozatos távolodása az otthonától (eddig: Moldva – Csíkszereda – Budapest – Szeged – Pécs) mind nagyobb sóvárgást ébreszt benne a távolságba vesző, gyümölcshullásos otthon iránt.

Cseke Gábor:
Labirintusban

labirintusban élek – mióta is?
kanyar kanyar után jön
és vége nincsen – ez hát a sorsom?

legtöbb emlékem rendre elveszett
hitelezőt játszik az adósom

felidézném az órát fel a percet
mikor e kaland foglyul ejtett

s minden mi kincs volt odahagytam
a föld is nyöszörög alattam

nyomom se maradt úgy eljöttem
kopár ég strázsál most fölöttem

Lackfi János: **Magamat figyelem**

Az utóbbi időben figyelem magam
nem mintha volna bármi különleges
abban amit és ahogyan teszek
s e tevés-vevés mögött gondolok,
de mert ha másvalakit figyelnék, kényelmesen
besorolnám őt, hogy hideg vagy meleg,
fekete vagy fehér, hangulatom szerint
(napról napra változhat ez a kép),
ha viszont magamat veszem
célba, mindig van bennem annyi
sanda önszerelem meg józan gyanakvás,
hogy se fehéren se túl feketén ne lássam,
amit teszek, s marad a kellemes, bár
kissé gyomorforgató hinta-mozgás:
ma is, mikor dühödten elveszett papírok után
kutattam szitkozódva, nagy zajjal (hallják
csak meg a túlszobában is, akik semmiről
se tehetnek!), a még költözésünk idejéből
megmaradt dobozok tartalmát
széthajigálva – nos, mindeközben az a hátsó
gondolat döngicsélt a fejemben, hogy délután
hazajövén így kénytelen leszek felszámolni
a szoba közepén heverő kupacot, s milyen
máshogy fest majd úgy a szoba: rá kellett jönnöm
hogy rend és rendetlenség bennem immár
összefonódik végérvényesen.

Lackfi János (Budapest, 1971. május 18. –) magyar költő, író, műfordító, tanár, Nyugat-kutató, fotós. Eredeti nevén Oláh János. Szülei, Mezey Katalin és Oláh János mindketten József Attila-díjas költők. Hogy apjával össze ne tévesszék, publikálása kezdetekor a Lackfi nevet vette fel. És azóta játszik szüntelen, magát s minket figyelve, egy életre szóló kísérlet túrt alanyaként.

Cseke Gábor: Magánkilátó

kinézek magamból
kíváncsi énem
hason fekve pupillámon át kényelmes leshelyről
bűntelenül figyel titeket és mindent
föl- és megjegyez úgy érzi
magát mint a világítótorony őre
az öböl fölött messzire nézve látni
ahogy a vihar megiramodik a part felé
hánykódó habzó hullámokat taszítva
maga előtt és én azt hiszem menedékem
majd megóv minden bajtól nekem csak a látás
a rögzítés és az emlékezés
kockázata jutott rajtam ugyan
nem foghat villámlás szélvész tengerár
zúdulása pedig ha a távol helyett csak
egy pillanatra is magam elé néznék
látnám miként remeg magánkilátóm
oszlopa két térdem
lábszáram roskatag elmerül
velem együtt
iszapban szennyben pusztító forgatagban

Sinkovits Péter: Éleslövészet

Az évek nem múlnak. Telítődnek. Béna
árnyak a káprázat felé. Merről jő
a kitárulkozó. Merről jő az ígézet.
Után-tisztulósos fővény hírnöke.
Megszelídíthető. Zuhatagcsináló.
Combhajlata van. És hány hajnalod
volt a negyvenhat év alatt? Léptéke
a vesztített időnek? Zománcfény. Egyenletes
lélegzet. A takaró ráncozata, amelyről számot
adhatsz. Fordul veled minden. Védtelenek
pusztulása, hontalanok országútja.
Éleslövészet.
Golyó általi lét.

Vagyok kérésre ellenőrizhető,
megfejthetőségre alkalmas.
Hallgatásban hazataláló.

Éveimmel elszámoltam.

Honnan érkezik ez a ragyogás?

Sinkovits Péter 1946-ban, született Zentán. Az Újvidéken megjelenő Magyar Szó c. napilap szerkesztője. Amikor kötetét nevem mellé jegyezte a könyvtárosnő, megkérdezte: mondanám meg, kicsoda a szerző? Akkor még magam sem tudtam. Csak annyit, hogy egy délvidéki, akinek a verseit felvidéki kiadó jelentette meg. Azóta már egymás mellett lövöldözünk, golyóink fogytán...

Cseke Gábor: Vaktölténnyel

reszkető kezemtől szutykos már a fegyver.
úgy kapaszkodom belé. szorongatom.
még sose lőttem, s ha el is sütöm egyszer,
utána többé el nem nyughatom.
mily vészes hangja van. állon ütő lökése.
tűzet mímelve pukkan. riogat.
madarak ma még nem szállnak a vetésre.
holnap kivájják mind a magokat.

(ujjam a ravaszon. csupa csel ez a móka.
visszaút nincsen. emeld fel a kezed!
szemembe nézz. ezalatt dől el minden:
élet vagy halál játszadozik veled.)

mert vaktölténnyel élni csak úgy lehet
ahogy bögöly felé csapkod a ló
izgága farkával kétségbeesetten.
nem használ itt sem tett. sem érv. se szó.
álmodok súlyos végzetes csapást.
mely kegyetlenül miszlikekre tép
mindent, mitől ma úgy retteg a szív.
s az egész meggyötört emberiség.

Holló Ernő:

Szeress

Szeress, mert egyszer nem leszek,
egy pohár vízben elveszek,
pohár vízben, marék homokban,
apró orvosságosdobozban,
egy varrótű fokában, egy
kabát zsebében, egyremegy,
szeress, ez nem mindegy neked,
nekem se mindegy, értsd te meg,
szeress, mert két kar nem egész,
a másik két karom te lész,
szeress, mert egy száj csak fele,
a te szájad, az zárja le,
két láb csillag-járni kevés,
te segítsz szállni, hol nehéz,
szeress, szeress, szeress, szeress,
hogyan vezethesselek, – s vezess,
hogyan el ne essek, el ne ess –
s hogy ha elveszek is, keress.

Holló Ernő (sz. 1910-1983) pipafüstjéből még az én orrom alá is jutott csöndesen néhány fuvallatnyi, amíg a Sugás asztaltársaságával osztottuk a semmit (értsd: váltottuk a világot). A verseiből mindegyre kicsendülő zenei törekvések üdítőleg hatnak az uralomra törekvő kakofóniában. Őt olvasom, de magam felé hajolva hallgatózom...

Cseke Gábor:

Felejts el

hogyan nem leszünk az szinte biztos
hiába próbálkozik cinkos
nevetésed elfedni lényed
benső törvényét – küldetésed,
hogyan sosem a perc volt számodra fontos
mindig kellett egy főkolompos
aki a tüzeket bőszen szítja
és a kerekeket taszítja
aki minden baj mögül kisandít
csupa rosszindulat és vakhit
vezérli tettét – rá kell lecsapni
s magunkban mindig rajtakapni

míg gonoszságát elkövetné
a világot szembe nevetné...

s mert mindvégig melletted éltem
lassan ez lett a küldetésem –
a szereposztást elfogadtam,
fűrészeltém a fát alattam,
épp ideje hogy elveszejtsél,
s mint vacak verssort – elfelejtsél...

Simonfy József: **el is tűntek**

gyermekeket az ablakból
mint vadnyulakat figyelem

gyönyörű kertem
összetapossák
fölszabálják a földiepret
szamócát málnát

nadrágszárba ingujjába
tömik az őszi barackot
téli körtét
fütyörészve odébbállnak

kiáltom én is
veletek megyek
nem hallják
már el is tűntek

Simonfy József (sz. 1952, Zilah) a vagabundus költői egzisztenciából valamilyen képpen révbe jutott: miután éveken át a zilahi rézhuzalgyárban dolgozott, 1993-ban Szatmárnémetibe költözött, ahol a Kölcsey Főgimnázium kapujának őre. Sokakkal szemben vagyunk néhányan (még), akik vele született poétai vénájára esküszünk. Minden megélt, megszenvedett pillanata tiszta, százfokos líra.

Cseke Gábor **reám lesnek**

rovom a kertnek
széltét hosszát
gondterhelten
tél felé

ahol az ösvényt
kitaposták
alkonyulástól
hajnalig

mord bajuszú
öreg kandúrok
egész falkája
nyüslet itt

reám lesnek
tüzes szemekkel
míg ez az éj is
eltelik

Baudolino: Taganrogi fák

Egy sosem volt nyár hevében, múlik az élet.
Magányos nők szemében csalóka képek.

A bűvös tó tükrén a sirály repül még.
Csendes a társaság, a pisztoly töltve már.

Ragyog a nyírfák kérge, mind kirügyeznek.
A moszkvai boldog napok újra üzennek.

Bánatos ékkövek, szemükben fénylenek,
s az égre festve ég az alkonyi messzeség.

Taganrogi fák, majd eljön a nyár, s a szél beletép hajatokba.
Taganrogi fák, mind, ami fáj, csak őrizitek magatokba.

Üres teraszon áll egy terített asztal.
Indulni kéne, senki nem marasztal.

Valakik jönnek, majd eltűnedeznek.
A semmibe nagyot lépnek a szitáló őszi fényben.

Tél van Meluhovóban, s mind tovatűntek.
A szántalp a puha hóba hogy' belesüpped.

S a titok a szóban, az elapadóban,
mint a szán nyoma iramlík tova.

Taganrogi fák, majd eljön a nyár, s a szél beletép hajatokba.
Taganrogi fák, mind, ami fáj, csak őrizitek magatokba.

Baudolino (alias Szabó Zoltán) tanárnak vallja magát s Kecskemét mellett él egy tanyán. Nem remete, cselekvő szellemi epikureizmusban utazik. Dalszövegei, dalai lírai mélységekig hatolnak, eseményé avatják a barátai részvételével tavaszoként megrendezett Macskaközi Woodstockot; költői érzékenysége nem egyszer serkentően megérintett, miként e feleselő dalban-ellendalban.

Cseke Gábor: madarak órája

dús csöppekben potyog a csurog a csönd a fákról
madarak órája ez a nyál kicsordul a számból
míg fészkelődve fordulok az ágyon
olvatag e világ összeomlik az álom
mely addig életben tartotta lebegő feledésem
szálló homok lepi be zsibbadt testem egészen
hús vásznak lebegnek lángoló arcomba csapódnak
nincs már ott helye se csóknak se pofonnak
elszólja magát egy éledő csíz majd még egy már három
csipkézi a csöndet én meg szorongva várom
hogya a hátsó gondolatok előre nyomulnak
és mint az átok fejünkre vissza-visszahullnak
míg életre kel a kórus és fény derül napunkra
s megszűnnek a titkok indul a szokott ugrabugra

de még csak a madarak órája ez amit most ím kilestünk
haldoklik a csönd s a madárszó untig csattog felettünk

Király Ernő: Zaccban mélyen

Kávésészém alján
motoszkál arisztokrata
szemed fénye, keresed a
tökéletest a zaccban,
a varázskulcs-erő
titkos kattanasát.

Rám nézel, hogy figyelem-e
ujjaid mutogatását,
mellyel körülgyalogolsz
a fekete köríveken,
belesóhajtasz mélyen a
lejátszott tragédiákba.

*A szememben **Király Ernő** (sz. 1938 – mh. 2012) kész költőként bukott elő az ismeretlenből. Jelezvén, hogy szülőfaluja, Sóvárad levegője, földje, kézzel fogható és szellemvilága erőteljesen lírára hangolt. Király Ernő látványosan kiteljesedő költészetén ugyanakkor maradandó nyomokat hagyott Kolozsvár rejtett, ám megkerülhetetlen urbánus misztikája.*

Cseke Gábor:
A kávé habgallérja körül

éjfélbe fúló felszín hívogat
mint bányató tükre rezzenéstelen
állja kérdő tekintetem
de csókja selymesen forró
emlék csobban s a mélybe ránt

se látok se hallok csak nézek
belé a habgallér kellős
közepébe érzem hogy tűnik át
belém a pattanó feszültség
a lüktető kortyra korty
telik-múlik életszerelem

Oláh János:
A tisztás

A tisztás felé vettük az utunkat,
és megpihentünk egy korhadó farönkön.
Vártam, hogy beálljon a csönd,
arra intettem a gyerekeket is,
hogy hallgassanak.
Helyette forrón és bugyborogva
ránk zuhant az esti erdő,
a bódult madarak rívása, sikongatása.

Mit akarhatnak ennyire,
hogy mindegyik beszél, és egyik se hallgat?

*Egyívásúak lévén, **Oláh János** (sz. 1942, Nagyberki) lírai élményvilágában sok érintőleges átfedést találok saját érzékeléseimmel. Ugyanazt a korforgatagot éltük át, ugyanabban a szennyes árban úsztunk, küszködve és magunk elől is magunk felé menekülve, hogy rá kellett ébrednünk: a tisztásokra végül is a rengetegeken át vezet az út...*

Cseke Gábor:

A rengeteg

Az erdő mélyébe tartottunk és egyszer csak
elnyelt a rengeteg. Merészségünk foglyaiként
meredten néztük az ágak a törzsek az indák kusza
szövevényét egyre azon járt
az eszünk hogy ezek a végső őszinteség
percei a vallani vállalni varázsos
pillanata amikor csupa csönd a sűrű de a lelkünk
zsongó méhkas jajongó vád és dadogó
mentegetőzés süvítő rosszallás és
hálazsolozsma kutyasóhaj
vakremény

Demény Péter:

Szivárvány

Nem érdekel a lehetetlen és a lehetséges,
nem érdekel a szerelem és a szakítás,
nem a barátság és az ellenségeskedés,
az öröm és a szomorúság,
a tűző nap és az eső –

ha már, akkor inkább a szivárvány,
földöntúlian ahogy felragyog egy-egy képtelen,
váratlan, lenyűgöző zápor után felettünk,
úgy választ el, hogy semmit el nem választ,
csak megjelenik pompásan és bolondul,
csak ott van, mert másképp és máshol nem lehet.

Demény Péter (sz. 1972, Kolozsvár) „fiam lehetne” alapon is olyan költő, akiből úgy ered a szöveg, mint műkorcsolyázó buzgalma révén a kecses nyomok a jégen. Követni lehetetlen, de vele egy pályán száguldozni, forgolódni ösztönző élmény.

Cseke Gábor:

Fakó ég

Minden érdekel ami a reggel vaksi fényében is megtekinthető
a pincére roskadt padlás és a széltépázta
tető a fulladásos halál és annak ellenszere
a friss levegő – no persze, és
a tűző nap és az eső –

ha már, akkor inkább fakó ég
mely nem hazudik parádét éppen csak szomorúan
kifeszül fölöttem mint lanyha lepedő
mit a szél is alig lenget és korom szítál
alá belőle mögötte rejtett póktanya
és kolbászfüstölő –

Somorčík Sz. Rozália:

Mámor

Látom közelít felém
a köd szürkés-kék, kemény,
nyomot hagy az égen,
délkelet az irány, éppen
lesüllyed, majdnem becsapódik
tudja nézem, most emelkedik
játszik velem, fátyol hullámszik
már rózsaszín, a szürke foszlik
szédülök, újra felrepít
szemem csukva, lángja hevít
fordulat, zuhanás, újra fel
az ég már forró, tüzel.

A Nyitrán élő Somorčík Sz. Rozália mondhatni figyelő árnyékomban hajtott ki erőteljes asszonyos lírájával. Személyesen talán még nem is tudja, milyen magasságok emelik magukhoz, de már ott ül ő is, velünk együtt, a kórust éltető közös távíródróton...

Cseke Gábor: Józanodás

Kereplő kattog majd dalt nyekereg
a fejemben valami láthatatlan korong
a dallam egy és ugyanaz mint
csepegő csapból a cseppre csepp
pár hang csupán de újra és újra elakad
szemem kinyílik a hajnal fénye csupa
gyanakvás úszom az idő gyöngyöző hullámain
hömpölygő harci ricsajban mindjárt
elvisz az ördög nagyot szortyogok
orrom kitisztul de csak ideig-óráig
szipogva ülök az ágyszélen fecske a dróton gyűrött
kotta a kottatartón

Soltész József: A disznó

Jókedvem ma meleg ágyban ébredt.
Térdem átkarolva ül, és úgy néz rám,
mint akit isten tudja, mi lelt.
Meleg sodrás tajtékzik át a szobán, az utca rezzen,
húsleves illata csábít, hallom a konyhazenét,
s még kártyát vetnek gondolataim meglepetten.
Visít a kisöcsém,
majd elhallgat, mint akit élete
első halálos bűne ért tetten.
Fát vágnak az ablak alatt,
s tizenöt év után most ér el hozzám
annak a disznónak a sivítása,
aki ijedtében, késsel a szívében,
lázadozva szalad a nagyvilágba.

*Soltész József (sz. 1945) úgy él bennem, mint egy emlékezetes irodalomtörténeti
bunyó hőse és szenvedő alanya. Igaz, hogy költői-prózaírói munkássága jóval
többet nyom a latban az egyre jobban halványuló pletykánál, engem lírai
hangulatai érnek utol ma is, annyi távoli évtized után...*

Cseke Gábor:

A sertés

Meguntam húsért sorban állni. Kész, elég volt a koránkelésből!
Tél jött – Bukarestre is,
perzselni jó zimankó. Böllérkedvű
barátommal autót kerítve meg sem álltunk
a távoli faluig
ahol rögtön a pópát kerestük, böllérkedvű
barátom mondta: ott biztosan kolivától dagad a hízó
nem sovány mosléktól melasztól krumplihajtól
s úgy is lett a pópa feleségestül
mintha megérezték volna hogy jövünk
úgy levágták szegény sertést
s gázipalackkal zsenge sárgás-rózsaszínre perzselték
mint a pinty
hogy nekünk már csak a szeletelés
a darálás a dagasztás a kolbásztöltés a fűszerezés a kóstolás
a dönts meg a poharat
a kapd be a kóstolót
a tor mámoros öröme maradt

a pópa állapotos felesége sírt
míg számolta a pénzt
férje vigasztalta:
jó az isten, megsegít

Ady András:

Téli hajnalok

Tőlünk tíz kerítéssel
távolabb, egy fiatal,
újgazdag pár udvarán
ébred néhány hete a
fajtiszta hajnal, kiáll
ólja elé, s minden alvót,
nyugtalanul a túl korai
fényre ugat.

Tegnapelőtt szomszédoltam,
vittem neki egy kis sötét
mérget, s azóta csak egy

lusta, kóbor pirkadat jár
e tájon, jó későig békén
hagyva a pihentető
sötétséget.

Ady Andrással (sz. 1976) közel egy évtizede ugyanazt a hajnalt, illetve alkonyt szemléljük s valljuk a magunkénak, amit semmiféle nemzedéki fáziseltolódás nem befolyásol. Intellektualizmussal álcázott lírája mélyén a biztonságát kétségbeesetten kereső gyermeki szív szorong.

Cseke Gábor:
Nyári alkonyok

Az alkony különösen
augusztusban a hegy
tetejéről huhog
vörös torkát a világra tátja
á-á-á-á-á begyulladt
mandulája lobot vet
messzeviláglón úgy hogy
mindenki látja

de még sokáig
őrizzük a jelt
szemünk csakazértis áthatol
minden homályon
oly nehéz elhinni
hogy a ránk szakadt
sötétség
a fénytől kapott felhatalmazást
– biztos ami biztos –
nyakunkon tartsa kését hajnalig

Petri György:
Ismeretlen kelet-európai költő verse 1955-ből

Kifakul,
mint a két zászló, melyet,
évre-év, a kapu fölé gipszelt
vashüvelybe kitettünk ünnepekkor,
fakul, vesztí színét a világ.

Hol vannak az ünnepek?

Vastag por alatt,
a meleg
padlástérben hallgat
egy szétszerelt világ.

Eltűnt a menet.

Átváltozott ordítássá
és elszéledt a széllel.
Ünnepi költők helyett
most majd a szél mond verseket:

kerge port mond és vibráló hőt
a betontér felett.

Hogy szerettünk itt nőket: hihetetlen.

Áttüzesedett
kohók, megfeszült kötelek
kofa felett
tétova jelen
– alásüllyedő por – lebeg.

Félbemaradt épületek:
birodalmi szédelgések felett.

Amiben hittem,
többé nem hiszek.
De hogy hittem volt,
arra
naponta emlékeztetem magam.

És nem bocsájtok meg senkinek.

Pattogzik
szörnyű magányunk,
mint a napon a rozsdás sínek.

***Petri György** (sz. 1943–mh. 2000) rebellis hajlama az ezredfordulóra sajnálatosan kifulladásig. Egy évtizeddel a halála után szinte kötelességszerűen nézek vissza fiatalkori kétkedései első költői megfogalmazására.*

Cseke Gábor:
Alig ismert kelet-európai költő verse 2011-ből

Mint kékre potyolt gyerektérden
a sebek
sokasodnak az ünnepek fejünk fölött
csapkodó zászlók erdeje
demagógok nagyüzeme
harsog

és vágyunk ma vattacukorba fúl

nyalókák után áhítozva
tör ránk a múlt szele minden szennyet
port szalmatöredéket szikkadó szart
felkavaró lehelete
gyászhuszárok kimért díszmenete

a hit a hirtelen fáradtaké akik a valóság kútja
fölé hajolva beijedtek
a feneketlen mélység visszhangjától
halihó-alihó-lihó-ihó-hó-
óóóóóóóóóóóó!

én ezután mindig látni tapasztalni
meggyőződni
akarok arról hogy a nagy
fordulatok igenis engem követnek
nem én majmolom őket bambán bávatag
értem forgatják fel mindenestől a világot
mert akkor tán azt is meglátom amit különben
nem látok

s hiába minden
utánam küldött átok

mint szélnek eresztett húgysugár langyosan
visszahull rátok

Hargitai Gyula:

A város

Az utcán trikós lányok,
mellbimbóikra nyomnád tenyered,
ölelnél már szerelem nélkül is,
ilyen a nyár.
A villanyoszlopok részegek
alkalmi botjai.
Az ég fölötted elfolyik:
széles folyó.
Kamaszként elnyelt,
felnőttként kiköpött ez a város,
csapzottan állsz, mindenki ideges
a villamoson.

Hargitai (Haitsch) Gyula (1956-1982) huszonhat éven át gyorsan kiégett fehér lobogása két kötetre futotta. Fölösleges azon spekulálni, mi történik, ha nyolcvan esztendő adatik meg neki. Fehér lobogás-a (1988) és Pogány rekviem-je (1989) maradandó jelet hagyott tehetségéről. Ha életében megismerem, biztosan a barátom lehetett volna.

Cseke Gábor:

A falu

Kihalt az utca lányok sehol
árnyék nincs kivágott
nyárfasor emléke rezdül
a déli melegben
kopár kiégett
dombokról
a pitypang ősz pihéje
száll lépestről lépésre
tova
kiégett néma szívvel
leülnék lábaidhoz
nincs hova

Kibédi Varga Áron:

Parton

Zeng a hosszú csend
mint a jegenye

siet a víz a víz
a fekete
testén itt-ott fénycsepp
sistereg
tántorog az árnyék
didereg
siet a víz a víz
hallgat a part
zeng a hosszú csend
mint a kard

Kibédi Varga Áron (Szeged, 1930) úgy élte be a fél világot, mintha verset író professzor volna, akiről közben kiderül, hogy professzori erényekkel megáldott költő. Tömör és szikár. Dísztelen és pontos. Úgy forgatja a szót, mint más a kardot. Elegánsan, villanásnyi sebességgel. Csupa-csupa találat.

Cseke Gábor: **Sodorban**

Hömpölyög álmaim
nagyvizén az ár
fuldoklom nincs remény
ne légy számár
kezedet nyújtsd felém
s megláthatod
hogyan tűnik az örvény
alázatod
legyűri az alá-
húzó erőket
lelked sűrögve döntögeti
a szálas fenyőket

Apáti Miklós: **Utazás**

Ütött és vad tájakon
harapós tanyák között
ringatózom vastengelyen
ez a vonat is haza hoz
Multam mint szántók és mezők
el-eltűnik a hátam mögött
lettem a soha meg nem érkezők
jövendő hitű apostola

Kalauzokkal beszélem meg
a menetrendek erkölcsi tanulságait
tisztára törlöm leheletemmel
az elfutó acél vezetékeket

Kőbánya-Kispest Pestszentimre
pontosan tudom hogy mit szabad
és emlékszem reményeimre

Apáti Miklós (sz. 1944) maga is térdig gázolt a közéleti elhivatottságban, amíg a korszónak egyszer nyaka törött. És azóta nézzük, mintha elveszetten, miként lehetne valami csoda folytán visszaragasztani!

Cseke Gábor: Érkezés

jegyezd meg jól: senki se vár
hiába sürgölődsz és esz a frász,
ha mész, hát menj, ne tétovázz,
a vaspályán amint végigszáguld a fény
a sínek ásatag felületén
ahol a mindennapi járatok elgörögnek
zökkenve kárhózatlan ahogy a földi szándék
belénk oltott egy visszatérő dallamot
ne törődj semmivel az érkezés garantált
mi addig történik – és annyi minden
vár rád – csupán
az a kaland

Kovács András Ferenc Fragmentum

Légy fölösleges!
Ellobban arcod – költők
nincsenek, se költészet.
Csak egyetlen vers
létezik – a mindenség
egy költemény végtelen
változatának
álma talán... Ha a csend
kitárul, s tágul a szó

is az isteni
szépség tériszonyában –
teremt, nő az időben.
Csak egyetlen vers
létezik... Amelyet írsz.
Örökkön ismeretlen
mégis előtted –
nem köti vágy, se törvény.
Könyörtelen teljesség
másaként. Amit
magadra mértél, meg sem
értheted... Nincs irgalom.
Csak egyetlen vers
létezik.

*Kovács András Ferencet (a legendás KAF-ot, sz. 1978) ország-világ irigyl
üstökös sorsa okán, a virtuózoknak kijáró tartózkodó elismeréssel. Ami az övé,
az az övé. De szerencsére, tobzódó művességén túl is van, még él a millió arcú
költészet.*

Cseke Gábor:
A teljesség tébolya

Fontosságod füstje fehér
bodor ábrát firkál az égre –
minden csupa térzene
amit elér
tobzódó költészeted
buján összefonódott karok
tapadása kész ígézet
tébolyodó polip csápoló
szorításában elalélt
menyasszony tánca
egy forgalmas vasútállomás
peronján ahol naponta
törlik fel a vért és össze-
szedik a költők által elherdált
babért
mert vannak ám költők
nem is kevesen és ölükben
a múzsák fagyos alfelük
melengetik
azon merengve hová

lett a mérték
a rend derűje bizalmas
mosolya
mely rád ragyogva
versbe öltözik?

Weöres Sándor:
A szegény denevérek

A szegény denevérek a toronyban!
senkise tanítja számolni őket.
Szoknyájuk vásott, kilyukadt,
ez a kisebbik bánatuk,
mivel magától összenő.
De senkise tanítja számolni őket!
Az egészeket s a törteket nem ismerik.
Előttük aranyszélű csésze
még a veszprémi koronázásról,
kétvégű ezüstkanállal
kavargatják az aludttej.
Csak aztán veszik észre,
hogy se kanál, se csésze, se aludttej.
Ha kérdik, mennyi az idő,
előttük a toronyóra,
de nem bírják elolvasni,
mert senkise tanítja számolni őket!

Weöres Sándor (1913–1989) a szavak mindenre képes koncertmestereként él bennem és érint meg, valahányszor virtuóz verseibe temetkezem. S ámulva látom, hogy mindent megszépített maga körül.

Cseke Gábor:
Védett fajok

A denevéreknek azt mondják jól megy
a sorsuk, mert számlálják s óvják őket
a ritkákat a természet csodás teremtményeit
a lassan-lassan kiveszőket
A bőregérnek már-már semmi gondja nincsen
felaggatja magát a kályhasutban
fejfel lefelé lóg a kilincsen
és visong mint akinek eszét vették

vagy bőrében nem fér már úgy cikáz
nyaktörő veszett szédületében
most itt időz holnap ott tanyáz

Sztevanovity Dusán: **Az én időmben**

Az én időmben sok kohász a jog tudósa volt,
az én időmben sok jogász csak vádakat koholt,
az én időmbe kinn a meccsen durva volt a bokszt,
az én időmben divatos volt a bunda és a kokszt.

Az én időmben minden hanta nyomtatásban állt,
az én időmben minden banda nyugati hangra várt s
csak abból lett a nagyvezír, akit a nép szeret,
az én időmben néhány senki igazán valaki lett.

Az én időmben messzi tájról jött a mintakép,
a másolat, a jó utánzat sohasem volt elég,
az én időmben mások tudták, mitől lesz jó nekem,
az én időm az valahogy nem volt sohasem jó helyen.

Az én időmben gondban voltak mind a jó fejek,
már el se hitték, lesz idő az én időm helyett...
Most állok itt, mint régi vándor újabb hegytetőn
és bármit nézek, annyit látok – ez is az én időm.

Sztevanovity Dusán 1945-ben látta meg a napvilágot Belgrádban. Ő csodálkozott volna a legjobban, ha akkor azt mondják: hamarosan zseniális dalszövegeket fog írni, magyarul! Pedig így – s jó, hogy így! – történt: emberöltőnyi időn át, rendületlenül alájátszik eszmei-költői síkon, saját életüket és eszmélésüket versbe foglalva, annak a fogalommal vált testvérléleknek, akinek a kezéből nem hull ki a gitár és akit Zoránnak hívnak. (Jó egy vers erejéig összeakaszkodni velük!)

Cseke Gábor: **A mi időnkben**

A mi időnkben csak mi voltunk, és nem te meg én,
közösködtünk, lázadoztunk, sok lány és legény,
amit főztünk, mind megettük, fintorgás se volt,
ha üres volt vagy ha bezárt valamennyi bolt.

Egészséges lelkek voltunk, nem volt sok hibánk,
áldását az élet csak úgy záporozta ránk,
vakon hittük, amit mondtak, szent volt még a szó,
megesküdünk, igazat szól a néprádió.

A mi időnkben élet pezsgett város-on-falun,
olyan nem volt, hogy valaki egy könyvet megun,
vagy hogy testét elmulasztja önként edzeni
és magáról azt hiszi hogy mellőzött zseni.

A mi időnkben szállt a nóta s fürge volt a láb,
pénzünk nem volt, álmunk viszont még sok is talán,
s azóta is rajtuk lógok, mint gyermek a mesén,
a mi időnk kukába dobott elcseszett regény.

Balla Zsófia: Boldog árnyak

Hallom már, a tóból zene szivárog.
A tél kitol magából: születek.
A szüremelő, táguló fényre váltok.
Anyám vagy te? Te vagy a gyermekem?

Legyél mindaz, ami már nincs velünk.
Egy izzószürke, wolframszálas villany-
körtét s szétfutó higanygömböt hol lelünk?
Az ember kövé, kő a légbe illan.

Kiss Árpád apró doktor bácsink bármikor
tudott csokornyakkendőt kötni s nézd a bő
táskáját: csupa hús csat, vastag marhabőr.

Cipőmön spicc és patkó... Sokféle idő
látogat engem s mint vadóc lovat, betör.
A tejfog múlt kihull. A jelen újranő.

***Balla Zsófia** (sz. 1949) barát és munkatárs, akihez őszintén ragaszkodtam, de akit nem tudtam megtartani, mert elégedetlenségünk okán más-más lövészárkokba hengeredtünk...*

Cseke Gábor:
Szomorú fények

A tó felől a mély csönd szétszivárog,
akár a szívben a sűrű-sűrű vér.
Befednek szutykos, levetett kabátok
mint koldust, aki már csak enni kér.

Apám, anyám elhagytak. Én is őket.
Egy rossz szó volt a kulcs életemen.
Megforgatom, még sokszor. S az elmenőket
már semmi nem hozza vissza nekem.

Lennék, ki voltam: szándékom fénye él még,
sok botlásom szomorúsággal vegyül,
mit szívből adtak, apránként visszakérték,

ettől oly fals ma minden, ami dallam,
némán vergődő lelkem hegedül,
szomorú fények szikráznak alattam.

Thinsz Géza:
Staccato

El-
tom-
pult
a
nyel-
vem
é-
le,
de
sen-
ki-
se
vet-
te
ész-
re,
nincs
szük-

sé-
gem
kö-
szö-
rűs-
re
u-
gyan
mi-
nek
é-
le-
sít-
se,
hisz
hasz-
ná-
lom,
mit
ta-
gad-
jam,
to-
vább-
ra
is
lan-
ka-
dat-
lan,

fity-
tyet
hány-
va
a
ve-
szély-
re,
még-
ha
meg
is

ró-
nak
ér-
te

nyu-
go-
dal-
mas
Nyu-
ga-
ton:

nyel-
ve-
met
nyúj-
to-
ga-
tom.

Thinsz Géza (1936, Budapest–1990, Stockholm) a formaművészet mestere és az esztétika tudora volt. Költészete az e téren szerzett napi élményekből sarjadzott: okos, játékos, sziporkázó, takarékos, sokszínű. Nehéz nem megkísérteni a szellemét...

Cseke Gábor: Bolond likból

Nyel-
vem
ben
é-
lek
mint
a
nem-
zet
en-
gem
is
de-
rék

a-
pa
nem-
zett

oly-
kor
ma-
kog-
ni
tá-
mad
ked-
vem
em-
be-
ri
vol-
tom
el-
fe-
lej-
tem

be-
lő-
lem
ak-
kor
a
nyúl
be-
szél

bo-
lond
lik-
ból
bo-
lond
szél

Kedei Zoltán: **Szabadságon a múzsa**

Lepel a műterem ablakán:
javítják a várat gyűl a rom –
lehorgonyzok a kazánház tövéhez
festeném a hallgatás üres feketéjét
nem keresem a boldogságot
mégsem jön magától.

Kedei Zoltán (sz. Rava, 1929), ez a festő ecsetjére illő, maga is festő úgy írja a verset, mintha színeket keverne s kenne föl a keze ügyében lévő felületre. Minden, ami körülveszi: szín, hang, érzések, fogalmak, lázak. Így csípi őt tetten a múzsa...

Cseke Gábor: **A szolgálatos múzsa**

kattan az ajtó zárja
múzsám sarkig tárja
piacról jött és cekkerében
hagyma kolbász és kenyér van
bevágjuk ketten szóitalan
ki sózva ki meg sóitalan
s ki-ki elmehet a fenébe

Karácsonyi Zsolt: **Ma már nem jutok el a Krímbe**

Ma már nem jutok el a Krímbe.
Pedig a kikötőben nekem lobognak a zászlók.
Állok a konstancai Kaszinó előtt,
és sehol egy sirály, sehol egy vitorlás,
az éttermekben hiába is kísérleteznél,
esélyed sincs, hogy rendes halat találj,
de bal felől, a hétköznapi strandon,
még emelkednek a színes, hétköznapi labdák,
a férfiak, nők, kislányok és kisfiúk elkeverednek,
ahogy odabenn a Kaszinóban keverednek a kártyalapok.

A szerepeket valaki kiosztotta megint.
Ha az Ovidius térről indulsz a Kaszinó felé,
az egyedüli tengeri lény, amit elfogyaszthatsz,

ismét csak a cápa. A cápauszony.
Nincs esély arra, hogy ártatlan, szelíd delfinekből,
vagy szomorú tekintetű fókákból lakmározz,
mint a kikötőváros lakóinak ősei.

Mert a város lakói, és itt nem a patkányokra,
nem is a kóbor kutyákra és a még náluk is
megveszekedettebb kóbor macskákra gondolok,
hanem azokra az emberi lényekre,
akik a tömbháznegyedekben laknak,
és ugyanazt az úszógumit tartják a fürdőszoba ajtaja mellett,
mint húsz évvel ezelőtt, csak időközben felnőttek,
gyermekük születtek, és a nagyszülők
még idejében távoztak a temetők hullámozó hantjain –

egyszóval a kikötő közelében lakó emberi lények
már nem fogyasztanak halat,
inkább erdélyi stílusban készült töltött káposztát zabálnak,
és a fiatalabbak a spagetti hosszú Ariadné-fonalát
szívják be hihetetlen lelkesedéssel.

Az egyik konstancai minaret tornyából,
ha a délutáni szél is megindul, látni lehet a Kígyók szigetét.
Az egyik tízemeletes tömbházból,
délután három és negyed hat között,
tisztán látni a Gibraltár-szorost, sőt,
de csak egészen kivételes alkalmakkor,
általában a húsvét és pünkösd közötti nyugodt délutánokon,
amikor még csak sejteni lehet az eljövendő kánikulákat,
igen, olyankor tisztán látszik Ceylon szigete.

De a Krím, az egyetlen félsziget,
amely örökre az enyém lett,
nem pillantható meg a legmagasabb
épületek tornyaiból sem. Nem és nem.

És az a hajó, amire várok, csak lassan,
egészen lassan jut el a szárazdokkból
a kereskedelmi kikötő mólói közé,
hogy felvegye a múlt század elejének gyarmatárut,
a nyolcvanas évek monokinis lábnyomát,
és amikor a kapitány Odüsszeusz kalapját fejébe nyomva búcsút int,
akkor érhessek én is a fedélzetre végre,

ahol senki sem kérdez, és senki sem felel.
A Krímbe ma már nem juthatok el.

Karácsonyi Zsolt (sz. 1977, Arad) szépreményű diákszerkesztőként került először látóköörömbé, azóta nagyívű, ambiciózus röppályát írt le, s ki tudja, milyen magasságokba emelkedik s vajon eljut-e valaha Krímbe...

Cseke Gábor: **Hurrá, még ma Krímbe hajózunk**

Miért is ne, hiszen csupa ígéret a tenger
egyre-másra küldi hullám-futárait az üzenettel
hogy útra fel merészen
a pillanat hevében
minden akadály semmivé válik
széltében-hosszában tanítják
hogy így kell navigálni
azok akik még sohase merészkedtek ki a parti vizeken túl
ők mesélik azt is hogy hol volt hol nem volt egyszerűen
túl az óperencián, hol a kurta farkú malac túr
de se baj ők maradnak mi tengerre szállunk
élik kicsinyke életüket
miközben mi jó szélre várunk
s ha vihar támad ránk
egymást szidjuk úgy kiabálunk

és látjuk ahogy a távolodó föld zsugorodik
mint a fogyatkozó remény
valaki áll a tengerparton
tán élő valaki s nem tünemény
és áll a minaret a kaszinó a móló a szárazdokk
a hajógyárban döng az óriás kalapács
utánunk küldve lüktető üzenetét
mint téli napon a buzgó fakopács

látszik-e onnan hogy küzdünk az árral
előre jutni mert minden perc olyan kiismerhetetlen
egymást váltogató utcanők közötti
harc az ami ilyen kegyetlen
mindenki élni s győzni akar ettől oly izgalmas
ez a verseny aminek sosincs vége
a vihar most vad villámokat és felhőförgeteget rajzol az égre
aki a Krímbe kíván jutni

az előbb megtanul futni,
majd úszni és túrni és ellazulni
ha a kapca elkezd szorulni

aki elindul Krímbe balra álljon
aki még várna jobbra lépjen

albatrosz suhanását várom
hogymég előttünk Krímbe érjen

Hadnagy József: Pusztai alkonyat

Széles pusztai alkonyat.
Úgy állok itt, mint nagy állótükr előtt.
Felhő úszik benne: egy messzi délelőtt,
amikor talált pénzként
birtokoltam a napokat.

Aranyszalagos kötegekben
heverték mellkasom szekrényében – végtelen évek.
Dúsgazdag vagyok, vajon mennyit érek?
Nem számoltam, észre se
vettem: a fiókok megüresedtek.

Hány bankó van még ott, egy, kettő, harminc?
S most vajon mennyit ér? –
vagyont költöttem el a semmiért.
A tükör kialszik, a bokrokban
sűrűsödik a homály, mint bordáim közt
a kérdés: mennyi a bővli, mennyi a hamis?

Hadnagy József (sz. 1950. Kolozsvár) nagycsalád elsőszülöttjeként a nyughatatlanság lovagja. Ide-oda igazolása, identitásának cikázó meghatározottsága számomra a költői párbaj esélyei előtt nyitottak utat.

Cseke Gábor: Hegyi hajnal

Minden nap egy csoda. Hogy fölkel. Nem siet.
Éppen csak annyira, hogy időben
fénybe vonja a harmatos füvet.

A fényből jut nekünk is, bár még vacogtató az árnyék,
ha rajtam múlna, én minden reggel
jó messzire szállnék
oda, hol a nap le se nyugszik,
kóborolnék
a hosszú fehér éjszakában,
olyan ez mint egy végtelen ünnep
avagy egy véget nem érő gyásznapi.

Egyetlen kincsem: az idő.
Mámoros éberségben mérem,
hogyan sokasodnak a hajnalaim
s ülepít a koszorúér falain
sok-sok salakot az ébredéstől kótyagosodott
maradék vérem.

Kóválygások a Hyde Parkban (2012)

1. A Park megközelítése

A Hyde Parkba örökké vágytam de még
soha se láttam be se tettem a lábam
kivártam hátha csoda
történik egyszer és amit elhallgattam százszor,
ezerszer az most hamvasan szabadon
kibukhat a számból ilyesmi
nem is történhet máshol csak a Park
védőszárnya alatt mely beborít akár egy sátor...

Mekkora úr a képzelet meg se moccansz
s elképzeled hogy máris az aranyozott cifra
kapu előtt ácsorogsz és élvezed hogy végig a rácsok
akár homlokodon a ráncok vagy fegyencruhán
a sávok pontosak, egyenletesek egy
csöppet sem félelmesek...

Belépek talpam alatt felsír a kő mint bárhol
a földön ha sétányhoz érek s várom hogy bennem
vidáman fölnyerítsen a jólnevelt igásló viháncos
kedve elszabaduljon a rétek bomlott ámokfutása megszálljon
a szabadság ittas szelleme legyenek egy kiebrudalt
szent földi mása...

Ág nem rezdül ég se zendül lelken
az égő stigma a Park éjjel-nappal nyitva
s hogyha kedvünk százzal nyargal
ki vigyáz a lovainkra?

A kaputól tova egy más világ másként
hajlik a fű és szabadon nyújtózik az ág
köpködni szabad de nem köpködni is vígan lehet
ha akarod kenyeret falsz ha nem hát
ürülékedet tömöd magadba vissza
mintha lelkedet mentenéd más meg
poshadt sörét böfögi fel
vagy saját vizeletét issza ha éppen szomjas

de koplalni sem tilos sőt büszke lehetsz
ha szemed napok óta úgy kopog mint zárt kapun
a kóválygó zarándokok...

Ha szembe jó anyád s miért ne? valagon rúghatod
vagy éppen elnézel felette hűvösen s ő veled ugyanígy
bánhat semmi sem feltűnő hol kisüt odafent
a nap hol viharos lesz az idő
vagy ködbe fúl a táj és elfedi azt
ki éppen macskát nyúz elevenen dúlt pofával
netán a szemem káprázik s vetít elém sokféle
förtelmes látomást mindig ugyanazt és mindig
valami mást...

Magam bolyongok Hyde parkja
hívogató mélye felé szép ez a magány akár
egy unatkozó istené kinek senki se fogja le
a kezét áldhat és sújthat szüntelen sok ilyen
hozzám hasonló kicsi isten nyüzsg a Parkban
szanaszét...

2. A sípszó

kacsaringós hosszú sétány
tekerőzik alám némán

bolyonganék egyet rajta
végül leülnék egy padra

ahol enyhet adó árnyék
hűvösében arra várnék

hogya az idő rám ne vessen
a világot megszeressem

amilyennek éppen látom
s nem színezi kóbor álom

ahány ember szíve dobban
annyi vágy lapul titokban

a mifélénk fura alkat
egyről beszél s másról hallgat

ha dicsér magára érti
ha megszól a lelked sérti

aki egyszer bírja marja
foglalt a park minden padja

és bolyongva és kerengve
ülepemhez helyet lesve

kedvem illan mint a harmat
itt se lelhetek nyugalmat

a fél világ terpeszkedik
másik fele pöffeszkedik

valahol a tűző napon
kerül csak hely egy zöld padon

fő a fejem mint a katlan
lelkem vigasztalhatatlan

mért hogy szabad ami nem kell
s mi kellene nem érem fel

kell-e egyáltalán ülnöm?
jobb az angolgyepre dűlnöm

fű alattam ég fölöttem
az örömtől bepörögtem

és lebegtem és lobogtam
ne vágyj többre e pagonyban

amit lehet annyi szabad
így alakítsd minden szavad

valahol vad sípszó harsan
milyen csősz járkál a parkban?

s mért is korhol miért fújja
kire mutat tiltó ujja?

szívem lapul remél hallgat
mint ki nem ismer tilalmat

s míg lelkemben gyűl a harag
fekszem mint egy holt fadarab

3. A csősz suttyomban üzen

padok ligetek kertek – ide hozzám
a rend nevében igazodjatok
mint katonák egy díszelgő seregben
virágpompásan masírozzatok

szabadságotok díszkerítés védi
amott kívül a láncravert idő
toporzékol kevéske haját tépi
s vakon hiszi hogy egyszer még kinő

azt mondják odabent meghal a törvény
mert kell ám egy hely ahol lazíthat a nép
és jódolgában azt is elfelejtse
hogyan sorsa elől nincsen menedék

amit e parkban megenged magának
azt felírjuk s egyszer elszámol vele
a sípszavam csak ártatlan mementó
arról hogy merő adósság az élete

rátok nézek s csupa lázadót látok
ki törét bőszen meg-meglengeti
ilyenkor én a váratlan égi átok
egy bokor mögött szátokat beveri...

4. A portréfestő fanyalgása

Egyszer egy piktor megunta, hogy
mindig a tükörbe nézve
magát rajzolja.

Unta a saját pofáját
ez az igazság.

Pénze nem volt modellre
piára is alig futotta
hogy festékről-ceruzáról ne is beszéljünk.

Sokat hallott a Parkról
s ma reggel úgy találta
itt az idő most vagy soha
fölkeresi uccu neki.

Remélte ott bő látványra lel.
Ingyen és szabadon.

Hóna alatt a tömbbel
zsebében válogatott ceruzacsonkok
meg sem állt a Park közepéig.
Ott letelepedett.
Egy fa tövében.

Körötte nyüzsgés mint egy hangyabolyban.
ki erre ki arra ki amarra.

Ő meg csak nézett nézett
merőn bambán mintha
először látna embert
és nem tudta eldönteni
kit szűrjön ki magának
akkora volt a kínálat.

De nagy volt a takarás is.
A gyorsan váltokozó helyzet.

Nő gyermek férfi öreg
sánta púpos délceg
kopasz görnyedt langaléta borostás
sebhelyes kancsi löcslábú disznószemű
vigyori nyálas szőrös csorba karvalyorrú
hordóhasú félszemű szeplős

jöttek és mentek valamennyi
ceruzájára termett
mennyi változata ugyanannak
amit ő reggelente a tükörben
nyugodtan megszemlélhetett

és ha már nem tetszett
szembeköpte
majd mikor a tükröt később letörölte
nagylelkűen megbocsátott
magának.

Hátát a fának vetve
turkál a látványban
s mint fogatlan kutyának a vágóhídon
passz! semmihez sincs kedve.

5. A hallgatag

a parkkapuból még visszanézett
és látta kihunyni a napot
majd a kavicsos ösvényre lépett
felsőhajtott: helyben vagyok

tudta hogy mire megy ki a játék
hisz ide naponta betért
minden itt töltött perce ajándék
pedig máshonnan kapja a bért

örömében más dalol ő meg csak hallgat
fülében a csend olyan zene
ami akkor is szól ha vége a dalnak
mondhatni úgy is: istene

mikor a szöszmötölő kába éjjel
csöndben a világra terül
és a szárnyát lengető súlyos álom
makacsul most is elkerül

ő némán mered mélyen magába
mint kút fölött lógó veder
majd nyikorogva merül a vízig
és egyre csak vedel vedel

álmában biztos kikotyogná
amiről ma hallgatni jó
ezért a kedvenc példaképe
egy ki belezett rádió

mely mikor még szólt ő volt a minden
a lelkes igazság maga
de lassan-lassan belefáradt
így lett a csöndnek bajnoka

oly egyszerű e néma élet
mint bevallatlan szerelem
a parkban minden mozdulatlan
a szív dörömböl idebenn

6. Füstölgő

keresztül-kasul füstölte életét
és a világot
most már csak a parkban pöfékel
és a füsttől semmit sem lát ott

otthonról elűzték az volt ellene a vád:
a levegőt rontja
semerre se volt maradása többé
loholt e fura pagonyba

ujjai dohányrudacskákat morzsolgattak:
micsoda zene!
és az a szúrós fanyarkás illat: meg-
borzongott bele

függővé vált lelke didergett ha szökése
nem sikerült
a parkra gondolva szunnyadt el és
arca földerült

ha meglátta a szomszéd kéményén
a füst hogy illan el
keserű pofát vágva legott mint
aki félrenyel

bevallom hű cinkosa voltam
de tegnap kidobott
füstfelhőben elvesző arca
megfeszült mint a dob

mondott is valamit ámde szava
elszállt elveszett
ő meg ott maradt magába roskadva: elromlott
füstölgő szerkezet

7. Szúnyogszelídítő

esős idő után reggel vagy délután
mindig feltűnt a bokrok között
az árnyas lombok alatt
hol a szúnyogok tánca
veszett királyi udvarra emlékeztet:
zsibongó és parázna

csodálta őket karcsú formáikat
süvítő röptüket nagyon
becsülte a célba találás pontosságát
s jut is marad is alapon
vérevel táplálta őket
remélte így tán megszelídülnek
s egyet se csapott agyon

a szúnyogok ettől nem lettek jobbak
minél több vérben dőzsöltek
annál jobban megjött az étvágy
s ő se lett tőle boldogabb

mert jöttek új és új esők
új légi táncok
új vadul csipkedő rajok

ő pedig hitte ez a végtelen élet
küldetés amiért végül is egyszer csak
észre se veszed s elfogy
a véred

s ezzel be is fellelgett
a szúnyogzenének

8. A tisztasági ügynökség embere csalódott

mikor a parkba vezényelték
azt hitte megfogta az isten lábát
mely bütykös szőrös és meleg

remélte hogy a korlátlan
szabadság törvénye
az ő munkáját is beragyogja
és nem lesz mindent elnyelő örvénye

mert ami odakint muszáj
az bent csupán: lehet
ahogy tetszik / meglátjuk / talán

hogy a mundér csak dísz
nem kötelez
hiába fémlik kard az oldalán

a megbízástól annyira elkanyarodhat
amennyi beléfér és még azon túl is

hitek és remények között vergődve
érte a felismerés villámcsapása
hogy ez a park micsoda átverés
egy vágyott valóság hitvány földi mása

melyben a tisztaság szabad akaratból
lelkesen okádja le magát
a törvény tisztelője pedig nevetséges
tétova báb
a becsület megbízható szobráról kiderül:
ember és gyöngye volt
s a felhő mögül kibújva poros
kis lampion a hold

hát akkor az ember saját magának foglya kívül belül
s amit künn eltitkol az idebent mind kiderül
vagy fordítva és e játék oly harsány féktelen
mint a rejtező jóság: keresed szüntelen

9. Virágszámláló

a szabad szellem
a virágok lelkét is megülte –
állapította meg nap nap után
mert csakis az vonzotta ide őt
hogy annyi szépség nyilvántartója
számvevője / gondnoka lehet

szerette ezt a szigorú életet
mely minden reggel beűzte a kapun
és odabent tartotta hol kókadozó
hol meg pompázó virágai mellett

neki mondani sose kellett
hogyan éppen mi a dolga és az óra
mennyit mutat ismerte
a járást és lehunyta szemmel is
tudta az utat hajtotta
a tudat hogy életében legalább egyszer
fölkeresse valamennyi virágot úgy
vágyott erre mint ahogy valaki eltökéli:
márpedig ő bejárja a világot
és minden zugba / odúba/ sűrűbe
szakadékba benéz hogy megtudja
miből lesz kaptárban a méz
és a levegőben az illat

mit érdekelte volna a le és fel lófráló
tömeg a sok szájaló vajákos gőzfejű buggyant
lihegő nagyotmondó mániák
drótján rángatott deli vitéz

csak a szirmok a porzók a zárok a hajtások
a kacsok a léggyökerek a levelek a termőre
fordulás őszi szomorúsága az ökörnál szállongó
üzenete a gyökérzet a gumók a kártevők
érdekelték és még mindig nem mondtunk el
mindent pedig őt csak a virágok
érdekelték a szépség sokfélesége és remélte
egyszer még megtudja a végső számot

10. Üres tea

üres szoba üres konyha
üres a ház nincsen gondja
üres a zseb üres a polc
az est lehűlt csak mínusz nyolc

üres pohár üres tányér
üres a napok ráér

üres veder rozsdá rágja
üres téren üres pálya

üres fejből üres szólam
kedve telik minden szóban
de mert csak az idő telik
üres padon ül estelig

üres kézzel ballag haza
üres tea a vigasza
hajnalig bög üres hasa

11. Tűzevő és tűzivó

Tűzevő és tűzivó
lesz itt egy demonstráció:

frakkban tessék csak befelé
az asztal és a szék elé
hol szemben ül két bús lovag
merőn nézik a lángokat
kardjuk pisztolyuk nincs sehol
középuitt egy üveg honol
mérgek gyúlnak a szájban
a nyugalom tökéletes
ülnek az éjszakában

Szél vonít a vizek felett
vitorlát bontó ég alatt
tálakban égő falatok
le ne egyétek magatok
tűzet rágcsál a tűznyelő
víg zeneszóra majszol
a szél egy-egy jobb falatot
arcukba fújva sarcol

Leperzselt homlokukon
van még tér sebhelyeknek
tűznyelő és tűzivó
elég volt szédelegnek
egymást a vízből ki de be
mindig a másik éri be
ne érje lába lábvize

a tóba tenni venni le
hogy ki ne hűljön a szíve
eljuthatunk-e messzire

A tűz leég az asztalon
ugye jóllaktál angyalom
éghet csak éghet míg kihűl
mosolyunk fénye zsírba sül
igyál barátom melegít
lelkemet visszaadtad itt

12. A tapló

Egy úr ki a parkban vedelt
bort fogyasztott de sört lehelt
ott éjszakázott ott delelt
ott nyaralt és ott is telelt
egyszer egy fán taplóra lelt

hosszasan bámult a fára
mint a kis nyúl a számárra
rajt' a furcsa micsodára
mint egy nagy tenyér kitarva
ugyanbiza mi az ábra

addig állt ott amíg déltájt
morcos úr is arra sétált
s meglátta e mélabélát
ahogy bővölte a vén fát
s nevén nevezte a témát:

uram megmondaná nekem
az az izé mi fán terem?
s mi történik ha leveszem
és a hónom alá teszem
fogom magam s hazaviszem?

morcos uram mint egy vadló
odaprüsszent: ez nem való
minden felnőtt s minden apró-
gyermek tudja mire való
az az izé: az a tapló

éppen hogy csak meg nem szólal
Isten ellát minden jóval
s mindent megnevez egy szóval
kenyeret ad csöppnyi sóval
minek ide annyi sóhaj?

ki a dolgokra így rálát
mindegyre járatja száját
nézik egymást és nem látják
saját szemükben a szálkát
s közben a taplós fát kivágják

13. A tévelygő

Azt hitte csak egy park a sok közül
belépett s úgy nézett körül
mint aki annak is örül
hogy egy kis árnyék rávetül

nem tudta hogy itt úgy szabad
ahogy falak közt rab a rab
s szabadsága egy része csak
annak amit a sors kiszab

ahogy egy félénk nyúl lapít:
száját tátva várt valamit
zsenge füvet úti lapít
vagy szélsodorta zsírpapírt

mindennek szabott helye van
s ha felismered merre van
egyik s másik is zordonan
léptél be s elmész boldogan

14. Kontratenor

Azt hitték a házban ahol
lakott hogy madár trillázik
a falak mögött

soha nem ereszhette ki igazán a hangját
ahogy bőséges ebéd után
viszont a nadrágszíját
igen

a környékbeli macskák
így is
ijedtükben gyakran futottak fára

ő ezért szokott rá a Parkra
szabadon röptetni
legmagasabb férfihangját
mely már-már a kontraalttal kacérkodott

és a világ láthatta-hallhatta hogy ez jó
pontosabban nem látott-hallott benne
semmi rosszat

így aztán a kontratenor
egész nap
eregette epedő liedjeit cikornyás dallamait
az ég felé pipás a bodori
füstöt

ő dalolta
ő hallotta

meg pár méterre tőle
egy füldugós
morcos
kubikus
kezében a
ratatata
retetete
lég-
kala-
páccsal!

15. A nyelvész már-már köszöni az égnek...

...hogy ezt a parkot átjátszotta a földieknek
neki már be se kell járnia
a világot ha
a különböző nyelvi jelenségekre
kíváncsi mert
idejön megnyilvánulni az egész világ

neki csak fülelnie kell
és fürgén pontosan jegyezni
majd meggyőzni a tömeget arról
hogymint szándékai tisztán
tudományosak

jegyzeteiből sosem lesz feljelentés
csak ártalmatlan szociolingvisztika
netán argó kutatás
de lehet hogy megmarad a nyelvjárástan
tág klasszikus keretein belül

minden azon múlik
hogymint hisznek-e neki
s nem verik idő előtt agyon

vagy mások be nem szervezik

16. Gyíkleső

Az anarchista/terrorista egy gyíkot nézett.
A Parkban ült.
A gyík meredten visszanézett.
És megkövült.

Lelki szkanderbég feszült közöttük.
Csupa erő
sugárzott ki szemeikből.
Csont és velő.

A terrorista lustán feladja.
Nincs semmi tét.
Gyík szemében gögös láng villan.
Napban a jég.

A terrorista most kirúg a hámból.
Szemlél csupán.
Tán megmenekül a robbanástól
e délután.

Csupa jóság, csupa barátság:
„Szervusz, te gyík!”
Ettől a derék hüllő fürgén szedi
a lábait!

Mert számára is csak harc az élet.
Ki győz, ki nem.
Egy titkos terroristát hordoz
a zsigereiben.

Szavaktól már meg nem hatódik.
Sejti talán:
a terrorista gyanús csomagot visel
az oldalán.

Arcán a béke csak azt jelenti: mindjárt
égbe repül,
hát béke veled, kicsi gyík, ha tudsz,
menekülj!

17. Apánk csak úgy sűrög-forog

számkivetve egyik napon
Kossuth apánk fogta magát
és a nagy park felé tartott
hogyan találja követőkre

amint a kapun belépe
kedvére volt a nagy nyüzsgés
zúgott a park mint a méhkas
innen tán sereg is kerül

apánk csak úgy sűrög-forog
ajka hívó szóra nyílik
mondaná hogy a magyar nép
világ segítségét esdi

de ott nincs ám „halljuk! vivát!”
elsodorják meglökdösik
ezeknek semmi se drága
nem fáj nekik a szabadság

szinte könyörg: jóemberek...
de az ember csak egyfajta
nagy bajában egyet lázong
jódolgában meg se nyikkan

apánk leroskad egy padra
emlék úszik át a lelkén:
hullámszik a pesti tömeg
szava szikrát gyújt szívükben

messze futtam édes népem
megőrizni azt a lángot:
magányomban egyre éget
s pernyét hint az éjszakára

18. Zsonglőr

egy derék jokulátor
volt annyira bátor
hogy a Parkba belépve
trükkjeit megtetézze

eltelve magával
ártatlan mosolyával
szédítgeti a népet
ígérve minden szépet

mutatva lehetetlent
megjátszva a kegyetlent
a fűrészelő rémet
markában semmivé lett

szájtátiak korában
mi érték volt korábban
egy röpke mozdulattal
mint egy lázadó angyal

szárnyal a magas égbe
fogjátok meg de élve
esővé lett egészen
hogyan lopva visszatérjen

és káprázó szemekkel
pillogjon ránk a reggel
most már maga se érti
tudását mért fecsérli

s ami kitelne tőle

már nem látszik előre
hiszi még hogy vezényel
birokra kél a széllel

küzdelmét az ki látja
nem érti hogy mi bántja
csodát csodára tornyoz
úgy tapad a valóhoz

mintha pajtája égne
füstöt lehel a fénybe
s megtépett lomb a fához
visszatér önmagához

mellékdal:

írtam ezt könnyű lázban
ködös reggel egy házban
hol égtem hol meg fáztam
öklöm hiába ráztam

19. Torzonborz

ha nem tudnátok
a látszat csal mert
lelkem örök puccban
angolszövetben
márkás cuccban
csak hát a körülmények
és a pillanatnyi lehet-
etlenségek
ki a frászt érdekel hogy én miként
és mivel

rajtam kívül

de majd ha igazán akarom
és unom hogy annyit vakarom
nem rúgnak tüstént valagon
és eldobom szakadt tasakom
és zselé csillog a hajamon
ha engem éltet a megafon

akkor majd megmutatom
mit ér a lélekben őrzött
álom ereje és hogy
a világ teteje
nem az amit ti
annak hisztek s akár
a háromnullás lisztnek
mindennek megvan a szavatossági
ideje

van akinek ennyi és ennyi
nekem annyi

20. Olvasó (napló)

kezemben könyv bennem meg szívszorongás
körülölel a bágyadt nyári zsongás
túl minden szándékon és reményen
hogy eldadoghatom a véleményem
méghez a szabadon és hamar:
mért taszít és vonz a Torokcsavar
melynek szerzője Gergely Tamás
és stílusa ugyancsak disszonáns;

faltam betűjét lélekszakadva
hol szügyig szennybe rántott hol a magasba
szállt velem és nem gondoltam másra
csak a jó öreg köznapi logikára
melynek fogai egytől egyik rendre
beletörnek a rejtett történelembe
és csorbaságán át rámozdul a szenny a vér
a féligfőtt gondolat az erőszak a tér-
görbület a glóbusz minden jaja-baja
torzult lelkek se éjjele-se nappala
gyilkos bosszúja nemtelen halála
nemi gyötrődés prédájára várva
agyonszecskázott valóság örvénye szédít
keresem benne az újat s az elvesztett régít
és nem találom magam az értelem kihagy
bomlik az ideg zúg a halánték loccsan az agy

miért ilyen ócska mit sem érő ez az élet
miért hogy a világ mindegyre mocsárba téved

ki távirányítja lelkünkben a jóval elzagyvált rosszat
fulladozó torkunkon még egyet ki szorongat
mért sír a gyermek bennünk hisz olyan rég halott már
mért makog szélütötte bár fejében egy szótár
s fölötte áldás suhanó szárnyak óvó csapása
minden hiába mondod mint kinek ez az utolsó dobása
s halk nyüsztéssel a felsebzett torokból
virágot szagolva temet míg az örökre gondol

21. Ikkrek

kismama jön a sétányon
ikkreket tolva
oly szelíden teszi
hisz ez a dolga

íriszén napfény játszik
ajka fölött pihék
aranyos fénybe vonva
tündöklük a vidék

ő meg se lát se hall az ikrek
álma mély mint a kút
surrogó kavics jelzi
merre kanyarg az út

termetre csöppnyi lény
szinte-szinte gyerek
ha az ikrek felsírnak
maga is pityereg

sorsával összenőve
taszítja napjait
mint aki jóelőre
tudja hogy ő veszít

s kik most együtt szuszognak
egy takaró alatt
már építik magukban
a választófalat

az idill még valódi
de a park árnyai

loppal utánuk kúsznak
sarkáig tárva ki

az este előtt a kaput
sötétje mély verem
s tátongó szája elnyeli
mohón győzelmesen

22. Vasöntő

egy vézna kis vasöntő
vasat már rég nem önt ő
gyulladt szemén a szikrák
csak bántó irkafirkák

tüzet lát meg nem állva
ez visszatérő álma
miért ő s mért nem mások
a hitetlen tamások

míg tüzet lehelte rája
az öntökemence szája
megnyugodott a hitben
hogy közelében az isten

mert ha ez pokol tüze lenne
már rég ő égne benne
hisz szembeszállt naponta
a természettel s kivonta

magát a törvény alól
minden öntéssel visszaszól
teremtőjének hogy micsoda
kókler mert hát nincs csoda

csak tűz s jég van s a közepén
ott állok megfeszítve én
hideg s forróság közé szorítva
fagyot legyűrve tüzet szítva

de mindez már csak emlék
rég megbánt eretnecség
látomás irkafirka
hunyorban a szikra

23. Kéregető

még ma sem tudom ki vagyok
koldus? adószedő?
csak azt vágom zsebre ami
másoknak nélkülözhető

ha elmondanám mi vezérelt
e park alléira a szégyen
meg is ölne abb'ahelyben
bennem is van ám szemérem

akár a színész minden este
ki szerepére készül
egész benseje attól reszket
hogyan szerepébe belésül

én is úgy nyújtom tenyerem
hunyt szemmel azt rebegve
csak az segítsen engemet
akinek van rá kedve

csöppre a csöpp tán összegyűlt annyi
hogy a csávából mára kihúz
de ha csak arra gondolok
engem is utolér a csúz

kihull fogam tönkremegy mindenem
s végleg befuccsolok
hát üldögelek még egy kicsit
normán felül is koldulok

mert amit kapsz az sose elég
csak amit adni kell
adósságom szívből megosztanám
a világon mindenkivel

a fukarságig óvd magad!
és szent nagylelkűség
köszöntse minden reggelem:
fogtok tejelni még!

24. Légifotós

gépem a park fölött kering
a látási viszonyok jók
a kamera beállítása is
megtörtént
a küldetés végrehajtható
alattam hullámozó tömeg
eleven lomha tó

engem *az egész* érdekel
ahogy a részletek
összeállnak
és színekké árnyalatokká lesznek
ecsetnyomok egy freskón

mi gondom a sok hadovára
mi ég felé száll
s felhőbe rendeződik
a város a környék a világ
fölött
s esőként ködként fejünkre
visszahull

nekem csakis a körvonalak
a dimenziók a tendenciák a fejlődésgörbék
a pontsűrűségek a halmazati állandók
a koordináták
a bemozdulási koefficiens
jelentenek némi gondot
de a korszerű technikának hála
mindent percek alatt
megoldok

mellékdal:

ti csak fújjátok a magatokét
ki egyszerűen ki meg cifrázva
olykor látom innen a mennyek kapuját:
örökké zárva.

Április elseje a Hyde Parkban

1. Derűre ború

kék az ég és zöld a fű
veszett a szél egyet fű
havat kavár kiderül
derűre ború

sétálni jó
járkálni kell
lassan de így érünk tova
úrlovasnak képzelve magunk
kinek lesántult a lova

ó Hyde Park
te régi szerelem
hadd töltsék benned egy egész napot
virágvasárnapján
április elsején
ajtódon kopogok
helyben vagyok

2. Kit látnak szemeim

szentségbe lépik így az ember
emelkedetten mintha nyomában
ott ólálkodna egy kósza szellem –
műfogsor a szájban

az ösvényeken hamar seprés nyoma
jobbról balra mutat
félénk tulipánsor szegélyez
valamennyi utat

virágvasárnap ez barka is bólint
felém amerre járok
s körülvesznek mint árva lelkek
a sorsukra hagyott virágok

kinek van kedve ily napra kelve
ide betörni mint elefánt
a porcelánboltba akit az ösztön
ideránt majd odaránt

sehol egy lélek bevallom félek
egy üres parkban tág a világ
minden megeshet s fejedre eshet
mit ügyesen rejtettek eddig a fák

távoli zugban hol árnyék és cűg van
szakállas férfi téved elém
buenos pajtások nem ismerek rátok
s szemében rögtön kialszik a fény

plakátok sztárja pólók királya
gerillák egykori atyja motyog
én még ismerlek jó che guevara
te nem tudhatod hogy én ki vagyok.

3. Kopott feketében

Te semmit sem tudhatsz rólam,
de amit terólad először nekűnk mondtak,
az is csak szólam
volt
valamikor 1958-ban
amikor eszme-kész kamasz voltam
s el se tudtalak képzelni
holtan

tényleg? – csak ennyit mond
és köhögés rázza
erre figyel, meg a lázra
mely kígyótűzet gyűjt tekintetében
elnézem őt kopott feketében
megőszűlve
keze remeg
de a szememben továbbra is ő az a remek
fickó ki szembeszállt
nyugaton a rendi világgal

mire jó ez a park
itt nem csak a szó de az álom is
száll szabadon
dacolva a kaszással

megérintem ő hagyja
gesztusom vissza nem adja
számára nulla vagyok
élet
ki még nem járta meg a mélyeket
nem szenvedett át éjekeket
s nappalokat
s nem tódított még igazán
nagyokat
s mégis de vén lett...

4. Várakozás

előszobában váróteremben reptéren
buszállomáson a megbeszélt utcasarkon
a nagy platán alatt
a dombon
a dombhajlat mögött
hol senki se lát
és mégis a miénk az egész
világ

átéltem százszor
ezerszer
a várakozást

volt mikor eljött
máskor hiába vártam
de sem előtte
sem utána
nem volt olyan jó
mint a várakozás maga

hogy mondjam el neki
aki ma is végigszenvedi
az érkezés és találkozás csalódásait
akit porig sújt a valóság
majd mindjárt fölemel a hit

hogy magyarázzam el
hogy érthető legyen
milyen egyoldalú
minden szerelem

mert mindenki a maga módján szeret
gyűlöl ármánykodik
de csak az mulat igazán aki
utoljára nevet
jó che guevara
hát feléd nyújtom kezemet

rekedt hangon szól: amigos,
sajnálom, de nem lehet,
jobb lesz hogyha mindörökre
eltemettek engemet!

5. Leprasziget

jobbkezeit mutatja
jó che guevara
keze helyén póre csonk

megérinteném
de ő nem hagyja
jobb dolgom is lehetne

valamikor még
legénykorában
lepratelepre tévedt

beállt melléjük
de inkább közéjük
sorsukon bár osztózni

ha már nem segíthet
az ő keze sincs meg
leprasziget lerágta

új világ hírével
a hegyeket járta
igazságért lázítva

hiszi is meg nem is
rajongott népe is
comandantét élteti

az a sok jó szándék
sok meddő ajándék
terméketlen vajúdas

száll millió szép szó
annyi a megváltó
mindre kerül egy júdás

akit így szeretnek
végül csak feladják
emberfia így üzen –

csonkján a forradás
írason a pecsét:
hitzegő is hittel él

6. Csöndüzenet

ez a mi találkozásunk a hallgatásról szól
a vállalt némaságról
mikor a gondolatok is
duplajáratú láthatatlan
jól álcázott üregekbe bújnak

jó che guevara
halálodban
úgy tűnik megtanultad az élet
nagy leckéjét

a szónoklat a harsogás a szájmenés helyett
jó lesz odafigyelni a mások
zajára-jajára
okosakra vagy ostobákra
mit se számít

csak te légy aki odaadóan fülel
a világ lelke fölé hajol
ezernyi bajjal szembe menve
a halállal is dacol

cserfes eszelősök hírhedt ligetében
hosszan hallgattunk mi ketten:
fel-feltámadó szélsikolyt

pörögve tovaberregő motorzajba burkolva
a pusztulás apró jeleit
egymás ziháló enyhén hörghurutos
lélegzetén

mindent amivel ez az áprilisi csönd üzent nekünk
itt a Hyde Park távoli bozótos zugában
jó che guevara és én

Nadrágomon fekete folt (2012)

Mindent tudok

Mindent tudok és semmire nem emlékszem
ami gyűlöletre gyúlna bennem
mosolyba roskadva nézem a levegőben
hogyan kavarnak a havazás
viháncos pelyhei és nem vitás
közös a sorsunk egyszer
te is megérted

Valami dallam...

...szüremlik át a tájon
a szél hátán jön
éppen csak megtalál s már
el is úszott mint az ökörnyál
lebegve észrevétlen
s nem tudod eldönteni
kutyák hálaéneke amit hallottál
vagy a farkasok dala

A kanyarban

a hóban a nyomok
a vizeletfoltok a hányás a vér
a szögesbakkancs szigorú rajza
botorkálj csak te tétova lélek
tudod-e hová igyekszel
vagy csak úgy mész bele
a fehér végtelenbe
lázasan kérded: hol a kanyar
az a qrva kanyar
és egyszer csak meglátod

a Folyót

Két törpe...

...strázsál egy kis butik
nagy ajtaja mentén
egy jobboldali törpe
fekete sipkával
míg baloldali társán piros satyak
a jobboldali bal kezében
agyagtálat kínál
a baloldali jobb kezében
ugyanolyan tálat tart
– tessék, tessék!
a tálakban csikkek gyűrt sorsjegy almacsutkák
tetejükön egy ujjnyi hóval

Mesés gulyám

volt nekem egy mesés gulyám
elúszott egy hejehuján

azóta csak nézek bután
s hajtogatom:
édes gulyám
kedves gulyám
nem élhetünk nadragulyán

gulyást főzünk nyakra-főre
kerül mellé némi lőre

mesés gulyám foszló álom
azóta is szánom-bánom

Ezeridegen

kiskapu mellett a kispadon
ülök a falu nagy öregje
a fogahullató oroszlán

nicsak, milyen nyugodtan elidőzik most
ez a hajdani izgága
minden lében kanál

a robogó idő még visszanéz rá a kanyarból
kicsi görnyedt figurát lát
naftalinszagú ezeridegent

Valaki tovaúszik

kapitány meredten nézi a naplementét
miután napfelkeltét már látott
nem is egyszer

kapitány fura egy szerzet
szeret magában elidőzni a fedélzeten
míg legényei a parton kujtorognak

harmadik napja várja őket vissza
sehol senki a hajótestet
a hullámok ide-oda pofozzák

míg az éj beleroskad a vízbe de lehet
hogyan a tenger az mi előzőnli a távoli eget
a bójákon túl valaki tovaúszik

vissza se néz
mintha
örökre

Búvóhely

pompás búvóhely ez a pusztaságnak álcázott tér
itt ácsolják megállás nélkül fából a vaskarikát
míg szívünket hosszan ringatja a semmi göcsörtös ága

itt akár tövig is rághatom a körmöm nem szól meg senki
nincs ennél nagyobb ünnep mióta csak
e névtelen tanyára száműztem magam

hol a virágok akárha kávéházban
locsognak-fecsegnek az életről
mint a túlélés nagymesterei

hallom őket éjszakánként
s míg mondogatnak már gurulnak is szanaszét nyikorogva
a cigánykerekező vaskarikák

Hóba írt vadnyom

felhő ül felhő hátán
ki van felül ki alul
sörbe fojtott malátán
hízik ma fent az Úr

haja enyém lehetne
ritkás és oly fehér
hogypírját elfeledve
színét vesztí a vér

folyna s épp csak szivárog
már-már elapadó
tollam is elérte az átok
kifogy a tinta fogy a szó

hóba írt vadnyomon lépve
némaságom még rádtalál
menekülj tőlem e képbe
mely előbb-utóbb összeáll

Fegyverpucoló

„mit sütsz kis szűcs”
interjú kérdéseken töröm a fejem
mintha csak fegyvert pucolnék egy sarokban
olykor lopva a csőbe tekintve

„sós húst sütsz kis szűcs”
töltényeket válogatok éles lövéshez
– nem ölnek de célt érve
mélyre hatolnak és még azután is felsajognak
hogypvergődve sorsodon tépelődve
a torkolattűz izzó fénykörében
megadtad rájuk a választ
vagy valami hozzá hasonlót

Adásvételre készen

hónom alatt megkopott koponyámmal
ezzel a jóformán bedöglött kakukkos órával

jelentéstételre ím előálltam
és a küszöbön túl
illő távolságban
arra vártam
hogy valaki aki okosabb nálam
odalép hozzám átvenni
ami még megmaradt elmém szikráiból álmaiból
koponyám jól megrázza
hadd lássa
mennyi az ennyi
– és megveregeti a vállam.

de hiába várok nem jön oda senki
s a maradékot sincs hová letenni...

Nadrágomon fekete folt

történt hogy az egyik nyáron
felvettem a vászonnadrágom
hordtam reggel hordtam éjjel
versenyt lobogott a széllel

tavaszcélén belébbújtam
őszig le nem került rólam
jártam vele zsenge fűben
térdfíg sárban bozóttűzben

zászlóm volt és könnyű sátram
messze rikített a nyárban
előbb feslik később foszlik
elől-hátul csendben koszlik

nem is fehér bezzeg-szürke
én sem vagyok rá túl büszke
múlik a nyár hát kimostam
bágyadt napon szárítgattam

s még rám simul látszik rajta
amolyan egy-nyári fajta
de szolgálva is robotolt
nadrágomon fekete folt

Menekülés közben

álomban párizsban jártam.
álmaim teljesen szabadok.
álomban nincs szabadabb nálam.
könnyed vagyok és szaladok.

az éjjel rémei is csak álmok
– döbbenek rá, újra és újra.
menekülés helyett megállok
és kifekszem az országútra.

párizsból tavak mélye lesz.
a tófenékből izzó láva.
dúlt ágyam mélyén ébredek
a megváltó hajnalra várva.

Mélybe siklás

innen
a hegyek nagyszerű karéjáról
már csak lesiklani lehet

a lejtő rám vár
alám fekszik
tökéletes elnyúló szerető

mindjárt kiderül mennyire
szeret ő
amikor 80-100-zal robogok
a mélybe

sílécem megvezet
ne feledj engemet
míg az irányt tartom

érzem a kezedet
betűn az ékezet
s azon túl nincsen
pardon

Érintések

látod a harkályt
ott a fán
miként kopogtat

megszállottan
keres-kutat utánad
minden amit megérintettél
életedben
akár
egyszer is

egy ajtó kilincse
anyád emlője
svájci bicskád
hullott almák szeszes illata

Míg a kokárda el nem koszlik

(Hármas vers barátom JA-díjára)

1.

köreidet ím megfutottad:
versedből mindig az élet szólalt
s esküdt híveként a valónak
elszegődtem hű olvasódnak

2.

drága barátom ezt a díjat
néked adják de mások kapják
akik majd elégedetten tisztálkodnak
a klozetben a sok gratulától
és kézfogástól bágyadtan
kik ma is kegyet gyakorolva
próbálnak fontosnak látszani
az ünnep gondosan beosztott perceiben
míg csak a kokárda el nem koszlik

3.

a te megérdemelt díjad Attilától
bármikor átveheted saját kezűleg (s.k.)

mint csősz az érett dinnyékre úgy vigyáz reá
reggel vagy alkonyatkor menjél
olyankor maga is versre gondol
és minden költőt jószívvel (f)elismer
kokárda nélkül is

Voltnincs magnólia

mikor a szépség elvirul
s ahogy az ember haja hull
úgy omlik a sok szíromlevél
mintha dézsából öntenék
és nincs megállás szakad az égből
záporozva a sok pörgéstől
saját ravatalát sikerül beborítania
– búcsúzik fergeteges iramban
egy hűtlen
voltnincs
magnólia

Eső, vihar idején

Repülnek az éjszaka hangjai
keringve
fejünk fölött
a völgyben
ahogy a hullámok terjednek
cseperésző eső
idején

és

repülnek máris a csókok feléd
de célt sose érnek
mert oly elérhetetlen vagy
mint egy világítótorony
őre a magasban
hullámok fölött
tomboló
vihar idején

Vasárnapi promenád

Vasárnap délelőtt
szembesétált velem egy
bányarém
sebhelyes arcán
zsírosan fénylett
a krém
köszöntünk egymásnak
szép jó napot
de egyikünk se emelt
kalapot
mert neki csak egy koszos
sapkája volt
én pedig félig eleven
de inkább holt
voltam
úgy néztem meredten mint loholt
tova
s még sokáig hallatszott
összekoccanó
foga

Ténfergő éji séta

Elekes Ferenc képes könyvének lapozgatása után

Setétlő éji órán a hold szépen süttött
s a toronyóra lustán tizenkettőt ütött,
szellemek ideje ez, oly furcsán süttött a hold
lelakatoltan szunnyadt valamennyi bolt
szemem felpattant – talán le se csukódott?
csak méregettem a fentről tündöklő égi foltot
mintha először látnám araszolt a falon
a kandi fény-nyalábban csakis azt láthatom
amire ő kíváncsi amerre útja tart
akár a hömpölygő folyóé, s magam voltam a part.

Végigpásztáztunk együtt minden zeget-zugot
ő volt itt a vendég nekem a gazdaszerep jutott
a fény nyomát követve ahogy egy holdkóros halad
nem láttam egyebet csak mindenütt falat
és rajta sok-sok képet mely az esti lapozgatás során
szemem elé került most itt volt mindahány

szépségükkel betelni sehogy se tudtam én
amíg a hold hanyatlott s szürke hajnali fény
szüremlett a szobába hol ma is tűnődve várom
hogyan kiderül egyszer: valóság volt vagy álom
ténfergő éji sétám annyi szépség között
amit e könyv elem tárt mikor a hold sütött

Akadozó kerék

ülök a kádban. a víz meleg.
fölötte gőz lebeg.
de te most ülj lazán!

kányádit olvasok. kedvelem.
elképelem: milyen lehet az, mikor a költő
nyugdíjazza magát.
eddig itt volt közöttünk.
holnaptól tán odaát
szagolja alulról
az ibolyát?

azért kíméli magát?
lejárta volna a rugója? kifogyott képből-szóból?
ennek csakis ő a megmondhatója.

elhallgatott.
épp most mikor szabadon szólhatott

akár egy jámbor vízimalom
mely máról holnapra leáll
és lapátkerekén nem muzsikál a zsilip
lágyszíve
lisztje nem poroz a betűző fényben
hallgat a szomszéd kutyája
nincs kire morogni
az éjben.

loccsan a víz.
a gőz bőrömrre lecsapódik.
a könyvet becsukom.
kányádi verse még bennem él.
hogyan meddig, nem tudom.
egyre nehezebb a fej. a toll.

meg-megakad a lendkerék.
néha begorombul.
máskor nyikorog: elég!

Kifulladt sípok

mondják szentgericén:
egy orgonasípba fészkelő madár
azon kapta magát
hogyminden oldalról körbezárt
fogoly

valahányszor próbált fölrepülni
kihasított egy-egy sípot
az pedig őt sebezte meg

a madár belepusztult
az orgona berekedt elnémult

most az jár az eszemben vajon
nem én voltam-e az a madár
a sípba telepedő
betolakodó
s a bosszút álló gyilkos orgona
a vers bomlott szelleme

vergődök szállnék
s a kifulladt sípok olykor még felhörögnek

Fának dőlve

Állok a fának dőlve
és elmélkedem

szép fa jó fa
csupa lomb csupa csicsergés csupa rejtek
szeretem

igazából nekiszédültem
meglódult velem a föld
lábamból kiszaladt
minden erő

szerencsém volt a fával
mostanig csupa szerencse övezte utam
hiszen még élek

a fának dőlve
ring fölöttem a dél árnyéka
jobbra-balra
részeg világ nyughass
nyughass

a napverte úton túl
már a dagadt lábú
délután vánszorog

estig
hazabotorkál

Az utolsó hagymahéj

minden egyes fölfedett titkom
egy-egy lefejtett réteg
sorsom hagymájáról

körülöttem minden
hagymahéj
térdig járok benne

úgy tűnik
már a hagyma szívéhez értem
de odabent még mindig feszül
valami

Kutyalélek

(Volt egyszer, hol nem volt, volt egyszer egy Debi...)

Valahol felbúgott egy hívó hang: hahó!
Hová-merre készül e furcsa nő?
Ajka szélén megalvadt vérpatak,
mosolya ettől kába, réveteg,

és akkor hopp, egy élesebb kanyar,
a szájban csomósodó nyál fanyar
ízét érezni, vagy csak rémlik talán,
mint villámlás rombadőlt ház falán.

Ha nem volna köztünk e résnyi hiány
ha biztos lehetnél, hogy jó az irány,
ha tudnád, hogy a lélek lélekre talál,
ha biztosan megérteném, amit kiáltanál,

de minden úgy inog most, zavaros és suta,
jajgatni kellene, de bennünk egy kutya
lelke nyüszít, kapar, idegesen csahol,
míg az a furcsa nő messze jár valahol...

2011. június 8.

Csonk

egykor úgy rágicsáltam kínlódva
elmélyülten a lábam
nagyujját
mint most
míg ezt leírom
a ceruza végét

a vers csak késik
– hol az a láb?
Csak rájuk nézni is száanalom
mindkettő
roskatag lüktet nyilallik
csupa merevség feszülő duzzanat
rajta kék-fekete visszér
vitézkötése

szájamig többé már biztosan
nem emelem

csonkra fogyott
ceruzám is
bevallom
csupa reszketés

Sohanapján

vihar vihar vihar
és szél és záporosó

hazaballagni van még
valamennyi erő

a villám a mennydörgés
csupa szigor
dühöngő fenyegetés

egy ablak mögül
minden olyan akár egy visszajátszott
izgalmas történet utáni nevetés

még akkor is ott is
április bolondja júniusban
időzítve

sohanapján

Bója a szavak tengerén

épp úgy locsog buzog mossa a partot
a szavak tengerén az apály s a dagály
örök jövő-s-menéssel mint cserfes kitartott
nem szűnő beszéde növekvő borzadály

a nagy szavak döllyfösen csapongva jönnek
felém mindenem csupa tajték és permet
cseppjei csípnek mint a patakzó könnyek
s ígérek el nem múló szerelmet

még akkor is ott is örökre e szó
harsogva bög és bögve kong
hátukon csuda-vidámság-sétahajó
mélyében részeg kapitány borong

mint minden szellemőse nyakalja a gint
vodkát rumot s ha nincs más vermutot
a nagy szavakra unottan legyint
szívesebben nyírná a pázsitot

s nézné hasmánt a parti homokban
amint a kis szavak fecsegő fodrosan
táncot járnak a fickándos habokban
és elszegődnek hozzám boldogan

bójaőrnek készülő viharok hátán
míg nagy szavakat küld felénk
az eszmék szemérmetlen álarcosbálján
egy szivárványos tünemény

ránk mosolyog s mi visszamosolygunk
akkor veszünk el úgy lehet
a nagy szavak hullámszegélyén
farkaséhes cápák keringenek

Egy nap a véletlenben

szeretnék már a véletlenben élni
át egy napot ne lássam végét-hosszát
a percek múlásától semmit nem remélni
csodálni nyárban is fagyos fát

és télben selymes simuló füvet
megannyi bomlott álmokép szeszélyét
nem érezni hogy valami muszáj
s kószolgatni a kalandok veszélyét

kifeküdni a sínek közé az éji
töltés megremeg de mégse jön vonat
tücskök jajonganak minden bokorból
s némán áldom jósorsomat

hogy ezt a verset sem kell befejezni
egyszer talán majd vége is kerül
de mi a vég? – fehérén hull a harmat
s orrom tövén vize csak egyre gyűl

Fényözönben

igyekszik igyekszik igyekszik
ó hogy igyekszik
a hegyipatak

egyenesen az erdei iskolától jön
jár a szája
hánykolódik
nem fér a bőrébe

de azért hiányzik belőle
a pettyes pisztráng
és a hűteni belésüllyesztett sör

levelek filléres árnyai úsznak
fodros színén
lepkék szökellnek lecsifocsi hullámai fölött

csak én állok tanácstalanul a partján
gyilkosan tűző naptól szikrázó szemmel
hogy jól látok ennyi fényözönben
vagy fennakadtam egy ócska
délibábon

Szomszédolás

alzheimer úr gondolt egy nagyot
cipőt húzott s átalbaktatott
a szomszédba hol parkinson úr lakott
s az ajtaján
kopogtatott
mire legott
be is bocsáttatott.

innen már minden csupa próza:

parkinson úr megkérdezte mit hozhat a kedves vendégnek
vizet vizet tikkadozott alzheimer úr
aki egy perc múlva tágra nyílt szemmel
kíváncsian bámulta a konyhából belépő ismeretlen férfit
aki végigöntözte a padlót a pohárból kiloccsanó vízzel

úgy látszik senki se tökéletes

Hamis fényjelek

bal szemem olcsó hűvös üveggolyó
messziről nézve élettől ragyogó
de micsoda élet az ami felvillan benne
és hamis fényjelet küld a végtelenbe

amerre a sínek elfutnak a nyári esőben
buján benőtte a gaz a távolságok tűnőben
vedlett vonat kúszik szügyig a vadkaporban
bal szemembe szikra szökik dugó a borban

Kézcsók

kézfejemet nézem
vizsgálgom
csak úgy

ráncos néhol pikkelyes
aszott kékes
erektől vízmosásos

az apámé volt ilyen
emlékezem
amikor jól belevágott egy fűrésszel s hogy el ne
vérezzen nekem kellett jól bekötöznöm
duzzadt és lüktetett

a nagyapám bezzeg
mikor kezét csókoltam neki
aranylakodalma napján
azt mondta nem érzi
száraz volt a keze mint a fa és hideg
soha többé föl nem emelte

kezemen a türemkedő bőr térképét olvasom
jövőre lesz az aranylakodalmam

Iszkoló

iszkol a tarka macska
a réten át
nem kergeti senki

látom rajta
biztosan tudja merre s miért
kell neki úgy sietni

nagyokat szökken úgy száguld
gondolatban tán
utolérem

ne itassa az egereket
majd hazahívja a hűség
macskási néni kérem

Látni a semmit

felpattan a szemem
hajnali négykor
hiába meresztem
még sötét van
a lehető legmélyebb sötét
szinte látni a semmit

ágyam mélyén fekszem
a mélysötét legmélyén
a legmélyebb csendben
a legsűrűbb éjszakában
a feneketlen éjszaka gyomrában
ahol a harmat születik
apró ködpamacsokban
s a völgyek árkok repedések mélyén
kicsapódva megül

körül a sötét végtelen
a magasságot kémlelem
de úgy is csak a mélybe látok

mélyen hallgatok
meg sem moccanok
tán el is szunnyadok
míg derengő kúszó terjedő áradó fényével
tetőtől talpig kitakar a reggel
nyersen szemembe világít

kelj fel

Cinkos gyülekező

valaha úgy reméltem
mindenfelé elhordoz majd a lábam
eljutok oda hol a madár sem jár
vagy ha jár is titokban teszi

azóta sok cipőt elszaggattam
mégsem jutottam messzebbre
csipcsup lehetőségeimnél
mentem amerre sodort az élet

majd mikor teljesen a magam ura
leszek amikor ébredéstől szemhunyásig
szabadon döntöm el hogyan s merre
csak győzzem kívánni

hamarosan már újra cinkosan gyülekeznek
a fecskék úgy tűnik szólítanak is
magukkal társasutazásra
s én még mindig csak nézem őket

meredten sóvárogva
de már végleg a padlón
szégyenszemre
legyőzve

Úrszemét

odafent nincsen nyugalom
az élet csupa vigalom
felvisítő harmonikával
feleselget a cimbalom

napok hetek surrannak el
mindig valaki énekel
s a fönti nóta dallamára
a világ vonagló táncra kel

leállni már nincsen erő
egyszer élünk hát üsse kő
ha szólnál is a hangod elvész
porral fojtja le az idő

mondataid mint úrszemét
úgy száguldoznak szanaszét
köd előttük felhő utánuk
sértik az Úr gyulladt szemét

Halászinas (2013)

Aradits László emlékére

A halászinas reggeli panasza

hálót szőttem az éjszaka
mindenféle fogáshoz
gazdám hajnalban jött haza
ittasan gajdol és átkoz
semmirekellő így nevez
jó hogy nem hasít szíjat
a hátamból míg felnyerít
s úton útfélen szívat
elmond mindennek leszedi
a keresztvizet is rólam
s míg munkám fölé görnyedek
kirúgja a széket alólam
mellét veri azon dobol
lépten-nyomon elátkoz
miért is volt oly ostoba,
hogy odavett magához
mit ér így árva életem
mind csak ez jár fejemben
s egy villogó kést forgatok
fagyos sebes kezemben...

(mellékdal:)

annyira béna nem vagyok
hogy mindezt mellre szívjam –
köszönöm hogy meghallgatott
míg magamat kisírtam...

Belezőkése a balban...

Jobb kezem turkál a halban,
belezőkése a balban.

Kötényben, vasasztal hosszán
halat belezek: ez a formám.

Elrontom mit isten teremtett:
a halat könnyebben ehed meg.

Szaggatok epét, hólyagot, májat,
mit bánom a tengeri tájat!

A kés vagyok: fürdök a vérben,
nem bűn ez; nem is érdem.

Inkább csak helyzet, állapot:
vizes gatyám, mi rámfagyott.

A bárka árnyékában

Delelő.
Egyetlen jó az életemben:
Teli a bendő.

A gazda hanyatt vágta magát a sutban.
Vodkára szomjas muslincák rajzanak
kását fújó szája körül.

Kérlek, fennvaló:
add, hogy minél tovább
aludjon!

A parton száradó bárka árnyékába bújok.
Kutya már ott van.
Odébb kotródik, morog.

A felfordított bárka feneke – fekete égbolt.
A ráragadt pikkelyek – a csillagok.
A világ ringatózik.
Mintha csak tengeren.

Életemből minden odakint rekedt.
Kutya szuszogva bújik.
Együtt utazunk.

Valahol locsog-fecseg a víz:
„Senkibe se bízz!”
Fekszünk és hallgatunk.

Akit a hal bekapott

a halászkikötőtől egy kissé
balra
jókora hal úszott ki a
partra

néma volt, de annál beszédesebb a
szeme,
kidülledt s úgy szólított hogy mennék
vele,

s már tátotta is fűrészélű száját
felém
micsoda rettegés költözött akkor
belém,

aminél csak a kíváncsiságom volt
nagyobb,
így hát gyomrába sétáltam, vagyis a hal be-
kapott,

s már siklottunk is vidám kettesben
tova,
én meg ültem, mint akit elragadott a
lova,

és száguld hét határon át, míg lábai
bírják –
ugyan ki merné elállni tüneményes
útját?

Az élet csupa móka, bár ez csak
álom,
sosem jártam még tengeren, ezért most kita-
lálom,

hogyan egyszer én is hétpróbás halász
leszek,
s gazdaként kétpofára csak sült halat
eszek...

Szárított halak a szélben

Vajon, megtudom-e valaha, miként kerültem a halásztanyára? Hogy itt születtem volna, nem hiszem. Azt megérzi az ember. Én meg csak arra tudok gondolni: nekem innen meg kell szabadulnom!

A gazdához, azon kívül, hogy a gazdám, semmiféle kapocs nem fűz. A tanyán pedig, rajta kívül, csak egy töpörödött banya él.

Hangját még nem hallottam. De megállás nélkül sürgölődik: tesz-vesz ide-oda. Minden értelem nélkül.

Él még a tanyán: egy szamár, egy kakas és három vedlett tyúk. Ja, és a kutya...

Az alacsony, lapuló ház előtt egy sor fűzfa. A fűzfák tövében elnyúló vesszőkerítés. A kerítés tetején, kiteragetett rongyokra emlékeztető haltetek száradnak a napon. Kibelezetten zörögnek a szélben. Heves szélben erős, vijjogó hangot bocsát ki, csöndesen fújdogáló szellőben halkan muzsikál.

De ha egyszer istentelenül nagy vihar támad? Ha jön a vízözön?!! A tanyáról vajon minden felférne a gazda ütött-kopott bárkájára? Nem maradna le semmi? Rá se merek gondolni, mi történne, ha éppen én... Hogy ez kiderüljön, legalább egy vízözönnek kell a földre rontania. Mihez kezd majd vajon a gazda? Aki csak akkor nem dülöngél s áll biztosan a lábán, amikor gumicsizmája a bárka agyon-szurkozott fenekét tapodja.

Ilyenkor viszont minden inog, ringatózik alattunk... A gazda vajon merre venné az irányt? Jó kicsire összehúznám magam, a tyúkok között is elférnék, csak vinne magával... Ez lehetne az első igazi tengeri kalandom... Összeszorul a szívem: és ha rám parancsol, maradjak én házőrzőnek a tanya helyén?

Könyörögnék neki, szép szóval, de sírva rimánkodva is...

De már hallom is a szárított szavak üzenetét a szélben: „Mindig kell lennie egy helynek, ahová a bárka visszatér...”

Hajnali döngetés

donga-döng-a-dinga-donga
döngve-döngő-bárka-borda
dong a reggel döng donogva
mézet rejtő tölgyfa odva
medve mancsa szétpofozza

álom hussan szárnycsapása
ösztökél feltámadásra
vízre szállunk, talpra lusta,
halálát is átalussza
– gazda perel az inassal –
döng a donga dong a hajnal
felkél a nap nagyot ásít
úgy kísér el jajjal-bajjal

Nyílt vízzen

hullám dobálja
repül a bárka
a permet szikrázva töri a fényt

szivárvány íve
vár kifeszítve
bő kézzel hinti ránk a reményt

a gazda némán
nem is néz énrám
veszettül hajtja a két evezőt

víz hol a hal van
forr mint a katlan
sirály szeli át a fagyos levegőt

nyílt vízre érve
gazdám kezébe
csusszan a háló zsinórja, gyerünk

tied a kormány
a bárka hosszán
mesés e zsákmány, játszik velünk?

álomban élek?
reszketek, félek:
oda lesz minden, mi most még való

húzzad csak húzzad,
bőröd lenyúzzad,
aranyat ér majd egy teli hajó

köd száll a vízre
bárkánkra terítve
álomfátylát: felejtsük el

hogy merre jártunk,
s hazatalálunk,
de be kell érünk ennyivel

gazdám perelne
magából kikelve
küldi az égbe haragja hevét

s minden szavára
ritkul a pára
s tűnik a zsákmány is szanaszét

Beavatás

Ázott ebekként szálltunk partra.
Én jobbra mentem, a gazda balra.
A kutya csúnyán megugatta:
Neki is fájt a foga a halra

Az öregasszony sürgött-forgott.
Tüzet élesztett, gyomrunk korgott-
Izzott a platten, rajta jó sok
hal sistergett: nyers is, meg szózott.

A gazda felkent pofát öltött.
pár bögre vodkát belénk töltött,
s röhögött, hogy az inaskölyköt
kedvenc itala veri földhöz...

Halak kórusa

... Az izzó plattenen nagy a nyüzsgés...
a forró vaslapra vetett halak érdekesen vonaglanak egyet-kettőt, majd
felpattannak...
és milyen fürgék, ügyesek!...
farkukra támaszkodnak, imbolyognak, de el nem dőlnek és vad ugrándozásba
fognak...
mindjárt kézen fogják egymást!...
pedig nincs is kezük...

de szonyuk sincs, helyette egyiknél seprűt látok, másiknál kenyérsütő lapátot,
amott egy vasvilla, meg evező, meg nyomtatórúd...
hadonásznak...
hogya nem ütök le egymást...
és milyen forró ritmusú táncot járnak...
csak úgy füstölög belé a platten...
nem tudom, mikor sorakoztak fel egymás mellé és egymás mögé, tömött
sorokba...
füzérbe...
és énekelnek...
te jó ég, a halak dalolnak, egy ütemre, nyílik-csukódik a szájuk...
ooo
ooo
ooo – ennyiből áll a daluk...
hallom...
most nem hallom...
most megint hallom...
mi ez a szélzugas?...
nem hallom...
valaki ugat...
nem, nem a halak...
ők csak egyet tudnak:
ooooooooooooooooooooo, de milyen ó!...
ez jó,
ezt könnyű énekelni,
ezt még én is el tudom fújni,
velük együtt...
de szép, mintha a mennyek muzsikája szólna...
fel akarok állni melléjük a sorba...
de a platten forró, éget...
a halak meg bírják...
én miért nem?...
tűz, füst...
füst, tűz...
hová tűnt a platten?
hol vannak a halak?
mi van velem?
édesanyám, látlak-e még?...
nem látok semmit...
ooo
óóóó
ki énekle, ha elúsztak a halak?
megvan, én vagyok az, aki énekel, teli torokból...

de most valamiért megakadok...
nem jön hang a torkomra...
fulladozok...
mi ez? –

...A gazda röhög fölöttem:
– Ezt kérdem én is!
Gyerünk, talpra!

Nézem magam: csurom víz vagyok.
Ki öntött nyakon?
s ha nem öntött nyakon:
ki húzott partra?

Teuton vagy római...

ahogy ma a homokban ástam,
miután a gazdával halásztam
és volt egy szabad órám rája:
rábukkantam egy koponyára

nem málló csontból volt, de kőből
aki meglátja, visszahőköl
oly titokzatos mint a mélyek
viharos napok, szörnyű éjek

résnyi szeméből idő bámul,
talán a rómaiak korából
s aki egyszer e partra tévedt –
egy birodalom ért itt véget

azon túl minden idegenség
ha jönni látszott, már ellenség
a koponyán se jel, se írás
nehéz lesz így a vissza-sírás

s a kő szavát meghallani:
teuton-e vagy római
görög, tatár, kazár, magyar,
mongol, kabar, kun? és ha dák?

mert nagy volt itt a zűrzavar
s nincs válasz, ami visszavág:

homok alól, a múlt alól
egy ember mutatja magát
kőfejével mely rámtalált

A tátozó aranyhal nyomában

Hallottam valamikor egy mesét. Régen lehetett. És az aranyhalról szólt.
Azóta próbálom elképzelni: milyen lehet az a hal, amelyről a szemünkbe az ezüstös fény helyett aranyos ragyogás villan?
Aranyból lenne – a fejétől a farkáig? Meg a farkától a fejéig?
Miféle teremtménye ez a természetnek, és ha valóban létezik, hogy hogy nem került még a szemem elé?
Amióta a gazdát szolgálom, van annak már három éve, számolatlanul sok hal csusszant keresztül a kezeimen, de az aranyhal csak beteljesületlen álom maradt. Képzeltetés, mint egy régóta elképzelt tengeri utazás, mely egy szép napon egyszer biztosan magával ragad, és amelyről nem lesz visszatérés...
Félek: ha meglátom egyszer az aranyhalat, soha többé nem tudok többé közönséges halra nézni.
Elválnak útjaink, én meg levetem az inaskötényt. De a halászgúnyát is!
És csak úszni fogok, egyre lankadóbb karcsapásokkal, a tátozó aranyhal után, akihez nem tudok majd egy méternél kisebb távolságra közelebb férközni.
De addig nincs baj, amíg aranyos fényben játszadozik előttem, mint egy apró, de tündöklő nap, amely csak velem együtt fog kihunyni.

Anyám szólít: Piripócs!

Apám szegődtetett inasnak. Aztán elhagyott.
Szegről-végről árva vagyok.
Anyám halott.
De mostanában, egyik éjjel egyszer csak fölém hajolt
s csak annyit mondott:
– *Piripócs!*

Bevallom, félek. Egy szót sem értek.
Csak fekszem ott, néma vadóc.
Ismét azt hallom:
– *Piripócs!*

Mióta nem láttam, távoli világban
éli napjait, köntöse csupa gyolcs.
Szólítom, de a válasza:
– *Piripócs!*

Nem látom arcát, az ikon alatt is
régen kiégett a kanóc.
Nyúlnék feléje, s kinevet:
– *Piripócs!*

Hiánya fájdalom, szívemet fájlalom
elszakadt minden kapocs,
mi hozzá fűzött, és csak azért is:
– *Piripócs!*

Hentergek, jajgatok, imát is mondhatok,
lehetnék pingált bohóc,
reméltem, megszólít nevemen, de:
– *Piripócs! Piripócs!*

Ahogy jött ok-talan, jöttének oka van,
éreztem mikor viisszaszólt
halkuló szavával:
– *Piripócs!*

Köd a vízen

Egy hajnalban a gazda
szokása szerint kievezett

köd ereszkedett a vízre
s már két napja hiába várjuk

anyóka tán imádkozik
szavak nélkül nyammog
a kunyhó mélyén

félek

kutya ül majd hirtelen felpattan
beleszimmant a levegőbe
visszatelepszik

kavicsot ugratok a víz színén
hiszen csak inas vagyok
és semmi dolgom
amíg a gazda odavan

eljön a harmadik nap
a negyedik az ötödik

kutya már csak néz maga elé
kihunyt szemmel
meg sem ismer

körülöttem elfogyott
minden kavics
és térdig állok a locsogó vízben
és várom hogy történjék valami
és a köd felszáll a láthatár üres

és kutya hirtelen rám tekint
rimánkodó szemén látom
gazdát keres –

én honnan szerzek majd
hálót és bárkát?

Halászetető

Két hónap telt el,
hogyan a gazdát hiába vártuk –
egy reggel a dagály kivetette.

A víznek se kellett.

Néztük a parton
az agyonázott rongycsomót:
csupa hínár és alga
felpuffadt testének bőre felrepedezett

fekély fekély hátán –
csak a zöld legyek udvarolták körül:
isten hozott, hitvány hordalék!

az arra vetődők ránéztek
lábukkal megmozdították
fintorogtak

kutyával vonszoltuk haza
a hersegő homokon

habár sokat ázott vízben
azért csak lemostam
közben illendően megsirattam
sorsomat

majd eljött a pópa
s a halásztemetőben
kavicsos földbe
kavicsos sírba
közös en elkapartuk

szálló igékre hullott az eső

fejfának két lécdarabot
csupasz karókat
tettünk keresztbe
evező gyanánt
s most már lapátolhat
a feltámadás végtelen tengerén

útját vihar
többé nem keresztezi
mintha magamat látnám az ő helyén:

csoda, ha azt kívánom:
az örök világosság fényeskedjék neki?

Árbochoz kötözve

1

jött egy ürge és azt mondta:
egyszer még nagy fogás vár rád,
vagy ha nem, hát jókora hullám
tömi be nagy pofád

elhitttem neki, és reméltem
felvirrad az a nap
vasárnapi ruhám felöltöm
és lesz hozzá kalap

lesz jó dohány szikrázó gyújtó
és lesz inasom is
ha muszáj kiverem belőle
a lelket hogy ne legyen hamis

2

felnőttem én is jajjal-bajjal,
s felkerekedvén egy tutajjal,
hogy tengerünk körbehajózzuk,
ha már vízhez láncolt a sorsunk.
ötödmagammal keltem útra
magamat jó kezekre bízva,
s velünk volt háló, élelem, sátor,
fegyver s valami olcsó mámor-
keltő kis hordó löre
tőle kapunk majd új erőre.

3

ha a tengert körbejárjuk, mi leszünk otthon a császár, ezért hajózunk éjjel-
nappal, derengő holdvilágnál

felhők alatt, ködkoszorúban, opálos fényű reggelen, bámulva, ahogy nyom-
vizünkben mily fortélyos örvény terem

laza fiesta volt a kezdet, három napunk úgy elrepült tovaszaladó szelek szárnyán,
s lelkünk a szeszben elmerült

halásztunk, ettünk, újra halásztunk, így köszönt ránk a messzeség mindegyre
sok-sok jelét kitűzve, hol összeér a föld s az ég

nem értettük akkor sem, s most is csak úgy dereng, mint hajnali álomban a
szemrehányás el nem követett bűnért, mit be kell vallani.

4.

aztán kitört a vihar
minden szürke sötét lett
hullámok rontottak reánk
az ég villámaival

rendre mindent lesepertek
tutajunkról, markos kezeink
a gerendákba kapaszkodva
kővé merevedtek

árbochoz kötöttük magunkat
imbolygott velünk a világ
egyszer fenn, egyszer lenn,
emlegettük halászfalunkat

csak még egyszer ha haza jutnánk
reszketett összeláncolt testünk
öt félelem vált egyetlen rettegéssé
tutajunk tébolyodott útján.

5.

már csak
a szavak
a gondolat
maradt

ízlelgetem:
alaptalan
de még inkább:
kalaptalan

mert nem mindenki
káptalan
de megérteni
képtelen

hogy ráborul
a végtelen
és íztelen
és szagtalan
csak fortyog
és bősz habja van

de a haladék
nem remény
ütés a testen
jó kemény

pörög a perc
pirkad az ég
a semmi torka
semmiség

az élet ma
belőlem él
éjszakából
a bőregér

dörömb dörömb
hahó szívem
alaktalan
lény a vízen

6.

valahol egy homokos parton, ahol pálmák is nőttek és gyanútlan népek sürgölődtek, a tutajt partra vetette a tenger, én voltam rajta az egyetlen ember, ki felnyitotta a szemét, ki tudja, milyen masszázusra, azt mondják, úgy meredtem a világra, mint a ma született bárány, ártatlanul és nem tudtam, mi vár rám, hagytam magam megmenteni, bár ettől senki sem fogja dicséretem zengeni, majd kitoloncolnak, ahogy előírják a szabályok, én pedig száznyolcvan fokot retirálok, pontosabban fordulok egyet, s elindulok vissza, gazdám felé, ki az igazak álmát alussza...

Farvizek foglya /záróvers/

visszautam egyszerű volt:
hajónk siklott fénylett a hold
s hátul a tatról vízbe fúlt
kavargással tátong a múlt

amint a farvizet lesem
megbűvölten és éhesen
múló jelet s nyomot hagyunk
vízre meredve hallgatunk

a némaság erényeit
gyakorolva még felvisít
a hajókürt éjfélre jár
nem fordulhatunk vissza már

a bámulat s a bűvölet
farvizén lelkem ellibeg
homályló hínár hangjain
életre kelnek vágyaim

s kavarog ami tiszta volt
élőt kísért mind aki holt
buzog a farvíz csupa tánc
cseveg a hab csörren a lánc

a víz fölött a víz alatt
cikázva jár a gondolat
hogy a csöndben a végtelen
hullámra írt történelem

röpítse egyenest haza
azt kinek van még otthona
és nem verte fel már a gaz
tenger hazugság csöpp igaz

a távol fodra kisimul
ha szelíd is a víz az úr
atlantisz fölött úgy fecseg
csak a bolond nem érti meg:

vízből jöttünk s oda megyünk
mert mit sem ér az életünk
ha csak partot tipor a láb
elszáradunk és nincs tovább

beszélő tenger tarts velem
s a tovaúszó félelem
vitorláját szaggassa szét
a széllal bélelt messzeség

sorsunk fölött így siklik el
hajónk s percet se vesztegel
sürgő útja nyomát lesem
fodrozódó farvizeken